

Dr. EGIDIJ:

NEDELJSKO BRANJE

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

Tretje knjige
tretji zvezek

Cena 4.— L.

CASA EDITRICE C. MOSCHENI & Co., TRIESTE
TIPOGRAFIA CONSORZIALE - TRIESTE.

+82065

82065

) 1243/1951

NIHIL OBSTAT

Goritiae 9. Aprilis 1937

Prof. Dr. Joannes Tul, censor.

No. 1155/37

IMPRIMATUR

Goritiae die 14. Aprilis 1937

† Carolus, archiep.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS
1911

PHYSICS
BY
ALBERT EINSTEIN
CHICAGO, ILLINOIS
1911

Štiriinpetdeseto Branje

ZA DEVETO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Jeruzalem je bil strašno kaznovan. Zgodilo se mu je, kakor je bil Kristus napovedal: Sovražniki so ga obdali z nasipom, oblegali ga in stiskali od vseh strani. Poteptali so mesto in njega otroke in niso pustili kamena na kamenu. Vse to se je zgodilo, ker niso Judje spoznali svojega obiska, t. j. ker niso hoteli sprejeti in poslušati tistih, katere je Bog poslal, da bi jih opomnili in podučili. Morili so preroke, ki jih je Bog pošiljal in umorili in na križ pribili so tudi samega Sina Božjega Jezusa Kristusa. Zato je prišla nanje zaslužena kazen, da ni kamen na kamenu ostal.

*

* *

2. Tako pa se ni zgodilo le Jeruzalemu! Tudi drugim mestom in celim narodom se je tako zgodilo, ko so zapustili Boga. To nas uči izkušnja in zgodovina. Sv. Pavel navaja v današnjem svetem berilu nekaj zgledov iz zgodovine judovskega ljudstva. Ko so Izraelci v puščavi molili zlato tele in pred njim plesali, jih je bilo triindvajset tisoč pomorjenih; ko so Judje nečistovali z nesramnimi moabskimi in

madjanskimi ženskami, jih je bilo štiriindvajset tisoč pokončanih,; ko so godrnjali proti Mozesu v puščavi, je Bog poslal nanje strupene kače, ki so jih mnogo pomorile; ko so se uprli proti Mozesu in zlasti proti velikemu duhovnu Aronu, se je zemlja odprla in požrla voditelje in je ogenj požgal še štirinajst tisoč Izraelcev. Tako kaznuje Bog ljudstva, ki odpadajo od njega in se vdajejo nesramnemu in brezverskemu življenju. Včasih se nam zdi, da Bog krivično ravna, pa to je le naša zmota, kajti mi ne vidimo v srce in ne poznamo vseh skritih ljudskih hudobij, kakor jih pozna Bog. Bog vidi in ve vse reči. Pred njim ni nič skritega. Zato pa je njegovo delo in kaznovanje vse drugačno ko človeško.

*

* * *

3. Kakor Jeruzalemu, se godi tudi posameznikom. Božji pravičnosti ne uide noben grešnik. Bog je sicer potrpežljiv, pa tudi neskončno pravičen. Sv. Pavel pravi, da so kazni, ki so zadele Izraelce, zapisane nam v poduk in opomin. Gorje grešnikom, ki se ne poboljšajo. Pali bodo v roke živemu Bogu, če prej ne, ob smrtni uri in takrat ne bo ostal kamen na kamenu. Navadno se grehi maščujejo že na tem svetu. Res je, da vidimo večkrat hudobneže v blagostanju, pravičnike pa nesrečne, toda radi tega ne smemo godrnjati, kajti mi smo nevedni in omejeni, ne poznamo božjih sklepov in namenov. Zato je najbolje, da lepo molčimo, da objokujemo svoje pregrehe in da se poboljšamo. Tisti pa, ki menijo, da niso grešili, naj premišlujejo besede sv. Pavla: «Kdor meni, da stoji, naj gleda, da ne pade.» Človek ima vsak dan polno skušnjav, toda Bog da

vsakemu zadostno milost, da jih premaga in se obrani največje nesreče, ki je greh.

*
* *
*

4. Čuvajmo se greha, kajti greh je ogenj, ki žge domove, kakor je bil Jeruzalem in jeruzalemski tempelj požgan; greh je orodje hudobnega duha, ki razdira mesta in cele države. Kjer stanujejo grešniki, je jama razbojnikov, ki jih treba razgnati, kakor je Kristus razgnal hudobneže iz templja, ko je rekel: «Pisano je: Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo premenili v jamo razbojnikov.» Bodimo pravični, živimo sveto, da ne bomo razbojniki, ampak otroci božji in dediči večnega kraljestva.

*
* *
*

5. Sveti Anzelm, škof v Kandelbergu na Angleškem, je imel do križanega Zveličarja srčno pobožnost in je milo jokal, da ljudje z grehi še vedno žalijo dobrega Jezusa, čeprav je za nas na križu toliko trpel. Greh se mu je tako pristudil, da je večkrat rekel, da bi se raji udrl v pesek, kakor storil smrten greh. On se je skrbno ogibal tudi najmanjše reči, če je mislil, da bi se s tem lahko zameril Bogu in storil tudi najmanjši greh.

Ogibati se moramo torej skrbno vseh grehov, tudi najmanjših, ker drugače pademo kmalu v velike. Tudi majhne reči napravijo lahko veliko škodo in nam včasih povzročijo tudi smrt. Kakor se namreč telesna smrt včasih z malo rečjo začne, na pr. če se malo v prst ranimo ali če se vroči napijemo

madjanskimi ženskami, jih je bilo štiriindvajset tisoč pokončanih,; ko so godrnjali proti Mozesu v puščavi, je Bog poslal nanje strupene kače, ki so jih mnogo pomorile; ko so se uprli proti Mozesu in zlasti proti velikemu duhovnu Aronu, se je zemlja odprla in požrla voditelje in je ogenj požgal še štirinajst tisoč Izraelcev. Tako kaznuje Bog ljudstva, ki odpadajo od njega in se vdajejo nesramnemu in brezverskemu življenju. Včasih se nam zdi, da Bog krivično ravna, pa to je le naša zmota, kajti mi ne vidimo v srce in ne poznamo vseh skritih ljudskih hudobij, kakor jih pozna Bog. Bog vidi in ve vse reči. Pred njim ni nič skritega. Zato pa je njegovo delo in kaznovanje vse drugačno ko človeško.

*

* * *

3. Kakor Jeruzalemu, se godi tudi posameznikom. Božji pravičnosti ne uide noben grešnik. Bog je sicer potrpežljiv, pa tudi neskončno pravičen. Sv. Pavel pravi, da so kazni, ki so zadele Izraelce, zapisane nam v poduk in opomin. Gorje grešnikom, ki se ne poboljšajo. Pali bodo v roke živemu Bogu, če prej ne, ob smrtni uri in takrat ne bo ostal kamen na kamenu. Navadno se grehi maščujejo že na tem svetu. Res je, da vidimo večkrat hudobneže v blagostanju, pravičnike pa nesrečne, toda radi tega ne smemo godrnjati, kajti mi smo nevedni in omejeni, ne poznamo božjih sklepov in namenov. Zato je najbolje, da lepo molčimo, da objokujemo svoje pregrehe in da se poboljšamo. Tisti pa, ki menijo, da niso grešili, naj premišlujejo besede sv. Pavla: «Kdor meni, da stoji, naj gleda, da ne pade.» Človek ima vsak dan polno skušnjav, toda Bog da

vsakemu zadostno milost, da jih premaga in se obrani največje nesreče, ki je greh.

*

* *

4. Čuvajmo se greha, kajti greh je ogenj, ki žge domove, kakor je bil Jeruzalem in jeruzalemski tempelj požgan; greh je orodje hudobnega duha, ki razdira mesta in cele države. Kjer stanujejo grešniki, je jama razbojnikov, ki jih treba razgnati, kakor je Kristus razgnal hudobneže iz templja, ko je rekel: «Pisano je: Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo premenili v jamo razbojnikov.» Bodimo pravični, živimo sveto, da ne bomo razbojniki, ampak otroci božji in dediči večnega kraljestva.

*

* *

5. Sveti Anzelm, škof v Kandelbergu na Angleškem, je imel do križanega Zveličarja srčno pobožnost in je milo jokal, da ljudje z grehi še vedno žalijo dobrega Jezusa, čeprav je za nas na križu toliko trpel. Greh se mu je tako pristudil, da je večkrat rekel, da bi se raji udrl v pesek, kakor storil smrtен greh. On se je skrbno ogibal tudi najmanjše reči, če je mislil, da bi se s tem lahko zameril Bogu in storil tudi najmanjši greh.

Ogibati se moramo torej skrbno vseh grehov, tudi najmanjših, ker drugače pademo kmalu v velike. Tudi majhne reči napravijo lahko veliko škodo in nam včasih povzročijo tudi smrt. Kakor se namreč telesna smrt včasih z malo rečjo začne, na pr. če se malo v prst ranimo ali če se vroči napijemo

mrzle vode, tako je tudi majhen greh lahko začetek večne pogube. Sv. Krizostom pravi: «Tisti, ki padajo v največje grehe, začnejo z malimi grehi. Zato se moramo skrbno ogibati ne samo velikih grehov, ampak celo tudi tega, kar daje h grehu priložnost in ne smemo iz lenobe ali nemarnosti opuščati, kar le moremo dobrega storiti.»

Ogibajmo se torej po zgledu svetnikov in svetnic božjih skušnjav in greha! Sv. Jeromin pravi: «Začetek zveličanja je, svoje grehe prav spoznati in jih potem objokovati.»

*

*

*

*

6. Pravimo, da se srebro in zlato preizkusi v ognju, človek pa v skušnjavah in težavah. Zato pravi sv. Jakob, apostol, v svojem pismu: «Blagor človeku, kateri pretrpi skušnjo, kajti če bo zvest, bo prejel krono življenja.» Zlasti pa nas sv. Pavel opominja, da se moramo čuvati skušnjav, in jih srčno premagovati, kadar se jim ne moremo izogniti. Pravilo za vsakega človeka bodi: Čuj v skušnjavah, ker si v njih nabiraš zasluge in se uriš v sv. čednostih!

Od kod izvirajo skušnjave? Skušnjave izvirajo iz misli in iz želj, kakor megle iz morja in iz zemlje. Prve korenike naših skušnjav so huđe misli. Huđe misli pa niso greh, dokler jih nimamo radi. Šele takrat, ko jih začnemo imeti radi, ko se nam vzbudi radovoljna želja ali celo radovoljno hudo dejanje — postanejo grešne.

*

*

*

7. Oglejmo si nekatere skušnjave, ki so jih imeli Izraelci, o katerih govori sv. Pavel v *pismu do Korinčanov* in ki so zapisane nam v opomin.

Prva skušnjava je bila želja po mesu. Bog jim je dajal v obilnosti kruha, a oni so si želeli mesa, kakor prej v Egiptu. Ta želja je bila Bogu nasprotna, a Bog jim je vendarle dal mesa v obilnosti. Poslal jim je ptice prepelice, da so jih lahko z rokami lovili in potem kuhali in pekli. Meso pa jim je bilo še med zobmi, a kazen za grešno željo jim je bila že za petami. Tako se je Izraelcem zgodilo. To pa je zapisano nam v opomin. Kolikokrat te skušnjava moti, da bi o prepovedanih dneh jedel mesne jedi in večkrat ne znaš skušnjave premagati. Tvoje misli ne padejo le v želje, ampak v grešno dejanje. Prav tako te pogostoma vrže na tla tudi nezmerna pijača.

Najhujša skušnjava za Izraelce je bila malikovavstvo. Ko je šel Mozes na sinajsko goro, kjer mu je Bog dal deset zapovedi na dveh kamenitih ploščah in se je na gori mudil štirideset dni in štirideset noči, so Izraelci naredili iz ženskih uhanov in iz drugih zlatih lišpov zlato tele, kakor so videli prej v Egiptu, postavili je na steber ter začeli vpiti: Glejte, to je naš Bog! Od veselja so začeli okrog teleta skakati, plesati in gostovati pozabivši svojega Boga. To njih dejanje je bilo grdo malikovanje. Ko se vrne Mozes z gore in vidi strašno grdobo, trešči kameniti plošči ob tla, da se v kosce razdrobite, zlatega malika pa zmane v prah in ukaže neumne malikovavce pomoriti. Umorjenih je bilo nad 23.000 ljudi.

Tudi to je zapisano nam o opomin. Sv. Pavel nam kliče: «Ne bodite malikovavci, kakor so bili nekateri izmed Judov, o katerih je pisano: Ljudje

so sedli k jedi in pijači in so vstali k igranju in ranjanju okrog zlatega teleta.» Mi sicer nismo tako neumni, da bi molili za Boga zlato tele, a molimo večkrat zlati denar, bogastvo in druge reči, verujemo večkrat v neumne vraže.

Nadaljnja skušnjava za Izraelce je bila prešuštvovanje in nečistovanje, v katero so jih zavajala tuja ljudstva, ki so živela v sosesčini. Bog je ukazal Mozesu, naj nesramneže obesi proti soncu in naj jih pobije, da se poleže srd božji. Vse to je zapisano nam v opomin. Sv. Pavel opominja tudi nas, ko pravi: Tudi prešuštvovanja in nečistovanja ne uganjajmo, kakršno so uganjali nekateri izmed Izraelcev in jih je bilo na en dan pomorjenih štiriindvajset tisoč. Tako strašne kazni zadenejo prej ali slej prešuštnike in nečistnike. Čuvajmo se te kuge in ohranimo si telo in dušo sveto, da nas sveti Bog ne bo kaznoval.

Nadaljnja skušnjava Izraelcev je bila nepokorščina. Godrnjali so zoper Mozesu, češ, da so se naveličali hoditi in tavati po puščavi in da je jed za tak trud prelahka. Bog je poslal nanje strupenih kač, ki so mnogo nepokornih pomorile. Ko so se poboljšali, je Bog ukazal Mozesu, naj na kol pribije bronasto kačo — t. j. hudobijo. Ti, ki so skesano gledali kačo, so ozdraveli. Tisti kol je bil predpoda križa Kristusovega, ki je nanj bila pribita zlasti vsa hudobija strupenega jezika in vse človeške nečednosti.

Vse to je zapisano nam v opomin. Kdor ne uboga staršev in predstojnikov, njega bo strup nepokorščine ugonobil, nesreča in siromaštvo bo njegov delež.

V puščavi se je tudi prigodilo, da so se nekateri uprli zoper duhovstvo. Govorili so Mozesu in velikemu duhovniku Aronu: «Vsa množica je sveta in Gospod je mej njimi, zakaj se povzdigujeta zoper Gospodovo ljudstvo?» Bog pa jih je na strašen način kaznoval. Odprla se je zemlja in je voditelje Koreta, Abirona in Datana požrla in ogenj, t. j. strela je švignila v druge upornike, ki jih je bilo 250 in jih pokončala. Ko se je drugi dan spuntala vsa množica proti Mozesu in Aronu, češ, da sta onadva kriva njih smrti, je Bog pokončal z ognjem štirinajst tisoč in sedemsto upornih ljudi.

To so strašni zgledi iz zgodovine, ki dokazujejo, kako Bog kaznuje upornike zoper cerkev. Bodimo torej pokorni njim, ki jih je Bog postavil naše dušne pastirje, da nas Bog ne bo kaznoval s kugo, lakoto, z ognjem in potresom.

Nadaljnja skušnjava, katero omenja sveti Pavel, je prevzetnost. Nekateri mislijo, da se jim te skušnjave ni treba niti ogibati. Takim kliče sv. Pavel: «Kdor meni, da trdno stoji, naj gleda, da ne pade!»

Nadaljnja skušnjava je naša plašnost. Zato pravi sv. Pavel: «Bog je zvest. On vas ne bo dal huje skušati, ko morete utrpeti. Storil bo, da se vam bo skušnjava dobro iztekla, da jo srečno premagate.

V vseh skušnjavah bodimo pogumni, kajti v njih si nabiramo zaslug za večnost in se urimo v svetih čednostih. Kolikor skušnjav premagamo, toliko lepših kron si zaslužimo!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

8. Sv. Pavel pravi: Kdor stoji, naj gleda, da ne pade, kajti skušnjav je brez števila. Zoper skušnjave svetujejo sv. očetje to-le orožje:

Prvo orožje zlasti zoper skušnjave nečistosti je *beg*. Beži pred slabimi priložnostmi! To je najboljše orožje. Tako je bežal Jožef egiptovski pred nesramnico, ki ga je skušala zavesti v greh in je zmagal. Tudi proti drugim skušnjavam je beg uspešno orožje. Ko je videl sv. Ignacij, da se je sv. Franišek Ksaverski začel družiti z lutrovci, mu je zaklical *Beži od hudobnih ljudi!*

Drugo orožje je *pokora in krotenje samega sebe*. Sv. Frančišek Ksaverski je neprestano krotil svoje telo, je prepuščal vse ugodnosti rad drugim, je po bolnicah stregel najostudnejšim boleznim in se je celo za druge bičal.

Tretje orožje je srčna in zbrana *molitev*. Sv. Jeromin pripoveduje o svojih skušnjavah: «Kadar sem videl, da ni druge pomoči, sem se vrgel k nogam Jezusovim, sem jih umival s svojimi solzami in jih sušil s svojimi lasmi.» Sv. Frančišek Ksaverski je molil cele noči. Kristus sam nam je dal v tem zgled, ko je molil cele noči v samoti in je rekel: *Čujte in molite, da ne padete v skušnjava!*

Četrto orožje je *delo*. Kdor je priden in delaven, nima časa za muhe, ki jim pravimo skušnjave. Lenoba je vzglavje hudobnega duha.

Peto orožje je *spomin pekla in nesrečne večnosti*. K sv. puščavniku Martinijanu je prišla iz Antiohije nesramnica, ki ga je hotela zavesti v smrten greh. Sveti puščavnik pa zakuri velik ogenj, dene noge v ogenj in zavpije: «Oh, kako bom mogel prestati peklenski ogenj, ko ne morem niti tega

prestati?» Ko je nesramnica slišala te besede, je prestrašeno zbežala in se spokorila.

Sv. Frančišek Ksaverski je v svoji mladosti sanjal o velikih in slavnih rečeh, toda sv. Ignacij mu je vsakikrat, ko je šel mimo njega, zašepetal besede Kristusove: «Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?» Te besede, ki jih je sv. Ignacij večkrat ponovil, so nazadnje sv. Frančiška tako presunile, da se je vsemu svetu odpovedal in šel za sv. Ignacijem v samostan.

Šesto orodje je *spomin božje pričujočnosti*. Spominjaj se povsod, da te Bog vidi v temi in tudi v najbolj skritih kotih in na veke ne boš grešil.

Sedmo orožje je *prejemanje sv. zakramentov*. Kakor ne more živeti naše telo brez vsakdanjega kruha, prav tako ne more živeti duša brez nebeškega kruha. Naše dušne rane se celijo in zavezujejo pri sv. spovedi, dušna moč pa se nam deli pri zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Kdo nas more premagati, če smo združeni z Bogom? «Vse premorem v Njem, ki me močnega dela, namreč v Kristusu», pravi sv. Pavel (Filiplj. 4, 13).

Osmo orožje zoper skušnjave je *poslušanje božje besede* ob nedeljah in praznikih. Zgled nam dajejo svetniki in svetnice, ki so se izpreobrnilo poslušajoč besedo božjo. Tako sv. Avguštin, sv. Frančišek Asiški, sv. Anton, puščavnik, sv. Pelagija itd.

Deveto orožje zoper skušnjave so *bratovščine*. Vpiši se v primerno bratovščino, izpolnjuj vestno vse dolžnosti in štej si v čast, da si ud.

Deseto orožje so *dobri prijatelji*. Izberi si dobre prijatelje in tovariše. Pri takih išči tolažbe in sveta.

**Sv. Avguštin in njegova mati sv. Monika
poslušata sv. Ambroža.**

*

* *

9. Glavno pravilo je: Ogibajmo se skušnjavam, kolikor moremo, ker je laže sovražniku uiti nego sovražnika pobiti. Ako pa skušnjavi ne moremo uiti,

bodimo srčni in bojujmo se vztrajno in potrpežljivo. Kristus je vedno z nami. Zato ne pozabimo klicati na pomoč z besedami sv. Petra: «Gospod, reši me, ker utonem!» Goreče izgovarjajmo Kristusove besede: «Ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega!»

Če se bomo skrbno čuvali greha, se bomo izognili strašnim kaznim, s katerimi je Bog kaznoval Izraelce in Jeruzalem, bomo uživali že na tem svetu mirno in zadovoljno življenje in dosegli tudi večno srečo.

10. V današnjem sv. evangeliju beremo, da se je Jezus jokal nad Jeruzalemom, ki se je bil nad njim hudo pregrešil: «Prišli bodo slabi dnevi nad Jeruzalem, sovražniki ga bodo obdali in stiskali, razdejali mesto, pomorili njegove sinove in hčere in ne bodo pustili kamena na kamenu.» Tako se je tudi res zgodilo. Ni minulo štirideset let po smrti Gospodovi in že so prišli Rimljani z veliko vojsko pred Jeruzalem. Takrat je bila judovska hudobija in trdovratnost strašno kaznovana. Mesto je bilo v vojski razdejano, tempelj požgan in ljudstvo razkropljeno po vsem svetu. Prejeli so strašno kazen.

11. Tako se godi vsem, ki se trdovratno ustavljajo resnici in grešijo proti Bogu in Zveličarju. Zgodovina to potrjuje. Vse, kar človek dela in kar de-

lajo celi narodje proti Zveličarju in njegovi sv. cerkvi, se hudo maščuje. Nobeno delo in nobena reč ne velja, ako ni začeta in končana v imenu božjem in v imenu Zveličarjevem:

Z Bogom začni vsako delo,
da bo dober uspeh imelo!

Delaj, kar hočeš, trudi se, kolikor moreš, ubivaj se, kakor veš, ako delaš in se trudiš brez Boga in brez Njegove milosti — ti ne bo ostal kamen na kamenu.

*

* *

12. Premišljujmo pred vsem, da je Bog ustvaril nebo in zemljo in vsa bitja, ki so na zemlji. Vse, kar imamo, je od Boga. Kako bi morali biti torej ponižni in Bogu iz srca hvaležni! Kako bi morali skrbeti, da bi bilo vse naše delo in življenje po volji Božji in v čast Božjo! Kako bi se morali skrbno čuvati najmanjše žalitve vsemogočnega Stvarnika, ki nas lahko strašno kaznuje. Če je Bog naš Stvarnik, moramo tako živeti in tako delovati, kakor On hoče, kajti drugače ne bo ostal kamen na kamenu.

Premišljujmo dalje, da je bil svet po Jezusu odrešen. Ko bi ne bili odrešeni, kaj bi veljali? Kako bi se zveličali? Kaj bi nam pomagalo živeti, če bi nam ne bilo zagotovljeno po Jezusu Kristusu večno življenje. Če je pa naše večno življenje odvisno od Jezusa Kristusa in od Njegove milosti, je pač razvidno, da je vse, kar ni z Jezusom, da je sleherno delo, ki ga ne opravimo z Jezusom in da je sploh vse naše pozemeljsko življenje, ki ni z Jezusom, brez prave vrednosti.

13. Iz tega je jasno, da je človek kaj, ako je združen z Bogom in z Zveličarjem Jezusom, da pa ni nič, ako ni združen z Bogom in z Zveličarjem. Gospod je rekel: «Jaz sem trta, vi ste mladike (Jan. 15, 50). Če ostanete v meni, t. j. če ostanete združeni z menoj, boste obrodili obilo sadu, če pa ne ostanete v meni, t. j. če ne ostanete združeni z menoj in z mojo milostjo, ne boste obrodili nobenega sadu in vas bodo vrgli v ogenj.» Kar ni torej združeno z Jezusom, kar ni z Jezusom začeto in končano, mora prej ali slej razpasti, da kamen na kamenu ne ostane.

Zastonj zidamo hišo, če jo zidamo brez Gospoda: Hiša nam bo ostala pusta in prazna (Luk. 13, 35) in kamen na kamenu ne bo ostal. Kdor hoče hišo zidati, jo mora z Gospodom zidati. V psalmu 126. beremo: «Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, ki jo zidajo; ako Gospod ne čuva mesta, zastonj bedi, kdor je čuva. Zastonj vstajate pred svitom, ako vam Bog ne pomaga.» Če hočemo torej, da bodo naše hiše trdne, stanovitne, da bo v njih prava sreča, blagostanje, zadovoljnost, zdravje — moramo z Gospodom delati in se truditi. Po stenah naših hiš naj bodo svete podobe, ki naj nas spominjajo, da je od Boga odvisna sreča in blagoslov sedanjega in prihodnjega življenja.

Zastonj je bogastvo in denar, če ni Gospod z nami. Zgodovina in izkušnja uči, da propade vse naglo, če ni Gospod z nami. Koliko bogatih, imenitnih in slavnih hiš in rodovin je bilo še pred nekaj stoletji, po katerih ni danes ne sluha ne duha. Mislili so v svoji prevzetnosti, da živijo lahko brez

Boga, brez vere in brez strahu božjega, a zgodilo se jim je kakor mestu Jeruzalemu, ki ni hotelo poznati Jezusa za svojega Zveličarja: Kamen ni na kamenu ostal.

Nič nam ne more koristiti ne delo ne počitek, ne govorjenje ne molčanje, ne uboštvo ne bogastvo, ne dolgo ne kratko življenje, ne žalost ne veselje, ne zdravje ne bolezen, ako ni z nami Gospod. Gospod *joče* nad nami, ki ga nočemo poznati in poslušati, kakor je jokal nad Jeruzalomemom: «Jeruzalem, Jeruzalem, ko bi ti spoznal današnji dan, ki je tebi v srečo, ali to je zakrito pred tvojimi očmi. Prišli ti bodo hudi dnevi in te bodo razdeljali, da ne bo ostal kamen na kamenu.»

*

* *

14. Eden sam je, ki nam daje pravo in stalno srečo in pravo in stalno veselje in ta je Gospod!

Prišel bo prej ali slej kakor za Jeruzalem čas tudi za vse, ki nočejo poznati Gospoda, ki so vsi zakopani v posvetnosti in ki se za svojo dušo nič ne menijo. Prišel bo sovražnik, ko se bodo najmanj nadejali, in konec bo vse prevzetnosti in vse neumne posvetnosti. Takrat bo tudi njim, kakor svoj čas Jeruzalemu, nastala stiska in lakot. Koprneli bodo po rešitvi, po sv. zakramentih, želeli bodo, naj bi jih kdo previdel s sv. zakramenti, ali jim bo pa Gospod milostiv v zadnjem trenutku, če niso zanj marali v življenju?

*

* *

15. Sv. Edeltruda, ki jo praznujemo dne 23. junija, je dolgo vrsto let sveto živela in se v samostanu ostro pokorila. Kljub temu jo je Bog obiskal na stare dni s strašno boleznijo. Dobila je strašen tvor na vratu, ki jo je hudo bolel. Mnogi so govorili: «Kako je to mogoče, da Bog tako hudo tepe osebo, ki je sveto živela?» Ona pa je odgovorila: «Dobro vem, da me Bog po vsej pravici kaznuje na vratu. Ko sem bila mlado dekle, sem si okoli vratu obešala zlatenino in razne druge lišpe. Bogu bodi hvala in slava, da me sedaj tepe za to ničemurnost. Bog me tepe, da zadostim za grehe, ki sem jih delala. Namesto zlata in dragih kamenov, imam sedaj na vratu ostuden tvor in hude bolečine.»

Nek zdravnik ji je tvor razrezal, da je odtekel gnoj, toda tretji dan so se hude bolečine spet pojavile. Poklicala je k sebi vse redovnice, jim izpregovorila besede večnega življenja, sprejela s pobožnostjo sv. zakramente in mirno in vdano izdihnila sveto dušo. Po šestnajstih letih so odprli nje grob. Našli so jo popolnoma neizpremenjeno. Tudi obleka na njej je bila neizpremenjena. Rana na vratu pa je bila zaceljena.

Ta životopis nas uči, kako moramo biti v mladosti čujoči, kajti grehi se maščujejo. Greh je *seme*, iz katerega zraste *kazen* in pregovor pravi: «Kar kdo seje, bo tudi žel.» Če seješ lenobo, boš žel muke, ki ti ne bodo dale miru in počitka; če seješ nezmernost v jedi in pijače, boš žel lakot in žejo; če seješ prevzetnost, boš žel sramoto; če seješ skopušstvo, boš žel siromaštvo. V knjigi: «Hodi za Kristusom» Tomaža Kemčana beremo: «Tam, t. j. v vicah, bo ena ura težja ko tukaj sto let ostre pokore.»

Držimo se trdno Gospoda, skrbimo, da bomo vedno v Njegovi milosti in da se bo vsako naše delo z Njim začelo in z Njim končalo.

*

* *

16. Dne 3. avgusta l. 1492. je slavni Krištof Kolumb odrinil iz pristanišča Palos v Španiji z brodovjem proti Ameriki, ki je bila do takrat nepoznana zemlja. Mornarji so bili plašni in so jokali, le Krištof Kolumb je bil pogumen in neustrašen. Ko je dal povelje, je rekel: «Pojdimo v imenu Jezusovem.» Tako so odpluli na visoko morje čez nepregledni atlantski ocean. Povsod jih je spremljal Jezus in jim pošiljal ugodne vetrove, da so dne 12. okt. 1492. zagledali že novo zemljo: *Ameriko*.

To je prav lepa dogodbica, ki nas uči, da moramo z Gospodom začenjati vsako delo, če hočemo imeti od Njega srečo in blagoslov. Ne delajmo kakor Judje, ki so Zveličarja zavrgli. Prejeli so za to strašno kazen, kakor je Gospod napovedal Jeruzalemu.

Bodimo vestni in vdani v voljo Gospoda Jezusa, da nas ne zadene božja roka. Gospod naj nas spremlja pri vseh delih in naj nas čuva, da se nikdar ne pregrešimo proti svoji vesti in proti Božji volji. Ako bomo z Jezusom zidali, ne bomo zastonj zidali. Naše življenje bo polno dobrih in zaslužnih del za večno življenje.

*

* *

*

*

*

*

*

*

17. Ko so bili goriški romarji v jubilejnem letu 1933. pri sv. Očetu v Rimu, jih je sv. Oče Pij XI. opominjal k svetemu delu in je ob tej priliki rabil besede iz psalma 29.: «Kakšen dobiček je v moji krvi, ako grem v trohnobo?» t. j. David, ki je bil takrat v smrtni nevarnosti, prosi, naj bi ga Bog rešil smrti, kajti drugače ne bo mogel opravljati svetih in dobrih del z močjo svoje krvi. Bog nam je torej dal zdravo in močno kri, da se trudimo za dobro in sveto stvar, da delamo za čast Božjo, za zveličanje svoje in zveličanje svojega bližnjega. Ako živimo slabo, ako delamo tako, kakor se glasi v današnjem sv. berilu: «*Ljudje so sedli jest in pit in vstali igrat*», in ako delamo tako, kakor so delali v *Jeruzalemu*, nad katerim se je Kristus razjokal, lahko rečemo, da ni naša kri za noben dobiček! Zastonj smo bili rojeni, zastonj nam je Bog dal zdravo kri in zdrave ude.

«Kakšen dobiček je v moji krvi?» To vprašanje si postavimo vsi, ker Bog terja od naše krvi svetih del in požrtvovavnosti.

*

*

*

18. So ljudje, ki prav nobenega sadu, nobenega dobrega dela ne obrode, ki z lenobo ubijajo življenje in dolgi čas. Ti so podobni drevesu, ki nobenega sadu ne rodi in ki se poseka in v *ogenj* zvrže. Njih kri ne daje nobenega dobička. Takih navadno ne najdemo mej siromašnim ljudstvom in zlasti ne mej delavskim in kmetskim ljudstvom, ker ti imajo mučeno kri. Ti delajo v potu svojega obraza od zore do mraka, izpolnjujoč zapoved Božjo: «V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh!» To zapoved po-

navlja sv. Pavel, ko kliče: «Kdor ne dela, naj tudi ne je (2. Tes. 3, 10).»

*

* *

19. Beremo o blaženemu Egidiju, ki je bil učenec sv. Frančiška Asiškega, da ni hotel nikdar sprejeti živeža, ne da bi ga bil prej z delom zaslužil. Če se je kdaj pripetilo, da je moral sprejeti živež, ne da bi ga bil prej z delom zaslužil, je pa potem vsaj z gorečo molitvijo to poplačal. Nekoč je v štiridesetdanskem postnem času hotel biti v oddaljenem samotnem kraju, kjer je hotel prav goreče in zbrano Bogu služiti. Seboj je vzel pobožnega brata in oba sta se naselila v samoti pri neki kapelici sv. Lovrenca. V tej samoti pa nista mogla najti nobenega dela, s katerim bi si bila mogla zaslužiti vsakdanjega kruha in tudi ljudje jima niso dali ničesar, ker so bili siromašni in je bila takrat velika draginja za živež. Po treh dneh pa je zapadel globok sneg, da se s tovarišem nista upala več niti vrniti domov. Sveta moža pa nista obupala, ampak še bolj goreče molila, in po noči in po dnevu prepevala hvalne pesmi, trdno prepričana, da jima bo Bog pomagal. In nista se motila. Po pripovedki je Bog navdihnil pobožnemu možu iz sosednje vasi misel, naj nese kruha in vina h kapelici sv. Lovrenca, češ, da je tam kdo izmed služabnikov božjih. Pobožni mož je res šel in našel tam bl. Egidija in tovariša v največji stiski. Pokrepčal ju je s kruhom in vinom. Nato se je vrnil domov in povedal to ljudem. Brž so ljudje zbrali toliko jedil, da sta bila za cel postni čas dobro preskrbljena. Ko je blaženi Egidij videl

obilne darove božje, je rekel tovarišu: «Do sedaj sva prosila od Boga pomoči, sedaj pa morava začeti znova moliti ter hvaliti in zahvaljevati Boga za prejete darove pa tudi prositi, naj bi Bog blagoslovil najine dobrotnike.» Da nista zastonj jedla, sta cel postni čas goreče molila v ta namen.

Svetniki so nam s svojim zgledom pokazali, da moramo delati in moliti, t. j. svojo kri mučiti, da na ta način izpolnimo voljo božjo: V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh!

Sv. Cita je 48 let pridno in zvesto služila pri eni ter isti družini. Na stara leta jo je hotela gospodinja oprostiti vseh del, toda sveta služabnica ni marala tega. Rekla je: «Moj poklic je *delo!*» Pri vsem obilnem delu pa ni nikoli pozabila Boga in molitve.

Sveti papež Pij V. je živel v zelo burnih in razbrzdanih časih. Zato je bil od jutra do večera vklenen v najbolj raznovrstna opravila in skrbi. Bil je strog s seboj in je zahteval v sv. cerkvi red. O njem se lahko reče, da ni ničesar zanemaril. Pri vseh velikih skrbih in opravkih pa je imel vedno pred očmi Boga in svojo dušo. Tega svetnika slikajo z božjim razpelom pred očmi, to pa radi tega, ker je pri vseh svojih obilnih opravilih vedno premišljeval trpljenje Kristusovo in je radi tega ljubil imeti vedno pred seboj božje razpelo, da se je spominjal besedi sv. Pavla (Gol. 6, 14): «Mene pa Bog čuvaj, da bi se s čim drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa, po katerem je meni svet križan in jaz svetu.» Zjutraj je tako goreče in zbrano molil, da so ga morali za obleko potegniti, če so ga hoteli poklicati, ker je bil v molitev ves zamaknen. Turški Soliman, ki je takrat oblegal me-

sto Szigeth na Ogrskem, je rekel, da se ne boji krščanskih vojakov in njih orožja, ampak molitve papeža Pija V. Čeprav je imel ta papež neizmerno opravil in skrbi, ni noben dan opustil sv. rožnega venca. Vsak teden se je štiri dni zdržal mesnih jedi, kar je delal tudi v bolezni. Posebno skrb je imel za siromake. Imel je v posebni knjigi zapisana vsa njih imena, da bi nobenega potrebnega ne prezrl. Ko je šel kam vun, je vselej nesel polno denarnico, da je mogel postreči siromakom.

Sv. Pij V. nam je dal prelep zgled, kako moramo živeti, ko imamo obilnih opravkov in skrbi, da naša kri ne bo brez dobička.

*

* *

*

*

*

*

*

*

20. Delajmo dobro in premagujmo skušnjave, da se Jezus ne bo jokal nad nami. Marsikdo pravi: Mi imamo polno dela od zore do mraka; nam se ne more očitati: «Kakšen dobiček je v naši krvi?» Naša kri je mučena. Ko bi vsi tako pridno in neprestano delali, kakor mi, bi bilo dobro na svetu.»

To je vse prav, po gledati moramo, da nas ne zadenejo besede Kristusove: «Marta, Marta, skrbna si in si veliko prizadevaš, pa le eno je potrebno. Marija si je najboljši del izvolila, kateri ji ne bo nikoli odvzet. (Luk. 10; 41.)» Te besede je Jezus govoril v Betaniji, kjer ste prebivali sestra Marta in Marija z bratom Lazarjem. Ko je prišel Jezus tja, ga je Marta sprejela v hišo. Sestra Marija je takrat sedla Jezusu k nogam in poslušala njegovo

besedo. Marta pa si je dajala s postrežbo veliko opraviti ter je pristopila k Jezusu in rekla: «Gospod, ti ni mar, da me moja sestra samo pusti streči? Reci ji tedaj, da naj mi pomaga!» In takrat je Gospod izrekel besede: «Marta, Marta, skrbna si in si veliko prizadevaš, pa le eno je potrebno. Marija je najboljši del izvolila, kateri ji ne bo odvzet.»

Dandanes jih je mnogo, ki imajo veliko dela od zore do mraka, se veliko trudijo, pa njih delo je samo za ta svet, ker ne delajo zavoljo Boga, ampak le za ta svet in za posvetne reči in za posvetno hvalo. Tudi takim veljajo besede: «Kakšen dobiček je v moji krvi?» Zastonj ti bije srce, zastonj ti polje kri po žilah, zastonj so vse muke — od takega dela ni pravega dobička?

Ali ni žalostno, da se toliko mučijo in delajo, pa vse le za ta svet? Zakaj bi ne obnovili dobrega namena za vse delo in trpljenje vsak dan ali vsaj vsak teden ob nedeljah ali vsaj vsak mesec? Tako bi bilo vse naše delo v čast božjo in v naši krvi bi bil pravi dobiček. Sv. Janez Krizostom ali Zlatousti je dobil ta priimek, ker je vedno ponavljal *zlate* besede iz Očenaša: Posvečeno bodi tvoje ime. On pravi: «Bodi nam ta-le izrek v pravilo za celo življenje: Ali jeste ali pijete ali kaj drugega delate, vse delajte v čast božjo (1. Kor. 10,31). Bodisi da molimo ali se postimo, da tožimo ali odpuščamo, da gremo od doma ali da prihajamo domov, da prodajamo ali kupujemo, da molčimo ali da govorimo, ali da kaj drugega delamo, vse delajmo v čast božjo. Kar ni v čast božjo, naj se sploh ne zgodi. Nosimo te besede povsod s seboj, kamorkoli gremo. Ta beseda naj nam bo zanesljiva palica, bramba, goto-

vost in naš neizmerni zaklad. Če bomo delali in govorili vse v čast božjo, bomo tudi dosegli čast božjo na tem in na onem svetu.»

Posnemajmo ga v delu in trpljenju obračajoč vse v čast božjo, da naša kri ne bo zastonj.

*

* *

21. «Kakšen dobiček je v moji krvi, če grem v trohnobo?» Te besede naj si zlasti ponavljajo ti, ki se vdajajo nečednemu in nečistemu življenju. Z dežele pridejo poštenci, ker so bili doma v obrambi staršev, v mestu pa začnejo nečedno in nečisto življenje. Navadno začenjajo s slabim znanjem, a končajo z izgubo poštenja in devištva. Starši mislijo doma, da se njih sinovi in hčere v mestu lepo obnašajo, da si s pridnostjo služijo kruha in da napredujejo tudi v svetem in pravičnem življenju, v resnici pa so mnogokrat že mrtvi na duši in v njih krvi ni prav nobenega dobička, ker se pogrezajo v trohnobo gnilega in pogubnega življenja, ki vede v časno in večno nesrečo. Namesto da bi se vpisali v bravščine in namesto da bi skrbno obiskovali cerkev, poslušali božjo besedo tēr se ogibali slabega znanja in slabih priložnosti, še iščejo slabih priložnosti nakladajoč si greh na greh, kar bodo morali kmalu bridko obžalovati. Sv. Pavel jim kliče: Nikar ne želimo hudih reči, kakor so jih želeli Judje!

Dne 23. avgusta praznujemo sv. Ascelino. Le-ta je imela krasno in brezmadežno mladost. Njeno hrepenenje je bilo po devištvu in samostanu. Ko je dorastla je bila izredne lepote, kar bi jo bilo spravilo kmalu v pogubo. Neki mladenič je začel delati

ž njo znanje in jo na vse načine zalezovati. Spuščala se je že ž njim v razne razgovore, čeprav zanj njo nedolžne. Toda mladenič je kakor zver naklepal hude reči in prav lahko bi se mu bilo posrečilo, ker je dekle bila preprosta in nedolžna in je začela biti tudi lahkomišelná. Nekega dne se pa nenadoma prikaže na njena vrata človek, ki je bil na videz berač, ji razodene hude naklepe in namene navideznega mladega prijatelja in jej zakliče: «Bodi pozorna, hčerka, kajti satan te zalezuje in te hoče s pomočjo tega človeka potegniti v pogubo.» Ascelina se je prestrašila in je to takoj sporočila materi. Berač pa je hkratu izginil. Nihče drug ni videl, kedar je prišel niti kedar je odšel. Pobožna pripovedka pravi, da je bil angel varuh nedolžnega dekleta, ki jej je prišel še o pravem trenutku na pomoč.

Razume se, da je Ascelina takoj prekinila razgovore s pohotnim mladeničem. Tako bi morala storiti vsaka oseba, *ako ni namena in upanja, da bo skoraj poroka*. Po mnenju sv. očetov je čas, ko delajo mladi ljudje znanje, nad vse nevaren čas, ker je priložnost za greh, ki je poguba in prokletstvo za sveti zakon. Že marsikatera oseba se je prekasno tolkla po glavi in vzdihovala: «Kaj sem storila, kaj sem storila?» Sv. očetje pravijo, da bodi doba, ko delajo ljudje znanje za sveti zakon, kratka in takrat bodi človek previden, moder in resen. V tisti dobi veljajo besede Kristusove: «Ako te tvoja roka pohujšuje, odsekaj jo... ako te tvoja noga pohujšuje, vrzi jo od sebe... ako te tvoje oko pohujšuje, izderi je (Mat. 18,8).»

Vsi dušni pastirji se trudijo, da bi ohranili mladino sveto in modro, a žal, da ima satan v tej dobi veliko moč. Naša mladina je sicer pridna za delo,

a nobenega dobička ni v njeni mladi in živahni krvi, ako se vdaja grehu nečistosti in nesramnosti.

*

*

*

22. «Kakšen dobiček je v moji krvi, ako grem v trohno?» Te besede premišljujmo tudi odrastli in stari. Kakšen dobiček je bil v njih krvi, ko so bili mladi in kakšen dobiček je v njih krvi sedaj? Tudi starost ne očuva človeka neumnosti in lahkomišelnosti.

Kdor pa je grešil v mladosti, naj dela pokoro, naj srčno obžaluje vse svoje napake in lahkomišelnosti in naj svoje madeže izpira s solzami.

Sv. Ascelina je naredila v mladosti le majhen pogrešek, ki ni dosegel smrtnega greha. V svoji nedolžnosti in preprostosti se je spuščala v lahkomišelnostne razgovore z onim mladeničem, ne da bi bila imela slabega namena. In vendar, kako je to potem v samostanu srčno obžalovala, zlasti ko je izvedela, da je oni mladenič postal po tistih razgovorih še bolj razbrzdan in si je mislila, da je temu tudi ona kaj kriva. Pripovedka pravi, da je naredila pred oltarjem jamico v tla in je vsakikrat toliko časa jokala, dokler se ni jamica napolnila z vodo njenih solza. Dobila je tudi od zgoraj zagotovilo, da so te solze, ki jih točimo iz srčne bolečine, kakor krstna voda, ki očisti človeka vseh madežev.

Sv. Ascelina je srčno obžalovala majhne lahkomišelnosti iz svoje mladosti, kako bi morali še-le obžalovati izgubljeno mladost tisti, ki leta in leta smrtno grešijo proti sveti čistosti! V svoji zmoti mi-

slijo, da se dajo vsi ti brezštevilni grehi izbrisati z lahkomišno spovedjo brez obžalovanja in brez trdnega sklepa? Včasih se hočejo celo pogajati s spovednikom, kakor da bi bilo to mogoče in kakor da bi spovednik mogel dati sv. odvezo, če grešnik ne obžaluje svojih grehov in če nima trdnega sklepa, da se bo poboljšal.

*

* *

23. «Kakšen dobiček je v moji krvi, če grem v trohno?» Te besede sv. Očeta Pija XI. ohranimo vsi dobro v spominu in ponavljajmo si jih vsak dan, da ne bo naše življenje in naša kri brez dobička. Te besede iz psalma 29. naj nam bodo v vodilo pri vseh naših delih in opravkih. Ponovil jih je naslednik sv. Petra, ki je namestnik Jezusa Kr. na zemlji. Živimo tako, da se Kristus ne bo jokal nad nami, kakor nad malopridnim Jeruzalemom, ampak da nam bo na koncu rekel: «Dobri in zvesti hlapec (ali dobra in zvesta služabnica), ker si bil v malem zvest, postavil te bom čez veliko, pojdi v veselje svojega Gospoda (Mat. 25, 21).» Takrat bomo začeli uživati sadove, ki smo si jih nabrali s svetim življenjem s pomočjo milosti sv. Duha na večne čase.

*

* *

*

*

*

*

*

*

24. Sadovi duha ali milosti božje, ki jo deli sv. Duh po Marijinih rokah so: «Ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, milosrčnost, dobrotljivost, prizanesljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zdržnost in

čistost.» To so sadovi ki jih moramo roditi, da se Jezus ne bo jokal nad nami, kakor se je jokal nad Judi in nad Jeruzalemom. Te sadove, ki so potrebni za zveličanje, našteva sv. Pavel v pismu do Galačanov. Te sadove, ki jih je dvanajst zahteva od nas Marija, kajti tako je naročila nedolžni deklici Ursuli Ferligojki, ko se ji je prikazala na svetogorskih tleh: «Reci ljudstvu naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi.» Prositi jo moramo milosti, da bi mogli roditi sadove, ki so potrebni za večno zveličanje.

*

* *

25. *Ljubezen, veselje, mir.* Prvi trije sadovi milosti božje so ljubezen, veselje in mir. Prav za prav so vsi ti trije sadovi *en* sad, kajti kjer je ljubezen božja je tudi veselje in mir, kjer je veselje v Bogu, je tudi ljubezen in mir in kjer je mir Božji, je tudi ljubezen in veselje.

Te tri sadove želi Marija pred vsem od nas, ko nas kliče k sebi in nam ponuja milosti. Marija želi, naj bi zavladala ljubezen v naših srcih in po naših družinah.

Dne 17. junija praznujemo sv. Nikandra in njegovo ženo Darijo. Oba sta imela v srcu pravo krščansko ljubezen. Ko je bil sv. Nikander obsojen v smrt zavoljo Jezusa Kr., je žena prišla z otrokom na morišče, pa ga ni prosila, naj bi se rešil, ampak ga je celo navduševala za sv. mučeništvo, četudi je vedela, da bo morala sama skrbeti za družino. Sv. Nikander je veselo pozdravil svojo ženo: «Bodi zdrava, draga moja sestra!» Žena pa je odgovorila: «Bodi junak, predragi moj! Deset let sem te čakala,

da bi prišel iz vojske in sem si srčno želela, da bi te mogla še enkrat videti. Dočakala sem to srečo in sedaj se veselim, da greš v večno življenje. Štela si bom v največjo čast in slavo, da sem bila žena svetega mučenika. Bodi vesel, predragi, in daj pogumno kri in življenje, da rešiš tudi mene večne smrti.» Nato mu je podala v naročje malega sinčka, da ga je poljubil in blagoslovil pred smrtjo.

Ob istem času in na istem mestu je pretrpel mučeniško smrt tudi sv. Marcijan. Tudi njegova žena je prišla z malim sinčkom na morišče. Ta žena pa je bila posvetna in je moža prosila, naj zataji Jezusa, da ne bo sama vdova ostala na svetu. Sv. Marcijan je sprejel sicer sinčka v naročje, ga blagoslovil in rekel: «Vsemogočni Bog, prosimo Te, skrbi za tega otroka!» a posvetno ničemurno ženo, ki ni imela prave krščanske ljubezni, je odpodil. Nato je rabelj obema možema zavezal oči in obema odsekal glavo.

Na tem zgledu vidimo, kakšna mora biti ljubezen po družinah, kakšna mora biti ljubezen krščanskih zakoncev. Žena, ki resnično ljubi svojega moža, skrbi predvsem za njegovo večno življenje, dočim skrbi posvetna in ničemurna žena le za časne in posvetne reči. Darija je bila pred vsem v skrbeh, da bi mož sv. Nikander ne zatajil sv. vere in odpadel od Kristusa, dočim je žena sv. Marcijana bila zamišljena le v svoje reči in posvetno veselje. Prava krščanska ljubezen se kaže v družini zlasti ob smrtni uri. Krščanska ljubezen skrbi v smrtni bolezni zlasti za večno zveličanje, da prejme umirajoči sv. zakramente, dočim skrbi posvetna in ničemurna ljubezen le za posvetne reči, za zdravnika, za sijajen pogreb, za lep kamen na grobu. Krščan-

ska ljubezen moli za rajne, posvetna in ničemurna ljubezen pa skrbi le za vence na grobeh svojih rajnih. Za molitev in za večno zveličanje njih duš se posvetna in ničemurna ljubezen ne meni. Sv. Marcijan je kar odpodil ničemurno ženo, ki ga je hotela zavesti, da bi bil zatajil Zveličarja in odpadel od sv. vere. Zgodovina nam ni ohranila niti imena te malopridne žene, dočim častimo dne 17. junija vsako leto s sv. Marcijanom in Nikandrom tudi sv. Darijo. Pri sv. maši moli mašnik ta dan: «Veselimo se v Gospodu, ker proslavljamo danes čast sv. Nikandra, Marcijana in Darije. Njih mučeništva se veselé angeli hvaleč Sina Božjega. Alleluja! Ukajte, pravični, v Gospodu, ker svetnikom gre čast. Slava Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu!» (1).

Posnemajmo svetnike v krščanski ljubezni. Tako bo v naših srcih in v naših družinah mir in veselje ne-le v dobrih in srečnih dneh, ampak tudi v nesrečah, nezgodah in v trpljenju.

Sv. Janez Bosco je po zavodih mladini pripočal: «Služite Gospodu v veselju!» Nakladal ni nikakor velikih pokor in kazni. Držimo se njegovih naukov in služimo Gospodu v ljubezni in v veselju.

Na sploh je znak Boscovih zavodov veselje, kakor je bil tudi sam Don Bosco vedno pogumen in vesel. Če je na dvorišču zagledal dečka, ki je žalostno stal ob strani in se ni igral z drugimi, je brž pristopil k njemu, ker je bil prepričan, da je že kaj slabega storil, ter ga je poslal k sv. spovedi. Po sv. spovedi se je deček spet rad igral in veselil z drugimi.

1) Alban Stolz, Legende dne 17. junija.

Bodimo tudi mi vedno pogumni in veseli ter zahvaljujmo se neprestano Bogu, ki nas je odrešil in namenil za večno zveličanje.

*
* *
*

26. *Potrpežljivost, milosrčnost in dobrotljivost.*

Tudi te tri božje čednosti so prav za prav ena sama. Kdor je v resnici dobrotljiv, je tudi milosrčen in potrpežljiv, in kdor je v resnici potrpežljiv, je tudi dobrotljiv in milosrčen.

O sv. Janezu Boscu pravi životopis, da je imel neizmernih težav in nasprotstev, pa je vse premagal s potrpežljivostjo, milosrčnostjo in dobrotljivostjo. Za patrona vsega svojega delovanja si je izbral sv. Frančiška Saleškega, ki je bil sama potrpežljivost in dobrotljivost. Životopis sv. Frančiška Saleškega pravi sicer, da je bil po naravi nagnen k nagli jezi in nepotrpežljivosti, a da se je tako ukrotil, da je bil sama dobrota, potrpežljivost in krotkost.

Sedanji papež Pij XI. je bil l. 1883. obiskal Don Bosca, ko so k njemu prišli ravnatelji raznih salezijanskih zavodov, da bi mu poročali o delovanju in poslušali njegove svete. Svetnik jih je sprejel v obednici in mladi duhovnik Ahilej Ratti (sedanji papež) je smel biti navzoč. Ravnatelji so poročali Don Boscu vesele in žalostne reči, a na obrazu svetnikovem je odsevala vedno le prisrčnost, dobrotljivost in veselje. Mladi duhovnik Ahilej Ratti se je hotel svetniku opravičiti, ker mu je bil poslal in priporočil nekega dečka, ki je potem ušel iz za-
III.

voda, češ, deček nima pravega talenta. Don Bosco pa je smehljuje se rekel: «Kaj šel! Deček je s tem činom (da je ušel) pokazal talent. Boste videli, da si bo znal dobro pomagati v življenju. Besede svetnikove so se kasneje uresničile.

Sv. Elizabeta, ki jo praznujemo dne 8. julija, je imela v družini strašne razmere, pa je z nadčloveško potrpežljivostjo vse premagala in spravila spet na pravo pot tudi moža, ki je bil nečistosti in nesramnosti vdan. Vse oseboje, ki je bilo v družini je moralo živeti v najlepšem redu. Zgodilo se ni nikdar, da bi bil odšel siromak od nje prazen. Nasproti siromakom, ki so se sramovali prositi, je bila še posebe dobrotljiva in milosrčna.

*

* *

27. *Prizanesljivost, krotkost, zvestoba.* To so nadaljnje sv. čednosti, ki jih zahteva lepo krščansko življenje. Tudi te tri čednosti so prav za prav ena čednost: Kdor je zvest v Kristusu in v njegovem nauku, bo tudi v nezgodah, nesrečah, v žalosti in bridkosti krotek in bo svojim preganjavcem in zaničevavcem rad odpustil.

V sedmem stoletju po Kristusu, je v mestu Trierju na Nemškem živel škof sv. Nicetij, katerega je kralj Klotar obsodil v pregnanstvo. Ob takih priložnostih zapustijo navadno človeka vsi znanci in prijatelji, da lahko reče: «Vsi so lažnivi (Psalm 115).» Tudi sv. Nicetiju so kar čez noč postali mnogi nezvesti in so ga zapustili, toda ne vsi! Sv. Magnerik, ki ga praznujemo dne 25. julija je dejal: «Izjavljam pri živem Bogu, da svetega škofa ne zapustim, dokler je še kaj življenja v meni!» In ga ni

zapustil. Tudi sv. Nicetij je zvesto in neustrašno vztrajal v boju zoper vse krivičnosti nezvestega kralja. Tem krivicam je sam Bog postavil konec. Nesrečni kralj je nenadoma umrl, a sin njegov je hotel imeti s svetim škofom Nicetijem mir. Škof se je vrnil na svoj sedež. Duhovščina, ki ga je bila iz strahu zapustila, se je skesano vrnila k njemu. Pobožni in zvesti škof pa je vsem prizanesel. Tako je s svojim zgledom dokazal, da kdor je v Kristusu zvest, je tudi prizanesljiv in krotek.

Te tri sv. čednosti so za krščanske družine tako potrebne, da je krščansko življenje brez njih nemogoče! Ako je družinski gospodar nezvest ali če je družinska gospodinja nezvesta, nastane takoj hud prepir in huda vojska, ki razdere vso družino. Prav tako se družina razdere, ako je le eden v njej, ki ni krotek, ki je vdan hudi jezi, razsajanju, preklinjevanju in isto velja tudi, ako je v njej le eden, ki ne more nič prizanesti, nič pomolčati, ki se hoče za vsako najmanjšo reč maščevati, ki ne more nič odpustiti in prezreti.

Prosimo presveto Devico, naj nam podeli milosti, ki so potrebne, da se ohranimo prizanesljivi, krotki in zvesti, da bo po naših družinah božji mir.

Marsikateri zakonski mož in marsikatera zakonska žena je nesrečna in misli, da zanjo ni nobene tolažbe na svetu. Ko bi pa brali življenje svetnikov, bi našli drugačne zglede.

Blažena Serafina, ki jo praznujemo dne 8. sept., je živela v 15. stoletju in je bila soproga pizanskega vladarja Aleksandra Sforza. Le-ta se je bil zatelebal v neko drugo osebo in je hotel svojo soprogo po noči celo zadaviti. Ker se mu to ni posrečilo, jo je zapodil iz hiše. Šla je v samostan sv. Klare.

Toda divji soprog ni miroval. Da bi svoj zločin zakril, je začel raznašati vest, da se je svetnica pregrešila s prešuštvom. Poslal je v samostan poslanca, ki naj povedò, da bo dal samostan zažgati in svetnico umoriti, ako bi ne hotela priznati prešuštva. Ko so redovnice izvedele o tem, so se prestrašile in prosile bl. Serafino, naj lepo prizna, češ, to bo morda soproga potolažilo in ga sprijaznilo. Določenege dne pride res soprog z njenimi sorodniki v samostan, da bi napravili zapisnik o njenem prešuštvu. Z njimi pride tudi pisar, ki naj bi napravil zapisnik. Ko pridejo tja, pokličejo bl. Serafino v govorilnico. Soprog jo ostro vpraša, ali prizna prešuštvo in jo pozove, naj pove kraj in čas. Na to vprašanje je svetnica molčala, ker se je bala za samostan, in ker jo je očitke tako presunil, da je onemela. Pisar pa je naglo zapisal v zapisnik, da je molče priznala. Tako so se bili že prej sporazumeli. Na ta način so z zapisnikom proglasili svetnico za prešuštnico.

Ko so nesramneži odšli, se je svetnica vrgla na kolena pred božje razpelo in je začela bridko jokati. Zdajci se ji je zdelo, da jo nagovarja Jezus s križa, naj potrpežljivo prenaša te očitke iz ljubezni do Njega, ki so ga topli, zaničevali, zasramovali in ki je pretrpel najsramotonejšo smrt na križu. Te besede so svetnico potolažile in umirile, da je vse odpustila.

Pripovedka pa se glasi dalje, da je bil nesramni pisar lažnivega zapisnika hudo kaznovan. Ko se je vračal domov, mu je na trgu osel zagrabil z zobmi desnico in mu jo tako ostro in trdo držal z zobmi, da je moral druge klicati na pomoč in priznati pred

vsem ljudstvom, da je to kazen, ker se je bil s pisanjem lažnivega zapisnika hudo pregrešil.

Nesramni soprog je začel sicer sedaj živeti z osebo, v katero se je bil zatelebal, toda ne dolgo. Vest ga je kmalu začela griziti. Zapodil je nesramnico iz hiše, šel v samostan k soprogi bl. Serafini ter jo jokaje prosil milosti in odpusta.

Zgled sv. Serafine je za nesrečne družine jako podučljiv. Človek, ki je nesrečen, mora iskati tolažbe in moči pri križanem Zveličarju. Kolikokrat slišimo in beremo o celih žaloigrah v družinah, n. pr. da je mož ženo pobil ali žena moža, ali otroci starše in starši otroke! Vse drugače nas uči zgled sv. Serafine, ki je molče in moleč prenašala gorje, ker je iskala tolažbe v križanem Jezusu. Ko je z molitvijo dosegla izpreobrnitev divjega moža, je vse odpustila in zanj po njegovi smrti srčno molila.

V svetnikih in svetnicah božjih imamo zgled prave zvestobe, krotkosti in prizanesljivosti.

*

*

*

28. *Zmernost, zdržnost in čistost.* To je zadnja trojica sv. čednosti, ki so nam potrebne za lepo krščansko življenje. Prosimo zlasti za to poslednjo trojico milosti od Marije, ker grešijo ljudje v tem najbolj. Vse tri sv. čednosti so prav za prav le ena. Kdor nima sv. čistosti, nima tudi zdržnosti in zmernosti in kdor nima zdržnosti in zmernosti, nima tudi sv. čistosti.

Sv. Janez Zlatousti piše: «Nezmerno uživanje vina budi v duši vojsko srasti in vihar temnih misli, pa mehča tudi in poplavlja telesno zdravje. Velika

povodenj ne more tako razmehčati in razriti zemljišča, kakor se razmehča, zvedeni in uniči telesna moč, če jo vedno zalivamo z vinom.»

Sv. Pavel nam kliče: «Ne bodite neumni, ampak umejte, kaj je volja Božja in nikar se ne opivajte z vinom, v čemer je nečistost.»

Sv. Janez Bosco je zapustil svojim učencem ta-le izrek: «*Delo in zmernost.*» Ta zmernost ne pomenja le zmernosti v jedi in pijači, ampak pomenja sploh zmernost v uživanju tega sveta in odpoved mnogim udobnostim tega sveta, da se lahko popolnoma posvetimo časti Božji in zveličanju svojega bližnjega v veselju in v ljubezni božji.

Bodimo torej zmerni v jedi in pijači, zmerni in zdržni v uživanju posvetnih dobrot, da se ohranimo čisti, kajti sv. Pavel pravi, da ne bo noben nečistnik videl božjega kraljestva (1. Kor. 6; 10).

Če hočemo biti Mariji ljubi, čuvajmo se nezmernosti in nečistosti kajti Marija je bila brez madeža spočeta in se je ohranila brezmadežna ves čas svojega življenja na tem svetu. V njo so se ozirali svetniki in svetnice božje kot v zvezdo vodnico. Naj omenim sv. Leonarda Portomavriškega, sv. Frančiška Regis-a, sv. Alojzija, sv. Stanislava Kostko i. t. d., ki so se skrbno ogibali vsem posvetnim veselicam in skušnjavam, da so se ohranili čisti in brezmadežni v ljubezni božji in v ljubezni Marijini.

29. Kakor štejemo dvanajst apostolov, prav tako našteva sv. Pavel v pismu do Galačanov dvanajst stebrov sv. čednosti, ki so potrebne za lepo krščansko življenje in za večno zveličanje: Ljubezen, ve-

selje in mir; potrpežljivost, milosrčnost in dobrotljivost; prizanesljivost, krotkost in zvestobo; zmernost, zdržnost in čistost. Prosimo preblaženo Devico milosti, da bi mogli v teh sv. čednostih napredovati. Blagor mu, kdor se v teh čednostih uri, ker Bog, pravični sodnik, bo dal njegovi družini, pa tudi njemu samemu srečo in blagoslov že na tem svetu, posebno pa v večnosti. Tako se bo ognil kaznim, ki jih našteva sv. Pavel v današnjem sv. berilu in se bo ognil tudi kazni večnega ognja.

30. Vsak otrok (1), ki je pri pameti, mora znati šest temeljnih resnic. Navadno pa jih otroci znajo le na pamet, ne da bi popolnoma razumeli pomena teh resnic. Odrastli pa morajo te resnice premišljevali, ker so podlaga za lepo krščansko življenje, ki se zahteva, da se izognemo časnim in večnim kaznim.

Kako vse drugače bi živeli, ko bi res premišljevali te resnice! Pomislite le na prvo in drugo temeljno resnico, ki se glasi: Da je en Bog in da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Vsak izmed nas, ki ima že kaj življenja in izkušenj za seboj, je brez dvojbe že na sebi izkusil, da se vsako slabo delo maščuje.

1) Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od št. 29. do 36.

31. Maščevanje Božje prihaja navadno že v tem življenju, prav gotovo pa bo vsako hudo dejanje dobilo svojo kazen po smrti. Kakor resnično biva Bog, prav tako gotovo bo vsako dobro delo dobilo svoje plačilo, vsako hudo delo, vsaka krivica in hudobija pa svojo kazen. Sv. evangelij, ki se bere *današnji dan*, govori o Jeruzalemu oziroma o Judih ki so prebivali v Jeruzalemu in ki so uganjali strašne pregrehe: Morili so preroke, ki jih je Bog pošiljal in umorili in na križ pribili so tudi samega Sina Božjega Jezusa Kristusa, toda prišlo je nad nje tudi hudo maščevanje in huda stiska, kakršne ni še videl svet. Mestu Jeruzalemu se je zgodilo, kakor je bil Jezus napovedal: «Pustili ne bodo v tebi kamena na kamenu, ker nisi spoznalo časa svojega obiska.» Tako je rekel Kristus, kakor beremo *v današnjem sv. evangeliju*, in tako se je natančno tudi zgodilo. Zgodovina narodov in zgodovina posameznih ljudi potrjuje, da se vsaka krivica in hudobija maščuje. Lahko bi navedli sto in sto zgledov, ki vsi dokazujejo, da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje in da je vsakdo nespameten, ki greši. Najboljše je za človeka, da živi natančno po božjih zapovedih. Starši ne morejo zapustiti nobene večje dediščine svojim otrokom ko dobro vzgojo v strahu Božjem, da otroci vestno izpolnjujejo božje zapovedi, ker drugače ne bo kamen na kamenu ostal.

Bodimo modri in imejmo živo vero v Boga, ki čuje nad nami. Vsak greh bo dobil svojo kazen. To potrjujejo zgodbe in skušnje slehernega človeka. Ko človek greši, ravna nespametno. Njegov um otemni, da ne vidi nesreče, v katero ga spravlja greh.

Imejmo vedno pred očmi resnico, da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.

Za grehe nas Bog strašno kaznuje, a mi vendar-le ne odnehamo. Radi greha nam Bog pošilja bolezn, vojske, kugo, slabe letine. Greh je, ki žge naše blagostanje, kakor je bil Jeruzalem radi greha požgan.

Gospod je govoril izraelskemu ljudstvu po Mozesu tako-le: «Glej, danes denem pred vaše oči blagoslov in prokletstvo; blagoslov, ako boste pokorni zapovedim Gospoda, svojega Boga, ki vam jih danes zapovedujem; prokletstvo, ako ne boste pokorni zapovedim Gospoda, svojega Boga, marveč odstopite od pota, ki vam ga zdaj kažem.» (Moz. v. 11, 26.)

*

* *

32. V devetem stoletju pred Kr. je živel malopridni kralj izraelski Ahab. Njegova soproga, malopridna kraljica, se je imenovala Jezabela. Kralj je pozelel imeti lepi vinograd Nabotov, ki je bil poleg kraljeve palače. Toda Nabot ni hotel prodati ali zamenjati vinograda, ker ga je imel v spomin dragih staršev. Kralj je bil zato žalosten in malopridna kraljica ga je vprašala, kaj mu je? Ko jej je kralj razodel svojo žalost, je malopridna kraljica pisala v imenu kralja pismo prvakom, v katerem je ukazala, naj postavijo Nabota pred sodbo in naj pokličejo dve priči, ki naj pričata, da je Nabot preklinjal Boga in kralja. Tako se je tudi zgodilo. Prvaki so poklicali Nabota pred sodnji stol, so ga obsodili po krivem v smrt in potem s kamenjem pobili. Truplo so pustili na polju, da so psi lizali njegovo kri. Tako je Ahab dobil vinograd. Takrat je živel prerok Elija, ki se je vzdignil in šel h kralju Ahabu in mu rekel: Umoril si Nabota, toda vedi,

da na tem mestu, kjer so lizali psi Nabotovo kri, bodo lizali tudi tvojo in psi bodo snedli Jezabelo. Tako se je tudi zgodilo. Kralj Ahab je bil v vojski ubit na vozu in njegova kri je tekla po dnu voza. Ko so voz izpirali, so psi lizali njegovo kri. Jezabelo, kraljico, pa so vrgli iz kraljevske palače skozi okno in stena je bila poškropljena s krvjo in konjska kopita so truplo poteptala. Ko so potem prišli, da bi njeno truplo pokopali, niso drugega našli, ko črepinjo in konce njenih rok. Vse drugo so psi pojedli.

Tako se je njena pregreha in pregreha izraelskega kralja strašno maščevala. To je le en zgled. Takih zgledov pa je v zgodovini več. Tudi vsakdanja izkušnja nas uči, da se vsak greh strašno maščuje. Ogibajmo se torej greha in delajmo dobro! Greha se čuvajmo kakor ognja, ker greh je ko ogenj, ki žge zdravje, premoženje in življenje.

*

* *

33. Sklenimo danes, da se hočemo vestno ogibati greha, da hočemo vestno živeti in delovati v zveličanje svoje duše, v lep zgled in v zveličanje bližnjemu. Poslušajmo glas Božji, ki nam neprestano govori na srce. Sv. Jožef, ženin Marije D., je takoj storil, kar mu je velel glas božji, je bežal v Egipt in potem iz Egipta v Nazaret. Tako bodimo tudi mi tankočutni in poslušajmo glas božji, ki nam govori po naši vesti. Čuvajmo se tankovestno vsega slabega in izpolnjujmo božje zapovedi, ki so postavljene v naš blagoslov in v našo srečo.

*

* *

34. Izkušnja uči, da dobi človek kaznen v tem, v čemer je grešil. Večkrat se zgodi, da zapadejo uboštvu in lakoti in žeji ljudje, ki so v mladosti samo žrli in pili; da se starši na starost strašno kesajo, da so svoje otroke slabo vzgajali; da preklinjavci prav to priključijo nase, kar so v preklinjevanju izgovarjali; da se prav rado zgodi nam, kar smo drugim slabega želeli.

Grešnika ki ni zadelo še maščevanje na tem svetu, bo zadelo na onem svetu. Tisti bogatin, ki ni hotel dati niti drobtinic ubogemu Lazarju, je na onem svetu prosil Lazarja eno kapljico vode. V knjigi: Hodi za Kristusom Tomaža Kemčana beremo: «V tisti reči, v kateri se človek bolj pregreši, bo trpel tudi večje kazni. Tam, t. j. na onem svetu, bodo lenuhe zabadali z razbeljenimi iglami; ti, ki so bili nezmerni v jedi in pijači, bodo trpeli žejo in lakot; tam bodo polivali tiste, ki so tekali v življenju le za pregrešnimi veselnicami, z gorečo smolo in smrdljivim in dušecim žveplom, da bodo vpili ko stekli psi. Vsak greh bo imel svojo posebno kaznen. Prevzetneže bodo tam sramotili, skopuhi bodo v največjem siromaštvu. Tam bo ena ura hujša kotukaj sto let najhujše pokore.»

Spoznajmo sedaj čas svojega obiska, delajmo dobro in ogibljimo se hudega. Greh je seme, ki rodi v bodočnosti nesrečo in gorje, dobra dela pa so seme, ki bo rodilo v bodočnosti srečo, čast in večno veselje.

35. Kazen, ki je zadela Jude l. 70. po Kristusovem rojstvu, je vsestranski podučna. Rimska vojska je Jude razpodila po vsem svetu in naredila konec njih kraljestvu, konec duhovstvu Starega zakona, konec daritvam v templju in tudi templju samemu.

Kričali so proti Jezusu na Pilatovem dvorišču: «Križaj ga, križaj ga!» Ko je Pilat spoznal Jezusa nedolžnega in ga hotel izpustiti, so glasno kričali: «Ako tega izпустиš, nisi prijatelj cesarjev, ker pravi, da je kralj; mi drugega kralja ne poznamo nego cesarja!» In ko si je Pilat umival roke govoreč: «Jaz sem nedolžen nad Njegovo krvjo», so zavpili: «Kri Njegova naj pride na nas in na naše otroke!» Zgodilo se jim je, kakor so želeli. Izgubili so za vselej vso neodvisnost kraljestva. Hoteli so se sicer upreti rimski vladi, toda rimski cesar je takoj poslal proti njim svojega najboljšega vojkovodjo Vespasian-a in njegovega sina Tita. Vespasian je premagal in ukrotil mala judovska mesta in se šele nazadnje obrnil proti Jeruzalemu. Ker so se Judje trdovratno ustavljali, je bilo povsod toliko mrličev po tleh, da so ležali ko snop pri snopu in je kri po ulicah tekla v potokih. Rimski vojaki so se postavili okolu in okolu Jeruzalema. V mestu je bilo polno ljudstva, ker so vsi bežali pred rimsko vojsko v mesto, kjer je bil tempelj. Poleg tega so bili takrat velikonočni prazniki, ko je vsako leto prihajalo ljudstvo s cele dežele molit v Jeruzalem. Jeruzalem je bil torej prenapolnjen z ljudmi, rimska vojska pa je stala okolu in okolu mesta, da ni mogel nihče ne vun ne noter. Judje so se večkrat z veliko silo zagnali iz mesta, a vojska jih je vsakikrat zapodila spet v mesto.

Kmalu je nastala v mestu velika lakot, ker niso imeli dovolj živeža in ga tudi ni bilo mogoče dovažati. Bili so tako lačni, da so okrog po hišah hodili in drug drugemu kradli. Nekateri so surovo žito skrivali in ga hodili jest na skrito. Ljudje so od lakote padali po ulicah na tla. Dogodila so se tudi nečloveška dejanja, da so matere majhne otroke morile in kuhale, da so se preživljali. Mrličiči so ležali po ulicah nepokopani, ker ni bilo nikogar, ki bi jih bil utegnil pokopati. Nekateri so si sami grob izkopali, legli vanj ter v njem počasi od lakote umrli.

Rimski vojskovodja Tit, sin Vespasiana, ki je mej tem postal cesar, je prosil Jude, naj se vdajo, saj se jim ne bo nič žalega zgodilo! Judje pa so trdovratno vztrajali in se niso hoteli vdati.

Nato je vojskovodja dal vojakom povelje, naj se čvrsto lotijo dela. Vojaki so se začeli pogumno zaganjati v mesto ter Jude potiskati nazaj. Bila je strašna stiska. Vojaki so prišli že do templja ter vrgli ogenj vanj, da je začel goreti. Vojskovodja Tit je na konju prijezdil v tempelj in dal povelje, naj ogenj pogasijo, ker ni hotel, da bi zgorelo prekrasno svetišče, a ker je bila zmešnjava prevelika, ga vojaki niso slišali, da je ta Judom najdražja hiša zgorela do tal.

Bilo je to leta 70. po Kr. r. Takrat se je izpolnilo nad Judi, kar so sami želeli, ko so vpili pred Pilatom: «Njegova kri naj pride na nas in na naše otroke.» Judje so se kopali v krvi in so kakor psi ležali nepokopani po ulicah. Samega rimskega vojskovodjo je bilo strah, ko je videl toliko krvi in toliko mrličev. Od takrat nimajo Judje več templja, nimajo duhovnikov in ne daritev. Ostale so jim le

svete knjige, ki pričajo o nekdanjem sijajnem bogoslužju v jeruzalemskem templju.

*

* * *

36. Iz te strašne kazni, ki je zadela Jude, se moramo tudi mi kaj učiti za svoje življenje!

Ko bi bili Judje hoteli spoznati, kaj jih čaka, ne bi bili vpili: Križaj ga, križaj ga, ampak bi bili raji pred Kristusom poklekali govoreč: «Hozana Sinu Božjemu!» in ne bi ga bili križali, ampak ga raji izvolili za kralja. V svoji trdovratnosti pa niso hoteli tega spoznati. Zato jih je zadela strašna kazen.

Tako se godi več ali manj z vsemi grešniki. Ko grešijo, se malo menijo za Boga in za zveličanje svoje duše, ko jih pa Bog trešči z vsemogočno roko, takrat se spomnijo svojih prejšnjih dni in svojih hudobij in bridko objokujejo, da so bili tako nespačetni.

Koliko družin je večkrat zelo nesrečnih! Še ni pozabljena ena nesreča, pride že druga. Sedaj so nesrečni starši, sedaj otroci, sedaj hiša, sedaj blago. Ljudje majejo z glavo govoreč: «Kaj more to biti?» Pravijo: «Saj so vsi pošteni, vsi pridni, zakaj jih Bog tako obiskuje.» Tako govorijo ti, ki poznajo le en rod v družini. Starejši, ki so poznali tudi prejšnje rodove, ki so poznali starega in prastarega očeta, pa znajo že povedati, da je bil morda stari oče slepar, ki je tega ali onega osleparil in onesrečil, ali da je bil stari oče tat, ki je s tujim blagom obogatel, da je bil oderuh, ki je obogatel z žulji ubogih trpinov, ali da je kdaj po krivem prisegel i. t. d.

Tako se vsaka krivica maščuje prej ali slej.

Prigodilo se je ob času avstrijskega cesarja Jožefa Drugega, da so neko frančiškansko cerkev zatrli in frančiškane odpodili. Ko se je to zgodilo, so pritekli zraven tudi kmetje iz okolice in so začeli jemati opeko s cerkvene in samostanske strehe. Govorili so: «Bomo vsaj svojo hišo popravili in steho znova prekrili.» Tako so si lepo mislili in čvrsto pomagali cerkev razdirati in so opeko domov odnašali. Doma so si hišo lepo popravili in streho prekrili.

Pa ni bilo tako gladko, kakor so si mislili. Minulo je štirideset do petdeset let in lepe kmetske hiše so začele obiskovati nesreča za nesrečo, bolezen za boleznijo, nezgoda za nezgodo.

Ljudje v teh kmečkih hišah so se šteli nesrečne. Govorili so: «Kaj more to biti?» Pa se nekdo spomni frančiškanske cerkve in reče: «Kaj, ko bi res opeka bila kriva, ki je bila odnesena s frančiškanske cerkve in s frančiškanskega samostana?» Prizadeti so nekoliko pomislili, pa so rekli, da ni nemogoče, da bi prav to bilo krivo pogostih nesreč in nezgod. Šli so k škofu, povedali vso nesrečo in prosili milosti. Škof jih pomilosti in od takrat se jim je zdelo, kakor da bi bili temni oblaki izginili iznad njih domovja.

Ta dogodba priča, kako se storjene krivice maščujejo še po več letih in je radi grehov staršev in prastaršev rod za rodom nesrečen.

V družinah najdemo večkrat trdovratne in malopridne sinove, ki slabo ravnajo s starši ali pa so nezmerno vdani pijančevanju, zapravljanju, nesramnemu življenju i. t. d. Mati je dobra, vsa druga družina zgledna. Zakaj niso vsi dobri in zgledni? Ljudje pa pravijo: «Saj je bil tudi oče v mladosti hu-

doben in je ravnal s svojim očetom hudobno in nepravično. Vdajal se je nesramnemu življenju in hodil po poteh, po katerih hodi tudi sedaj njegov sin.»

Stara preizkušena resnica je, da se vsak greh in vsaka hudobaja maščuje. V tem stavku je izražena modrost življenja. Čuvajmo se hudega, t. j. greha. Vsaka kletvina, vsaka tatvina, vsako sleparstvo, vsaka nevoščljivost, vsaka huda misel, huda želja, hudo dejanje bo dobilo svojo kazen. Bojmo se greha bolj ko zveri, bolj ko grona in bliska, kajti greh je naša največja nesreča. Ne bodimo trdovratni kakor Judje, ki so križali Zveličarja, da se nam ne bo zgodilo, kakor Jeruzalemu, o katerem je Zveličar napovedal: «Kamen na kamenu ne bo ostal!»

*

* * *

37. Zgodilo se je v stoletjih že večkrat, da so Jude na krivičen način preganjali, češ, ti so Kristusa križali. Sv. Bernard, ki je živel v dvanajstem stoletju, ko so Jude hudo preganjali, se je odločno potegnil za Jude in sv. Cerkev je istotako že večkrat dvignila glas proti nespametnemu preganjanju Judov. Tako kliče sv. Bernard: «Ne dotikajte se Judov! Govorite jim le ljubeznive besede! Judje so meso in kost našega Zveličarja. Če jih preganjate, se lahko zgodi, da ranite punčico v očesu našega Gospoda.» Sv. Bernard je s tem svojim nastopom zabranil, da niso Judov pobijali. Ali niso tudi Judje naš bližnji, ki ga moramo po Jezusovem naku ljubiti? In kdo je križal Jezusa? Prav za prav smo ga križali s svojimi grehi vsi! Vsi se trkajmo na prsi. Sedaj živeči Judje gotovo niso več krivi ko mi! Oni so le potomci tistih, ki so ga v resnici

krizali. In kdo je kriv, da so Judje do današnjega dne tako nasprotni sv. krščanski veri in da nočejo o Kristusu nič slišati? Ali niso v največji meri krivi naši slabi zgledi, naše nekrščansko življenje, naši medsebojni nekrščanski spori, naša needinost, naša medsebojna sovraštva, naša prevzetnost, naše zaničevanje Judov in naše preziranje? Koliko je danes kristjanov, ki delajo le sramoto Zveličarju, ki živijo slabše ko Judje! Če hočemo koga izpreobrniti, se mu moramo bližati in ga ljubiti. To velja tudi za Jude, katere treba z ljubeznijo in z lepimi zgledi pridobiti za resnico Jezusovega nauka.

Sv. Bernard pravi o Judih: «Judje so žive podobe in znamenja, ki nas spominjajo bridkega trpljenja našega Zveličarja. Sedaj so razkropljeni, ponižani in v težkem položaju, toda pride čas, ko se bodo izpreobrnili in ko se bo Bog ozrl tudi nanje.» (1).

* * *

38. Vse to premišljujmo danes, ko beremo v sv. evangeliju, da se je Jezus jokal nad Jeruzalemom in nad Judi. Morda smo mi še bolj objokovana vredni, morda čaka nas še večja kazen. Ne bomo torej trdovratni. Začnimo hoditi nova pota pravičnosti in resničnosti, da dosežemo milost pred Bogom in Zveličarjem in se ognemo večni pogubi in večni smrti.

1) Legende, dne 20. avg.: Alban Stolz.

Petinpetsdeseto Branje

ZA DESETO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Farizej, o katerem govori današnji sveti evangelij ni ugajal Gospodu. Rekel je sicer, da se zahvaljuje Bogu za dobre, ki mu jih je izkazal, toda način govorjenja je kazal prevzetnost in napuh, ker je zaničljivo govoril o drugih: «Bog, zahvaljujem se ti, da nisem kakor *drugi* ljudje, razbojniki, krievičniki, prešuštniki ali kakor *ta-le* cestninar.» Zraven tega se je še bahal s svojimi dobrimi deli: «Se postim dvakrat v tednu, dajem desetino od vsega, kar imam.» Tako se je ta farizej bahal, kakor da bi imel vse sam od sebe in ne od Boga in kakor da bi vsi drugi ne bili nič v primeri ž njim. Hotel je biti več ko ubogi cestninar, čeprav sta imela oba vse dobre le od Boga. Kar je imel dobrega farizej, je bilo od Boga in kar je imel ubogi cestninar, je bilo prav tako od Boga. Pred Bogom sta bila torej oba enaka in ni bilo za farizeja nobenega povoda za bahanje. Ker se je bahal in poviševal, ni dobil milosti božje ali, kakor pravi današnji sv. evangelij, ni bil opravičen. Vse drugače pa se je vedel in vse drugače je govoril ubogi cestninar. Sv. evangelij pravi, da je cestninar od daleč stal, da ni hotel niti oči povzdigniti proti nebu, temveč se je trkal na svoje prsi govoreč: «Bog, bodi meni greš-

niku milostiv!» To cestinarjevo vedenje je tako lepo in njegove besede tako ginljive, da zaslužijo, da bi jih vedno premišljevali. Ko bi nam ne bil Jezus ničesar drugega povedal ko to, bi bilo dovolj, da bi lahko sveto živeli in dosegli večno zveličanje. Vse obnašanje in govorjenje cestinarjevo kaže, da ni bil le ponižen, ampak da se je tudi popolnoma kesal in da je imel v srcu popolno ljubezen do Boga. Taki bodimo tudi mi. Zavedajmo se, da je vse, kar imamo, od Boga in da sami od sebe nič nimamo.

*

* * *

2. V tem oziru pravi sv. Pavel v *današnjem sv. berilu*, da ne moremo niti imena Jezus izreči brez milosti sv. Duha: «Nihče ne more reči: Gospod Jezus, kakor v sv. Duhu.» Darovi, ki jih dobivamo od sv. Duha, so mnogoteri, službe so mnogotere, dela so mnogotera, a Bog je le eden, ki vse to dela, da obračamo drugim v prid. Temu je od sv. Duha dano učeno in modro govorjenje o verskih resnicah, onemu živa in čudodelna vera, temu je podeljen dar ozdravljanja, onemu dar čudežev, temu prerokovanje, onemu dar bistrih sodeb, onemu dar mnogoterih jezikov in razlaganje govorov in sv. pisma. Vse to pa ni naša zasluga, ampak dar božji. Zato se nihče ne sme ponašati in povzdigovati nad druge ali celo druge zaničevati, ki nimajo tega. Sami od sebe ne moremo nič dobrega storiti. Le greh je naš. Zato pravi sv. Pavel prvim kristjanom, da

so prej, ko niso imeli sv. Duha, hodili k nemim malikom in uganjali neumnosti in da Jezusa kolne le, kdor nima sv. Duha. Preklinjevanje je gotovo znamenje, da nismo v milosti božji, da nas je sv. Duh zapustil in da smo kakor neverniki. To je strašen in prežalosten pojav tudi našega časa, ko slišimo toliko kletvin po vseh ulicah in cestah in pri vseh delih, da bi človek mislil, da nismo več katoličani, ampak neumni pagani.

*

* *

3. Sv. Ivana Frančiška, ki jo praznujemo dne 21. avgusta, nam je vsem zgled velike ponižnosti. Ko je bila po smrti svojega soproga prisiljena stanovati pri svojem tastu, baronu šantalskem, je morala od njegove hišnice strašno trpeti. Zaničevala jo je in ravnala ž njo grdo. Sv. Frančiška pa je prenašala vse v ponižnosti in potrpežljivosti. Služabnice, ki so bile v hiši, niso mogle več trpeti te hišnice. Sv. Frančiška pa jih je tolažila: «Ne motite se, v službi božji ni nič zapravljenosti. Kolikor manj so nam ljudje hvaležni, toliko bolj cenijo Bog to, kar smo jim storili z namenom, da bi njemu samemu ugajali. Najsrečnejši smo, ako na svetu ne prejmemo svojega plačila.»

Bodimo torej ponižni in potrpežljivi. Ponižnost in potrpežljivost je najtrdnejša podlaga svetega in pravičnega življenja. Kdor ni ponižen in potrpežljiv, pade.

Dve vojski ste si stali svoj čas nasproti: filistejska in izraelska. Stopil pa iz filistejskih vrst

velikan Goljat in je začel prevzetno klicati Izraelcem: Kaj se bomo vsi bojevali, izvolite enega, ki naj pride z menoj na poseben boj! Ko so Izraelci videli velikana, ki je bil ves pokrit z železnimi oklepi in jih je zasmehoval, so se zbalii in nihče se ni oglasil na posebni boj. Filistejec Goljat pa je vsak dan prihajal pred šotore in zaničeval izraelsko vojsko in izraelskega Boga. Takrat je prišel David k izraelski vojski, ker ga je bil oče poslal, naj bi pogledal, kako se godi njegovim bratom v vojski. Ker se ni nihče upal stopiti pred Goljata, se je ponudil David. Kralj Savel pa je rekel Davidu: «Saj si še mlad, Filistejec pa je že z mladega vojak, kako se boš ti postavil njemu?» In hoteli so ga obleči v železne oklepe, pa David je rekel, da ni temu vajen in da ne more hoditi. Tedaj je vzel le svojo pastirsko palico, svojo pračo in je pobral pet kamenčkov. Goljat se mu je smejal, ko ga je zagledal in mu rekel: «Kaj misliš, da sem jaz pes, da prihajaš s palico?» Toda David je rekel: «Ti prihajaš k meni z mečem, s sulico in s škitom, jaz pa prihajam k tebi v imenu Gospoda vojnih trum, Boga izraelskih trum, ki si jih zasmehoval.» In je položil kamenček v pračo in jo zasukal. Kamenček je letel, zadel Goljata v čelo in se vanje zaril, da je padel. Ko je prevzetni velikan padel, je David tekkel brž k njemu, mu vzel meč in mu z njim odsekal glavo.

Tako je padel prevzetni velikan. Tako lahko pademo tudi mi, ako nimamo prave ponižnosti. Za naš padec zadostuje en sam kamenček, kakor je Goljata podrl en sam kamenček. Zato moramo biti pazljivi, da nas prevzetnost ne premaga. Celo apostoli, ki so bili s Kristusom, pri zadnji večerji, so se začeli med seboj pripravati, kdo da je mej njimi

večji. Zato jih je Kristus opomnil: «Kdor je mej vami večji, naj bo kakor manjši in prednik kakor služabnik. Kdo je namreč večji, kdor je pri mizi ali kdor streže? Kaj ne, kdor je pri mizi? Jaz pa sem v sredi med vami, kakor kdor streže.»

Tako je učil in delal Kristus. Izpolnujmo njegov nauk in posnemajmo zgled v ponižnosti in v potrpežljivosti. Ne bodimo kakor prevzetni farizej, ampak kakor ponižni cestninar, da dosežemo opravičenost in milost božjo.

Sv. Frančišek Borgia je bil cesarjev namestnik, a vendar nad vse ponižen. Zapustil je vse visoke službe in stopil v jezuitski red. Tam so ga po smrti sv. Ignacija izvolili za generala vseh redovnikov. Nekoč je moral prenočiti z nekim patrom v prenočišču, kjer je bila ena sama postelja. Sv. Frančišek je prisilil patra, da se je ulegel v posteljo, sam pa se je ulegel na tla in si del vrečo za vzglavje. Pater pa, ki je ležal na postelji, je kašljal in pljuval v hrbet in v obraz sv. Frančišku. Še-le zjutraj je opazil, kaj dela. Pokleknil je pred sv. Frančiška in ga prosil odpusta. Sv. Frančišek Borgia pa je rekel smehljaje se: «Nikar se radi tega ne vznemirjajte in ne žalostite! Verujte mi, da ni za pljuvanje v celi sobi nobenega prostora bolj pripravnega ko moj obraz.»

Ko so ga postavili za učitelja, si je iz ponižnosti izbral prvi razred, kjer so bili sami mali otroci.

On, ki je bil nekdanj vojvoda in cesarjev namestnik, je hodil navadno bos ob vsakem vremenu in je navadno spal na golih tleh. Ko so ga opozorili, da mora gledati na svoje zdravje, je smehljaje se odgovoril, da saj ima svojega slugo, ki mu

lepo streže. Ko so ga vprašali, kdo je ta sluga, je odgovoril: «To je misel na moje grehe in na pekel, ki sem ga zaslužil z grehom.»

Iz same ponižnosti je po bolnicah stregel bolnikom, ki so imeli ostudne bolezni in jih čistil.

V mestu Barceloni, kjer je bil nekdanj cesarjev namestnik, je šel po ulicah bos in je prosil miloščine. Upal je, da se mu bodo ljudje smejali in ga zaničevali kot umobolnega, a zgodilo se je prav nasprotno. Vsi so ga častili kot svetnika in so bili do solz ginjeni, ko so videli toliko ponižnost.

To so lepi zgledi, ki nas opominjajo, da bodimo skromni in ponižni, kakor tisti ponižni cestinar. Ubogi cestinar kaže v ponižnosti vsem kristjanom pravo pot, ki vede do Boga in do Zveličarja Jezusa.

*
* *
* * * *
* * * * *

4. Marsikdo popraša: Kaj naj storim, da bom vreden bližati se Jezusu v presv. Rešnjem Telesu? Kako naj se mu bližam, kako naj se obnašam? Kako naj ga molim in kakšne občutke naj vzbujam.

To je zelo važno vprašanje, kajti od tega je odvisno naše večno življenje, kakor je rekel sam Kristus: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6).»

*
* *
* * *

5. Mili Jezus nam je sam razložil to vprašanje v priliki o farizeju in cestninarju, ki sta šla v tempelj pred vsemogočnega Boga. Farizej se je pred Bogom slabo obnašal govoreč: «Bog, zahvalim Te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešuštniki ali tudi kakor ta cestninar.»

To obnašanje je bilo slabo, Bogu zoprno, kakor je sam Jezus povedal. Tudi mi bi takega prevzetneža pognali.

Ko gremo pred obličje Božje in hočemo sprejeti po vrednem Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, bodi nam prvo glavno pravilo to-le: Nikar se ne štejm, da smo boljši ko drugi in ne mislimo in ne sodimo o drugih, da so nečistniki in krivičniki i. t. d. Pred vsem mislimo in govorimo o bližnjem le dobro in če imamo tudi trdne in jasne dokaze, bodimo prizanesljivi in zmerni in ne bodimo pre nagli in maščevalni.

To je prvo in nad vse važno pravilo, če hočemo imeti pri sv. obhajilu mirno vest. Izkušnja nas uči, da so pri sv. obhajilu čisto mirni ti, ki živijo v miru s svojim bližnjim, ki nimajo nobenega sovraštva, ki niso nikogar obrekovali in sumničili, ki niso bližnjega nič obdolžili ali oškodili, ki niso nikomur nevoščljivi, ki živijo z vsemi v prijaznosti, v potrpežljivosti in prizanesljivosti, ki se niso nikomur maščevali i. t. d. Kdor ima na sebi take grehe proti bližnjemu, je pri sv. obhajilu nemiren in bojzljiv.

Ni zastonj rekel Kristus (M. 5, 23): «Če prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti ondi svoj dar, pojdi prej ter spravi se s svojim bratom in tedaj pridi in daruj svoj dar.»

Ko je bila sv. Katarina Sijenska na smrtni postelji, je sklicala sestre soredovnice skupaj, da bi jim dala zadnje opomine. Mej drugim jim je prav posebno naročila to-le: «Kdor hoče imeti dobro vest, naj se čuva, da ne bo nikdar *sodil* svojega bližnjega in da ne bo nikdar slabo govoril o delovanju in nedelovanju svojega brata.»

To je zlato pravilo, ki proti njemu grešijo celo nekatere osebe, ki hodijo pogostoma pred oltar in prejemljejo zakrament sv. Rešnjega Telesa, a so doma morda največji opravljivci, obrekovavci, prepirljivci in zdražbarji. Včasih ne govorijo s kom iz prepirljivosti po cela leta, pa so kljub temu vsak dan pri mizi Gospodovi. Taki ne morejo z mirno vestjo prejemati sv. Rešnjega Telesa.

Sv. Jakob pravi o hudem jeziku (3,5): «Jezik je sicer majhen ud, a napravi vendar velike reči. Glejte, majhen ogenj, pa zažge velik gozd. Tudi jezik je ogenj. V njem je vsa hudobija. Jezik je postavljen mej naše ude, da moči vse telo. Vžgan z ognjem iz pekla, vnema tek našega življenja. Vseh vrst zveri, ptice, laznine in druge živali se dajo ukrotiti in jih je človek tudi že ukrotil, jezika pa ne more nihče ukrotiti. Jezik je nepokojna hudoba, poln smrtnega strupa. Z njim hvalimo Boga in Očeta in z njim kolnemo ljudi, ki so ustvarjeni po božji podobi. Iz enih ust prihaja hvala in kletev.»

Če hočemo torej imeti dobro in mirno vest, ko se bližamo Gospodu in ko prejemljemo sv. obhajilo, glejmo, da ne bomo sodili svojega bližnjega in da ne bomo slabo govorili o delovanju in nedelovanju svojega brata.

Sv. Bernard pravi (1): «Kdor rad sodi bližnjega, njemu sedi hudič na jeziku; kdor pa to rad posluša, njemu sedi hudič v ušesu.»

Krivično presojanje, obsojanje, obrekovanje, opravljanje, zaničevanje in sovraženje bližnjega je torej pregreha, ki nas vznemirja, kakor da bi imeli v sebi samega hudobnega duha. Sklenimo trdno, da nočemo več imeti v sebi hudobnega duha, ampak da hočemo bližnjega ljubiti, spoštovati, mu prizanašati, kolikor zahteva čast božja, večno zveličanje in občna blaginja.

*
* *
*

6. Farizej je s tistimi besedami pokazal, da je prevzetan, častihlepen, da je hotel biti več ko drugi in zlasti več, ko tisti cestninar.

Prevzetnost, častihlepnost in ošabnost je velika skušnjava za človeka. Ta skušnjava ga hudo vznemirja, ko stopa pred Gospoda in hoče sprejeti sv. obhajilo, kajti Bog se ustavlja prevzetnosti, ošabnosti in častihlepnosti. Če hočemo mirno in brez strahu hoditi k sv. obhajilu, moramo izgnati iz srca vso prevzetnost in častihlepnost. To je učil sam Jezus, ko je rekel (Mat. 11, 29): «Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz srca ponižen in boste *po* *koj* našli svojim dušam.»

Blaženi Ludovik Bertrand, ki ga praznujemo dne 9. oktobra, je bil dal napraviti pri samostanu blizu Valencije v Španiji lepo božje razpelo, da bi se vsi, ki bi šli mimo, spominjali bridkega trpljenja Jezusovega. V to božje razpelo pa so bili vdolbli

1) Alban Stolz: Legende, 1. maja.

ime bl. Bertranda, ne da bi bili njemu prej kaj povedali. Ko je svetnik o tem slišal, je dal takoj napis odpraviti, ker ni hotel o posvetni časti in slavi prav nič slišati. V samostanu, kjer je bil predstojnik, ni prav nič gledal na osebe, ampak je bil z vsemi enako pravičen. Na vrata svoje celice je postavil napis: «*Ko bi hotel ljudem ugajati, bi ne bil Kristusov služabnik.* (Gal. 1; 10).» Ta napis naj bi ga spominjal, da ne sme gledati na nobeno osebo, ampak da mora vse z enako resnostjo opominjati, svariti in tudi kaznovati. Bil je tako svet, da so se drugi, ki so bili v posvetne reči zamišljeni, bali gledati mu v obraz. Kdor je imel namen iti pred njegovo obličje, je šel prej k sv. spovedi, da se je očistil vseh posvetnosti, ki jih bistro oko bl. Bertranda ni moglo prenašati. Ljubil je zaničevanje. Vsaka hvala mu je bila zoprna. Če ga je kdo posvaril ali ga česa opomnil, se mu je srčno zahvalil. Če se mu je pa zdelo, da je on sam koga preostro pokaral, je takoj prosil, naj mu ne zameri in je celo predenj pokleknil. Nekoč mu je na hodniku v samostanu prišel naproti gospod, ki je pred njim upognil koleno in mu poljubil roko. Svetniku pa je bilo to tako zoprno, da je sam padel pred gospoda na kolena in ga prosil, naj kaj takega več ne stori njemu, ubogemu grešniku. Kadar-koli je moral trpeti to ali ono zaničevanje ali zasramovanje, je vselej hitro šel v svojo sobo, je padel na kolena pred božje razpelo in se Bogu srčno zahvalil.

Le eno samo obrekovanje je svetnika srčno bolelo, zlasti ker se je ljudstvo pohujševalo. Neka propalica je bila namreč obrekla svetnika, da se je pregrešil z nečistostjo. Ljudje so se s tem pohujševali. Toda kmalu se je obrekovavec skesal in pri-

znal svoje obrekovanje. Sodnik je hotel obrekovavca strogo kaznovati, toda svetnik je začel sodnika tako prositi, da ga je pomilostil. Ko so mu drugi očitali, da bi v tem slučaju ne bil smel odpustiti, je odgovoril: «Če bi hoteli za vsako reč strogo in pravično kaznovati, bi mej nami ne bilo prostora za sv. potrpežljivost.»

Posnemajmo tega svetnika in zaničujmo po njegovem zgledu svet in njegovo hvalo in slavo, če hočemo imeti mirno in pokojno srce in dušo ko stopamo pred Gospoda, zlasti pri sv. obhajilu. Bl. Bertrand, ki je zaničeval svet in ni maral za nobeno hvalo in slavo na tem svetu, je bil popolnoma miren in pokojen tudi ob smrtni nevarnosti. Nekoč je ostro pridigal proti neki pregrehi. Po pridigi je predenj stopil plemenitaš, ki mu je zagrozil s smrtjo, ako na prižnici ne prekliče ostrih besedi, ki so gotovo merile nanj. Bl. Bertrand pa mu prav mirno odgovori, da bi se štel srečnega, ko bi mu Bog dal milost umreti za sv. resnice. Drugi dan prijezdi plemenitaš nasproti svetniku držeč v roki samokres. Svetnik se ni prav nič ustrašil. Ko je plemenitaš pomeril proti njemu, je sv. Bertrand zaupajoč v Božjo pomoč naredil križ proti samokresu. Kar v trenutku se je tedaj plemenitašu zazdelo, da nima več samokresa v roki ampak božje razpelo. Ves prestrašen skoči s konja, poklekne pred svetnika na kolena in ga milo prosi, naj mu odpusti.

Bl. Bertrand ni iskal svoje časti in slave, ampak le čast in slavo Božjo. Zato si je želel mučeniške smrti zavljo Boga. Vsak dan je pri povzdigovanju ponavljal besede: «Gospod, daj mi milost, da bi mogel zavljo Tebe umreti, kakor si ti milostno umrl zame!»

*

* *

7. Farizej, ki je prišel v tempelj pred Gospoda, se je tudi sam sebe hvalil: «Postim se dvakrat na teden, desetino dajem od vsega.» Tako se je bahal in s tem klical nase obsodbo in prokletstvo. Sv. Pavel nam kliče: «Kdor se hvali, naj se v Gospodu hvali; zakaj kdor se sam sebe hvali, ni utrjen. Utrjen je, kogar Boga hvali (2. Kor. 10, 17).» In na drugem mestu kliče: «Kaj pa imaš, česar ne bi bil prejel? Ako si pa prejel, kaj se bahaš, kakor da ne bi prejel? (1. Kor. 4, 7).»

Kdor se sam sebe hvali, ni še utrjen, pravi sv. Pavel. Ker ni še utrjen, se tudi ne more z dobro in mirno vestjo bližati Gospodu, ki je pričujoč v najsv. zakramentu. Če hočemo torej res po vrednem in z dobro vestjo prejemati najsv. zakrament, krotimo prevzetnost, častihlepnost in samohvalo. Človek naj se nikdar ne baha in naj se nikdar sam sebe ne povzdiguje in hvali, da si tako ohrani mir in pokoj v duši.

*

* *

8. Kristus pa ni samo povedal, česa ne smemo delati, ampak je povedal tudi, kaj naj storimo, da bomo Bogu všeč in Jezusu v najsv. zakramentu ljubi. Rekel je: «Cestninar pa je od daleč stal in še oči ni hotel proti nebu vzdigniti, temveč se je trkal na svoja prsa govoreč: Bog, bodi milostiv meni ubogemu grešniku!»

Tako nam je tedaj Kristus jasno povedal, kaj je Bogu všeč. Cestninar se ni hvalil in bahal, ampak je bil ponižen in se je trkal na prsa govoreč: Bog bodi milostiv meni ubogemu grešniku.

Ta ponižnost je bila Bogu všeč, da je cestinar šel opravičen in brez greha domov.

Čitajte životopise svetnikov in svetnic božjih, pa boste takoj spoznali, da nas sv. ponižnost dviga v nebesa, prevzetnost in častihlepnost pa tlači v pekel.

Naj vam povem visok zgled sv. Janeza Damaščana, ki ga praznujemo dne 6. maja in ki ga štejejo mej najbolj učene može vseh časov. Le-ta je bil iz dobre krščanske družine. Že njegov oče je bil tako izvrsten mož, da ga je sam turški cesar, čeprav mohamedan, izvolil za svojega namestnika v krasnem mestu Damasku. Po očetovi smrti je cesar izvolil za namestnika njegovega sina Janeza. To je bila visoka služba, katero je sv. Janez Damaščan izvrstno opravljal, kakor že prej njegov oče. Toda milost božja ga je klicala drugam. Sklenil je zapustiti svet in vse njegove časti ter iti v samostan v jeruzalemski okolici. Ko je cesar zvedel za ta sklep, je skušal na vse mogoče načine pregovoriti dobrega namestnika, a bilo je vse zastonj. Sv. Janezu so rojile po glavi besede Kristusove: «Kaj pomaga človeku, če cel svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.»

Kakor je sklenil, je tudi storil. Stopil je v strog samostan v jeruzalemski okolici, kjer so ga izročili strogemu menihu, ki naj bi ga vodil po potu popolnosti. Ta menih je hotel najprej preizkusiti, je-li sv. Janez ponižen. Ko bi bil našel najmanjšo prevzetnost na njem, bi ga bil takoj odslovil. Toda sv. Janez je bil ponižen kot otrok. Nekega dne ga pošlje menih v zelo siromašni obleki v Damask, kjer je bil prej cesarjev namestnik. Dal mu je spletene koše, katere naj bi v mestu prodal za dvojno ceno.

Menih si je mislil: Če je prevzetan, ne bo ubogal, ker ga bo sram prodajati koše v mestu, kjer je imel prej tako visoko službo. Toda sv. Janez zveže koše skupaj ter jih nese v Damask. Tam je na trgu stal in poslušal, kako so se mu ljudje posmehovali, ker je zahteval dvojno ceno. Mej ljudmi pa je bil tudi njegov nekdanji služabnik, ki ga je spoznal. Ko je le-ta ugledal sv. Janeza v siromašni obleki, se mu je v srcu smilil. Šel je k njemu in ne da bi mu kaj rekel, mu je odkupil vse koše po dvojni ceni. Tako je sv. Janez premagal vso sramoto, ki jo je moral trpeti na trgu, premagal svojo častihlepnost in prevzetnost ter se vrnil veselo v samotni samostan. Toda strogi menih ga je hotel še bolj ostro poskusiti. Nekega dne pride k učenemu sv. Janezu nekdo, ki ga prosi, naj bi zložil lep napis za grobni spomenik umrle osebe. Sv. Janez se je dal pregovoriti in je napravil lep napis. To pa je bilo proti volji strogega meniha, ki mu je bil prepovedal pisati. Ko je menih o tem zvedel, je brez odloga zapodil sv. Janeza iz samostana. Sv. Janez je milo prosil, pa ni pomagalo. Šel je k drugim puščavnikom, ki so bili v samostanu, in jih prosil, naj bi posredovali. Le-ti so res šli k menihu, a ta je bil neizprosen. Puščavniki so rekli strogemu menihu, naj mu raji naloži veliko pokoro, pa naj ga še pusti v samostanu. Strogi menih se je dal sicer pregovoriti, a naložil mu je tako ostro pokoro, da so vsi mislili, da je učeni in visoki gospod cesarjev namestnik prav gotovo ne bo sprejel. Strogi menih je rekel: Če hoče biti spet sprejet, mora pomesti in posnažiti vse celice ne-le tega samostana, ampak vseh puščavnikov cele okolice. Puščavniki so odšli od strogega meniha in so povedali sv. Janezu, da je menih postavil tak po-

goj, da mu ga ne marajo niti povedati. Ko so mu pa vendar-le povedali, so se kar začudili, ko so videli, da je ponižni svetnik sprejel ta pogoj z največjim veseljem in začel kar takoj snažiti vse celice po vrsti. Tudi strogi menih se je zavzel nad izredno ponižnostjo sv. Janeza. Tekel je k njemu, ga objel, mu poljubil roko in zaklical ves iz sebe: «O kako velikega junaka sv. pokorščine sem vzgojil!» Ponižni svetnik je radi teh besed kar zarudel, pa je šel z menihom spet v svojo celico.

Kmalu po tem dogodku pa se je prečista Devica prikazala strogemu menihu in mu velela: «Zakaj zapiraš studenec, ki ima tako čisto in dobro vodo? Pusti, naj teče v proslavo mojega Sina in v korist vsem ljudem!»

Menih je razumel, da je ta čisti studenec ponižni svetnik Janez Damaščan. Ko je zazorel dan, ga je poklical k sebi, mu povedal sanje in mu velel, naj sedaj začne svetiti s svojo učenostjo in s svojimi spisi celemu svetu. Hkratu ga je prosil, naj mu odpusti, da je tako strogo ravnal ž njim.

Sv. Janez Damaščan je res začel svetiti s svojimi spisi in nam sveti še danes, ker je njegovih izvrstnih spisov, ohranjenih do današnjega dne, za dve veliki mašni knjigi, čeprav je umrl že pred tisoč in sto leti.

Ta svetnik nam je dal izreden zgled svete ponižnosti. Čeprav je bil prej v najvišji cesarski službi, je postal ponižen kakor ubogi cestninar in se je dal voditi strogemu menihu kakor ponižen otrok.

*

* *

9. Kristus sam, ki je ostal z nami v najsv. zakramentu do konca sveta, nam je torej povedal,

kako se mu moramo bližati, kako se moramo pred njim obnašati in kako ga moramo prejemati. Če hočete z mirno vestjo stopati pred Gospoda, čuvajte se, da ne boste prevzetno žalili svojega bližnjega, da se ne boste prevzetno povzdigovali nad druge, da ne boste nikogar prevzetno zaničevali in da se ne boste sami sebe hvalili in se bahali, ampak da se mu boste ponižno bližali kot grešniki, ki prosijo, naj bi jim Gospod bil milostljiv. Uбоgi cestninar nas uči moliti: «O Bog, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!»

Ko je sv. Bernardika umirala, je rekla zadnje besede: «Sv. Marija, Mati Božja, prosi zame ubogo grešnico... ubogo grešnico!» S temi besedami je izdihnila svojo čisto dušo in šla pred Gospoda J. Kr. v nebesa.

Bog daj, da bi se mu mogli bližati vedno v veliki ponižnosti pri sv. obhajilu, zlasti pa, da bi se mu mogli bližati po zgledu svetnikov v smrtnem trenutku s ponižnimi besedami ubovega cestnarja: «O Bog, bodi milostljiv ubogemu grešniku» ali s ponižnimi besedami sv. Bernardike: «Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas uboge grešnike, uboge grešnike!»

* * * * *

10. Stara resnica je: «Kdor se povišuje, bo ponižan; kdor se ponižuje, bo povišan.» To resnico je potrdil tudi Kristus, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*. To resnico nas uči zlasti zgled ponižnega cestnarja v današnji priliki.

* * *

11. Prava ponižnost izvira iz pravega spoznanja samega sebe. Kdor sam sebe dobro pozna, ve,

da ni sam od sebe nič, da je vse, kar ima, od Boga, da je duša, telo in sploh vsa naša moč od Boga. Človek, bodisi katerega-koli stanu, visokega ali nizkega, ne more sam od sebe nič, kakor se kamen na cesti ne more sam od sebe dvigniti.

Ta resnica je sicer jasna kot beli dan, a je kljub temu nočemo priznati in se jej nočemo ukloniti. Njim, ki jo priznajo in se jej uklonijo, deli večno življenje. Mnogi iz cesarskih in kraljevskih rodovin, ki so jo spoznali in se jej uklonili, so zapustili kraljevske in cesarske palače in so šli v siromašne samostane ali bolnice, kjer so stregli ubogim in bolnim vse dni svojega življenja, da so dosegli večno življenje.

Ponižnost je krščanska čednost, ki nas dela sposobne, da spoznavamo svojo malovrednost ali ničvrednost, da se vsled tega malo ali nič ne štejemo in ne povzdigujemo nad druge.

To sv. čednost proslavljajo sv. očetje in sv. učenci nad vse. Pravijo, da ni nobena sv. čednost Bogu tako draga in ljuba ko krščanska ponižnost, kajti ponižnost je resnica, prevzetnost pa je laž. Kdor je prevzet, laže, ker si pripisuje nekaj, kar ni njegovo, ampak božje.

Kristus sam je dal zgled neskončne ponižnosti. Dasi pravi Bog, se je rodil v siromašnem betlehemskem hlevčku, je živel v siromašni nazareški hišici, je bil pokoren siromašni materi Mariji in siromašnemu mizarju sv. Jožefu, si je izbral apostole siromašne ribiče, je prenašal v veliki ponižnosti trdovratnost judovskega ljudstva, je trpel veliko nasprotovanje in preganjanje in umrl na križu.

Ponižni so bili tudi vsi svetniki in svetnice božje. Ponižnost je bila podlaga njih svetosti.

Bodimo tudi mi iz srca ponižni, ljubimo v besedah in v obnašanju resničnost in sovražimo prevzetnost.

Sv. Jakob, apostol, pravi (4, 10): «Ponižajte se pred Gospodom in vas bo povišal. Ne obrekujte eden drugega, bratje! Kdor obrekuje brata ali kdor sodi brata, govori nasproti postavi in sodi postavo. Ako pa sodiš postavo, nisi izpolnjevalec postave, ampak sodnik. Eden je postavodajavec in sodnik, ki ima oblast obsojati in oproščati. Kdo si pa ti, ki sodiš bližnjega? Glejte sedaj, ki pravite: Danes ali jutri pojdemo v to ali ono mesto in bomo ostali eno leto in kupčevali in dobičke delali, vi, ki ne veste, kaj bo jutri. Kaj je namreč vaše življenje? Dim je, ki se za malo časa prikaže in potem razkadi. Namesto tega govorite: Ako bo Gospod hotel in ako bomo to ali ono storili.» Na drugem mestu (2, 2) pravi sv. Jakob: «Ako bi v vaš zbor prišel mož, kateri ima zlat prstan in belo oblačilo, prišel bi pa tudi ubožec z umazanim oblačilom in bi gledali v moža, ki ima drago oblačilo in bi mu rekli: «Ti se usedi tukaj složno (z menoj)», ubogemu pa bi rekli: «Ti stoj tukaj ali pa se usedi v podnožje mojih nog, t. j. na tla — niste li sodniki po hudobnih mislih? Poslušajte, preljubi bratje moji, ni-li Bog izvolil ubogih na tem svetu, da so bogati v veri in deležni kraljestva, ki ga je Bog obljubil njim, ki ga ljubijo?»

Ta opomin sv. Jakoba velja za vse čase. Vsi gledamo le preveč na lepo in bogato zunanost in ne na notranjo vrednost, t. j. na sv. čednosti, ki jih ima človek.

*

* * *

12. Ponižni je ljub Bogu in ljudem, prevzetnež pa je Bogu in ljudem zoprn. Prevzetnost je laž, ki dela zdražbe in prepire po družinah, deželah in državah. Ena sama prevzetna oseba razdere celo družino in razpodi vse člane družine po celem svetu s trebuhom za kruhom. Ko bi vsi v ponižnosti skupaj živeli, bi bili srečni in blagoslovljeni, toda prevzetnost ne dopušča miru in sreče!

Kako lepo je po družinah, v katerih potrpežljivo prenašajo drug drugega slabosti, v katerih se ne povzdigujejo drug nad drugega, v katerih je podložnost, pokorščina in spoštovanje! V takih družinah je raj in velika sreča, kajti sreče in veselja ni v zunanjih sijajnostih, v bogastvu in v obilnosti, ampak v dobrem srcu, v ljubezni, zvestobi in poštenosti.

«Če boste jeli, boste kakor Bog», je rekla kača Evi, da je v njej zbudila napuh in prevzetnost. Ta napuh je zapodil že prvo družino iz raja in jo razpodi po svetu. Čuvajmo se torej prevzetnosti in bodimo iz srca ponižni, da si ohranimo raj, srečo in blagoslov v družinah.

Sv. Frančišek Asiški je ustanovil frančiškanski red, ki ga lahko tudi imenujemo družino. Vedel je pa, da red ali družina ne more obstajati, kjer ni sv. ponižnosti in pokorščine. Zato pa ni nobene čednosti bolj priporočal ko ponižnost in pokorščino. On sam je dajal najlepši zgled. Bil je tako ponižen, da se je vsemu odpovedal in se štel zadnjega na svetu. Ko ga je oče preklinjal, si je izvolil nekega berača za svojega očeta in mu rekel: «Ko boš slišal da me oče preklinja, naredi mi znamenje sv. križa in blagoslovi me.» Ko je šel na potovanje, je vzel vselej tega ali onega brata seboj

in si ga izvolil za predstojnika. Poslušal je natančno njegove svete in ukaze. Vsi njegovi sobratje — redovniki so morali drug drugega spoštovati ko očeta ali gospoda. Svoj red je imenoval red «manjših bratov», ker je hotel, da bi se šteli manj ko drugi ljudje.

Vsi ti zgledi nas učijo, da moramo biti iz srca ponižni, kakor ubogi cestinar, ki se ni upal niti oči povzdigniti proti nebu. Spoznajmo, da nismo sami od sebe nič in da je vse odvisno od Boga. Sami od sebe ne moremo nobenega niti najmanjšega zaslužnega dela opraviti, da, sami od sebe ne moremo reči niti: Gospod Jezus! Le prava ponižnost nas more privedi opravičene domov k nebeškemu Očetu v večno življenje.

*

* *

*

*

*

*

*

*

13. «Nihče ne more reči: «Gospod Jezus!» drugače ko v sv. Duhu.» Tako nas uči sv. Pavel v prvem listu do Korinčanov (12). Reči: Gospod Jezus je pač lahko, toda reči: Gospod Jezus, da bo pred Bogom veljavno in zaslužno za nebesa, ne moremo brez milosti sv. Duha. Iz tega je razvidno, da ne moremo prav nič nadnaravnega in prav nič zazslužnega storiti brez milosti sv. Duha.

Zato so imeli naši stari navado voščiti si pri vsaki veseli in lepi priložnosti, zlasti ob praznikih in o novem letu zdravje in milost Božjo. Milost Božja je potrebna za vsako nadnaravno in zlasti

zaslužno delo. Brez milosti ne moremo reči niti: Gospod Jezus!

Kaj sklepamo iz tega? Prvič, da moramo Boga prositi milosti, ker brez milosti Božje ne premoremo nič in drugič, da moramo biti ponižni, ker nismo prav nič, ako nam Bog ne da svoje milosti.

Zato je rekel sv. Alfonz: «Če me kdo vpraša, kaj je potrebno za zveličanje, rečem: Prvič je potrebna molitev, drugič je potrebna molitev in tretjič je potrebna molitev in če me stokrat vprašajo, kaj je potrebno za zveličanje, porečem: Molitev.» Sv. Avguštin pa je rekel: «Če kdo vpraša, kaj je potrebno za zveličanje, porečem: «Prvič je potrebna ponižnost, drugič ponižnost in tretjič ponižnost, in kolikokrat me kdo vpraša, porečem: Ponižnost!»

To ste dve glavni reči za vsakega človeka. Kdor ima te dve reči, ima vse; kdor teh dveh reči nima, nima nič. Zato pa ne moremo storiti nobenih boljših sklepov, če dobro pomislimo besede sv. Pavla iz današnjega sv. berila ko ta dva, namreč, da hočemo zbrano in srčno moliti in prositi Boga milosti in da hočemo biti iz srca ponižni.

*

* *

14. Naš prvi sklep bodi: *Moli in prosi!* Kakor je za telo nujno potrebno, da jemo, prav tako je za dušo nujno potrebno, da molimo in prosimo Boga milosti. Kakor imamo za jed vedno časa dovolj, prav tako ga moramo imeti tudi za molitev. Tu ne velja noben izgovor, kajti drugače prav gotovo umrjemo na duši. Zakaj beremo dandanes o tolikih zločinih in umorih mej ljudstvom? Zato ker ljudje

premalo molijo. Vsi se izgovarjajo, da so trudni in izmučeni, da ne morejo moliti. Na ta način pozabijo Boga in vse svoje dolžnosti in počenjajo hudo.

Svetniki in svetnice božje so nam v tem oziru dali prav lepe zgledе. Vsi so veliko in goreče molili. V nebesih ne najdemo niti enega, ki bi ne bil goreče in veliko molil.

Življenje sv. Roze Limanske je bilo neprestana molitev. Molila je mej delom, pa tudi po cestah, ko je hodila, je mislila na Boga, ga molila in prosila milosti. Pripovedka pravi, da je po dnevu in po noči premolila vsega skupaj dvanajst ur. Vsako jutro, vsako opoldne in vsak večer se je po eno uro zahvaljevala Bogu za prejete milosti. Vsak dan je bila v duhu — tudi mej delom — pričujoča pri vseh sv. mašah, ki so se darovale v bližnjih cerkvah.

Njeno življenje je bilo res nebeško. Čitati njen životopis je prava slast. V njem čitamo vse polno pripovedk, o katerih ne vemo, ali so resnične, a kažejo vendar-le, kako lepo in vzvišeno je bilo njeno življenje v Bogu. Naj povem samo eno pripovedko: Vsak večer je pred njeno stanovanje priletel in sedel na vejico majhen ptiček, ki je že težko čakal, da ga sv. Roza povabi, naj zapoje Bogu v zahvalo zahvalno pesmico. Ko mu je svetnica namignila, je ptiček začel potihoma, a je nadaljeval vedno bolj glasno, da se je na koncu daleč razlegalo. Ko je ptiček končal, je svetnica začela peti Bogu čast in hvalo. In spet se je ptiček oglasil, ko je svetnica končala svojo zahvalno pesmico. Tako sta se svetnica in ptiček vrstila eno celo uro. Potem je ptiček odletel, pa se je vsak večer spet vra-

čal ob svoji uri, da je s svetnico Boga hvalil in častil.

Četudi bi ta pripovedka ne bila resnična, vendar kaže kako lepo, vzvišeno in res nebeško življenje je imela sv. Roza Limanska. Ona ni imela prav nobenega veselja za posvetne, minljive reči, ampak le za Boga, za Jezusa in Marijo Devico, h katerim si je srčno želela.

Prav tako beremo v životopisu o sv. Genovefi, da je neprestano molila. Vsak teden je od sobote do nedelje celo noč čula in molila in si ni privoščila niti za trenotek spanja. Od sv. treh Kraljev pa do Velikega četrтка je bila vedno zaprta v svoji celici, da ni prav nič občevala z ljudmi in s svetom, ampak samo z Bogom. Bila je sicer v življenju skrita, kakor se spodobi devici, toda Bog jo je z velikimi čudeži proslavil. Ta slava je prava in trajna, ljudska hvala in slava pa ni vredna nič. Še manj je vredna slava in čast, ki si jo sam daješ ali ki jo sam iščeš. Kar Bog da, je najboljšo in najbolj stanovitno.

Sv. Frančišek Saleški je bil mož goreče in stanovitne molitve. Beremo pa v njegovem životopisu, da so bili pobožni že njegovi starši in da je zlasti mati njegova goreče in stanovitno molila.

Prav tako je imel tudi sv. Karel Boromejski, nadškof milanski, nepopisno slast v molitvi. Njegova čista duša je srčno ljubila Boga in Jezusa in zato se je srčno rad pogovarjal z Bogom in z Jezusom v molitvi, kajti molitev je občevanje duše z Bogom. Čimbolj ljubimo Boga, tem večjo slast in tem večje veselje imamo v molitvi. Molitev je kazalo in merilo naše ljubezni do Boga in do Jezusa. Kamorkoli je sv. Karel B. prišel, je vselej najprej obiskal cer-

kev in je tam dolgo molil. Molil je pred vsakim važnim opravilom, molil je goreče, če se mu je kaj žalostnega pripetilo, pa tudi, če se mu je kaj veselega zgodilo. Včasih je prav celo noč goreče molil. Ko je včasih prišel pozno v noči truden s potovanja, se vendar ni dal pregovoriti, da bi šel takoj k počitku, ampak je šel najprej v domačo cerkvico in je tam dolgo molil.

Posnemajmo torej svetnike in bodimo pridni v molitvi, ker je to najboljše znamenje, da imamo ljubezen do Boga in do Jezusa in da smo namenjeni za večno zveličanje.

Bodi naš trden sklep, da hočemo zbrano in goreče opravljati vsak dan vsaj kratko jutranjo in večerno molitev, kolikor mogoče z družino moliti sv. rožni venec, da hočemo ob zvonanju srčno pozdravljati Marijo Devico, da hočemo nedelje in praznike prav vestno posvečevati.

*

* *

*

*

*

*

*

*

15. Današnje sv. berilo nas uči sv. ponižnosti, ker pravi, da nismo prav nič, ker ne moremo brez milosti Božje reči niti: «Gospod Jezus!»

Bodimo torej iz srca ponižni! To bodi naš trden sklep! Nihče ne more reči: «Gospod Jezus» drugače ko v sv. Duhu.

Prekrasen zgled prave ponižnosti nam je dala Kraljica nebes in zemlje, ki je rekla: «Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi» in ki je pri teti Elizabeti zapela prekrasno pesem: «Go-

spod se je ozrl na nizkost svoje dekle... razkropil je napuhnene v mislih njih srca. Mogočne je s se-deža vrgel in ponižne povzdignil (Luk. 1.)»

Če nimamo ponižnosti, ne moremo ugajati Bogu. Tudi naše molitve in daritve sv. maše niso prijetne Bogu, ako ne prihajajo iz ponižnega srca. Zato moli mašnik po darovanju: «Sprejmi nas, Gospod, ponižne in potrte in taka bodi naša daritev pred tvojim obličjem, da ti bo ugajala.» Pri daritvi sv. maše moramo torej biti ponižni in potrti, ker drugače Bog ne sprejme naših prošenj v naših potrebah.

Sv. Katarina Bolonjska, ki jo praznujemo dne 9. marca, je bila sicer iz bogate in plemenite družine, pa je kljub temu opravljala v samostanu najnižja dela, n. pr. je prala, pometala, in se sploh štela za najnižjo deklo v samostanu. Bog pa jo je povišal. Pri samostanu sv. Klare v mestu Bologna je cerkev, v cerkvi pa oltar, na katerem sedi pod steklom nestroholo pravo telo sv. Katarine. Obraz, roke in noge se vidijo in so lepo ohranjene, kakor bi sv. Katarina še danes živela, čeprav je umrla že l. 1463.

Sv. Filip Neri je svoje učence učil pred vsem sv. ponižnosti. Njegovo geslo je bilo: «Zaničuj svet, a ne zaničuj nobenega človeka! Zaničuj sam sebe in ne meni se nič, če drugi tebe zaničujejo.»

To je lep nauk, ki nam je lahko vodilo za celo življenje. Za svet se ne smemo meniti, ker ni vreden. Če svet tebe zaničuje, bodi vesel — uči sv. Filip Neri. Da bi uril mlade duhovnike, svoje učence, v zaničevanju tega sveta in v resnični ponižnosti, jih je nekoč poslal po mestu, pa je vsakemu dal v roke žemljo kruha ter jim naročil, naj po ulicah jedo. Mladi duhovniki so ubogali in šli veselo po ulicah

jedoč kruh, kakor delajo po cestah preprosti siromaki. Ljudje so se jim posmehovali, pa njegovi učenci se za to niso smeli prav nič meniti. Ob drugi priložnosti jim je ukazal, naj nesejo na rokah malega psa ali naj ga pred ljudmi lepo operejo ali naj zapojejo to ali ono preprosto pesemco. S takimi nastopi jih je učil prezirati svet in živeti v ponižnosti. Kakor pa je učil druge, prav tako je delal tudi sam. Včasih je nalašč kaj smešnega storil na ulici, da so se mu ljudje smejali, n. pr. je na ulici vino pil ali se je nerodno obnašal ali se je na glas smejal. Ljudje so ga v začetku zasmehovali, a ko so spoznali, da dela nalašč in z namenom, da bi ga zaničevali, so ga začeli častiti kot svetnika.

Vseh takih nerodnosti pač nismo dolžni posnemati, a nauk sv. Filipa Neri-ja bodi nam svet: «Bodimo iz srca ponižni; zaničujmo svet, a ne zaničujemo nobenega človeka; zaničujmo sami sebe in ne menimo se nič, če nas drugi zaničujejo.» Sv. Filip je poudarjal, da bodimo vedno veseli in pogumni.

Sv. Vulmar, ki ga praznujemo dne 20. julija, je bil iz srca ponižen. V samostanu je hotel biti ponižen hlapec vseh drugih redovnikov. Po noči, ko so redovniki spali, je počasi stopil v njih sobe, je vzel čevlje ter jih lepo osnažil, ne da bi bili opazili. Zjutraj so se vsi čudili, ko so našli čevlje lepo osnažene in svetle. Naznanili so to opatu, ker si tega niso znali razložiti. Opat je sklenil, da hoče to stvar dognati. Šel je k počitku in se delal na videz, kakor da bi spal. Svoje umazane čevlje je položil k postelji. Ponoči se tiho, tiho odprejo vrata. Nekdo vstopi v sobo, kjer je opat spal, in vzame njegove čevlje. Že hoče s čevlji oditi, a opat, ki ni spal, ga zgrabi za suknjo in mu ne pusti naprej. «Kdo si?»

zavpije. Tedaj se svetnik mora izdati, a opat mu drage volje dovoli, naj le nadaljuje svoje ponižno delo.

Ker so svetnika v samostanu preveč častili, je iz same ponižnosti zbežal v puščavo; pa tudi puščavo je parkrat premenil, ko so ljudje zanj zvedeli in ga začeli preveč častiti.

Sv. Avguštin je bil silno nadarjen in zato zelo slaven. Povsod so govorili takrat o njegovi učenosti in o učenih knjigah, ki jih je spisal. To pa mu je delalo velike skušnjave, da bi se veselil posvetne slave. Sam pripoveduje, da ga je vsak dan napadala skušnjava častilakomnosti in prevzetnosti. Zato se je priporočal drugim v molitev, da bi ga Bog rešil teh skušnjav. Pisal je nekemu nadškofu: «Razodenem ti svojo slabost, da boš vedel, česa moraš prositi zame.» Da bi to svojo slabost premagal in ostal ponižen, se je pri vsaki priliki poniževal, je spoštoval mnenje drugih in rad ubogal druge. Govoril je, da je neveden in je žaloval, ko je slišal, da ga drugi hvalijo in častijo.

Ob istem času je živel krivoverec Pelagij, ki je imel mnogo somišljenikov, ki so učili, da milost Božja je sicer koristna, pa ne nujno potrebna za zveličanje in da človek ni grešen že po rojstvu. Tega nauka so se oprijeli vsi prevzetneži in ošabneži. Toda sv. Avguštin se je tej prevzetnosti uprl z vso svojo učenostjo. Dokazal je, «da so vsi ljudje grešni, izvzeta je le prečista Devica; da nimajo dobra dela in sv. čednosti, ki ne izvirajo iz milosti Božje, za večno življenje nobene veljave; da nam je milost božja vedno na ponudbo, ako le hočemo ž njo sodelovati.» Ta nauk sv. Avguština, je nauk sv. apostolov, kakor priča današnje sv. berilo, v katerem

pravi sv. Pavel: «Nihče ne more reči: «Gospod Jezus» drugače ko v sv. Duhu.» Ta nauk je nauk katoliške cerkve, ki nas uči, da moramo Bogu služiti v največji ponižnosti, ker sami ob sebi ne premoremo nič. Vsa naša moč je v milosti Božji.

Če me vprašate, katera čednost je na prvem mestu, katera na drugem, katera na tretjem mestu, vam odgovorim: Ponižnost! in kolikokrat me vprašate, porečem s sv. Avguštinom: Ponižnost. S tem nočem reči, da ni nobene druge zapovedi, ampak hočem le reči: Če ni ponižnosti na prvem mestu, če ni ponižnosti v spremstvu ali v družbi, nam ošabnost pograbi iz rok vse dobro, kar smo storili.»

*

* * *

16. Sv. Avguštin se je nekoč pri pridigi pomotil in sicer tako pomotil, da se ni mogel spomniti, o čem da govori. Moral se je ustaviti in ker se na noben način ni mogel več spomniti, o čem da govori, je začel nekaj povsem drugega govoriti in priporočati. Duhovniki, ki so vsi skupaj ž njim stanovali, so opoludne o tem govorili. Ponižni sv. Avguštin pa je rekel: «Morda pa je sam Bog storil, da sem popolnoma pozabil, o čem da govorim, ker je hotel, naj o drugi reči govorim, ki je bila morda komu bolj koristna in ga je morda rešila krive vere.» In res. Kmalu potem je prišel k njemu trgovec, ki je bil pri pridigi, je pokleknil predenj in rekel, da so ga tiste besede, ki jih je sv. Avguštin govoril na koncu pridige, tako genile, da je sklenil zapustiti krivo vero in sprejeti katoliško. Ta trgovec je kasneje opustil svojo obrt in stopil v samostan.

Tako nam tudi ta zgled kaže, da ni človek nič, ampak da je milost Božja, ki daje našim besedam moč, da se grešniki izpreobračajo. Sv. Avguštin je bil ponižen in je goreče molil, zato pa mu je Bog dal milost, da so njegove besede imele za poslušavce veliko moč. Naše pridige in naši opomini so le zunanja priložnost, katere se Bog poslužuje, da deli poslušavcem milost. Vsi, ki učimo in opominjamo, torej tudi starši, moramo biti ponižni in moramo goreče moliti, kajti če Bog ne da svoje milosti, so vse naše besede zastoj.

Besede sv. Pavla: «Nihče ne more reči: «Gospod Jezus!» drugače ko v svetem Duhu», nas učijo moliti in biti ponižni.

Naredimo dva sklepa: Molimo radi in goreče in bodimo iz srca ponižni. Molitev in ponižnost sta dva stebra krščanskega življenja in dve gotovi znamenji, da smo namenjeni za večno zveličanje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

17. Šesta temeljna resnica se glasi, da ne more človek brez milosti Božje ničesar za zveličanje zasluznega storiti.

To resnico oznanjuje tudi sv. Pavel v današnjem sv. berilu. Brez milosti Božje ne moreš reči niti: Gospod Jezus, da bi imel pred Bogom zaslugo. Brez milosti Božje ne moreš torej ničesar nadnaravnega in za večno življenje zasluznega storiti.

*

*

*

18. Kdo nam deli potrebne milosti? Sv. Pavel pravi v današnjem sv. berilu: «Nihče ne more reči: Gospod Jezus drugače ko v sv. Duhu. Milosti so mnogotere, Duh pa je eden; in službe so mnogotere, Gospod pa je eden; in dela so mnogotera, Bog pa je eden, ki dela vse v vseh.» Ker nam sv. Duh deli milosti, zlasti posvečujočo milost božjo, pravimo, da je sv. Duh posvečevavec, t. j. da nas je posvetil pri sv. krstu in da nas posvečuje pri vseh sv. zakramentih.

Ali premišljujemo kdaj to važno resnico naše sv. vere? Imamo sicer sto in sto opravkov na dan, sto in sto služb, sto in sto skušnjav in neprijetnosti, pa nič ne mislimo, da naše delo nima pred Bogom nobene veljave in ni zaslužno, ako nam sv. Duh ne da potrebne milosti. Milost sv. Duha je potrebna za vsako nadnaravno dejanje, ker drugače nima za večno zveličanje nobene veljave.

*

* *

19. Naša prva dolžnost zjutraj bi morala biti, da se zahvalimo Bogu za srečno noč in da Ga prosimo, naj bi nam dal po dnevu potrebnih milosti. Da pa to svoje zelo važno opravilo dobro izpolnimo, prosimo najprej sv. Duha, naj nam da svojo milost, ker drugače ne bomo mogli prav opraviti jutranje molitve.

Po dnevu nas čaka mnogo opravil, mnogo truda in skrbi. Vsak dan ima svojo težo. Kako naj živimo in delamo, da bo imelo naše življenje in delovanje vrednost pred Bogom? To je nemogoče brez milosti sv. Duha. Zato pa je nujno potrebno,

da se vsak dan vržeš na kolena in milo prosiš sv. Duha, naj ti da potrebnih milosti, da bi mogel vsako reč dobro opraviti in si pridobiti pred Bogom obilnih zaslug. Če nam sv. Duh da potrebnih milosti, nam pojde vse delo dobro od rok, nam bo ves trud prijeten in lahek. Milost sv. Duha bo podpirala naše roke, dajala urnost in spretnost našim nogam, vnela pogum v našem srcu in bo razsvitljevala naš razum.

Imejmo tedaj vsako jutro to lepo navado in kličimo goreče sv. Duha na pomoč!

Sv. cerkev opominja vernike: Prejemajte pogostoma sv. zakramente! Vedeti pa moramo, da je nemogoče prejemati po vrednem sv. zakramente, ako nam sv. Duh ne nakloni svoje milosti. Brez dejanske milosti Božje se ne moremo prav kesati, ne moremo prav storiti trdnega sklepa in tudi ne odkritosrčno spovedati se. Zato priporočajo vse molitvene knjižice, da je treba pred sv. spovedjo klicati sv. Duha na pomoč. Tega ne smemo nikdar opustiti, kajti le s pomočjo sv. Duha je mogoče dobro opraviti sv. spoved.

Prav tako moramo tudi pred sv. obhajilom klicati sv. Duha na pomoč. Sv. Duh je delivec vseh milosti, torej tudi milosti prave pobožnosti, pravega kesanja in resnične ljubezni, kar je potrebno za vreden sprejem sv. obhajila.

*

* * *

20. Sv. Duhu pripisujemo zlasti sedmere milosti ali sedmere darove: Dar modrosti, dar umnosti, dar sveta, dar moči, dar učenosti, dar pobož-

nosti in dar strahu božjega. Te sedmere darove bi morali prositi od sv. Duha pred vsakim važnim delom, pred vsakim važnim korakom.

*
* *
*

21. Milost sv. Duha je moč, ki nas poživlja in krepča. Rastlina, ki trpi šušo, poveša žalostno glavico, nje listje se suši in odpada, nje sadje ostaja drobno. Vse pa se takoj spremeni, ko pošlje Bog pohlevnega dežja. Rastlina vstane po koncu, nje listje zazeleni, nje sadje se odebeli. Tako je s človekom, ki nima milosti Božje, pa jo potem prejme. Ko nimamo milosti božje, hiramo. Naša dela so brez vrednosti, naše življenje je mrtvo. Ko nas pa sv. Duh zalije s svojo milostjo, vstanemo, naše zasluge oživé, naše življenje postane zaslužno. Kakor prenovi pohleven dež vso naravo, prav tako prenovi milost sv. Duha našo dušo in naše srce.

*
* *

22. Zgled pobožnega življenja nam je dal sv. Henrik, cesar. Zgodovina pravi o njem, da ni nikoli nobenega važnega dela začel brez molitve. Zato pa je dobival od sv. Duha obilnih milosti in nam je dal prevzvišen zgled, ki je redek v zgodovini človeštva. Ko je ležal na smrtni postelji, je poklical k sebi ženo sv. Kunigundo, žlahto in druge osebe duhovskega in svetnega stanu. Ko so prišli vsi k njemu, je umirajoč prijel ženo sv. Kunigundo za roko in je rekel njenim sorodnikom: «To ste vi meni zaročili ali bolje: Jezus jo je zaročil, sedaj VI.

jo vračam Jezusu in Vam *čisto devico*.» Še-le takrat so ljudje zvedeli, da sta v zakonu živela kot brat in sestra in ohranila čisto devištvo. Nato je pobožni cesar mirno zaspal v Gospodu. Dosegel je dvainpetdeseto leto. Njegovo truplo so položili v stolno cerkev v Bambergu. Po velikih čudežih, ki so se dogajali na njegovem grobu, ga je papež Evgenij Tretji prištel svetnikom.

To je bil prekrasen zgled pobožnega življenja. Cesar Henrik je v življenju veliko molil in ni nikdar začel nobenega važnega dela, da ne bi bil prej molil. Ob smrtni uri je zamenjal pozemeljsko krono z nebeško.

Posnemajmo ga in molimo goreče vsako jutro, vsak večer, pred vsakim važnim delom, v vsaki stiski in potrebi in videli bomo kmalu razloček mej delom. Ne zaupajmo svojim močem, ampak milosti sv. Duha. To velja zlasti za nadnaravna in zaslužna dela, ki jih ne moremo opravljati z naravnimi močmi, kakor se glasi šesta temeljna resnica: Da je milost Božja za zveličanje potrebna in da ne more človek brez milosti Božje ničesar za večno življenje zaslužnega storiti. Bog daj, da bi mogli vsi v smrtni uri doseči milost Božjo in stopiti pred večnega Sodnika v praznični obleki posvečujoče milosti Božje!

*

* *

*

*

* *

* *

23. Brez števila ljudi (1) je umrlo in umira še vedno v naših burnih in brezverskih časih brez

Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od št. 328 do 332 in od št. 661 do 668.

sv. zakramentov. Pogostoma beremo, da se je kdo ponesrečil, da je bil v malih trenutkih mrtev, da se ni mogel spovedati in ne sprejeti drugih sv. zakramentov. Ta nesreča zadene lahko vsakega človeka.

Kaj storiti v takih slučajih, ko nam ni mogoče sprejeti sv. zakramentov? Kako naj zadobimo odpust smrtnih grehov, ako smo jih storili in kako naj zadobimo milost Božjo, ki se brez nje ne more noben človek zveličati?

V katekizmu beremo, da zadobimo lahko odpust grehov in milost Božjo v sili tudi brez spovedi, ako obudimo v svojem srcu *popolno kesanje*. Tisti ubogi cestinar, o katerem govori *današnji sv. evangelij*, ni bil pri spovedi, ampak se je samo trkal na prsi govoreč: «O Bog, bodi meni grešniku milostljiv!» in vendar pravi Kristus o njem, da je šel opravičen domov. Ta ubogi cestinar je moral torej imeti popolno kesanje, ker drugače ne bi bil dobil odpusta grehov in milosti božje.

*

* *

24. Kdaj je kesanje popolno? Kesanje je popolno, kadar se kesamo iz popolne ljubezni do Boga, ker smo namreč razžalili Boga, ki je najpopolnejša dobrota. Popolno kesanje izvira torej iz popolne ljubezni. Ako imamo popolno ljubezen do Boga, obudimo lahko tudi popolno kesanje. Popolno kesanje in popolna ljubezen do Boga ste dve cvetki, ki ste vedno skupaj.

Iz tega je razvidno, da se moramo uriti v ljubezni do Boga, ako hočemo obuditi popolno kesanje. Iz vsega obnašanja ubogega cestinarja, o ka-

terem govori *današnji sv. evangelij*, je jasno, da je ljubil Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše in iz vseh svojih moči in da se je kesal iz te popolne ljubezni. Sv. evangelij pravi, da je od dalje stal, da se ni upal niti pogledati proti nebu in da se je trkal na prsi: O Bog, bodi meni grešniku milostiv! Kdor tako dela in tako govori, je popoln človek. Njemu da Bog svojo milost in mu odpusti grehe tudi brez spovedi, da ima le trden sklep, če je katoličan, da se bo spovedal svojih grehov pri prvi prihodnji spovedi

Ta nauk je za vsakega človeka zelo važen, kajti nihče ne ve, kje da ga čaka smrt. Ko gremo zvečer k počitku, ne vemo, ali se bomo prebudili. Ali ni dobro tedaj, da obudimo vsak večer popolno kesanje? Pokleknimo vsak večer pred Božje razpelo, razjokajmo se pred njim radi svojih pregreh in napravimo trden sklep poboljšati se.

Kolikokrat pride lahko človek v življenju v smrtno nevarnost bodisi doma ali na tujem, bodisi na suhem ali na morju! V teh slučajih mora obuditi popolno kesanje iz popolne ljubezni do Boga. Tako dobi odpust in milost Božjo tudi brez spovedi.

*

* * *

25. Vedeti pa moramo, da ni mogoče brez pomoči sv. Duha obuditi niti popolne ljubezni, niti popolnega kesanja. Brez milosti sv. Duha ne moremo niti imena Jezus prav izreči, kakor pravi *v današnjem sv. berilu sv. Pavel*. Ako nas sv. Duh zapusti, postanemo takoj sposobni za največje neumnosti in pregrehe. Zato pravi sv. Pavel *v današnjem*

sv. berilu prvim kristjanom, da so prej, ko so bili neverni in niso imeli še sv. Duha, hodili k neumnim malikom in uganjali neumnosti. Brez milosti in pomoči sv. Duha ne opraviš torej glede popolnega kesanja nič, kajti popolno kesanje je za človeka najvišji dar. Milost popolnega kesanja nam more podeliti le sv. Duh, kateri deli vsakemu, kakor hoče.

Zato je nujno potrebno, da smo ponižni in da prosimo v ponižnosti milosti sv. Duha, kakor je prosil ubogi cestinar, o katerem govori *današnji sv. evangelij*. Ta cestinar je bil tako ponižen, da je od daleč stal in da se ni upal niti oči povzdigniti proti nebu. Ta ponižnost, ta strah Božji, ki je začetek modrosti, je gotovo znamenje, da je imel v srcu popolno ljubezen in popolno kesanje. Zato pravi sv. evangelij, da je šel opravičen domov.

*

* * *

26. Bodimo temu ubogemu cestinarju podobni! Služimo Bogu v ponižnosti in v strahu Božjem, da bomo mogli ob času božjega obiska obuditi popolno ljubezen in popolno kesanje. Pri sv. zakramentih dobimo odpust in milost božjo tudi z nepopolnim kesanjem, na pr. ako se kesamo, ker smo z grehom nebesa izgubili in pekel zaslužili, toda ob času, ko ne moremo sprejeti sv. zakramentov, nam le popolno kesanje podeli milost božjo, ki je potrebna za večno zveličanje.

Sv. očetje nas opominjajo, da ne smemo živeti v grehih, ampak da moramo čimpreje pokoro delati, če smo smrtno grešili. Sv. Alfonz pravi, da naredi nov smrten greh, kdor bi po storjenem smrtnem

grehu odložil pokoro nad mesec dni. Tak človek, ki je smrtno grešil, naj torej v enem mesecu ali sprejme zakrament sv. pokore ali pa naj obudi popolno kesanje. Ne šalimo se z Bogom! Živimo po zgledu ubogegega cestnarja v strahu božjem in v sv. ponižnosti, da dosežemo opravičenost, milost božjo in večno življenje.

*

* * *

* * * *

27. Molitev prevzetnega farizeja in ponižnega cestnarja nam kaže, kakšna mora biti naša molitev in kakšna ne sme biti, ako hočemo biti uslišani. Vsi hodimo v cerkev, kakor sta šla farizej in cestinar, toda uspehi naše molitve so različni. Z molitvijo v cerkvi bi si radi pridobili odpust grehov in opravičbo pred Bogom, toda to se ne posreči vsem.

*

* *

28. Premišljujmo, v čem je bila molitev farizejeva pogrešena? Rekel je pred vsem: «Bog, zahvaljujem Te, da nisem kakor drugi ljudje.» V teh besedah je že prvi pogrešek. Farizej hvali Boga, da ni kakor drugi ljudje. Iz tega je razvidno, da je hotel biti farizej več ko vsi drugi ljudje. On hoče biti prvi za Bogom ali celo kakor Bog sam. Vsi drugi ljudje so manj ko on, so daleč za njim. Vprašam, ali je to bila molitev? Ali zasluži tak človek milost Božjo in odpust grehov?

Pa to mu ni bilo še dovolj! Začel je druge ljudi obrekovati: «Bog, zahvaljujem Te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešuštniki ali tudi kakor ta cestnar.»

V teh besedah je drugi pogršek. Če bi kdo nas prosil na tak način, bi mu gotovo pokazali vrata. Vse druge ljudi imenuje razbojnike, krivičnike in prešuštnike; le on sam hoče biti pravičen in svet. Nad njim se je uresničilo: Kdor se povišuje, bo ponižan. To je bil glavni vzrok, zakaj ga Bog ni uslišal.

Farizej pa je naredil še tretji pogršek v svoji molitvi. Rekel je: «Se postim dvakrat na teden, dajem desetino od vsega, kar imam.»

V teh besedah je tretji pogršek prevzetnega farizeja. Začel se je namreč hvaliti pred Bogom in naštevati svoja dobra dela, kakor da bi Bog ne bil vseveden in kakor da bi bil vse storil s svojimi močmi brez dejanske milosti Božje. Farizej ni priznal, da prava dobra dela izvirajo iz milosti Božje, da so dar Božji in da človek sam od sebe ne more ničesar nadnaravnega in zaslužnega storiti. Dobra dela, ki imajo vrednost pred Bogom in so zaslužna, niso prav za prav naša, ampak Božja in se ž njimi smemo hvaliti le v Bogu. Farizej pa je le sam sebe hvalil, zato ni ugajala njegova molitev Bogu in zato ni bil uslišan. Šel je prazen in neopravičen domov. Zakaj naj bi mu bil Bog dal odpust grehov in posevčujočo milost, saj po besedah, ki jih je govoril, tega ni potreboval! Če bi njegove besede bile resnične, bi bil ta farizej najbolj pravičen in svet mož!

To so trije glavni pogrški, katere je storil farizej, ki so bili krivi, da ni bila uslišana njegova molitev in da ni bil opravičen. Teh treh pogrškov

se moramo torej skrbno čuvati, če hočemo dobiti od Boga milost božjo, ki je za zveličanje nujno potrebna.

*

*

*

29. Sedaj pa naštejmo vse dobrote in lepote cestninarjeve molitve in njegovega obnašanja.

Cestninar je od daleč stal in se ni upal niti oči povzdigniti proti nebu.

To je prvo dobro delo cestninarjevo, ki mu je pomagalo do milosti božje. Priznal je, da je velik grešnik. Na drugi strani pa je spoznal, da je Bog neskončno veličastvo, ki se pred Njim moramo tresti, a hkrati tudi neskončna dobrota in ljubezen, ki nam daje pogum, da se mu bližamo in ga prosimo milosti.

To je tudi za nas prvi pogoj, ako hočemo, da se naše molitve uslišijo. Priznati moramo svojo ničevnost, a spoznati moramo veličastvo in vsemogočnost Božjo pa tudi Njegovo neskončno dobroto in ljubezen. Kdor hoče namreč dobiti odpust grehov in posvečujočo milost Božjo brez sv. spovedi, t. j. ko ne more ali nima priložnosti, da bi sprejel zakrament sv. pokore, se mora srčno kesati, da je z grehom Boga razžalil, ki je neskončna ljubezen in dobrota. Kako pa naj se kesamo, da smo razžalili neskončno dobroto in ljubezen Božjo, ako prej te neskončne dobrote in ljubezni ne spoznamo?

Cestninar pa ni ostal le pri tem spoznanju. Zadel se je trkati na prsi govoreč: «Bog bodi milostljiv meni grešniku!»

Te besede so cestninarju prihajale iz srca. Na eni strani je spoznal svojo ničvrednost in grešnost,

na drugi strani pa neskončno dobroto in ljubezen Božjo, pa je iz tega globokega spoznanja in prepričanja zaklical: «Bog bodi milostljiv meni grešniku.»

To kesanje cestninarjevo je bilo resnično popolno. Popolno kesanje pa pridobi človeku odpust grehov in posvečujočo milost božjo tudi brez sv. spovedi. Kristus sam je potrdil, da je cestninar dobil s svojo molitvijo v resnici odpust grehov in posvečujočo milost Božjo, kajti dostavil je: «Resnično, povem vam, ta je šel opravičen v svojo hišo, oni pa ne!»

*

*

*

30. Prilika današnjega sv. evangelija nam torej kaže, kakšna mora biti naša molitev in kakšna ne sme biti, če hočemo biti uslišani.

Mnogi pridejo v cerkev in v cerkvi molijo in se trkajo na prsi, pa opravičbe, t. j. odpusta in posvečujoče milosti božje ne dobijo. Zakaj ne? Oči sicer povešajo, kakor da bi se ne upali pogledati proti nebu — v srcu pa govorijo to, kar je govoril prevzetni farizej: «Bog, zahvaljujem Te, da nisem kakor drugi ljudje: razbojniki, krivičniki, prešuštniki ali tudi kakor ta — cestninar.» Trkaš se na prsi in z jezikom govoriš: «Bog, bodi milostljiv meni, grešniku!» v srcu pa govoriš s farizejem: «Postim se dvakrat v tednu, dajem desetino od vsega, kar imam.» To je vzrok, da greš domov prazen, brez milosti božje.

Vsakikrat, ko moliš jutranjo ali večerno molitev, ko moliš angelovo češčenje, ko greš v cer-

kev ali le mimo cerkve, bi lahko dobil odpust grehov in posvečujočo milost Božjo tudi brez spovedi, če bi obudil v srcu tako kesanje, kakršno je obudil ubogi cestninar in bi imel voljo spovedati se grehov o priložnosti. Vsak večer se trkajmo na prsi za grehe, ki smo jih morda storili po dnevu in govorimo s cestninarjem: «Bog, bodi milostljiv meni grešniku!» To je zelo priporočati za vsakim smrtnim grehom, ker ne vemo, kje in kedaj nas čaka smrt in ker ne moremo v grešnem stanju opraviti nobenega zaslužnega dela.

Bodimo tedaj vselej in povsod podobni ubogemu cestninarju, ki je Bogu ugajal. Služimo Bogu v ponižnosti in skesanosti, da bodo tudi o nas veljale besede Gospodove: «Ta je šel opravičen domov, zakaj vsak, kdor se ponižuje, bo povišan!»

Šestinpdeseto Branje

ZA ENAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Kristus je samo rekel: Efeta, t. j. odpri se! in brž so se odprla gluhonememu ušesa ter se je razvezala vez njegovega jezika in brž je tudi množica, ki je to videla, izpregledala in verovala, da je Jezus Sin Božji; brž se ji je razvezal jezik, da je povsod pripovedavala in oznanjevala veliki čudež. Čimbolj jim je Jezus prepovedoval, naj tega ne razglašajo, tembolj so pripovedovali in oznanjevali ter častili in slavili Boga govoreč: «Vse je prav storil; gluhim je dal slišati in nemim govoriti.»

Tako so bili prvi kristjani po čudežih prepričani o resničnosti Jezusovega nauka. Bili so vsi vneti v sv. veri in so natančno živeli po Jezusovem nauku.

*

* * *

2. K tej gorečnosti opominja sv. Pavel kristjane v *današnjem sv. berilu*, ko vam kliče: «Bratje, spominjam vas evangelija... v katerem se boste zveličali, ako se ga tako držite, kakor sem vam oznanjeval, če le niste zastonj verovali.» Kaj je to, kar pravi: «Če le niste zastonj verovali?» Zastonj veruje, kdor tako veruje, kakor bi nič veroval, ker se njegovo življenje ne ujema z vero, ki jo je sprejel. Zato opominja sv. Pavel, da moramo poživiti

spomin na verske resnice, zlasti na te-le resnice, da je Kristus za naše grehe umrl, da je bil pokopan in da je tretji dan vstal od smrti; da se je prikazal Petru in enajsterim, potem več ko petsto bratom, vsem skupaj, potem Jakobu, potem vsem apostolom, poslednjič pa še njemu samemu. Poživimo v sebi te verske resnice, zlasti resnico, da je Kristus od mrtvih vstal in uravnajmo po njih svoje življenje. To je nujno potrebno, ker drugače je naša vera zastonj, kakor pravi v današnjem sv. berilu sv. Pavel. Zastonj je vera tisoč in tisoč kristjanov v našem času, ki živijo ko pagani, ki svetih zakramentov ne prejemajo, ki ob nedeljah in praznikih še k sv. maši ne hodijo, ki prelamljajo lahkomišljeno božje in cerkvene zapovedi in živijo, kakor neumna živina, kakor bi Boga ne poznali. Bog nas tepe, a človeštvo se ne poboljša. Šibo imamo na hrbtu, a prevzetneži poprašujejo: Kje je Bog? Ves svet je podoben tistemu gluhemu in nememu človeku, o katerem govori *današnji sv. evangelij*. Človeštvo je postalo gluho, ker ne posluša božje besede, je postalo nemo, ker ne daje z jezikom časti in hvale Bogu. Hudobija je dandanes na svetu tako velika, da je veliko čudo, da nas Bog popolnoma ne pokonča, kakor ob času splošnega potopa, ko mu je bilo žal, da je človeka ustvaril.

*

*

*

3. So ljudje, ki menijo, da je vse eno ali so judovske, mohamedanske ali krščanske vere. Tako govorijo navadno ti, ki živijo kot pagani, ki nočejo izpolnjevati božjih in cerkvenih zapovedi. Svetniki

in zlasti mučeniki so nas drugače učili. Mučeniki so dali svoje življenje za katoliško vero.

Ker so pa tudi mej kristjani krivoverci in razkolniki, menijo nekateri, da je pač vse eno ali so katoličani ali pa razkolni ali protestantski kristjani, da le v Kristusa verujejo. To je spet zmeta, kajti Kristus je le eden in Kristus hoče, da bodi en hlev in en pastir. Zato je postavil Petra za poglavarja vseh vernikov, ko mu je dal ključe nebeškega kraljstva: Kdor njega posluša, samega Jezusa posluša, kdor njega zaničuje, samega Jezusa zaničuje.

Naša sv. vera nas uči, da moramo sicer vse ljudi spoštovati in ljubiti, torej tudi Jude, mohamedane, razkolnike, krivoverce, a da ne smemo nikdar pristopiti k njih veri, da ne smemo te vere odobravati in da ne smemo dajati potuhe, kakor da bi vse vere bile dobre in prave. Zato je za katoličana velik greh, ako dovoli, da se otroci vzgajajo pri razkolnikih, luteranih i. t. d. ali če dovoli, da se otroci pri teh krivovercih krstijo in podučujejo v krščanskem nauku. Ta človek je že sam brezverec, kajti drugače bi ne dovolil, da bi otroci izgubili zaklad sv. kat. vere. Tudi molitvenikov in drugih knjig, ki so jih spisali krivoverci, ne smemo prebirati in celo ne sv. pisma, ki ga izdajajo krivoverci. Mi se moramo tesno oklepiti katoliške cerkve, katero imenuje sv. Pavel *steber resnice*.

Glede sv. vere ne smemo biti lahkomišelní. Pomislite na tisoč in tisoč mučenikov, ki so dali svojo kri za sv. vero, pomislite na tisoč in tisoč mašnikov in škofov, ki so trpeli veliko preganjanje in celo preganstvo, da so nam ohranili čiste kat. nauke. Sv. Melecij, škof v Antiohiji, ki ga praznujemo dne 12. febr., je bil trikrat v preganstvu zavaljo kri-

vovercev. Vselej pa je resnica zmagala. Ko je prišel tretjič iz pregnanstva, mu je šlo vse mesto naproti in ga z veliko slovesnostjo spremljajo spet na škofovski sedež. Ta sv. škof se je udeležil tudi cerkvenega zbora v Carigradu l. 381., ko so se bili dvignili mnogi krivoverci zoper katoliško cerkev. Takrat je vladal mogočni cesar Teodozij Veliki. O tem cesarju se pripoveduje, da je imel nekaj dni preden je prišel sv. Melecij na cerkveni zbor, prečudne sanje. Videl je namreč v sanjah sv. Melecija, čeprav ga osebno ni poznal, kako je njemu, t. j. cesarju, plašč ogrinjal in mu deval kraljevsko krono na glavo. Cesar je ukazal, naj mu nič ne povedo, kdo je Melecij, škof v Antiohiji. Videti hoče, ali so bile sanje resnične. Ko so tedaj prišli škofje na cerkveno zborovanje in so se cesarju predstavili, je cesar takoj spoznal po sanjah sv. Melecija. Tekel je tedaj k njemu in ga pozdravil, kakor more le sin pozdraviti očeta in ga poljubil na očeh, na ustih in na roki. Tako je sam cesar počastil tega sv. škofa, ki je zavaljo sv. vere trikrat moral v pregnanstvo.

Premislimo torej, koliko so trpeli sv. mučeniki, mašniki in škofje, da so nam v tisočletjih ohranili sv. vero in bodimo hvaležni s tem, da božje nauke večkrat premišljujemo in da po teh naukih tudi sveto in pravično živimo, kajti nebo in zemlja bosta prešla, pa besede Jezusove ne bodo prešle.

Sv. Frančišek Ksaverski je bil v svoji mladosti zelo častilakomen in posvetnim mislim in željam vdan. Ker je bil zelo nadarjen, je kmalu dobil visoko učeniško službo v Parizu, kjer se je bil izšolal. Poleg tega je bil iz visokega rodu, po materi celo iz kraljevskega rodu. Vse to ga je delalo še bolj

prevzetnega in častilakomnega. Takrat je prišel v Pariz tudi sv. Ignacij Lojolski, ki je bil že sklenil ustanoviti Jezusovo družbo za pobijanje Lutrove krive vere. Sv. Ignacij je večkrat videl mladeniča Frančiška, ki je bil ves zamišljen, pa je vselej, ko je šel mimo njega, ponovil Kristusove besede: «Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.» Sv. Frančišek se s početka ni zmenil za te besede, ampak je le naprej mislil, kako bi se z znanostjo proslavil. Nekega dne ga najde sv. Ignacij nenavadno zamišljenega in resnobnega. Ponovi mu besede: Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi. Potem mu razloži, kako neumno je iskati posvetne časti in slave in mu dokaže, kako je za človeka edino pametno, hrepeneti po večni modrosti. Sv. Frančišek ga posluša in premagán po milosti Božji pade pred sv. Ignacija na kolena in vzklikne: «Kaj hočeš, da naj storim? Vodi me po svoji volji!» Sv. Ignacij ga na to povabi, naj se pridruži njemu in njegovi družbi. Sv. Frančišek je bil takoj ves premenjen. Opravil je duhovne vaje in dolgo spoved ter trdno sklenil, da ne bo več živel za ta svet, ampak da bo raji posvetil vse svoje moči v čast božjo in v zveličanje duš.

Tako je tudi storil. Sv. Ignacij ga je poslal za misijonarja v Indijo, kjer je z lastno roko krstil na tisoč in tisoč paganov in sv. vero širil po Indiji, po Japonskem in po azijskih otokih. Sv. vero je potrjeval s čudeži: Obudil je več mrtvih v življenje. Na njegovo besedo so se cele pokrajine izpreobrnil h katoliški veri. Tako se je bil sv. Frančišek izpreobrnil in poboljšal. Žrtvoval se je popolnoma za sv. vero in za kat. cerkev.

*

* *

4. Hodimo za njim in bodimo po njegovem zgledu in po zgledu vseh svetnikov in svetnic božjih goreči v sv. veri! Naša vera naj ne bo zastonj, milost Božja naj ne bo v nas prazna! Efeta! Ne bodimo gluhi in nemi! Sprejmimo svete evangeljske resnice v srce, pa kažimo jih tudi v dejanju in, ko je treba, tudi z besedo, da dosežemo krono večnega zveličanja.

*

* *

*

*

* *

* *

5. Sv. Pavel našteva v prvem pismu do Korinčanov (15) evangeljske resnice, po katerih moramo uravnati svoje življenje, ako se hočemo zveličati, zlasti, da je Kristus umrl za naše grehe, da je tretji dan od mrtvih vstal, da bomo tudi mi vstali poslednji dan z izpremenjenimi in poveličanimi telesi i. t. d.

To so glavne resnice naše sv. vere, glavni nauki sv. evangelija, v katerem se bomo zveličali; ako le nismo zastonj verovali.

Te glavne resnice premišljujemo zlasti, ko molimo sv. rožni věnec. Zato pa pravimo, da je ta molitev za posameznike, za družine pa tudi za cele narode zelo važna in da jo moramo prav iz srca gojiti.

Ta molitev, ki obsega vse, kar moramo znati in izpolnjevati, če se hočemo zveličati, ni človeška ustanova, kakor slove pobožna pripovedka, ampak ustanova Marije, presvete Device in Matere Božje.

Poleg tega ima rožni venec še drugo posebnost, čega molimo skupno po družinah: Kot venec veže vso družino v lepo složnost in edinstvo v ljubezni, potrpežljivosti, molčečnosti, v miru in v zadovoljnosti.

6. Pred vsem premišljujmo, da je ta molitev Marijina ustanova!

Sv. Dominik je bil izvoljen, da izpreobrne krivoverce, ki so takrat razsajali po južnem Francoskem in ki so jih imenovali Albigenze in Valdenze. Le-ti so tajili razne nauke sv. katoliške cerkve in so strašno nečisto in pregrešno živeli. Tajili so o Kristusu zlasti resnice, ki se premišlujejo v trojnem rožnem vencu, t. j. v veselem, častitljivem in žalostnem delu. Izpreobračanje je bilo jako težavno. Sv. Dominik se je veliko trudil z besedo in z zgledom, se jokal in pokoril, a pregloboko se je krivoverstvo zagrizlo v srca teh ljudi. Razuzdanost in zlasti nečistost je segla že predaleč. Ves človeški trud se je zdel nezadosten. Sv. Dominik pa ni obupal, ampak se je zatekel k Njej, ki je bila v vseh časih mogočna pomočnica kristjanov, kakor jo zovemo v litanijah: Pomoč kristjanov. Ko je bil nekega dne ves zamaknen v goreči molitvi, se mu prikaže nebeška kraljica, ga potolaži, mu da novega poguma ter mu naroči, naj začne ljudstvo učiti molitev sv. rožnega venca. Sv. Dominik je ubogal. Začel je z veseljem po Marijinem naročilu učiti sv. rožni venec. Uspeh se je pokazal takoj. Cerkve so se začele povsod polniti, da so bile kmalu prejemajhne in pretesne. Tej molitvi se je zahvaliti, da

je sv. Dominik krivoverstvo popolnoma premagal in zatrl. Več ko stotisoč krivovercev se je s to molitvijo izpreobrnilo k sv. katoliški veri in začelo spet lepo krščansko življenje.

Iz te povesti je razvidno, kako mogočna je molitev rožnega venca prav radi tega, ker je Marijina ustanova. Ta molitev daje blagoslov celim narodom, če jo pridno in vstrajno molijo, kajti ob času sv. Dominika je ta molitev kar cele pokrajine izpreobrnila. Cerkev nima nobene druge molitve, ki bi bila tako mogočna ko sv. rožni venec. Ta molitev prenovi in prerodi vsakega človeka, da se popolnoma razločuje od drugih, ki rožnega venca ne molijo. Albigenzi in Valdenzi so bili divji, nesramni, surovi, cerkvi nepokorni, predrzni, živinski, ko so pa sprejeli sv. rožni venec, so postali pravični, dobri, mirni, pokorni, pobožni in goreči kristjani.

Iz tega je razvidno, kako važna je ta molitev. Vsakdo naj si torej preskrbi lep in blagoslovljen rožni venec, naj ga vzljubi kot dragocen biser, ki ga visoko štejejo v nebesih in na zemlji, ker je prelepa ustanova nebeške kraljice. Vzemi ga v roke večkrat na dan in zmoli vsaj deset Zdramarij hkрати, če ne moreš celega zmoliti.

*

ПО

*

*

7. Da je sveti rožni venec Marijina ustanova, priča še drug dogodek.

Dne 8. dec. leta 1933. je bila proglašena svetnica Bernarda Soubirous. Ta je bila hčerka prav siromašnih staršev v Lurdu v pirenejskih gorah na Francoskem, a je morala biti prav ponižna deklica,

kajti njo je presv. Devica izvolila, da se ji je prikazala osemnajstkrat. Deklica je znala že moliti sv. rožni venec. Bilo je dne 11. febr. 1858., ko je šla v hosto nabirat drv. Ko je hotela prekoračiti mal potok, je zašumelo pri votlini, kakor od silnega piša. Ko se je deklica ozrla tja, je zagledala nad skalo prekrasno belo gospo. Osupnila je, ker si ni mogla razložiti, kako je prišla bela gospa tja. Presveta Devica ni pri prvih dveh prikaznih nič govorila, le nasmehnila se ji je in jej s tem vlila poguma. Šele pri tretji prikazni jej je naročila, naj prihaja petnajst dni tja k votlini in ko ji je deklica to obljubila, jej je napovedala, da bo srečna, pa ne na tem svetu, temveč v večnosti. Sv. deklica je vse tako storila. Vse te prikazni so več ali manj vsem znane in znano je tudi, da je Marija ob priliki šestnajste prikazni dne 25. marca na vprašanje sv. deklice: «Kdo si ti, visoka gospa?» odgovorila: «Jaz sem Brezmadežno spočetjel!»

Zakaj vam to pripovedujem? Životopis sv. Bernardike pravi, da je deklica takrat znala že moliti sv. rožni venec in da ga je imela pri vseh osemnajstih prikaznih seboj. Pri prvi prikazni dne 11. febr. 1858. je deklica vzela brž rožni venec v roke, ko je Marijo zagledala in hotela narediti s križem znamenje na čelu, pa se ji je zdelo, da ne more roke dvigniti. Tedaj je prečista Devica Marija dvignila rožni venec, ki ga je sama imela v rokah, ga iztegnila in naredila znamenje sv. križa na čelu. Nato je tudi Bernardika lahko dvignila roko in naredila znamenje sv. križa na čelu. Ko se ji je posrečilo narediti sv. križ, je začutila pogum in se ni več bala. Pokleknila je in pred Marijo, izmolila sv. rožni venec.

Deklica Bernardika je videla, da je imel Marijin rožni venec bele jagode na zlati in bliščeči verižici. Tudi križec je bil zlat n bliščeč. Marija sama je bila oblečena v belo dolgo obleko, ki se je blestela in je bila pod vratom lepo zapeta. Rokave je imela stisnene. Okoli glave je imela belo ogrinjalo, ki je v pletah padalo na roke in čez hrbet do tal, da je zagrinjalo vso obleko. Okoli ledij je je bila prepasana z modrim pasom, ki je bil spreadaj zavozlan. Konci tega pasu so padali do nog. Noge je pokrivala dolga obleka, da so se komaj kazale izpod obleke. Na koncu nog je bila ko zlato rumena roža. Roke je imela sklenene in na desnem laktu je visel rožni venec. (1)

V taki obleki se je Marija prikazala deklici Bernardiki osemnajstkrat. Pri *peti* prikazni je, kakor pri prvi, Marija dvignila in raztegnila svoj rožni venec in je s križcem naredila znamenje sv. križa z nepopisno gorečnostjo in ljubeznivostjo, kakor bi hotela pokazati, kako treba delati križ in moliti sv. rožni venec. Pobožna deklica je pred Marijo molila sv. rožni venec.

Pri trinajsti prikazni se je zgodilo z rožnim vencem nekaj posebnega. Neka pobožna gospa je prosila deklico Bernardiko, naj vzame seboj nje rožni venec in naj moli nanj pred Marijo. Ko se ji je pa Marija prikazala, je deklico pogrājala, ker to ni bilo v redu. Zato je deklica naglo segla v žep in potegnila iz njega svoj rožni venec ter ga začela moliti.

Iz vseh teh dogodbic je razvidno, da se je tudi lurdska božja pot začela z rožnim vencem in da je

1) M. T. Bordenave: Santa Bernardetta str. 31.

Marija s svojim zgledom pokazala, kako ljuba in draga jej je ta njena molitev.

Prikazni Marije Device v Lurdu niso pravlјice, ampak so zgodovina, ki jo je sv. deklica tisočkrat potrdila. Ponavljala je to pripovedovanje potem tudi v samostanu.

Marija nas torej resnično vabi k molitvi sv. rožnega venca. Pri tistih prikaznih je Marija pozivala ne-le k molitvi sv. rožnega venca, ampak tudi k pokori. Zaklicala je sv. Bernardiki: «Moli za grešnike! Pokora, pokora, pokora!» Ta klic ni veljal toliko Bernardiki, ki je bila takrat še nedolžna deklica, ampak nam vsem.

To naj zlasti pomislijo ti, ki tožijo, da jim je sv. rožni venec predolg in predolgočasen. Premagujmo se in molimo zbrano in goreče. To bo hkrati tudi naša pokora, ki jo Marija želi: Pokora, pokora, pokora!

*

* * *

8. Premišljujmo pa še drugo posebnost in važnost. sv. rožnega venca!

Nobena reč ne škodi mej katoličani toliko, ko razni spori, razkoli in boji, ki jih neti sam satan. To čutimo zlasti dandanes, ko imamo toliko vojsk mej narodi, toliko strank mej katoličani, toliko prepиров po družinah, društvih, bratovščinah in mej posamezniki. Ti prepiri so v nečast Zveličarju Jezusu Kristusu. Ko je bila zadnja svetovna vojska, šo Judje govorili in tudi pisali, da Zveličar, katerega so napovedali preroki, ni še prišel, kajti preroki pravijo, da bo po Zveličarju zavladal mir in

ljubezen na svetu. To isto govore Judje tudi danes, kajti mej krščanskimi narodi ni še nobenega miru in vsak dan slišimo, da je kje vojska ali da se je bati, da se sproži. Vse to je Kristusu v nečast in v nečast tudi kristjanom, kajti to priča, da nimamo pravega Kristusovega duha, da nimamo prave ljubezni in pravičnosti in drugih krščanskih čednosti, da smo kakor živali, ki se med seboj tepejo in pobijajo.

Prav tako žalostna slika je tudi po naših družinah. Tudi po družinah so veliki prepiri, so vojske, zdražbe, tožbe, preklinjevanje i. t. d. To priča, da nismo pravi kristjani, da ne verujemo v Kristusa, ki je od mrtvih vstal in v nebesa šel; da ne verujemo, da nas čaka po smrti večno življenje, na sodni dan vstajenje mesa i. t. d. Ko bi vse to verovali, bi vsi ti prepiri po naših družinah prenehali in bi ne delali nečasti in sramote Odrešeniku Jezusu Kr., ki je za nas krvavi pot potil, bičan bil, s trnjem kronan bil, težki križ nesel in na križu umrl. Zastonj nas apostoli opominjajo, da bodimo vsi ene misli v Jezusu, da govorimo vsi eno v Jezusu, da živimo mej seboj v potrpežljivosti, da imejmo mej seboj ljubezen, ki je vez popolnosti i. t. d. Vsak, ki take družine vidi in sliši, poreče: «Kaj to so kristjani? Bolje je, da ne postanemo kristjani, saj kristjani so divjaki!» Na ta način delamo sramoto Odrešeniku Jezusu Kristusu.

Kako naj vsemu temu pomagamo? Kako naj spravimo naše družine in krščanske narode spet v red, da ne bomo imeli večnih prepirov, zdražb, sovražtev in vojske?

Če vse dobro premislimo, ne najdemo nobenega drugega bolj pripravnega sredstva ko sv. rožni venec, kajti 1. v sv. rožnem vencu premišljujemo

vse poglavitne krščanske resnice, katere so dandanes mej ljudmi pozabljene; 2. sv. rožni venec je ljubka ustanova same prečiste Device in nam že sama misel na Marijo dela to molitev prijetno in drago; 3. molitev sv. rožnega venca je ko vezilo, ki veže ljudi, zlasti družinske člane, ko jo molijo, skupaj v lepo edinost in složnost duha, ker ena stranka pravi: Zdrava Marija, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena Ti med ženami in blagoslovljen sad Tvojega telesa Jezus, druga pa moli zase in za one: Sv. Marija, mati Božja, prosi za *nas* grešnike sedaj in ob naši smrti uri. Amen; ena stran pravi: Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu, druga pa to potrjuje: Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na veke. Amen; ena stranka moli: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi Tvoje ime, pridi k nam Tvoje kraljestvo, zgodi se Tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji, druga pa nadaljuje in prosi za vse skupaj: Daj *nam* danes naš vsakdanji kruh, odpusti nam *naše* dolge, kakor tudi *mi* odpuščamo *svojim* dolžnikom in ne vpelji *nas* v skušnjavo, temveč reši nas hudega! Amen.» Tako se pri rožnem vencu zapletate obe stranki druga v drugo proseč druga za drugo, odpuščajoč si v ljubezni druga drugi. Če bi se bila po dnevu dogodila nevšečnost ali morda prepir in nevolja, se zvečer vse to poravna in popravi z rožnim vencem in s premišljevanjem največjih skrivnosti naše sv. vere.

*

* *

9. Molimo torej radi in zbrano sv. rožni venec. Marija je v Lurdu dvignila sv. rožni venec in nas

pozvala, da ga molimo in premišljujemo. Ta molitev bo poravnala vse naše prepire, vojske, nepravilnosti, krivičnosti in prevzetnosti po družinah pa tudi mej narodi. Vsi molimo rožni venec! Če ne moreš zmoliti zbrano celega, zmoli danes polovico, jutri drugo polovico. Tako boš zmolil v dveh dneh celega. Če še tega ne moreš zbrano storiti, zmoli danes desetkrat Zdrava Marija in nadaljaj vsak dan toliko. V petih dneh boš zmolil celega. Rožni venec lahko moliš tudi mej vsakdanjim delom. Zmoli torej zjutraj, ko vstajaš desetkrat Zdrava Marija, okoli poludne desetkrat, zvečer desetkrat i. t. d. Moleč sv. rožni venec zbrano in premišljujoč skrivnosti boš kmalu začutil, kako se ti bo srce tajalo v milosti božji in v ljubezni božji. Rožni venec bo odpravil iz tvojega srca vse sovraštvo, vso nevoščljivost in prevzetnost. To moč ima rožni venec tudi za cele narode, če ga ljudstvo goreče in zbrano moli. Sv. Dominik je z rožnim vencem izpreobrnil več ko stotisoč krivovercev. Iskušnja nas uči, da v družinah, kjer molijo vsak večer sv. rožni venec, ni preprirov in ni preklinjevanja. Prepir in preklinjevanje je tam, kjer je rožni venec usáhnil.

Vzemimo tedaj v roke ljubeznive jagode sv. rožnega venca, ki nam jih ponuja ljubezniva in premilostna Devica in Mati vseh kristjanov. Te jagode nas bodo obranile krivih ver pa tudi skušnjav hudobnega duha in nas ohranile na potu pravičnosti, miru in večnega življenja.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

10. Na potu v večnost nadlegujejo človeka skušnjave hudobnega duha, ki nas skrbno zalezuje, kakor ropar, da bi nas oropal najdražje reči t. j. posvečujoče milosti božje. Ko se mu to posreči, se sam usede v našo dušo, ki je prej bila tempelj in sedež Božji. Tak človek postane gluhi za vse dobre nauke in opomine za čast Božjo.

Takega glunega in nemege človeka so pripeljali nekoč h Kristusu. Ta gluhi in nemi človek je imel, kakor pripoveduje sv. Matej, hudobnega duha, ki ga je delal gluhega in nemege.

*

* *

11. Ker se v sv. Písmu, v spisih sv. očetov in v životopisu svetnikov večkrat omenjajo hudobni duhovi in njih skušnjave, naj tu razložimo nauk tudi o tem predmetu.

Kaj so hudobni duhovi?

Bog je ustvaril v začetku brez števila dobrih angelov, t. j. bitij, ki imajo um in voljo, telesa pa ne. To je verska resnica. Ti angeli so uživali nepopisno srečo. Toda tudi njim je bila postavljena preizkušnja, ki je mnogi niso prestali. Nekateri so se dvignili proti Bogu, hoteli so biti kakor Bog. Njih voditelj je bil Lucifer. Nastala je mej zvestimi angeli in prevzetnimi angeli vojska, ki jo sv. Janez, evangelist, opisuje v skrivnem Razodetju tako-le: Nastal je velik boj v nebesih med nezvestimi in zvestimi angeli. Na eni strani je bil poglavar Lucifer, na drugi strani pa nadangel Mihael in njegovi tovariši. V tej vojski so dobri angeli zmagali ter treščili uporne angele v peklenko brezdno. Le-

tem nesrečnim hudobnim angelom so se zaprla nebesa na vse večne čase. Bog jim ni bil več milostljiv.

Tudi naši prvi starši so grešili — in istotako s prevzetnostjo — pa Bog jih ni zavržel vekomaj. Greh Luciferjev in tovarišev je bil tak, da so zaslužili večno kazen. Njih podoba božja je za vselej izginila, njih volja je postala s tem strašnim uporom proti Bogu tako trdovratna, da sploh ne morejo več ljubiti Boga, ampak le sovražiti ga na veke. Svetniki in svetnice božje, katerim je Bog dal v duhu gledati hudobnega duha, nam pravijo, da je hudobni duh tako grd in ostuden, da je neizrečno veliko trpljenje, če to grdo spako le gledamo, kaj še, če bi morali z njo stanovati.

*

* **

12. Števila zavrženih angelov ne vemo natančno, ker ni bilo razodeto, samo to vemo, da jih je bilo mnogo, ki so se bili uprli Bogu. Ti hudobni duhovi hodijo okrog kakor rjoveč lev in iščejo, koga bi požrli. V životopisu sv. Antona, puščavnika, beremo, da je nekoč videl cel svet preprežen z mrežami, ki so bile nastavljene za ljudi. Svetnik se je čudom vprašal: «Kdo bo mogel ubežati peklenkim mrežam?» In zaslišal je glas božji: «Tem mrežam ubežimo s ponižnostjo.»

Ti hudobni duhovi se vrtijo okolu ljudi zavajajoč jih in vzbujajoč jim slabe misli in želje, slabe besede in slaba dejanja. Prikazujejo se ljudem v vseh mogočih lepih in grdih oblikah, včasih v podobi človeka, včasih v podobi živali. V raju se je hudobni duh prikazal Evi v podobi zvite kače. Kača

je zvito govorila in Evo motila, dokler je ni premotila. Kristus se je hudobni duh prikazal (1) v podobi človeka in ga je skušal, ko se je po štiridesetih dneh in štiridesetih nočeh nehal postiti in ko je bil lačen. Satan je začel tako-le govoriti: «Če si Sin Božji, naredi, da bodo ti kameni kruh... Če si Sin Božji, spusti se s strehe na tla, saj Te bodo angeli nesli, da kje ne zadeneš ob kamen... Vse ti dam, t. j. vsa kraljestva in njih veličastvo, če predme padeš in me moliš.» Kristus je satana vsakokrat ostro zavrnil, a v tretjič mu je rekel: «Poberi se, satan, zakaj pisano je: Gospoda, svojega Boga, molj. in njemu samemu služil!»

Sv. očetje pa nas učijo, da nas sicer hudobni duhovi skušajo, a da nam škodovati ne morejo, ako sami nočemo in se jim sami ne bližamo. Hudobni duhovi so kakor psi, ki so privezani in ne morejo nikogar ugrizniti, kdor se jim po svoji volji ne bliža.

Sv. očetje učijo tudi, da hudobni duhovi ne morejo poljubno skušati ljudi ali jim poljubno škodovati, ker jim Bog tega ne pripušča. Hudobni duhovi so privezani na vrvici vsemogočnosti in vsevednosti božje. Bog se jih poslužuje, da nas včasih kaznuje za grehe prejšnjega življenja, da nas straši, da nam daje priložnost nabirati si novih zaslug in se spopolnjevati v sv. čednostih i. t. d.

*

* * *

13. Načini pogubnega delovanja hudobnih duhov so različni. Prav mnogokrat motijo hudobni duhovi naše oči, da se nam zdé reči vse drugačne,

1) Kakor nekateri menijo.

kakor so v resnici. Kar je grdo, nam kažejo lepo; kar je lepo, nam kažejo grdo. Ko tat krade, vidi vse lepše, kakor je v resnici. Zgodi se včasih, da krade prav lepe reči, ko jih pa prinese domov, vidi, da so grde in malovredne ter se kesa, da je grešil. Hudobni duh ga je slepil, ko je kradel.

Ko začnemo delo, nam hudobni duh kaže, da je delo težko, da je sitno in dolgotrajno. Ako se pa premagamo in začnemo čvrsto delati, vidimo, da je delo lahko in prijetno in da nas je le hudobni duh plašil in maličil.

Večkrat nam hudobni duh kaže to ali ono dejanje lepo in prijetno, ko je pa izvršimo in izpolnimo, spoznamo, kako smo se motili, kajti tisto veselje se izpremeni v grenkost in bridkost.

Večkrat vidimo tega ali onega človeka vsega izpremenjenega, vsega drugačnega, kakor je v resnici. Pogostoma nam hudobni duh kaže vzor lepote, kar se nam kmalu pokaže popolnoma v drugačni luči. Vse to dela hudobni duh, da bi nas oslepil, nas zavedel v greh ali pa, da bi napravil sovraštvo in razpor.

Hudobni duh moti tudi naš posluh. Včasih reče kdo prav nedolžno besedo, toda hudobni duh jo tako izpremeni, da jo bližnji vse drugače sliši in da nastane vsled tega velik prepir in veliko sovraštvo.

Hudobni duh nam nikjer ne prizanaša — niti na sv. kraju, vzbujajoč nam raztresene misli in nadlegujoč nas z raznimi rečmi, da ne moremo s ponižnim in skesanim srcem prejemati sv. zakramentov.

Izkušnja uči, da nam hudobni duhovi tudi ponoči in v spanju ne prizanašajo slepeč nas z različnimi predstavami.

*

* * *

14. V najbolj žalostnem stanju je človek, ko Bog dovoli, da ga hudobni duh popolnoma obsede. Ko je človek obseden, ne dela nič več sam, ampak dela vse le hudobni duh, ki je v njem, in ki je zasedel vse njegove moči. Hudobni duh obvladuje njegove ude in tudi njegov jezik. Neumni starši kolnejo včasih svoje otroke: «Naj bi te hudič vzел», a ne mislijo, da se to lahko zgodi. Ne dolgo od tega sem slišal pripovedovati o takem žalostnem slučaju. Oče je sina preklel, a besede niso bile prazne. Sin je bil takoj ves iz sebe. Če je kdo izgovoril sv. ime, se je deček jezil. Hudobni duh ga je metal tudi po tleh. Bil je sičér navaden kmetski deček, pa takrat ni govoril le svojega jezika, ampak tudi nemški in slišali so iz njegovih ust tudi ogrski jezik, čemur so se nemalo čudili mladeniči, ki so bili pri vojaki na Ogrskem.

Sv. cerkev ima poseben obred, za izganjanje hudobnega duha iz obsedenega človeka. Za ta obred pa mora imeti mašnik od škofa posebno dovoljenje.

V naših časih in v naših krajih ni takih slučajev mnogo. Posebno mnogo jih je bilo ob času Kristusovem. Starši so jih vodili h Kristusu, ko so slišali, da je prišel tja. Ko so obsedenci zagledali Kristusa, so začeli navadno tuliti. Kristus jim je zapovedal, da morajo molčati. Ko jim je pa ukazal, da morajo zapustiti obsedenca, jim je bilo navadno

še dovoljeno, da so človeka vrgli ob tla in ga le z velikim kričanjem in tuljenjem zapustili.

V naših časih imamo družbo framasonov ali prostožidarjev, ki častijo hudobnega duha za svojega voditelja. Imajo tudi posebno zastavo, ki nosi sliko hudobnega duha. Ti ljudje niso sicer obsedeni, a lahko rečemo, da jih vodi in vlada hudobni duh.

*

* *

15. Največjo moč bodo imeli hudobni duhovi proti koncu sveta, ko se bo prikazal Antikrist na zemlji. Antikrist, t. j. sovražnik Kristusov in njegovi tovariši bodo hodili okrog in bodo skušali ljudi pridobiti tudi z denarjem in veliko jih bo tekalo za njim. Antikrist se bo prikazal v človeški podobi in bo govoril o sebi, da je Zveličar sveta. O Jezusu bo govoril, da ni pravi Zveličar. Pravične, ki mu ne bodo hoteli verovati, bo preganjal in obsojal v smrt. Tiste dni bo na svetu velika stiska in veliko gorje.

*

* *

16. Hudobni duhovi so polni nevoščljivosti do človeškega rodu. Ljudje se namreč lahko še zveličajo, ker jim je Bog dal Zveličarja, ki je postavil sv. zakramente, s katerimi nam Kristus sam po svoji duhovščini odpušča grehe, hudobni duhovi, t. j. zavrženi angeli pa nimajo nobenega upanja več, nimajo nobenih sv. zakramentov, da bi se lahko še zveličali. To vzbuja v njih nevoščljivost in sovraštvo. Radi bi za seboj potegnili čim večje število člo-

veških duš, ki bi bile istotako vekomaj zavržene in ž njimi v družbi v večni pogubi.

Ako nočemo biti po smrti in po vstajenju v družbi peklenških duhov, čuvajmo se jih v življenju, čuvajmo se sploh vsega, kar nam ti navdihujejo in svetujejo. Z blagoslovljeno vodo, posebno pa z gorečo molitvijo, zlasti z molitvijo sv. rožnega venca, odganjajte hudobne duhove od svojih hiš, od svojih družin, od svojih otrok. Odganjajte od svojih otrok slabe tovariše, ker ti so v službi hudobnih duhov! Storite vse, kar vam je mogoče, da bo v vaši družini blagoslov Božji, blagoslov Jezusov in blagoslov Marijin, da ne bodo vaši otroci nemi in gluhi za vse dobro in sveto, ampak vneti za čast Božjo in za zveličanje svojih duš.

*

* *

*

*

*

*

*

*

17. Pri sv. krstu položi mašnik otroku svoje prste v ušesa in se ga dotakne s svojo slino, kakor je storil Gospod Jezus *gluhemu in nememu* človeku.

Kaj pomenijo prsti, ki jih je Kristus položil v ušesa gluhemu in nememu človeku in ki jih mašnik polaga otroku v ušesa pri sv. krstu? Sv. Gregor, papež, pravi, da prsti pomenjajo darove sv. Duha. Darovi svetega Duha so roka, so prsti, ki odpirajo zaprta vrata v ušesa, da človek rad posluša dobre svete in nauke in se po njih ravna. Grehi zoper sv. Duha pa so hudobna roka, hudobni prsti, ki zapirajo človeku ušesa, da nič ne sliši, da se trdovratno ustavlja vsem dobrim svetom in naukom in ne daje hvale in časti Bogu in Jezusu, Zveličarju.

*
* *
*

18. Vprašajmo se, ali imamo darove sv. Duha, ki odpirajo naša ušesa in našo dušo, da postane dovzetna za vse dobre svete in nauke? Darovi sv. Duha so: 1. Dar modrosti; 2. dar umnosti; 3. dar sveta; 4. dar moči; 5. dar učenosti; 6. dar pobožnosti; 7. dar strahu Božjega. Če nimate teh darov, ste gluhi na svoji duši. Vaša duša je trdo zaprta z drugo roko, z drugim ključem, ki mu pravimo grehi zoper sv. Duha. Grehi zoper sv. Duha so: 1. predrzno v milost božjo grešiti; 2. nad božjo milostjo obupati; 3. spoznani krščanski resnici se ustavljati; 4. svojemu bližnjemu zavoljo milosti božje nevoščljiv biti; 5. do lepega opominjevanja otrplo srce imeti; 6. v nespokornosti trdovratno ostati.

Človek, ki ima grehe zoper sv. Duha, je popolnoma gluha za vse lepe besede, za vse lepe nauke in vse lepe opomine. Reci takemu: Ne hodi na ta kraj, ne hodi v slabo tovaršijo ali priložnost, bodi doma zvečer in po noči, moli z družino sv. rožni venec — tak ne sliši tvojih besedi, ker je popolnoma gluha. Takega človeka zamore ozdraviti samo Kristus, če mu vloži prste v ušesa in mu položi darove sv. Duha v srce. Prav večkrat pa ostanejo ti ljudje gluhi do smrti.

*
* *
*

19. V svarilo le par zgledov: Velik grešnik, ki je dolgo časa živel zelo slabo, zboli na smrt. Pobožen mašnik gre k njemu in ga ljubeznivo a hkrati

resnobno opozori, naj bi poskrbel za svoje zveličanje. Bolnik molči, kakor bi bil popolnoma gluha. Mašnik ga opomni bodočnosti, ki ga čaka. Bolnik reče: «Da, da, treba je, da se spovem.» S spovedjo pa je hotel le še odlašati. Mašnik mu reče: «S spovedjo ne smete odlašati!» Bolnik odgovori: «No, naj bo! Pridite *jutri* in bom opravil sv. spoved.» Drugi dan pride mašnik ob določeni uri in mu da že sv. blagoslov, da bi se prav in čisto spovedal. Bolnik pa le molči, kakor da bi bil gluha. Sedaj še glavo skrije pod odejo in je popolnoma tih. Mašnik mu reče: «Sedaj ni več časa za odlašanje. Spovejte se brez odloga!» Bolnik reče: «Da, da, se bom že spovedal», in se še bolj skrije pod odejo. Spovednik ga skuša odkriti in ga s solznimi očmi prosi, naj bi se zmisлил na Boga in na večnost ter opravil sv. spoved. Bolnik pa le ponavlja pod odejo: «Da, da, saj se bom že spovedal», in se v tretjič še bolj za-grne pod odejo. Mašnik ga spet odkrije, toda, oh, strah in groza, bolnik je obmolknil za vselej.

Drug slučaj! Bil je bolnik, ki je bil že prav blizu smrti. Ko sem prišel k njemu, je bil še precej prijazen. Ko sem pa začel govoriti o sv. spovedi, je kar umolknil in bil na tisto uho popolnoma gluha. Mož je bil na vse moje prigovarjanje tako trd, da ni hotel o tem nič slišati. Na koncu pa je še rekel: «Pustite me pri miru!» Umrl je v trdovratnosti brez sv. zakramentov.

V životopisu sv. Frančiška Ksaverskega bere-mo: V mestu Kagošimi na Japonskem so imeli pa-ganski samostan in prednik japonskih redovnikov, ki so se imenovali *bonci*, je bil *Ninšit*. Sv. Frančišek Ksaverski jih je obiskal in jim začel razlagati krščanski nauk. Njih prednika Ninšita je pretresla

zlasti pridiga o neumrljivosti človeške duše. Od takrat mu vest ni dala več miru, a za sveti krst se ni hotel odločiti. Ko je sv. Frančišek odšel iz tistega mesta, je Ninšit zatrjeval drugim misijonarjem: «Jaz zaničujem sedaj Budo in Amido (najvišje budistično božanstvo) in molim le pravega Boga.» Pri vsem tem pa ni hotel še sprejeti sv. krsta. Na smrtni postelji je sicer klical katoliškega duhovnika, a ta je prišel, ko je bil Ninšit že mrtev.

Ti zgledi nam kažejo kakšni so ljudje, ki so gluhi in zaprti s šestimi ključi grehov zoper sv. Duha in nimajo darov sv. Duha.

*

* *

20. Človek, katerega je Kristus ozdravil, ni bil samo gluhi, ampak tudi nem. Kristus se je doteknil s svojo slino njegovega jezika in nemi človek je brž izpregovoril.

Sv. Gregor pravi, da slina, ki jo je Kristus vzel s svojega jezika, pomenja njegov nauk t. j. božjo besedo. Božja beseda dela človeka zgovornega. Kdor ne pozna božje besede, je nem ali mutast.

Vsakemu kristjanu bodi velika skrb, da se natančno podučí o krščanskih resnicah. Kdor ni dovolj podučen o krščanskih resnicah, je dolžan poslušati Božjo besedo. Več ali manj smo dolžni to vsi brez izjeme, ker nas Božja beseda tudi opominja in navdušuje za sv. čednosti, katerih še nimamo in nas naganja k svetemu življenju. Sv. Pelagija je že prej vedela, da je ničemurnost greh, a je kljub temu bila ničemurna in je zelo ničemurno živela, dokler ni v cerkvi slišala Božje besede o ničemur-

nosti. Pri tej pridigi se je izpreobrnila in dala za vselej slovo ničemurnosti. Poslušanje Božje besede pa je tudi samo o sebi *dobro delo*, ki ž njim nedeljo posvečujemo in Bogu čast izkazujemo. Kdor rad posluša Božjo besedo in se po nji ravna, je iz Boga, kakor je Kristus rekel: «Kdor je iz Boga, posluša Božjo besedo.»

*

* *

21. Mej prvimi kristjani je pridiga bila prvi del službe Božje in sv. maše. Vsakdo je moral biti tudi pri pridigi ob nedeljah in praznikih. Kdor ni bil pri pridigi, ni bil pri celi službi Božji.

Kako daleč smo danes od prvih kristjanov! Ljudje, zlasti po mestih, ne poslušajo Božje besede. Zato pa je mej nami, zlasti po mestih, mnogo nemih, ki so brez Božje besede. O takih veljajo besede preroka Izaje Izraelcem (56, 10): «Slepi so vsi in nič ne znajo; nemi psi so, ki ne morejo lajati; spijo in ljubijo sanje.»

*

* *

22. Starši se včasih tožijo o svojih otrocih; poprašujejo za svet tega in onega, kaj bi bilo storiti s sinom, ki je postal nem, kaj s hčerjo, ki je postala gluha za vse lepe besede in opomine. Vse to jim dela grozne skrbi in sive lasi. Vest jim ne da miru, zato se tudi pri sv. spovedi obtožujejo, koliko greha morajo storiti zavoljo trdovratnih in hudobnih otrok. Kakšen svet naj jim damo? Poslušajte starši, in dobro si zapomnite, ker boljšega sveta vam

nihče ne more dati: Skrbite, da bodo vaši otroci vsako nedeljo in praznik poslušali besedo Božjo in natančno posvečevali te svete dneve. Nič drugega? To je da! Tudi sami poslušajte zvesto besedo Božjo ob nedeljah in praznikih in posvečujte natančno te svete dneve prejemajoč sv. zakramente. To je dovolj! Videli boste kmalu sadove. Drugi sveti niso tako uspešni. Storite to malenkost in kmalu se bo vse izpremenilo.

Efeta, t. j. odprimo s ključem sedmerih darov sv. Duha svoje srce, poslušajmo božje nauke in svete resnice, ohranimo jih v srcu, ravnajmo se po njih, oznanjujmo jih drugim in branimo jih pred svetom! Čuvajmo se *greha*, čuvajmo se zlasti *grehov zoper sv. Duha*, ki človeku zapirajo vrata v večno zveličanje.

23. Katekizem pravi, da največje hudo je *greh*, ki človeka premeni, da je slabši ko *nema in neumna živina*. To potrjuje ne-le sv. Pismo, ampak tudi izkušnja in zgodovina. Da je človeški rod padel z višine prvotne sreče v prepad sedanjega stanja, je temu kriv le silni udarec izvirnega greha; da je človeštvo izgubilo častito lepoto in dobroto prvotnosti, je kriva le črna nevihta greha; da je usehnilo lepo zelenje veselega upanja, je kriva burja greha; da so mu ogrenele vse sladkosti, je kriv le strup greha.

Greh je škodljiv ogenj, ki ga je zanetil satan v gozdu tega sveta, ki je ves Adamov rod požgal,

da se še današnji dan vidijo iskre; greh je ko deroč potok, ki se je iz raja razlil in je vse naše veselje potegnil v prepad trpljenja in mučeništva in je s svojo nepremagljivo močjo izdril in razvrgel drevo naših dobrih del; je ko splošen potop, ki je cel svet napolnil s solzami; je ko kuga, ki je okužila lepo in čisto kri človeško in napolnila žrhe in grobove s človeškimi trupli ter premenila cel svet v smrdljiv grob; je grozna spaka, ki spači človeka tako, da ni samo gluh in nem, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju, ampak ga premeni celo *v neumno in nemno živino.*

*

* *

24. Človek je najpopolnejša in najžlahtnejša stvar na zemlji. Sv. Atanazij pravi, da preмага človek s svojo lepoto in žlahtnostjo zemljo, sonce, lunno, nebo, vse zlato in srebro. Pred grehom je bil človek lepa in žlahtna podoba Božja, ki jo je naslikala sama roka presvete Trojice. Toda nespametni človek prelomi zapoved Božjo, se umaže z madežem greha in se premeni v grdo in ostudno živino.

Sedaj razumemo, zakaj je šel Bog iskat Adama precej po grehu, kakor da bi ne vedel, kje da je. Klical ga je: «Adam, kje si?» Ali ni Bog res vedel, kje da je Adam? Ali ga ni videl z očmi, katerim se ne more nič skriti? O, Bog je dobro vedel, kje da je Adam in ga je dobro videl v grmovju, a je hotel le reči: Ubogi Adam, kako si se premenil! Iz lepega človeka si se premenil v grdo spako, iz angela v hudobnega duha. Postal si žival ki se skriva po grmovju. O Adam, kje si sedaj? Kje je tvoja

prva, lepa podoba? Kje je sedaj nebeška lepota? Kje je zlahtno delo mojih Božjih rok? Kje je moj ljubi prijatelj Adam? Ali je grmovje njegovo stanivališče? Ah, postal je neumna in ostudna živina ki se skriva in leži v grmovju!

Sedaj razumemo, zakaj jima je Bog dal precej po grehu živalsko kožo in jima zapovedal, naj se vanjo oblečeta. Zakaj jima Bog ni dal lepše obleke? Saj je bil Adamu postavljen za kralja na zemlji! Sv. Gregor pravi, da jima je Bog dal živalsko kožo, ker sta z grehom postala grda in ostudna živina.

In zakaj je precej po grehu postala neumna živina prvim staršem nepokorna in uporna? Pred grehom je živina po nagonu priznavala za svoje gospodarje in jim je bila pokorna. Precej po grehu pa je živina bila ne-le nepokorna, ampak celo nasprotna in sovražna. Lev je začel proti njim rjuti, volk tuliti, kača sikati, pes lajati, medved godrnjati in zobe kazati, vol braniti se z rogmi — sploh, vse živali so postale nepokorne in več ali manj sovražne. Kako naj si to razlagamo? Prej sta bila otroka Božja in živali so bile pokorne, sedaj pa sta z grehom postala enaka živalim in žival jima noče biti več pokorna.

*

* *

25. Sam Bog primerja grešnike živalim. Bog je vprašal preroka Ezehiela, ali pozna ljudi, mej katerimi živi? in mu reče: «Nikar jim ne zaupaj, prerok moj, kajti ko voščijo človeku najlepše besede, najbolj goljufajo. Vržejo kamen za svojim bližnjim

in skrijejo roko. Niso ljudje, ampak škorpijoni.» Škorpion ima dva gobca in se drži kot na smeh, kot bi bil poln ljubezni in bi hotel z obema gobcema poljubiti in maje z repom kot bi hotel objeti. Toda prav takrat, ko objame vbode in oskruni človeka. Takih škorpionov je v naših časih mnogo. Ko so pri tebi, te hvalijo in se ti dobrikajo, ko pa odideš od njih, te zasramujejo, zaničujejo in najhujše o tebi govorijo. Pravijo, da so naši prijatelji, pa nam želijo le slabo in nam hočejo morda celo poštenje vzeti. Škorpijoni so in nič drugega.

Sv. Janez Krstnik je rekel farizejem: «*Kačja zalega*, kdo vam je pokazal ubežati prihodnji jezi?» Zakaj jih je imenoval *kačjo zalego*? Od zunaj so bili sicer podobni dobrim ljudem, od znotraj pa so bili polni strupa in srda. Tako so vsi grešniki od zunaj ljudje, od znotraj pa živali.

Ko je šel David nasproti velikanu Goljatu, mu reče kralj Savel: Sin moj, ti si otrok nasproti Goljatu; ta se z mladega bojuje in ima več moči v enem prstu, ko ti v celem životu in je več ljudi pobil, ko imaš ti lasi na glavi. David pa odgovori: Nikar! Saj sem večkrat leva in medveda ubil, ko sem čredo pasel. Goljatu se bo zgodilo, kakor enemu izmed levov ali medvedov. Zavoljo prevzetnega srca ni Goljat nič boljši kakor lev, zavoljo tatvine je kakor medved, zavoljo hudobnega in grešnega življenja je kakor neumna živina. Ker sem večkrat premagal leva in medveda na paši in umoril, posrečilo se mi bo gotovo premagati in umoriti Goljata, ki ni nič boljši ko žival.

Ko so nepridni Jakobovi sinovi prodali brata Jožefa v Egipt, so okrvavili njegovo suknjo z živalsko krvjo. S tem so hoteli očeta Jakoba prepri-

čati, da je Jožefa umorila in pojedla divja zver. Ko je očak Jakob zagledal okrvavljeno suknjo Jožefovo, je res vzdihnil: *Divja zver* je požrla Jožefa! S temi besedami je Jakob imenoval svoje sinove *divjo zver*, ker ti so bili odstranili Jožefa.

Naš Gospod in Odrešenik Jezus Kr., je imenoval hudobnega kralja Heroda *lisico*. Herod je bil goljuf in zapeljivec in ni bil vreden imenovan biti človek, ampak *lisica* (Luk. 13, 32).

V knjigi Danijelovi (4) beremo o kralju Nabuhodonozorju, da je bil hudoben, ker ni hotel Boga priznati, ampak je ukazal, naj vsi ljudje njega molijo kot Boga. Bog pa ga je kaznoval. Pahnil ga je izmed ljudi, da je travo jedel pod milim nebom *kakor vol*, njegovo telo je močila rosa, da so mu bili lasje zrastle kakor *postojni* perje in nohti kakor *pticam* kremplji.

Stari Diogen je začel nekoč hoditi okrog z lučjo ob belem dnevu. Pa so ga vprašali, kaj dela in kaj išče z lučjo. Diogen odgovori: Iščem človeka! Začeli so se mu posmehovati, češ, da je neumen. Ko se je nabralo okrog njega polno ljudi, so mu rekli: «Ali si slep? Ali ne vidiš ljudi? Nismo-li mi ljudje?» Diogen pa reče: «Ne! vi niste pravi ljudje, ker ne živite, kakor se spodobi pometnim ljudem. Podobni ste neumni živini, ker živite, kakor neumna živina.» Ob drugi priliki se je postavil sredi trga, ko je bil semenj in je začel vpiti: «Ljudje, ljudje, pridite k meni!» Ljudje tečejo res k njemu, eden pred drugim, ker je hotel vsakdo biti bolj blizu njega. Zdajci povzdigne Diogen svojo palico in jih začne neusmiljeno mlatiti po glavah in hrbtih govoreč: «Jaz sem klical k sebi ljudi in ne neumnih živali! Vi ste živine, ker ne živite po pameti, tem-

več po hudih željah svojega mesa in svojih mesenih počutkov!»

Ko bi danes prišel Diogen in bi hotel namlatiti grešnike, bi šli skoraj vsi s krvavimi glavami domov. Premnogo jih je dandanes, ki so od zunaj ljudje, od znotraj pa živali. Skrbijo za posvetne reči, za svojo dušo in za čast Božjo pa se ne menijo. Taki niso pravi ljudje, ampak neumna živina.

Pa to bi še nič ne bilo, ko bi ti ljudje bili živina samo na tem svetu, a so živina tudi na onem svetu. Sv. Krizostom pravi: «Kakor živali živijo, kakor živali crkajo.»

Bodimo torej ljudje in kristjani! Bog je *ljudi* ustvaril, da bi bili gospodarji neumne živine. Bodimo tedaj ljudje in kristjani in glejmo, da ne postanemo živina, ker bi na ta način izgubili to vzvišeno pravico.

*

* *

26. Človek, ki je grehu vdan, je grd in ostuden, da se njegovega pogleda strašijo ljudje in živali. To nam prav živo predočuje ta-le preprosta ljudska pravljica: Bil je človek, ki je hodil po grešnih potih. Nekoč je celo noč služil grdemu grehu. Še-le proti jutru se je odpravil proti domu. Ko se približa vasi, mu pride nasproti črednik s čredo ovac. Ko ga ovce ugledajo, se tako prestrašijo, da zbežijo. Tudi črednik se naglo prekriža, ko ga zagleda in zbeži za ovcami. Grešni človek ne more umeti, zakaj bežijo pred njim. Tako se počasi približa domu. Potrka na vrata in čaka, da bi mu odprli. Služabnica stopi k oknu in pogleda skozi okno. Pa kako se prestraši! Človek, ki je stal pred vrati, se

ji je zdel črn, ko sam zlodej. Služabnica steče k gospé in vpije na ves glas od prevelikega strahu. Ko pride gospa k oknu, vidi svojega moža, ki je bil grd in ostuden ko sam zlodej. Spomni se blagoslovljene vode, vzame brž v roko posodo in ga poškropi. Nesrečni človek je še-le takrat spoznal, da ga je greh popolnoma premenil in spačil. Skesa se in se takoj odpravi proti cerkvi, da bi se spovedal in očistil. Pred cerkvijo je stal duhovnik, pa tudi on se ga je silno prestrašil, ker je bil res podoban živini. Nesrečni človek pove, kdo je in česa želi. Nato se ga mašnik usmili, ga spove in grešni človek prejme spet človeško podobo.

Jedro te pravljice je resnično. Greh premeni človeka v žival, katere se treba bati. Beži proč od hudobneža, da se sam ne pokvariš in okužiš! Sv. Avguštin pravi: «Ako hočeš biti lep, spovej se! Grd si bil, spovej se, da boš lep. Grešnik si bil, spovej se in boš pravičen! (1).

Čuvajmo se greha, pa ravnajmo se tudi natančno po sv. evangeliju, ki se nam oznanjuje vsako nedeljo. Kdor pozna sicer sv. evangelij in veruje vanj, pa se ne ravna po njem, o njem lahko rečemo, da zastonj veruje, zastonj upa. Delajmo tako, da naša vera in naše upanje ne bo zastonj, ampak da dosežemo krono večnega zveličanja.

* * *

* * * * *

27. «Bratje, opominjam vas evangelija, katerega sem vam oznanjeval, katerega ste tudi sprejeli, v katerem ste tudi stanovitni, v katerem se

1) To smo posneli po izvrstnem govorniku P. Janezu od sv. Križa.

tudi zveličujete, ako se ga tako držite, kakor sem vam oznanil, če le niste zastonj verovali.» Te besede veljajo tudi za naše razmere. Mnogi živijo, kakor da bi sv. evangelija ne poznali in Božje besede ne poslušali ali slabo poslušali. Podobni so trdim, pohojenim cestam ali kamenitemu svetu, ali zemlji s trnjem zarastli, kjer seme Božje besede ne more obroditi dobrega sadu. Tudi mej prvimi kristjani jih je bilo nekaj, ki so sicer vero brž in z veseljem sprejeli, a so potem odstopili, ker niso imeli prave podlage.

*
* *
*

28. Kaj nam je storiti, da bo beseda Božja rodila v naših srcih dober in stoteren sad?

Predvsem moramo besedo Božjo pazljivo poslušati, da razumemo, o čem je govor. V ta namen si moramo silo delati, da nič ne preslišimo, ampak vse ujamemo in si dobro zapomnimo. Nebeško kraljestvo trpi silo. To velja tudi o nebeškem nauku, ki ga moramo s premagovanjem poslušati.

Božje nauke moramo dalje nase obračati. So ljudje, ki obračajo na druge vse, kar slišijo ob ne-dejah in praznikih v cerkvi. Tako-le navadno začenjajo: «Ali si slišal, ali si slišala? Vse, kar je gospod govoril, je tikalo to ali ono osebo.» To je napačno! Tudi če bi bil človek v tej ali oni stvari nedolžen, si mora v vsej ponižnosti tako-le misliti: Ne vem, ali je danes kaj mene zadevalo, pa je vendar le vse mogoče in če nisem še tak, pa prav lahko še bom. Zato si moram te besede dobro zapomniti, da se ohranim v prihodnosti.

Sv. Janez od Boga je poslušal v Madridu slavnega pridigarja O. *Avilo*, ki je prav takrat govoril, da mora biti človek pripravljen raji tisočkrat umreti ko Boga razžaliti. Te besede je prej že večkrat slasal, pa jih ni obrnil nase. To pot pa jih je obrnil nase in so ga tako presunile, da je šel na cesto in glasno prosil Boga usmiljenja za grehe, se javno bičal, si pulil lasi in se tako obnašal, da so vsi mislili, da je zblaznel. Zato so ga zagrabili in spravili v bolnico, kjer so ž njim v začetku trdo ravnali. Toda kmalu so spoznali, da ni blazen, ampak resnično pobožen in skesan. Zato so mu dali spet vso prostost, katero je porabljal za to, da je na vse mogoče načine izkazoval bolnikom ljubezen in dobrotelost. Napravil je obljubo, da hoče v siromakih spoštovati samega Jezusa.

Drug izgled nam je sv. Frančišek Asiški. Zraven Marijine cerkvice, ki se je imenovala po zemljišču, na katerem je bila zgrajena, Porcijunkula, si je napravil leseno hišico, v kateri je najraje prebival. Tu je slišal mašnika, pojočega v cerkvi mej sv. mašo ta-le evangelij: «Ne imejte ne zlata ne srebra in tudi ne denarja v pasovih; ne jemljite seboj ne torbice, ne dvojne obleke, ne čevljev in ne palice.» Te besede je prej že večkrat slišal, pa jih ni obrnil nase, sedaj pa so vžgale v njegovi duši velik ogenj. Frančišek je takrat vzkliknil: «To je, po čemur hrepeni moje srce nad vse!» Tedaj je odložil vse, kar je še imel, tudi čevlje! Pridržel si je le raskavo suktnjo, ki jo je opasal z vrvjo. Sedaj, ko je vse zapustil, je začel kakor apostol oznanjati sv vero po vseh mestih, trgih in vaseh. Koderkoli je hodil, je oznanjal ljudem pokoro, mir Božji in zveličanje.

Dalje! Nauk, ki ga slišimo ob nedeljah in praznikih, je treba imeti v spominu in ga mej tednom večkrat preišljevati, da ne zabimo svetih resnic. Tako bo zavladal po družinah mir Božji in zveličanje.

Ko je sv. Bernard stopil v samostan, je začel povsem novo življenje. Ko ga je pa včasih skušnjava napadala ali ko se ga je mlačnost lotevala, se je sam sebe opominjal s temi-le besedami: «Bernard, po kaj si prišel sem?»

Tako se moramo tudi mi sami sebe večkrat opominjati: Čemu si postal kristjan, po kaj hodiš v cerkev, po kaj hodiš poslušat besede Božje? Brž se spomnimo dobrih sklepov, ki smo jih naredili v nedeljo in krenimo na novo pot pravičnosti, resnice in ljubezni Božje!

*

* * *

29. Kratko je naše življenje. Ako še to kratko dobo ne živimo pošteno, bi bilo bolje, da bi se ne bili nikdar rodili. Zato pa napravimo danes trden sklep, da hočemo življenje korenito premeniti. Kdor je hodil po krivi poti, naj hodi po ravni; kdor je hodil po ostri poti, naj stopi na gladko, ki vodi v zveličanje. Kdor je bil do sedaj slep, naj izpregleda, kdor je bil gluha, naj odpre ušesa za lepe nauke in opomine.

Ko je nekoč Jezus govoril množicam, je povzdignila neka žena glas in mu rekla: «Blagor telesu, ki je Tebe nosilo in prsim, ki so Tebe dojile.» On pa je dejal: «Veliko bolj blagor njim, ki poslušajo Božjo besedo in jo ohranijo (Luk. 11).»

Zapomnimo si besede sv. Pavla: «Oznanjujem vam evangelij, po katerem se tudi zveličujete, ako se ga tako držite, kakor sem vam oznanil, če le niste zastonj verovali.» Prosimo Boga potrebne milosti, kajti brez milosti Božje ne moremo izpolnjevati sv. evangelija. Zato so resnične besede sv. Pavla v današnjem sv berilu: «Po milosti božji sem, kar sem!»

30. «Po milosti božji sem, kar sem in njegova milost v meni ni bila prazna» — pravi sv. Pavel v prvem listu do Korinčanov.

Kar pravi sv. Pavel o sebi, velja za vse ljudi. Vsi ljudje dobivamo od Boga dovolj milosti, naravnih in nadnaravnih. Vprašanje je le, ali ni morda milost Božja v nas prazna, da ne obrodimo nobenega sadu?

Sv. Pavel je bil največji sovražnik mlade krščanske cerkve, a milost Božja ga je presunila, da je postal največji zagovornik Jezusa Kristusa in njegovega nauka. Ta milost ni bila v njem prazna. Uspehi njegovega delovanja so bili velikanski. Ob njegovi smrti je že cel svet govoril o Jezusu in o njegovem nauku. Sv. Pavel je smel po pravici reči: Po milosti Božji sem, kar sem in Njegova milost v meni ni bila prazna.»

O sv. Mariji Magdaleni se pripoveduje, da je bila v mladih letih ničemurna in velika grešnica. Njena sestra sv. Marta si je dolgo časa prizadevala, da bi jo odvrnila od nečednega življenja. Pa je bila zelo trdovratna. Nekega dne jo je vendar toliko pregovorila, da je šla z njo poslušat Jezusa.

Stopila je pred Jezusa vsa nališpana. Ko jo je Jezus videl, jo je pogledal s takimi očmi, kakršne bo imel na sodnji dan, ko bo za vse večne čase zapodil pogubljenе izpred oči. Ta pogled je Marijo Magdaleno prebodel, da se je začela tresti in da se je nazadnje zgrudila na tla.

Gospod pa je ni zapustil. Ko je začela Jezusovo pridigo poslušati, jo je Jezus milostno pogledal z dobrotljivimi očmi.

Takrat se je Marija Magdalena izpreobrnila in se ni več nikdar vrnila v staro življenje. Ko je prišla z Marto domov, je rekla svoji sestri Marti: «Ljubá sestra, zdi se mi, da sem še vedno ista ko v prejšnjih časih, dokler imam ničemurna oblačila na sebi; prosím te, posodi mi svoja dostojna oblačila, dokler ne dam delat nove spodobne obleke.» Sestra Marta je bila tega vesela, je takoj poslala po svojo obleko, da je Marija Magdalena bila sedaj tudi po zunanji obleki vsa drugačna. Posvetna ničemurna oblačila je za vselej zavrgla. Postala je spokornica, ljubljena Jezusova!

*

* *

31. Kar se je sv. Pavlu in sv. Mariji Magdaleni zgodilo, se godi v malem prav mnogokrat z vsakim človekom. Kolikokrat nas je že milost Božja presunila bodisi tudi v sanjah ali pri tem ali onem pogrebu, pri tem ali onem opominu in sklenili smo morda v prvem začetku, da se bomo poboljšali, da bomo to ali ono delo opravili, da bomo zbrano molili, zlasti sy. rožni venec v družini, da se bomo ogibali te ali one slabe osebe, da ne bomo več opravljali in obrekovali, da bomo potrpežljivo

in molčé prenašali, da ne bomo več žalili, da bomo ponižni. Spoznali smo v prvem trenutku, da je volja Božja, da se poboljšamo in da začnimo dati dober zgled, da opravimo dobro spoved i. t. d. Vsega tega pa nismo izpolnili, ker se nam je zdelo pretežavno in smo bili preveč leni in zanikarni. Vest nam je očitala, da nismo storili svoje dolžnosti. Zato smo se začeli ogibati pridig, da bi tistega opomina ne slišali, da bi nas vest več ne plašila, da nismo storili tega, kar smo sklenili in kar nam je velevala milost božja, ki nas je bila presunila. S kratkimi besedami: Bog nam je dal potrebno milost, a ta milost je ostala v nas prazna. Tak človek je podoben drevesu, ki mu je slana zamorila cvet in sad. Drevo je sicer lepo cvelo in sad se je tudi pokazal, a slana je vse skupaj zamorila. Morda smo se že postarali in smrt se bliža vsak dan z neizprosnimi koraki, a mi nič ne mislimo, da bi svoje račune lepo uredili in da bi smeli reči: Z gotovostjo lahko rečemo, da smo vse lepo uredili in da nas sedaj na koncu z gotovostjo čaka krona nebeškega kraljestva. Mi ne moremo reči s sv. Pavlom: «Milost Božja v meni ni bila prazna.» Te besede ne moremo reči z gotovostjo, ker nismo vselej sodelovali z milostjo Božjo in storili vse svoje dolžnosti.

*

* *

32. Ko je komisija preiskala vse čudeže, ki so se zgodili na priprošnje sv. Bernardike in ko je preiskala vse čednosti, s katerimi se je odlikovala, je sv. Oče dne 31. maja l. 1933. izdal odlok, da se sedaj z vso *gotovostjo* lahko slovesno pro-

glasi blažena Bernardika za svetnico. Ko je sv. Oče izrekel te besede, je naredil kardinalom, škofom in duhovnikom, ki so bili navzočni, lepo pridigo, v kateri je posebno poudarjal besedo: «z gotovostjo», v latinščini «tuto», s katero začena ta odlok. Rekel je: Ko izgovarjamo to besedo: «tuto, z gotovostjo», se moramo spomniti tudi neke druge reči, namreč, ali smo mi vse storili, da z *gotovostjo* lahko pričakujemo večnega zveličanja. To reč, namreč večno zveličanje, si moramo popolnoma *zagotoviti*, kajti, ko gre za večnost, ne smemo dovoliti nobenega dvoma. Kristus je rekel: «Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?»

Kakor je izbrana komisija vse življenje sv. Bernardike skrbno preiskala, da se je smelo na koncu obravnave «z *gotovostjo*», «tuto» reči, da je sveta Bernardika svetnica, prav tako mora vsak posameznik vse skrbno storiti, da bo smel na koncu «z *gotovostjo*», «tuto» reči, da je vse pripravljeno za večno zveličanje.

Papež je posebno poudarjal, da so pobožni ljudje veliko molili in prosili Boga, da bi se obravnava o sv. Bernardiki srečno končala. Prav tako mora vsak človek veliko in goreče moliti, da dobi potrebnih milosti in da te milosti ne ostanejo v njem prazne, kajti le na ta način si zagotovi večno zveličanje.

Sv. Oče je poudarjal, da nas sv. leto (1933-1934) kliče k molitvi, da nas kliče h križu, na katerem smo bili odrešeni pred devetnajst sto leti. Kristus nam je na križu zaslužil vse milosti. Prav zato jih moramo pričakovati le od sv. križa, le od križanega Zveličarja. Oklepajmo se sv. križa in kri-

žanega Zveličarja in skrbimo, da milosti, ki jih prejemo od Zveličarja, ne bodo v nas prazne. V ta namen mora biti v vseh farnih cerkvah v sv. letu postavljeno Božje razpelo na očitnem mestu in morajo vsi, ki se hočejo udeležiti sv. odpustkov, poklekniti pred Križanega, moliti trikrat sv. vero in reči enkrat: «Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo — ker si s svojim križem svet odrešil.»

Poslušajmo glas sv. Očeta, ki nas opominja, da si moramo na vsak način *zagotoviti* s pomočjo milosti Božje večno zveličanje. S to rečjo ne smemo prav nič odlašati.

* * * * *

33. Ko je sv. Pavla presunila milost Božja, se je takoj izpreobrnil in začel popolnoma novo življenje, da je smel reči: «Po milosti Božji sem, kar sem in milost Božja ni bila v meni prazna» in da je smel na koncu svojega življenja vzklikniti: «Svoj tek sem dokončal, vero ohranil, sedaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan.»

Ta zgled sv. Pavla nas uči, kaj premore milost Božja, če z njo sodelujemo. Kdor z milostjo Božjo sodeluje, je svoje večne sreče gotov; kdor pa se milosti Božji ustavlja, se ne more zveličati.

*

* * *

34. V životopisu svetnikov imamo prav lepe zglede, ki nam kažejo, kako živi človek, ki nima milosti Božje in se ne ravna po njej in kako živi človek, ki sprejme milost Božjo in začne po njej živeti.

V životopisu sv. Teodorika, ki ga praznujemo dne 24. avgusta, beremo prečudne reči. V njegovih časih je zavladal v samostanu sv. Huberta velik nered. Menihi tistega samostana so živeli razbrzdano in se niso hoteli poboljšati. Ko je pa umrl njih opat, je škof tiste dežele poskrbel, da je bil izvoljen za opata tega samostana sv. Teodorik z namenom, da bi v samostanu napravil red in da bi se z njegovim zgledom menihi poboljšali. Ko je prišel sv. Teodorik v samostan, je našel tam prav žalostne razmere. Menihi niso ubogali, so bili prevzetni in so živeli po svoji volji. Sv. Teodorik je s svojim zgledom, z opomini, s pridigami, s kaznimi in z neumornim delom hotel napraviti red. Zdelo se je pa, da je vse zastoj. Menihi so ga le zaničevali in mu kljubovali. Odlikoval se je na poseben način menih Lambert, ki je vse druge nastavljal in dražil. Sv. Teodorik je prenašal vse to s potrpežljivostjo in z molitvijo. Govoril jim je o večnem zveličanju, ki je namenjeno dobrim, pa tudi o večni pogubi, ki čaka hudobneže. To stanje je trajalo že dve leti, ne da bi se bili menihi vdali milosti Božji. Prevzetni menih Lambert in njegovi tovariši so se celo poslabšali. Sklenili so, da bodo opatu kljubovali celo v cerkvi in da se ne bodo pred njim poklanjali. Menih Lambert je nosil glavo pokoncu, češ, sedaj mu bomo pokazali! Toda milost Božja je bila prav blizu in je vse kar čez noč premenila. Ko se je prevzetni menih Lambert približal v cerkvi opatu sv. Teodoriku, se je začel na vsem životu tresti, kakor sv. Pavel na potu v Damask. Milost Božja ga je tako presunila, da se je ponižno in globoko poklonil pred opatom sv. Teodorikom. Storil je vse drugače, kakor je bil sklenil. Po končani molitvi je

stopil pred opata, je pokleknil predenj in skesano prosil, naj mu odpusti vse krivice, ki mu jih je bil storil. Milost Božja ga je kar v trenutku tako presunila, da je prav iz srca obžaloval svoje grehe in jokal. Prosil je goreče, naj bi ga premestili v drug samostan, ker da ni vreden biti več v samostanu, kjer je toliko grešil proti svojemu opatu sv. Teodoriku. Drugi dan je na vse zgodaj odšel in bil sprejet v drug samostan, kjer je delal ostro pokoro. Živel je še dve leti in potem umrl v duhu svetosti.

Tudi ta zgled, kakor zgled sv. Pavla, nam kaže, da milost Božja vse premore, ako le hočemo ž njo sodelovati. Zato pa moramo pridno moliti, biti ponižni, vdani v voljo Božjo in potrpežljivi v trpljenju in v bridkostih.

*

* * *

34. Životopis sv. Teodorika nam tudi dokazuje, da nas Bog razsvitljuje, opominja in navdihuje s svojo milostjo na vse mogoče načine. Včasih nas razsvitljuje, opominja in straši tudi v sanjah, kakor beremo v sv. evangeliju o sv. Jožefu in o sv. treh Kraljev. Bog je v sanjah opozoril sv. Jožefa, naj vzame dete in Njegovo mater in naj beži v Egipt in je v sanjah opozoril sv. tri Kralje, naj se ne vračajo po isti poti domov, ker kralj Herod hoče dete umoriti.

Tako beremo tudi v životopisu sv. Teodorika, da je imela njegova mati prečudne sanje, ki so bile od Boga. Sanjala je, da je v mašniških oblačilih stopila na oltar in darovala sv. mašo, kakor da bi bila mašnik; na koncu da je dala ljudstvu sv. blagoslov in da je potem v sakristiji slekla mašniško

obleko, kakor da bi bila že davno temu vajena. Ko je te sanje povedala neki pobožni osebi, jej je ta rekla: «Dobila boš sina, katerega je sam Bog namenil za duhovnika.» Kmalu potem je res dobila sina, kateremu je dala ime Teodorik. Ko je bil deček star sedem let, je hotel njegov oče, ki je bil vojak, naj bi tudi mali Teodorik postal vojak; toda mati se je temu uprla in zahtevala, naj bi se deček izšolal in postal duhovnik. Na ta način je nastal v hiši prepir.

Kmalu na to se je deček hudo opekel z vrelo vodo na levi roki in na levem ramenu. Mati je jokala, ker se je bala, da bo deček umrl. Očitala je jokaje očetu, da je to kazen Božja, ker noče, da bi deček postal mašnik. Ko je deček ozdravel in je oče bil za nekaj časa odsoten, ga je mati dala brž v latinske šole. Po vrnitvi očetovi je bil v družini spet prepir, ker je on hotel, da mora deček postati vojak. Mati se je ustavljala opiraje svoje prošnje na prečudne sanje, a ni vse nič pomagalo. Oče je šel v šolo in privedel dečka spet domov. Prigodilo pa se je še isti dan, da se je deček odpravil na streho in padel s strehe na tla ter si zlomil levo roko. Sedaj pa je začela mati tako jokati in očitati očetu, da se je moral vdati in dovoliti dečku, da je stopil v latinske šole z namenom, da bi postal mašnik. Ko je deček ozdravel, je bil sprejet v samostan, kjer je obiskoval latinske šole. Deček si je sam izvolil redovno življenje, je bil po končanih šolah posvečen v mašnika in je postal vsem redovnikom lep zgled svetega življenja.

○ njem vemo še te-le posebnosti: Vsako čednost, ki jo je videl na svojem bližnjem, n. pr. ponižnost, vztrajnost, molitev i. t. d., je začel takoj

posnemati. Iz same ponižnosti je odlašal z mašniškim posvečenjem, dokler ga niso prisilili. Jedel je samo enkrat na dan celo dolgo dobo petdesetih let. Sv. Pismo je neprestano prebiral, da je znal skoraj vse na pamet.

Sv. Teodorik je obolel na potovanju, da so ga morali na nosilnicah nesti domov na posteljo. Čeprav je bil na telesu ves zdelan, se je vendar silil, da je do zadnjega zbrano in goreče molil. Tudi na smrtni postelji je le enkrat na dan jedel, kakor se je bil navadil. Ko so mu rekli, naj vsaj sedaj v boleznih odloži spokorni pas, je odgovoril: «Ne bodite iz usmiljenja neusmiljeni z menoj, saj jaz sem na potu h Kristusu in njegovim služabnikom se spodobi, da umrjejo v spokorni obleki in v pepelu.» Prosil je, naj ga nekoliko dvignejo in naj mu dajo štolo. Nato je dal vsem sv. blagoslov in rekel: «Če me res ljubite, bodite veseli, ker grem z dela v pokoj, iz siromaštva v večno veselje, kakor to upam od Božjega usmiljenja. Kar se pa tiče ločitve, vedite, da boste kmalu prišli k meni.» Nato se je obrnil k steni, kakor da noče nič vedeti in nič slišati o tem svetu. Na koncu, ko so bili že vsi deli njegovega svetega telesa mrtvi in mrzli, da niso kazali nobenega življenja več, je še vedno gibal z usti in z jezikom v goreči molitvi do zadnjega zdiha.

Ta zgled sem vam povedal v tolažbo, ker se tudi nam večkrat godi zlasti na večer, da smo tako trudni, da skoraj ne moremo moliti. Sv. Teodorik si je na smrtni postelji in v zadnjih trenutkih svojega življenja delal silo, da je zbrano in goreče molil. Posnemajmo ga vsaj v malem, da prejmemo potrebnih milosti in da milosti Božje ne bodo v nas prazne.

*
* *
*

36. Sv. cerkev nas kliče h Kristusu, pravemu Bogu in Odrešeniku, ki nam je na križu zaslužil vse milosti. Obudimo vero vanj ki je za naše grehe umrl, bil pokopan in je tretji dan od mrtvih vstal, ki se je prikazal Petru in enajsterim in potem več ko petsto bratom. Le trdna vera v Zveličarja Jezusa nam bo dala potrebno potrpežljivost, da bomo na koncu mogli reči: «Milost božja v meni ni bila prazna... Dobro sem se bojeval, svoj tek sem dokončal, sedaj mi je pripravljena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik.»

*
* *
* * * *
* * * *

37. Vsak kristjan (1) mora trdno verovati, da je bil Jezus Kristus pravi Bog, ker drugače bi ne bil naš Zveličar. Ko bi bil le človek, ne bi bil mogel zaslužiti človeškemu rodu odpusta. Kristus je bil torej pravi Bog in sicer druga Božja oseba, Bog Sin. Tako je sam povedal in tudi sam s svojim naukom, s svojimi deli, s čudeži, s trpljenjem in vstajenjem izpričal.

Kristusov nauk je čisto sonce, ki razsvitljuje cel svet. Razen krščanske vere imamo mej ljudmi zlasti v Aziji še druge vere, n. pr. mohamedansko, budistično i. t. d. Toda vsakdo, ki le količkaj premišljuje in je le količkaj omikan, spozna brž, da

1) Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od št. 134 do 144 in od 158 do 161.

mohamedanski in tudi budistični nauk ni svet, ker dovoljuje ljudem take reči, ki niso svete in pravične. Tako dovoljuje mohamedanski nauk mnogoženstvo. Le Kristusov nauk je čisto sonce! To priznavajo tudi sovražniki krščanske vere, ki jej nasprotujejo prav radi tega, ker zahteva od človeka pravičnost in svetost. O svojem nauku je govoril Kristus, ko je rekel: «Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne hodi v temi, ampak bo imel luč življenja (Jan. 8, 12).»

* * *

38. Kdor bi pa iz njegovega nauka še ne mogel verovati, da je Kristus pravi Bog, naj premišljuje njegove čudeže, kakor je sam rekel: «Če mojim besedam ne verujete, verujte mojim delom.» Kristus je delal raznovrstne čudeže: izpremenil je vodo v vino na ženitnini v Kani galilejski, nasitil je na tisoče ljudi z nekaj kruhi, pomiril je vihar na morju, ozdravljil je z besedo vsakovrstne bolezni, obujal je mrtve v življenje, n. pr. Lazarja in je sam veličastno vstal od mrtvih. On je samo rekel gluhemu in nememu človeku, kakor ste slišali v *današnjem sv. evangeliju: Efeta*, t. j. odpri se in zdajci so se mu odprla ušesa in se je razvezala vez njegovega jezika, da je prav govoril. Kaj takega more storiti le Bog!

* * *

39. Sv. Pavel dokazuje v *današnjem sv. berilu*, da je Jezus pravi Bog, s temi-le besedami: «Učil sem vas posebno, kakor sem tudi prejel, da je Kristus za naše grehe umrl po pismih, da je bil pokopan in da je tretji dan vstal po pismih. Prikazal se je Kefu (t. j. Petru), potem enajsterim, potem se

je prikazal več ko petsto bratom vsem skupaj, izmed katerih je še sedaj veliko živih, drugi pa so že umrli; potem se je prikazal Jakobu, potem vsem apostolom, poslednjič pa se je prikazal tudi meni kakor negodnemu.»

Sv. Pavel je veroval, da je Kristus res vstal, saj ga je sam videl z lastnimi očmi. Za to resnico je dal tudi svoje življenje. Istotako so za to resnico umrli tudi vsi drugi apostoli, ki so ga z lastnimi očmi videli.

* *

40. Toda kakor je bilo ob času apostolov, da mnogi niso verovali v Kristusa, prav tako je tudi dandanes. Mnogi ne verujejo, da je Kristus pravi Bog in zato tudi ne hvalijo in ne častijo Boga, ampak strežejo le svojemu telesu kakor živina, ne hodijo v cerkev, ne prejemljejo sv. zakramentov, ne izpolnjujejo Božjih in cerkvenih zapovedi. Tako živijo, ker nimajo vere v Jezusa. Ko bi verovali, da je Jezus pravi Bog, bi začeli brž drugače živeti. Vera v Jezusa je podlaga za lepo krščansko življenje.

Sv. Frančišek Ksaverski, apostol indijski, je po vsaki pridigi poprašal poslušajočo množico: Ali verujete? Množica je odgovorila: Verujemo! Nato je začel krščevati. Prav tako so morali tudi otroci na koncu krščanskega nauka odgovarjati: Verujemo!

Kjer ni žive vere v Kristusa, ni tudi krščanskega zglednega življenja in kjer ni krščanskega zglednega življenja, tudi vere Kristusa ni. Zato je sv. Frančišek Ksaverski priporočal vsemu spremstvu, preden so odrinili v Indijo, naj bi v Indiji delali čast sv. veri, da bi s sv. življenjem in z apo-

stolsko gorečnostjo pomagali k izpreobrnitvi indijskih nevernikov.

Te besede ne veljajo le za Indijo, ampak tudi za naše kraje, kjer živijo mnogi, kakor da bi nobene vere ne imeli. Tako dajejo drugovercem slab zgled poterjujoč jih v krivi veri.

Poživimo sv. vero v Boga in v Kristusa, Sina Božjega, v svojih srcih, da se nam vez jezika razveže, da bomo hvalili in častili Boga zvesto izpolnjujoč zapovedi. Efeta! Ne bodimo nemi in gluhi! Poslušajmo Božjo besedo in dajajmo čast Bogu!

Sedeminpetdeseto Branje

ZA DVANAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Današnji sv. evangelij nas uči, da je za zveličanje potrebna ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. Ti dve zapovedi, v katerih je vsa postava in so vsi preroki, ste bili vdolbeni v starem zakonu v desetih točkah v dve kameniti plošči. V novem zakonu ste nam te dve zapovedi zapisani po sv. Duhu v srce, kakor nam je Kristus obljubil: «Ko bo prišel sv. Duh, duh resnice, vas bo učil vso resnico in vas opomnil vsega, karkoli sem vam govoril. (Jan. 16, 13 in 14,26).»

*

* *

2. Kako moramo bližnjega ljubiti, ako se hočemo zveličati, nas uči prilika o usmiljenem Samarijanu. Mi ne smemo biti kakor judovski duhovnik, tudi ne, kakor levit, o katerih pripoveduje Kristus v današnjem sv. evangeliju, ampak kakor usmiljeni Samarijan, ki je ranjenega siromaka pobral, posadil na živinče, ga odvedel v gostilno in ga tam dobro pogostil in oskrbel. Taka mora biti ljubezen! Ljubezen se mora v dejanju kazati.

*

* *

3. Vedeti moramo tudi, da so bili Samarijani sovražniki Judov. Kristus nas je hotel s to prilikom podučiti da moramo tudi sovražnike ljubiti in jim dobro delati. Tega nauka niso jasno učili v starem zakonu. Sovražnike ljubiti — je vzvišena zapoved Kristusova, zapoved novega zakona, ki jo oznanjujejo duhovniki nove zaveze. V tem pogledu je krščanski nauk bolj popoln, ko nauk Mozesov in je duhovstvo novega zakona, ki oznanjuje krščanski nauk, v večji časti ko Mozes, ki je učil nauk starega zakona. Zato pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu, da če je bil Mozes in njegov nauk v časti, je nauk Kristusov in so služabniki Kristusovega nauka še v večji časti. Mozes je bil v taki časti, da se mu Izraelci niso upali niti v obraz pogledati, ker je bil ves ožarjen z Božjo svetlobo, ko je prišel s sinajske gore, kjer je govoril s samim Bogom. V neskončno večji časti pa mora biti nauk Kristusov in duhovstvo nove zaveze. Zato je Kristus rekel: «Veliko kraljev in prerokov je hotelo slišati, kar vi slišate, pa niso slišali.» Te besede veljajo o vzvišenem nauku Kristusovem, zlasti o nauku, da moramo ljubiti tudi sovražnike, česar niso slišali v starem zakonu.

*

* *

4. Vedeti pa moramo, da ne moremo izpolnjevati Kristusovega nauka, ako nam Bog ne da milosti. Zato kliče sv. Pavel: «Samí iz sebe ne moremo nič dobrega misliti, naša moč je iz Boga!» Kristusov nauk je tako vzvišen, da ga ne moremo izpolnjevati brez milosti Božje.

Sv. Frančišek Ksaverski je oznanjeval sv. vero v Indiji in na Japonskem. Na njegovo besedo so se izpreobrnile cele pokrajine. Bog mu je dal moč, da je mnogo mrtvih obudil v življenje in da je govoril v raznih jezikih, ne da bi se bil prej učil. Te velike uspehe je imel sv. Frančišek Ksaverski s pomočjo milosti Božje, ker ni le oznanjeval Kristusovega vzvišenega nauka o ljubezni do Boga in bližnjega, ampak ga tudi natančno izpolnjeval. Ko je prišel v to ali ono mesto ali vas, se je vselej najprej obrnil v bolnico, da je tam bolnikom strežil in tam prebival. Opravljal je pri bolnikih najnižje službe. Na ladjah je svojo posteljo in svojo sobico prepuščal drugim, sam pa je zunaj spal devajoč si vrvi za podzglavje. Na poteh je svojega konja prepuščal drugim, sam pa hodil peš, da je na ta način skazoval ljubezen do bližnjega.

Tako je sv. Frančišek kazal z besedo in z dejanjem, kako vzvišen je nauk Kristusov in kako vzvišen je duhovski stan novega zakona. Vsi so ga že v življenju imenovali svetnika in ko je umrl, je Bog njegovo telo tako poveličal, da je ostalo več let nestrohljivo.

Zavedajmo se, da smo kristjani, da je nauk, ki nam ga je Kristus prinesel na svet, nad vse vzvišen in da je njegovo duhovstvo več ko Mozes, ki je imel obličje ožarjeno z Božjo svetlobo. Zavedajmo se tega in hvalimo Boga, da smo bili rojeni v tej sv. veri in da smo bili že pri sv. krstu izročeni v skrb Kristusovemu duhovstvu. Srečni vsi, ki vidijo in slišijo, kar mi vidimo in slišimo! Izpolnjujmo nauke Kristusove in bodimo podložni učeči cerkvi, da dosežemo obljubo Kristusovo: «Ozna-

nujte evangelij vsem stvarjem! Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan (Mark. 16,15).»

5. «Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite. Povem vam namreč, da je mnogo prerokov in kraljev želelo videti, kar vi vidite, in niso videli, in slišali, kar vi slišate, in niso slišali.» Tako je rekel Jezus svojim učencem. Nasledniki teh učencev in apostolov pa smo tudi mi vsi in zato veljajo te besede tudi nam.

Učenci in apostoli Gospodovi so z lastnimi očmi videli Zveličarja ali Mesijo, po katerem je hrenpenel več tisoč let ves človeški rod. Videli so njegov nebeški zgled, slišali njegove nebeške nauke. Slišali so z lastnimi ušesi, ko je Jezus rekel mrtvoudnemu, ležečemu na postelji, besede: «Zaupaj, sin, grehi so ti odpuščeni!» In ko so pismarji godrnjali na te Jezusove besede, češ, «Ta preklinja!» je Jezus rekel: «Zakaj mislite hudo v svojih srcih? Kaj je laže reči: «Grehi so ti odpuščeni» ali reči: «Vstani in hodi!» Da boste pa vedeli, da ima Sin človekov oblast na zemlji grehe odpuščati, (reče tedaj mrtvoudnemu): «Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom!» in je vstal in šel na svoj dom. Ko so pa množice to videle, so strmele in hvalile Boga.» (Mat. 9, 6).

Takrat se je prvokrat slišala beseda: «Tvoji grehi so ti odpuščeni!»

Ko je stopila k Jezusu velika grešnica, ki se je očitno kesala, je Jezus rekel: «Odpuščeni so

tvoji grehi.» Ti pa ki so bili pri mizi so začeli godrnjati in govoriti: «Kdo je ta, ki celo grehe odpušča?» Jezus pa je rekel ženi: «Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru.» (Luk. 7, 47).

Apostoli in učenci so na lastna ušesa slišali, ko je Kristus rekel mrtvemu mladeniču: «Mladič, rečem ti, vstani!» In je vstal, da je vsa množica strmela. Apostoli so videli in slišali, ko je Jezus mrtvega Lazarja poklical iz groba.

Jezus je rekel: «Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsej stvari! Kdor bo veroval in bo sprejel krst, se bo zveličal (Mark 16, 16).» In dalje: «Dana mi je vsa oblast: Komur boste grehe odpustili, so mu odpuščeni in komur jih boste zadržali, so jim zadržani.»

Te in podobne besede so želeli slišati preroki in kralji, pa jih niso slišali.

Pri zadnji večerji je rekel Jezus nad kruhom: «To je moje Telo» in nad vinom: «To je moja kri!» in ob drugi priliki je rekel: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6. 55).»

Apostoli so vse to videli in slišali. Videli so vse velike čudeže, ki jih je Jezus delal, videli so Jezusa po vstajenju in videli njegov vnebohod. Po pravici jim je rekel Kristus: «Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite. Povem vam namreč, da je mnogo prerokov in kraljev želelo videti in slišati, kar vi slišite in niso slišali.»

*

* * *

6. Te besede pa ne veljajo le za apostole in učence, ki so Jezusa videli z lastnimi očmi in sli-

šali z lastnimi ušesi, ampak veljajo tudi za vse poznejše rodove, kajti Jezus je postavil za vse čase sebi namestnike, ki naj delajo, kar je on delal in naj učijo, kar je On učil. Za vse rodove in za vse čase veljajo besede, katere je govoril Kristus sv. Petru: «Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenska vrata je ne bodo zmagala. In tebi bom dal ključne nebeškega kraljestva in kar-koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih. (Mat. 16, 18).»

Takih besedi nismo slišali nikoli prej. Kristus je postavil tu na zemlji sebi namestnika, kateremu je dal vso oblast. Preroki in kralji so želeli to videti in slišati, pa niso dočakali.

Prav te besede je izrekel Jezus tudi vsem drugim apostolom in njih naslednikom: «Kar-koli boste zvezali na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in kar-koli boste razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.» Razume se, da je bila dana ta oblast vsem drugim apostolom in njih naslednikom v odvisnosti od sv. Petra.

V manjši meri je dana oblast zavezovati in odvezovati tudi mašnikom, ki imajo le en del škofovskih oblasti. Ko mašnik izreče pri sv. spovedi Kristusove besede: «Jaz te odvežem vseh tvojih grehov», se ti grehi hkrati odvežejo tudi v nebesih.

*

* *

7. To so hoteli slišati preroki in kralji pred Kristusom, pa niso slišali. To je najvišja oblast in čast, ki jo je Kristus izročil sv. Petru oziroma njegovim naslednikom in v njih odvisnosti tudi dru-

gim apostolom in njih naslednikom: škofom in maškom. Tudi Mozes je imel od Boga veliko čast in oblast. Dvignil je palico in na njegovo besedo je poslal nad Faraona in nad ves Egipt deset strašnih kazni; dvignil je palico in morje se je razdelilo, da je izraelsko ljudstvo šlo kakor po suhem skozi vode, ki so stale na obeh straneh kakor zid; dvignil je palico, udaril po skali in iz skale je pritekla voda, da se je v puščavi napilo vse ljudstvo in da so napojili vso žejno živino. Mozes je šel pred obličje Božje na sinajsko goro in je od Boga dobil deset zapovedi. Bil je v taki časti pred ljudstvom, da mu niso mogli niti gledati v obraz. Ko je govoril ljudstvu, si je glavo pogrnil z ogrinjalom, da so ljudje niso strašili. Res, velika je bila njegova čast in slava, toda niti njemu ni bilo rečeno: «Tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva in kar-koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.»

Velika dobrota je bila, da je Bog dal na priprošnjo Mozesovo Izraelcem sladko mano, s katero jih je telesno preživljal štirideset let, a neizmerno večjo dobroto nam je Bog skazal s sv. Rešnjim Telesom. Kristus je dal pri zadnji večerji apostolom oblast, izpreminjati kruh v njegovo presv. Telo in vino v njegovo presveto Kri. Ko izreče mašnik nad kruhom: To je moje Telo in nad vinom: To je moja Kri, se s temi Jezusovimi besedami izvrši največji čudež, nad katerim strmi nebo in zemlja.

Preroki in kralji so želeli videti in slišati to, pa niso videli in niso slišali. Te velike skrivnosti so bile prihranjene Kristusovi cerkvi.

*

* *

8. Velike oblasti je dal Jezus apostolom, najvišjo oblast, ki si jo moramo misliti pa je dal sv. Petru oziroma njegovim naslednikom, rimskim škofom. Sv. Peter je bil prvi rimski škof in je kot rimski škof žrtvoval svoje življenje za Jezusa, zato je le rimski škof naslednik sv. Petra, je škof vseh škofov ali apostol vseh apostolov, ki ima najvišjo oblast v sv. Cerkvi, ki nadomešča v polnem obsegu samega Zveličarja. Zato veljajo le o njem v polnem obsegu besede Jezusa Kristusa: «Kar-koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.»

Ta najvišja oblast sv. Petra oziroma njegovih naslednikov obsega zlasti oblast odpuščati grehe in časne kazni za grehe. Vero v odpuščanje grehov in časnih kazni moramo obuditi zlasti ob tistih prilikah, ko se hočemo udeležiti sv. odpustkov.

Popolni odpustek vseh časnih kazni je podelil Jezus sam na križu desnemu razbojniku. Desni razbojnik se je skesano nagnil k Jezusu na križu in Mu rekel: «Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo.» In Jezus mu je takoj rekel: «Resnično, povem ti, danes boš z menoj v raj!» Kristus mu je takoj odpustil grehe in kazni, ki so ga čakale v vicah. To je bil popolni odpustek.

Prav to oblast odpuščati grehe in časne kazni pa je dal Jezus sv. Petru in njegovim naslednikom, rimskim papežem z besedami: «Kar boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.»

*

* *

9. V šestnajstem stoletju je bil glede sv. odpustkov velik prepir. Vstal je Luter, ki je začel trditi, da cerkev nima oblasti odpuščati časnih kazni za grehe, ampak le tiste kazni, ki jih cerkev naloži grešnikom. Ta odpust da ne velja pred Bogom, ampak le pred cerkvijo. Sv. cerkev je to krivo vero obsodila, kajti jasne so besede Kristusove: «Kar-koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.»

Ko nas razveže naslednik sv. Petra časnih kazni, so časne kazni razvezane hkrati tudi pred Bogom, ako vse opravimo, kar je ukazano. Večkrat pa sv. Oče dovoli, da popolni ali delni odpustek obrnemo lahko po priprošnji vernim dušam v vicah. V tem slučaju pridobimo s predpisanimi dobrimi deli popolni odpustek in prosimo Boga, naj bi ta pridobljeni odpustek naklonil tej ali oni duši v vicah ali tudi vsem dušam v vicah le po *priprošnji*, kajti duš v vicah ne more sv. cerkev več odvezati. Ni rečeno: «Kar boš odvezal v vicah, bo odvezano tudi v nebesih ali v vicah», ampak: «Kar boš odvezal na zemlji, bo odvezano tudi v nebesih.» Dušam v vicah pomagamo torej le tako, da pridobimo z dobrimi deli odpustek in ga s *priprošnjo* obrnemo dušam v vicah. Mi, ki smo na zemlji, smo pod oblastjo sv. cerkve in nas sv. cerkev lahko odveže grehov in časnih kazni, duš v vicah pa ne more odvezati. Sv. cerkev more samo prositi zanje, naj bi neskončno usmiljeni Bog milostno obrnil odpustek, ki smo ga pridobili s predpisanimi dobrimi deli, v prid vernim dušam v vicah. To je tudi razlog, zakaj ne moremo vseh odpustkov obrniti v prid vernim dušam v vicah. Ko podeli cerkev odpustke ži-

vim, jih podeli z odvezo, ko jih podeli rajnim, jih podeli s prošnjo, naj Bog sprejme v imenu cerkve pridobljeni odpustek časnih kazni za verne duše v vicah.

*

* * *

10. Tak odpustek, ki ga lahko sebi obrnemo ali pa tudi dušam v vicah, je bil odpustek jubilejnega leta našega odrešenja. Ta odpustek je imel še to posebnost, da smo ga lahko pridobili, kolikorkrat smo hoteli od Bele nedelje 1834 do Bele nedelje 1835, da smo le opravili vsa dobra dela, ki jih je sv. Oče ukazal.

V jubilejnem letu našega odrešenja je bilo določenih za posameznike dvanajst obiskov. Kjer so štiri cerkve z najsv. zakramentom, so morali posamezniki obiskati vsako cerkev trikrat in moliti v vsaki cerkvi 1. pred oltarjem najsv. Zakramenta Oče naš, Zdrava Marija, Čast bodi (petkrat) in poleg tega še enkrat Oče naš, enkrat Zdrava Marija in enkrat Čast bodi i. t. d. po namenu sv. Očeta 2. pred sv. razpelom trikrat Vero in enkrat: Moli mo Te, Kristus, in Te hvalimo — ker si s svojim križem svet odrešil 3. pred podobo Matere B. sedemkrat Zdrava Marija premišljujoč Njene žalosti in enkrat: Sveta Mati, vtisni v moje srce Gospodove rane 4. pred oltarjem najsv. zakramenta (vdru gič) enkrat Vero.

Glavno delo pa je dobra spoved in sv. obhajilo. Zadnje delo, ki je opravimo, mora biti storjeno v milosti Božji. Zato opravijo navadno vsi druga dobra dela prej in na koncu dobro spoved in obhajilo za ta namen.

Kako neskončno in neizmerno delo je dobiti odpustek vseh časnih kazni za vse storjene grehe ali rešiti eno dušo iz vic! In ta odpustek lahko večkrat dobimo, t. j. kolikorkrat opravimo vsa predpisana dobra dela, kakor ukazuje sv. Oče.

11. Beremo v životopisih svetnikov, da je bilo večkrat razodeto, da so morali tudi sveti možje prej v vice in se popolnoma očistiti v ognju, preden so stopili čez prag nebeškega kraljestva. Bog je namreč najsvetejši, najpravičnejši in najčistejši in zato ne more nihče k Njemu priti, kdor se ni popolnoma očistil vseh madežev.

Blaženi Salva~~tor~~, ki se ga spominjamo dne 29. novembra, je bil svet mož. Na njegovo priproš~~n~~jo so se godili veliki čudeži in tudi po njegovi smrti je bilo brez števila čudežev, ki so pričali o njegovi svetosti. Vsak je o njem govoril: Ta je šel naravnost v nebesa. Neka redovnica pa je po njegovi smrti imela prikazen. Videla je bl. Salvatorja v nebesih v prečudni lepoti, toda povedal ji je, da je moral tudi on kratek čas trpeti v vicah, preden je šel pred obličje Božje. Povedal je tudi sveti redovnici, zakaj da je moral kratek čas trpeti v vicah: Bil je namreč nekoč nekoliko nepotrpežljiv in le mrzlo vdan v voljo Božja. Če je pa že sveti mož moral trpeti v vicah radi majhne nepotrpežljivosti, kaj bo še-le z nami, kaj morajo trpeti še-le drugi v vicah, ki so komaj dosegli v zadnji uri milost

Božjo? Če se z zelenim lesom to godi, kaj bo še-le s suhim?

Zato je sama prečista Devica Marija rekla deklici Bernardiki v osmi prikazni v Lurdu: *Pokora, pokora, pokora!* Trikrat je Marija ponovila to besedo, ker bi nas rada obranila hudih kazni, ki smo jih zaslužili za grehe in ki jih bomo morali trpeti ali že na tem svetu ali na onem svetu, ako kdo drug ne plača za nas.

In kdo naj plača? Kdo drug ko on, kateremu je Kristus rekel: Kar-koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.

Te so besede, ki so jih hoteli slišati preroki in kralji v starem zakonu pa jih niso slišali. Slišali so jih apostoli in od njih naslednikov jih slišimo vsi.

Poslužujmo se pogostoma te svete oblasti, ki jo je Kristus izročil apostolom in njih naslednikom. Prejemajmo pogostoma zakrament sv. pokore in sv. obhajila in udeležujmo se sv. odpustkov, ko jih sv. cerkev razpiše. Spodobi se, da pridobivamo sv. odpustke tudi za drage ranjke, zlasti za osebe, ki so nam bile v sorodstvu ali ki so nam dobrote izkazale. Če so sveti možje morali skozi ogenj v vicah, kaj čaka še-le nas, ki smo vsemu hudemu vdani. Vse mora biti pred Bogom poplačano. Vsak tudi najmanjši greh mora dobiti svojo kazen bodisi na tem svetu bodisi v vicah. Z odpustkom pa plača za nas cerkev, ki zajme iz zaklada Kristusovih neizmernih zaslug, zaslug Marije Device in vseh svetnikov ter da za nas nebeškemu Očetu zadostilo za naše grehe. Za tista mala spokorna dela, ki jih opravimo po namenu sv. cerkve, dobimo velikansko plačilo —

popolni odpustek vseh časnih kazni, ki smo jih zaslužili za greh in ta odpustek lahko tudi večkrat zadobimo in ga lahko večkrat obrnemo tudi v prid vernim dušam v vicah.

12. *Pokora, pokora, pokora!* Tako nam kliče Marija Devica, ki dobro pozna časne kazni, ki jih trpijo grešniki v vicah ali že tudi na tem svetu. Ob jubilejnem letu imamo lepo priložnost pomagati si, ako le hočemo. Sv. Oče priporoča tudi druga spokorna dela, ki naj si jih vsakdo sam naloži.

Čitajte zglede svetnikov in boste videli, kako so si svetniki nakladali pokore in se neprestano premagovali v malih in velikih rečeh. Naj vam povem zgled sv. Janeza, viteza in graščaka Montemirelli-ja. V mladosti je bil posvetnjak in lahkomišelnik. Nekoč ga sreča znani mu duhovnik, ki mu reče: «Kaj imaš od vsega tega, kar te veseli?» Te besede so ga presunile. Milost Božja je začela polagoma delovati v njegovem srcu. Kmalu se je odločil stopiti v cistercijanski samostan. Ko je stopil pred opata, mu reče le-ta: «Premisli dobro vse težave, ki jih boš imel v samostanu. Treba bo veliko bedeti, delati in natančno izpolnjevati vse predpise. Ali se boš mogel privaditi surovi samostanski hrani, ti, ki si bil vajen vse drugače živeti v gradu Montemirelli?» Sv. Janez, ki ga je bila milost Božja že popolnoma prevzela, pa je odgovoril: «Nikoli nisem bil v svetu tako vesel, ko bom sedaj, če me vrednega spoznate, da bi jedel samostanski črni rženi kruh.» In res! Pri vsaki priložnosti, v jedi in pijači, je kazal veliko premagovanje, da mu je moral opat celo prepovedati prevelike poste.

Nekoč je šel z drugim redovnikom mimo mestnega jarka, kjer je delalo mnogo delavcev, ki so

začeli oba redovnika neusmiljeno sramotiti. Njegov tovariš se je sramoval in je hotel naglo naprej. Sv. Janez Montemirelli pa se je pri delavcih ustavil in jim rekel: «Blagovolite le še bolj zaničevati siromašnega Janeza Montemirelli-ja, ker je velik grešnik in vsega zaničevanja vreden.» V samostanu, kjer je bil svetnik, je bil tudi njegov nekdanji hlapec v gradu Montemirelli, ki se je v samostanu imenoval brat Amand. Le-ta je hotel svojemu nekdanjemu gospodarju usluge izkazovati in mu je po noči jemal čevlje, da bi mu jih snažil. Ko je svetnik to zvedel, se je potožil opatu, češ, da ni prišel v samostan, da bi mu drugi stregli, ko nekdanj, ampak da bi sam drugim stregel. Opat pa mu je dal ta-le lepi svet: «Ako ugledaš brata Amanda, da ti bo kdaj vzal čevlje in ti jih očistil, pojdi ti naslednjo noč in naredi njemu prav to, kar je on tebi storil.» Ta svet je svetniku ugajal. V naslednji noči je bratu Amandu povrnil enako z enakim.

Ker je bil tako ponižen in se je stanovitno premagaval in krotil, je dobil ime: Ivan Ponižni ali v latinščini: *Joannes Humilis*.

Ta svetnik ni potreboval, da bi drugi zanj molili in odpustke pridobivali, ker si je sam o vseh prilikah nalagal pokore in dobra dela. Njegova duša je šla kot *svitla* luč naravnost v nebesa. Pobožna pripovedka pravi: Prednik samostana, v katerem je bil sveti graščak Ivan Montemirelli, je nekega dne videl v sanjah svoje redovnike, v koru moleče in držeče v rokah goreče sveče. Mej temi svečami pa je bila ena sveča posebno svitla, da je ves kor razsvitljevala. Ta svitla sveča pa se je polagoma dvigala proti stropu, je predrla strop in

streho in potem izginila. Ko se je opat prebudil, si ni znal razložiti te prikazni. Drugi dan pa je umrl ponižni Ivan in njegova duša je šla kot *svitla luč* naravnost v nebesa.

*

* *

13. Pokora, pokora, pokora! Poglavar sv. Kristusove cerkve vabi k pokori, kadar-koli razpiše odpustke.

Krotimo in premagujmo se po zgledu svetnikov in svetnic Božjih! Poleg predpisanih dobrih del, opravljajmo po namenu sv. Očeta še druga dobra dela, da bolj gotovo dosežemo popolni odpustek zase in za verne duše v vicah. Poslužimo se daru, ki nam ga sv. Oče ponuja iz zakladov neskončnih Kristusovih zaslug, iz zakladov zaslug Marije Device, vseh svetnikov in svetnic božjih. Nihče naj ne dvomi o tem, ampak trdno verujmo v besede Kristusove sv. Petru: Kar-koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.

To so velike in neizmerne dobrote, ki jih uživamo po Kristusu v novem zakonu. Po teh dobrotah so hrepeneli preroki in kralji v starem zakonu. Resnične so besede Kristusove: «Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite. Povem vam namreč, da je mnogo prerokov in kraljev želelo videti, kar vi vidite in niso videli, in slišati kar vi slišate in niso slišali!»

Če bomo pridno prejemali sv. zakramente, se pridno udeleževali sv. odpustkov, poslušali služabnike Kristusove, se premagovali, krotili in druga dobra dela opravljali, bomo kdaj v nebesih dosegli,

česar oko ni še videlo, uho ni še slišalo in srce človekovo ni še občutilo (1. Kor. 2, 9). Zavedati pa se moramo v ponižnosti, da je vse odvisno od milosti, ki nam jo je zaslužil Kristus, kajti sv. Pavel kliče: Naša zmožnost je od Boga.

14. «Naša zmožnost je od Boga, ki nas je naredil pripravne služabnike.» Iz teh besedi je razvidno, da ne moremo sami iz sebe nič dobrega storiti. Vse je odvisno od Boga. Ko Bog da milost, se vse zgodi na lahek način. Bog nas prav nič ne potrebuje; ne potrebuje naših zmožnosti in talentov, ker je njegova milost vsemogočna. Bog izbere včasih siromaka, včasih šibko osebo, da z njo pretrese ves svet. Sv. Pavel pravi (1. Kor. 1): «Kar se zdi nespametno, izvoli Bog, da osramoti modre; izvoli, kar je slabo pred svetom, da osramoti, kar je mogočno; kar je neimenitno in zaničljivo pred svetom in kar nič ni, da razdene, kar je, da se noben človek ne more hvaliti pred njegovim obličjem.»

Resnico teh besedi dokazujejo zlasti najnovejši svetniki: Sveti Janez Bosco, sv. Bernardika Lurdska, sv. Terezija Deteta Jezusovega i. t. d. Lahko bi vam navedel sto in sto svetnikov, ki jih je Bog vzdignil na visok prestol iz največjega siromaštva. Največji zgled sta nam Marija in Jožef. Marija je bila iz siromaštva dvignena na prestol Matere Božje in kraljice nebes in zemlje, sv. Jožef pa na prestol rednika Sina Božjega, Jezusa Kristusa.

15. Premišljajmo to resnico nekoliko bolj natančno na zgledu sv. Bernardike, ki je bila rojena v Lurdu in jo je sv. cerkev proglasila za svetnico dne 8. dec. 1933.

Ta preprosta deklica je pretresla in zmajala ne le Francijo, ampak celo Evropo, pa tudi Azijo, Ameriko, Afriko, Avstralijo i. t. d. kajti s celega sveta prihajajo romanja v Lurd, kjer iščejo zdravja na duši in na telesu.

Takrat, t. j. l. 1858, ko si je Marija izbrala to deklico in se ji je začela prikazovati pri Lurdski votlini, je stanovala s svojimi starši v zelo siromašni hišici, ki je imela eno samo vlažno sobo z enim samim oknom. Tu je bilo ognjišče in spalnica. To stanovanje je bilo le za silo. Kdor je bil v Lurdu ali na Trsatu, ve, da je bilo tudi Marijino stanovanje siromašno.

V tem siromašnem prostorčku je sv. Bernardika vsak dan na glas molila sv. rožni venec in odgovarjali so lepo složno oče, mati in vsi manjši otroci.

Ker je bilo uboštvo veliko, je morala sv. Bernardika služiti za pastirico že v dobi, ko ni bila še niti pri prvem sv. obhajilu. Da bi se mogla pripraviti za prvo sv. obhajilo, je prosila starše, naj jo vzamejo iz službe domov, kar se je tudi zgodilo. Takrat ni znala še pisati ne brati, čeprav je bila že v štirinajstem letu.

Iz tega velikega siromaštva je božja previdnost potegnila nedolžno in ponižno deklico Bernardiko. Iz tiste siromašne kočice, kjer je Bernardika stanovala, se je rodilo zveličanje in zdravje za tisoč

in tisoč ljudi. Bilo je takrat na Francoskem veliko bogatih in imenitnih oseb, pa samo k tej siromašni deklici je bila Marija Devica poslana, samo njo je Marija izbrala, samo njej se je prikazala. Od 11. februarja l. 1858 do 16. julija se ji je prikazala osemnajstkrat. V tej dobi, t. j. dne 3. junija istega leta je sprejela z veliko pobožnostjo in gorečnostjo prvo sv. obhajilo.

Prva prikazen dne 11. februarja l. 1858. je sv. Bernardiko najbolj prestrašila! Tisti dan je šla okrog poldne s svojo sestro Antonijo in s prijateljico Ivano Abadie nabirat suhljadi ob reki *Gavi*, ki teče mimo lurske votline. Njeni spremljevalke ste se zuli in prebredli potoček, ki je takrat gonil tamošnji mlin. Bernardika je prosila spremljevalke, naj bi vrgli v vodo kamenje, da bi lahko šla čez, ne da bi se morala zuti. Te dve pa nista hoteli. Tedaj se je tudi Bernardika hotela zuti. V tem trenutku pa zasliši šumenje silnega piša. Pogleda na drevje, a veje in listje je bilo povsem mirno. Hotela se je dalje zovati, pa spet zasliši šumenje močnega vetra. Ko se ozre proti votlini, zagleda tam prelepo, belo gospo. Deklica se hudo prestraši, ker si ni mogla razložiti, kako je ta lepa gospa prišla do votline. Pomencá si oči, da bi jo morda ne varale, toda gospa se ne gane od votline. Deklica segne naglo v žep po rožni venec, hoče napraviti z roko križ, pa se ji zdi, da ne more dvigniti roke. To jo je še bolj ostrašilo. Prelepa gospa vzame sedaj v roke rožni venec, ki ga je imela na desnem laktu, ga dvigne in naredi na čelu križ, kakor bi hotela deklico pozvati, naj moli rožni venec. Deklica poskusi znova in glej, sedaj dvigne roko z lahkoto in naredi križ na čelu. V tem trenutku jo mine veliki

strah, ki ga je občutila v začetku, poklekne in moli sv. rožni venec pred lepo gospo do konca. Ko je odmolila, je neznana gospa naredila znamenje, naj bi se jej deklica približala, a ta se ni upala. Prikazen izgine. Nato se deklica zuje še na drugi nogi, prebrede rojo in pride k tovarišicama. Ko so se vračale vse tri domov, vpraša Bernardika, je-li ste kaj videli. «Nič!» odgovorité, «ali si morda ti kaj videla?» V začetku ni hotela Bernardika nič povedati, toda deklici ste jo vedno bolj nadlegovali in prosili, da jim je morala povedati s pogojem, da ne boste nikomur o tem zinili. Obljubili ste sicer, da ne boste nikomur izdali te skrivnosti, toda prišedši domov, ste naglo vse izdali. Ko je to slišala mati male Bernardinke, se je prestrašila in jej prepovedala, da ne sme hoditi k votlini. Zvečer je Bernardika jokaje molila večerno molitev posebno glasno, kar se je materi zdelo še bolj čudno, da je znova prepovedala hoditi k votlini.

Družina je šla potem spat, a Bernardika ni mogla zaspati. Podoba dobre in milostne gospe jej je neprestano prihajala v spomin. Mislila je na materine besede, a ni mogla verovati, da bi se bila motila.

Mati se je dala preprositi in deklica je smela spet k votlini. Mati Božja se ji je prikazala osemnajstkrat. Pri osmi prikazni je Marija izgovarjala besede: «*Pokora, pokora, pokora!* S temi besedami nam je Marija hotela priporočiti pokoro za storjene grehe, da nam ne bo treba trpeti v vicah ali celo v večnem ognju.

Pri deveti prikazni jej je prelepa gospa ukazala, naj se s to vodo umije. Deklica je hotela iti k vodi in se umiti. Toda prikazen jej je mignila, naj

se ustavi. Tedaj je na levi strani votline s prsti nekoliko pogrebla po zemlji in priizviral je takrat studenec, iz katerega je pila in se z vodo tudi umila. Pri tem studencu je od takrat našlo zdravje na tisoče ljudi, ki so imeli neozdravljive bolezni.

Pri šestnajsti prikazni je Bernardika pogumno poprašala: «Gospa, povejte milostno, kdo ste?» Na to vprašanje je neznaña gospa postala resna, dela roke na prsi, pogledala proti nebu, raztegnila počasi roke, se nekoliko nagnila proti Bernardiki in izgovorila: —

«JAZ SEM BREZMADEŽNO SPOČETJJE»

Vračaje se domov je Bernardika celo pot ponavljala te besede, da bi jih ne pozabila, ker jih ni niti razumela. Hotela jih je natančno sporočiti gospodu župniku.

*

*

*

16. Glas o teh prikaznih se je bliskoma raznesel po vsej okolici in po celi Franciji. Na tisoče in tisoče ljudi je drlo k votlini. Hoteli so videti prelepo gospo in pa Bernardiko ob času, ko je vsa izpremenjena občevala s presveto gospo. Domači župnik je bil v začetku nasproten in je deklico trdo prijel, a se je moral kmalu prepričati, da je stvar resna. Tudi državna oblast in zdravniki so bili v začetku hudo nasprotni, a so se morali kmalu prepričati o resnicoljubnosti in nedolžnosti svete deklice. Bernardika je dobila v občevanju z Marijo nebeški izraz v obrazu in v govorjenju, da so se vsi šteli srečne biti pri njej ali govoriti z njo. Nihče

ni občeval ž njo, da bi ga ne bila presunila z besedo in obnašanjem. Tudi pozneje, ko je stopila v samostan, so se vse njene predstojnice in vse redovnice štejele srečne imeti jo v svoji sredi, ž njo govoriti in občudovati nje lepo in nebeško občevanje. Redovnice so se marsikaj učile od nje. Sv. križ je delala tako ljubeznivo, da so jo vse občudovale in posnemale. Bernardika ni bila v visokih šolah tega sveta, a je bila v najvišji šoli Marije Device, od katere se je vsega lepega naučila. (1)

Ko so jo hoteli zapreti v ječo, češ, da zavaja ljudstvo, in je njena mati jokala, je deklica rekla: «*Čemu jočete, če nismo nikomur nič slabega storili?*» Državne oblasti pa niso mogle nič doseči in nič preprečiti, kajti pri votlini so se začeli dogajati veliki čudeži, ki so jih zdravniki potrdili. Tja so drli ljudje iz celega sveta. Popraševanje po Bernardiki je bilo tako veliko, da se je zdelo domačemu dušnemu pastirju potrebno, naj bi se deklica umeknila svetu, ker bi lahko bila njena ponižnost v nevarnosti. Na njegovo prošnjo je bila sprejeta v lurdsko zavetišče, ki so je vodile redovnice sestre

1) Slavni kipar Fabish iz Liona, ki je dobil nalogo, naj bi vklesal v marmor lepo gospo, ki jo je videla deklica Bernardika, piše: Še nikdar nisem videl lepšega nastopa ko takrat, ko sem prosil Bernardiko, naj pokaže, kako je Marija izgovorila besede: **Jaz sem brezmadežno Spočefje.** Bernardika je vstala po koncu z veliko preprostostjo, je sklenila roke in povzdignila oči v nebesa. Niti Angelico niti Perugino niti Sanzio niso nikdar mogli ustvariti tako milega in hkrati tako globokega izraza, kakršnega sem videl na tej preprosti in nedolžni deklici. Tega čarovitega izraza ne pozabim, dokler bom živel. Videl sem v taliji in drugod mojserska dela, ... a nikjer nisem našel lolike miline in čarovitosti. "Santa Bernardetta (M. Ter. tBordenave) str. 89. i. d.

iz Neversa na Francoskem. Toda treba jo je bilo še bolj skriti, da bi nje ponižnost ne trpela. Ker je pa bila bolehná, se ni niti upala prositi za sprejem v materno hišo v Neversu. Ko je bil škof iz Neversa l. 1863. v Lurdu in jo je vprašal, ali bi rada bila redovnica, je deklica rekla, da bi srčno rada ostala za vedno pri sestrah v Neversu, a da je nevredna, siromašna in nesposobna za katerokoli reč in da si zato ne upa prositi za sprejem. Škof je vedel, da bi jo sestre v Neversu rade sprejele, pa je le odgovoril previdno: «Včasih pa se lahko naredi tudi proti redovnim pravilom izjema.» In res! Dne 4. julija 1866. je Bernardika zapustila Lurd in prišla dne 7. julija vsa srečna v materno hišo v Neversu k sestram «Dobrodelnosti in krščanskega poduka», kjer je stopila najprej v novicijat in je bila potem redovnica do smrti.

V samostanu so se popolnoma zavedali, kakšen zaklad je zanje preprosta, ponižna in sveta deklica Bernardika. Na željo matere generale je Bernardika ob prihodu iz pokoršične ponovila pred vsemi sestrami in novinkami pripovedovanje o prikazni Matere Božje. Poslušale so jo kot božjo poslanko in bi jo bile rade še vedno o tem izpraševale, a predstojništvo je to za bodočnost prepovedalo, ker so hoteli čuvati njeno ponižnost in nedolžnost. To prepoved je Bernardika strogo izpolnjevala in ni hotela o tem nikomur več govoriti razen iz pokorščine.

«Prišla sem v samostan, da bi se skrila», je večkrat ponavljala svojim tovarišicam novinkam. In res se je skrivala in ljubila poniževanja. Vse tovarišice so jo častile kot svetnico. Ko so bile pri njej, se jim je zdelo, da so bliže Bogu. Vse, kar

je ta deklica delala in govorila, se je zdelo nadnaravno, nebeško, božje.

Kmalu po preobleki (dne 29. julija 1866) je smrtno obolela in prejela sv. zakramente za umirajoče. Redovna generala pa je želela, naj bi Bernardika postala, četudi pred časom, prava redovnica. Zato je dobila potrebno dovoljenje in Bernardika je z angelsko gorečnostjo napravila redovne obljube in vsa srečna ponavljala: *Sedaj me ne morejo več odsloviti*. Kmalu po teh obljubah, ki so bile le za silo, se ji je zdravje izboljšalo in rekla je: «Meni je bolje, Bog me še ni hotel. Ko sem prišla do vrat, mi je rekel: «Le pojdi, ker je to še prezgodaj!»

Bernardika je kmalu začela spet redno nadaljevati svoj novicijat. Odlikovala se je v novicijatu zlasti v ponižnosti, natančnosti in pokorščini. Njena natančnost, ponižnost, potrpežljivost in gorečnost je razveseljevala cel samostan. Nekoč je morala postreči bolni sestri, pa je nekoliko zamudila skupne vaje. Takoj je pokleknila pred vsemi, prosila odpuščanja, kakor da bi bila Bog ve kaj zakrivila, opravila predpisano pokoro in brez opravičevanja sprejela opomin od predstojnice. Da bi jo obranila samoljubja, častilakomnosti in posvetnosti, jo je voditeljica novink nalašč večkrat opominjala in poniževala. Bernardika pa se ni nikdar kaj potožila, ampak je vse sprejemala ko iz božjih rok z veseljem in svetim mirom.

Ko so prihajale v samostan novinke in je videla, da je ta ali ona žalostna, se ji je takoj približala in jo potolažila. Nekoč so jo naprosili, naj bi povedala neki skupini č. sester kaj lepega in izpodbudnega, ponižna Bernardika pa je vzkliknila: «U-

boga jaz! Kaj hočete dobrega iztisniti iz trdega kamena?» Te besede so sestram zadostovale za celo pridigo o ponižnosti.

Nekoč je prišla redovnica iz drugega samostana v materno hišo in prosila prednico, naj jej pokaže Bernardiko. Prav takrat je šla Bernardika po opravilu mimo. Prednica reče tiho: «To je Bernardika-» Tuja redovnica vzklikne nekoliko preglasno: «Kaj, samo to?» Bernardika pa je to slišala, je stopila smehljaje se k njej, jej podala roko ter rekla prijazno: «Da, res, samo to!»

Pri igrah in zabavah je bila živahna. Nekoč je stopila mej dve bolj visoki novinki in rekla: «Poglejte, kako majhna sem!... V Lurdu me prodajajo za deset stotink.» Pri tem se je srčno smejala.

Bila je pogostoma bolna in po več časa navezana na posteljo, a se ni nikdar potoževala. Prav ponižno je prosila sestre, naj se ž njo ne trudijo in naj jej odpuste, če jih moti po noči s kašljem. Vse so si pa štejele v posebno milost, če so jej mogle streči in biti pri njej in občudovati nje vdanost v voljo božjo. Ko je dobila sporočilo, da jej je umrla mati dne 8. dec. 1866, je bila v začetku zelo potrta, a se je kmalu vdala in rekla: «Zgodi se! O Bog, Ti si to hotel in jaz sprejemem kelih, ki si mi ga pripravil! Tvoje ime bodi češčeno!»

Bernardika je bila za silo naredila redovne obljube, toda slovesno jih je naredila z drugimi novinkami dne 30. oktobra 1867.

Po storjenih obljubah so nove sestre dobile dekret za različno delo po raznih hišah, kjer so bile zaposlene sestre iz Neversa. Mati generala pa je želela, naj bi Bernardika ostala v materni hiši. Pogovorila se je s škofom, kako naj bi jej to nazna-

nili, da bi se ne prevzela in da bi bila tudi v bodoče ponižna. Ko so vse sestre že dobile dekret, reče škof: «Kaj naj naredimo z našo sestro Bernardo?» Mati generala reče po dogovoru s škofom: «Monsignor! Radi te sestre smo v zadregi, ker ni sposobna za nobeno rabo.» Škof reče: «Kaj storimo torej?» Mati generala: «Če niste, Prevzvišeni, nasprotni, jo hočemo po milosti porabiti v materni hiši. Pomagala bo sestri v bolniški sobi, ker le to bi utegnila delati!»

Škof je to odobril in tako so Bernardiko imeli do smrti v materni hiši. Bila je sicer takrat pred vsemi ponižana, pa ni pokazala najmanjše nevolje, čeprav jo je to bolelo, kakor je pozneje priznala. Zanja pa je bilo to dobro, da ni trpela nje ponižnost.

V bolniški sobi je stregla bolnicam s tako ljubeznijo, postrežljivostjo, s takim veseljem in s tako prijaznostjo, da so se bolnice vse svoje življenje štete srečne, da jim je ona stregla.

V domači lekarni je nastal ogenj. To je tako pretreslo sestro, ki je imela tam službo, da je začela besno vpiti in se ni mogla umiriti. Bernardika reče tovarišici: «Dajmo jej lurdske vode, pokleknimo in molimo goreče.» To je takoj pomagalo, da se je bolnica popolnoma umirila.

Ob drugi priliki je za neko bolnico pokleknila pred kip *sv. Jožefa*, da bi izprosila od *prečiste Device* pomoči. Bolnica reče: «Kaj delate? Pred kipom *sv. Jožefa* prosite prečisto *Devico*?» Bernardika reče: «Le potolažite se! V nebesih se bodo že sporazumeli. Tam ni ljubosumnosti.» Drugič je rekla: «Vi trpite, kaj ne? Počakajte me, da grem in obiščem svojega Očeta.» «Katerega očeta?» vpraša

bolnica, Bernardika odgovori: «Ali ne veste, da je sedaj moj oče sv. Jožef?» Te molitve in ti obiski so navadno tudi res imeli uspeh, da so bolnice takoj ozdravele.

Bernardika je ljubila *pokorščino*. Sama je bila natančno pokorna. Ko je nekega dne neka bolna sestra, kateri je Bernardika stregla, vstala brez nje dovoljenja, ker se je dobro počutila in šla k sv. maši, je bila Bernardika zelo nevoljna. Opomnila je bolnico resno, češ, v redovnem življenju mora biti stroga pokorščina. Sestra je rekla: «Kaj mi je torej sedaj storiti?» Bernardika pa je odgovorila: «Kar hitro spet v posteljo!» In sestra je ubogala, čeprav nerada, ker ni več potrebovala postelje.

Ob drugi priliki je bolni sestri priporočila, naj bo v postelji dobro pokrita. Ko je Bernardika odsotna, je bolnica vzela v roke priročno knjižico Marijine družbe. Bernardika jo je našla čitajočo. Takoj je zaklicala: «To je pa res lepo skrpana gorečnost vaše nepokorščine!» Knjigo jej je vzela in skrila, da je bolnica ni več videla.

Nekega dne so se sestre pred Bernardiko pogovarjale o neki redovnici, kateri se je prikazalo Dete Jezus. Ko se je redovnica najbolj veselila deteta, se oglasi zvonček, ki pokliče vse redovnice k molitvi v cerkev. Redovnica, ki je imela prikazen, se kar obrne in gre, kamor jo kliče pokorščina. Vse sestre so redovnico hvalile, da je ravnala prav, kajti pokorščina je za redovnico prva reč, le sestra Bernardika je molčala. Tedaj vprašajo Bernardiko: «No, sestra Bernarda, kaj pa praviste Vi?» Ona odgovori: «Kar se tiče mene, bi jaz ne bila storila tako.» Na te besede se vse sestre začudijo, kajti vedele so da je bila Bernardika natančna v pokorščini. Vpra-

šajo jo: «Kaj bi bila torej storila?» Tedaj reče živahno: «O, jaz bi bila tudi šla v cerkev, kamor je klical zvonček, pa Jezuščka bi bila vzela in nesla seboj, ker je bil majhen in ni bil težek.»

Bernardika je bila bolniška postrežnica v samostanu do l. 1874, ko so jo imenovali za zakristano, kar jo je zelo veselilo, ker je bila v tej službi vedno okrog sv. tabernakelja in okrog Jezusa v presv. evharistiji, s katerim se je pogovarjala zapupno. V tej službi pa so jo preveč nadlegovali ljudje, ki so prihajali v cerkev. Vsak se je približal zakristani, ki je delala okrog oltarja, pa jo prosil: «Ali bi mogli videti sestro Bernardo? Ali bi mogli govoriti ž njo?» Bernardika je v takih slučajih prijazno pozdravila, pa naglo odšla, kakor da bi šla klicat, pa se ni več vrnila. To nadlegovanje so tudi predstojnice spoznale in so bile v skrbeh za njeno ponižnost. Vsled tega so jo te službe kmalu oprostile.

Bernardika pa se je tudi potem do smrti odlikovala v veliki ponižnosti. Marija, ki se ji je prikazala, jo je vso obsenčila, da je bila po njenem zgledu le «ponižna dekla». Nekoč jej je pokazala neka redovnica lurdsko votlino. Bernardika jo je ogledovala, a je videla, da jo redovnica gleda s spoštovanjem, češ, to je tvoje delo. Tedaj reče Bernardika: «Povejte, kaj delamo z metlo?» Redovnica reče: «Kakšno vprašanje! Z metlo pometamo!» — «In potem?» — «Potem denemo metlo na svoje mesto.» — «Kje je tisto mesto?» — «V kotu za vrati.» — «Dobro. Vidite, tako se je zgodilo z menoj. Preblažena Devica se je mene poslužila, potem so me deli v kot. To je moje mesto, tu sem zadovoljna, tu ostanem!»

Vsakega, ki je ž njo govoril, je presunila njena ponižnost, da je veroval v resničnost njenega pripovedovanja o prikazni Matere Božje. Mnogi, mej njimi tudi škofje, so prišli k njej, ki niso verovali, a pogled na ponižno in odkritosrčno deklenco jih je prepričal.

Zanimivo je vedeti, da so imeli celo njeni starši sveto spoštovanje do Bernardike. Nekega dne je prišel nje oče v govorilnico očetov misijonarjev, kjer je na zidu visela nje podoba. Misleč, da je sam in da ga nihče ne vidi, je kar pokleknil pred njeno podobo in začel goreče moliti. Umril je osem let pred njo, t. j. dne 4. marca 1871.

Nekoč je stopala z drugo redovnico po stopnicah. Srečala jo je mati generala, ki je hotela nekoliko poskusiti njiju ponižnost. Rekla jima je: «Kaj delate tu? Vi dve ste nekoristni osebi za samostan.» Ona redovnica je začela kar jokati. Bernardika pa ji reče: «Kaj za to malenkost jočete? Ah, le potolažite se! Videli boste še druge reči.»

Mnogi grešniki so se izpreobrnili, ko so videli ponižno in preprosto Bernardiko. Neka luteranka se je izpreobrnila, ko je stopila pred njo, in jo zagledala bolno na postelji. Pokleknila je in je začela jokati. Bolna Bernardika jej reče: «Oh, gospa, vstanite in ne jočite tako, ker to mi de zelo slabo.» Gospo so dvignili ter jej dali stolico. Bernardika reče: «Tej gospej bi rada dala kaj za spomin.» Ponudi ji križce in medaljice, pa reče: «Vzemite si in izberite si, kar hočete.» Jokajoča luteranka ni nič slišala. Njena spremljevalka jej reče: «Bernardika vam hoče dati kaj za spomin. Pravi, da izberite si sami!» — «Ne, ne! Vzeti nočem nič, ker nisem vredna in ne zaslužim.» — «Nikar je ne žalite, ker vam

daje tako rada.» — «Dobro, če je tako, naj mi ona izbere.» Nato izbere Bernardika in reče: «Ta križ bodi za vas, to medaljico pa hranite v moj spomin.» Luteranka je začela znova na glas jokati. Spremljevalka reče: «Upam, da se sedaj ne boste več upirali luči in da boste z menoj molili.» — «Vse bom storila, kar hočete od mene!» Kmalu potem je luteranka vstopila v katoliško cerkev.

Ko so bili Prusi l. 1870 pred Parizom, jej je nekdo rekel: «Prusi so pred vrati, ali se kaj bojite?» — «Ne, gospod!» — «Vi se torej nič ne bojite?» — «Jaz se bojim samo slabih katoličanov!» — «In nič drugega?» — «Prav nič!» Preprosta in ponižna Bernardika je bila prepričana, da nobena reč toliko ne škoduje, ko zgledi slabih katoličanov. To potrjuje tudi vsakdanja izkušnja.

Bernardika je veliko *molila* in se veliko žrtvovala za *grešnike*, kakor jej je presv. Devica naročila v prikazni. Ni bilo dneva, da bi ne bila *molila sv. rožnega venca in križevega pota za verne duše vicah*. Hodimo v ponižnosti za njo, ker je to božja pot večnega zveličanja.

*

* *

*

*

*

*

*

*

17. «Kar je slabotno, izvoli Bog, da osramoti, kar je mogočno» in: «Naša zmožnost je od Boga!» te besede sv. Pavla so se po vsem uresničile na lurdski siromašni pastirici Bernardiki. Iz Lurda je prišla luč, ki je posvetila po celem svetu. Ta deklice se je Bog poslužil, da je predramil speči neverni svet, dvignil Francijo iz prepada globoke nevere,

ogrel cel svet, za gorečo molitev, zlasti za *molitev sv. rožnega venca*. Na tisoče in tisoče ljudi prihaja od takrat vsako leto v Lurd. Leta 1876 so v Lurdu posvetili baziliko in kronali lurdsko M. B. Leta 1901 so tam posvetili novo cerkev sv. rožnega venca. Ob petdesetletnici lurških prikazni je bilo tam do stotisoč ljudi.

Brez števila ljudi je našlo tam dušno in telesno zdravje. Spisane so cele knjige o velikih čudežih, ki so jih potrdili zdravniki in celo luteranski zdravniki.

Toda življenje sv. Bernardike je imelo biti le kratko. Bernardika je veliko trpela na telesu in na duši. Predstojnice so se bale za njeno ponižnost, pa so jo trdo prijemale in poniževale, kar je prenašala vedno molče zavoljo Jezusa, čeprav jo je v duši včasih hudo bolelo. Na telesu pa je trpela naduho že od mladih dni. Ta bolezen se ji je proti koncu njenega življenja zelo poostrila. Že od l. 1876 je morala biti skoroda vedno v postelji. V tej hudi bolezni je dala vse od sebe, kar je še imela, t. j. nekaj podobic in medaljic. Potem je vzkliknila: «Sedaj nimam drugega ko *Njega* in to mi zadostuje.»

Sluteč na bližnjo smrt je na praznik sv. Jožefa l. 1879 goreče prosila sv. Jožefa milosti *dobre smrti*. Dne 28. marca istega leta je bolezen tako shujšala, da je mati generala svetovala, naj prejme sv. zakramente za umirajoče, kar je Bernardika storila z veliko zadovoljnostjo. Preden je prejela sv. popotnico, je dvignila glas in rekla navzočnim redovnicam: «Prosim, draga mati (general), odpustite vse žalitve, ki bi jih bila utegnila storiti v redovnem življenju s svojimi nezvestobami; prosim vse

tovarišice, odpustite vse slabe zglede, ki sem jih dala, *zlasti s svojo prevzetnostjo.*»

Ko je trpela smrtne bolečine, jej reče sestrapostrežnica: «Grem prosit brezmadežno Devico, naj vam podeli tolažbo.» — «Ne, ne! ne tolažbe, ampak moč in potrpežljivost», je dejala sv. Bernardika. Dne 16. aprila, v sredo po Veliki noči l. 1879, je začela umirati. Klicali so g. domačega kapelana, da se je še zadnjič prav skesano spovedala. Ker ji je bil papež Pij IX. poslal poseben blagoslov za smrtno uro, je prosila, naj jej dajo papeževo pismo, ker je mislila, da je mora držati ob smrti uri v rokah. Ko so ji rekli, da je dovolj, če ima le namen in da kliče ime Jezusovo na pomoč, je takoj začela izgovarjati presladko ime.

Neka redovnica jej je rekla: «Ljuba sestra, vi ste sedaj *na križu.*» Bernardika je raztegnila roke, kakor Jezus na križu in rekla: «O Jezus, kako te ljubim!»

Nato so začeli moliti molitve za umirajoče in Bernardika je molila ž njimi. Na koncu je svojo tresočo se roko dela na srce, zaprla oči in rekla potihoma: «O Bog, jaz te ljubim z vsem svojim srcem, z vso svojo dušo in z vsemi svojimi močmi!» Kmalu potem je vzela v roke božje razpelo ter je poljubila. Prosila je še enkrat, naj bi sestra postrežnica oprostila, če jo je kaj žalila. Potem je rekla: «Žeja me!» Ponudili so jej pijačo, da si je omočila ustnice. Preden je to storila, se je še enkrat in sicer zadnjič lepo prekrižala. Takoj nato je še potihoma rekla: «Sveta Marija, mati Božja, prosí zame, ubogo grešnico... ubogo grešnico.» S temi besedami je izdihnila svojo dušo ob 3.15 pop., v sredo po Veliki noči l. 1879.

18. Na vrtu tega samostana so imeli lepo kapelico, posvečeno *sv. Jožefu*, ki ga je Bernardika imenovala svojega očeta in ki se mu je goreče priporočala za srečno zadnjo uro. V tej kapelici so položili k počitku njeno sveto truplo. Pogreb je bil veličasten in na njen grob so takoj začeli prihajati ljudje v vedno večjih množicah. Čudežev se je tu zgodilo brez števila.

Dne 22. sept. 1909 so po cerkvenih predpisih pregledali njen grob in njene zemske ostanke. Komisija je dala odpreti grob. Delavci, ki so prej morali priseči, da bodo vse zvesto delali, so potegnili rakev iz grobnice in jo potem nesli na svitlo v šotor, ki je bil za to pripravljen zraven kapelice *sv. Jožefa*. Ko so odprli rakev, ni bilo prav nobenega duha. Bernardika je po tridesetih letih bila nestrohla, oblečena v svojo redovno obleko. Njen obraz, roke in podlakti so bili odkriti in blede, oči zaprte in nekoliko udrte v očnicah. Roke so bile sklenene na prsih in ovite z rožnim vencem. Na prsih jej je ležal križ. Na podlaktih so se razločevale žile.

Redovnice so previdno odstranile nje obleko, ki je bila vlažna, prav tako tudi žagovino in oglje, ki je bilo nasuto okrog trupla. Zdravniki so se z navzočnimi redovnicami in drugimi prepričali, da je bilo truplo suho, popolnoma ohranjeno in brez vsakega znamenja mrliškega razpadanja. Leva stran trupla je bila nekoliko višja ko desna in desno koleno nekoliko bolj debelo ko levo, ker je na desnem imela v zadnjem času svojega življenja tvor. Glava

in roke so bile ljubeznivo nagnene nekoliko na desno stran,

Redovnice so sveto truplo umile, je preoblekle v novo redovno obleko in je previdno položile v novo rakev. Tako so jo začasno spet položili v grobnico v kapelici *sv. Jožefa*.

Dne 13. avgusta l. 1913. jo je cerkev že proglasila za častitljivo služabnico božjo.

Dne 14. junija l. 1925. jo je sedanji papež Pij XI. z veliko slovesnostjo proglasil blaženo. Posebno velike slovesnosti so bile takrat v Neversu. Njeno sveto truplo so položili v stekleno in bronasto rakev, kjer se zdi, kakor da bi spala. Nato so jo prenesli dne 3. avg. 1925. v notranjo samostansko kapelo, kjer so jo za stalno položili k počitku na levi strani velikega oltarja pod nogami brezmadežne lurdske M. B.

Dne 8. dec. l. 1913. je bila po novih velikih čudežih proglašena za svetnico. Izpolnilo se je, kar jej je Marija razodela ob tretji prikazni: «Obljubljam ti, da boš srečna na onem svetu.»

* * *

19. Na sv. Bernardiki vidimo, da je tisti prav povišan, ki ga Bog poviša in ne tisti, ki se sam povišuje. Bog se posluži ponižnih in slabotnih ljudi, da izevede s pomočjo svoje milosti velike reči. Ponižna pastirica Bernardika je pretresla cel svet, je zdramila spečo Francijo in tako koristila katoliški cerkvi, da jo smemo po uspehih primerjati *apostolom*. Zgled sv. Bernardike dokazuje, da je vsa naša zmožnost od Boga.

Posnemajmo jo v ponižnosti, v molitvi sv. rožnega venca in v češčenju sv. Jožefa, ki ga je ona imenovala svojega očeta in ga prosila za srečno zadnjo uro. Če jo bomo v življenju posnemali v ponižnosti, preprostosti in otroški nedolžnosti, se bomo kdaj ž njo veselili povišani v božjem kraljestvu in takrat bomo še le spoznali, da je vsa naša zmožnost pa tudi vsa naša sreča od Boga.

20. «Naša zmožnost je od Boga» — pravi sv. Pavel. Komur Bog naloži breme — in bodi še tako težko in mučno — mu hkrati da tudi potrebne zmožnosti, moči in tolažbe, da je lahko prenaša. Večkrat mislimo, da je to ali ono delo za nas pretežko in krivično; včasih že tudi obupujemo ali tožimo, da je kaj takega nemogoče prenašati, toda prav pri takih težkih in sitnosti polnih delih čutimo največjo tolažbo in veselje. Od kod prihaja ta tolažba in to veselje? Sv. Pavel odgovarja: «Naša zmožnost je od Boga!»

Ko se je prečista Devica prikazala sv. Bernardiki tretjikrat, jej je rekla te-le pomenljive besede: «*Ne obljubim ti, da boš srečna na tem svetu, ampak na onem.*» Te besede so se na sv. Bernardiki uresničile v polni meri. V življenju je trpela in sicer že od samega rojstva, pa Božja pomoč in tolažba je bila vedno ž njo, da ni v žalostnih trenutkih nikoli zgubila upanja. Čeprav je veliko trpela, ni celo svoje življenje žalila Boga! To priča naslednji dogodek: Nekega dne, ko je bila že smrtno

bolna, jo je iz bolniške sobe spremljala sestra tovarišica v domačo kapelo, kjer je imel domači kapelan govor. Po govoru je rekla sv. Bernardika tovarišici: «O kako sem zadovoljna, da sem slišala ta krščanski nauk!»

«Zakaj pa? Saj je pridigar govoril o grehu!»

«To je da! Ali niste slišali kaj je rekel?»

«Kaj takega?»

«Pridigar je rekel, da ne storimo greha, če nimamo volje storiti ga. Glejte, jaz se ne spominjam, da bi bila kdaj v celem življenju hotela storiti en sam greh. Torej ga tudi nisem nikdar storila. To je, kar me tako veseli.»

Sedaj lahko razumemo, zakaj si je Brezmadežna izbrala ponižno Bernardiko, ki ni nikdar hoté naredila nobenega greha, za orodje, s katerim je storila velike reči. Ta okolnost, da ni nikdar hoté storila nobenega greha, nam pove tudi, zakaj je bila sv. Bernardika v vseh bridkosti in žalitvah in v vsem dušnem in telesnem dolgotrajnem trpljenju vedno vesela in pogumna. Človek, ki se skrbno čuva greha in se ga ogiblje, dobiva od Boga nebeških tolažb in uživa nebeško veselje.

*

* * *

21. Sv. Bernardika je trpela dvojno mučeništvo: mučeništvo na telesu in mučeništvo na srcu ali na duši.

Mučeništvo na telesu: Dokler je bila pri starših je ž njimi živela v velikem siromaštvu. Ko bi bila v mladih letih imela vso potrebno hrano, bi se bila morda rešila naduhe, ki jo je pozneje strašno mučila do smrti. Ker je starši niso mogli imeti

doma, je morala biti nekoliko časa tudi pastirica pri drugih. Iz tega velikega siromaštva je Marija dvignila Bernardiko in jo presadila v samostan v Neversu.

Mučeništvo na srcu in na duši je potrpežljivo prenašala v samostanu, kjer so jo trdo prijemali, da bi ne postala prevzetna. Ves čas do smrti se je ohranila pokorna, potrpežljiva in ponižna. Svoje natanje boli je včasih nehote izdala. Ko jo je nekega dne napadala huda naduha in jo je sestra tovarišica začela pomilovati, je sv. Bernardika vzdihnila: «Oh, prav res! Če človek ne more dihati, je to veliko trpljenje in notranje mučeništvo.» Mučila je sv. Bernardiko zlasti misel, da je čč. sestre ne marajo, ker so ravnale z njo trdo. Mislila si je tudi, da je samostanu le v breme in nadlego, ker je bila bolna. Z drugimi so predstojnice občevala z ljubeznijo, le ž njo so ravnale trdo, da je bila Bernardika prisiljena iskati tolažbe le v Bogu. Trpela je, a vedno molčala. Iz njenih ust ni bilo nikdar nobene pritožbe.

Spovednik jej je svetoval: «Držite se tesno Jezusa, ki v sv. tabernakelju veliko trpi, pa ne reče nikoli besede. Spominjajte se besedi, ki vam jih je rekla Prečista: Pokora, pokora, pokora! Trpite molče in le z namenom, da bi vsi Jezusa in Marijo častili!»

V njenih zapiskih najdemo zapisano: «Po zgledu Jezusa in Marije hočem pogumno in velikodušno nositi križ, ki bodi skrit v mojem srcu.»

Tako je rastla deklica Bernardika v dvojnem mučeništvu in je prejela v nebesih poleg deviške krone tudi mučeniško krono.

*

* *

22. Kako je Bernardika razumela, da mora biti naše življenje žrtva za Boga in za Zveličarja Jezusa, priča njen izrek, ki ga je zapisala v svoje zapiske: «O Bog, če mi ni dano, da bi zate prelila kri in dala življenje, hočem vsaj umreti vsemu, kar Tebi ne ugaja. O križ mojega Zveličarja, o sveti križ, o Božji križ, v tebe hočem položiti vse svoje upanje, svoje moči in svoje veselje!»

*

* *

23. V tem pogledu mora biti sv. Bernardika zgled vsem ljudem, zlasti pa vsem delavkam in služabnicam. Vsak človek, ki se hoče zveličati, se mora žrtvovati za Boga in za Jezusa tudi v vsakdanjem življenju. Človek mora biti vedno pogumen in vesel, kajti Bog da potrebnih milosti, kolikor sami hočemo, da lahko z veseljem premagamo vse težkoče. Ko je ležala sv. Bernardika smrtno bolna v postelji, je prišla k njej predstojnica in jej prijazno rekla: «No, kaj dela tu naša lena mala?»

«Mati, jaz izpolnjujem svojo dolžnost.»

«Kakšno dolžnost?»

«Da sem bolna!»

Neki drugi tovarišici-redovnici je pisala v Lurd: «Jaz sem neprestano v svoji beli kapelici.» Hotela je reči: Jaz imam čez glavo belo pregrinjalo in to je meni kot bela kapelica, v kateri molim neprestano Boga in Jezusa in se tudi v vsakdanjem delu Njemu žrtvujem.

Kakšen lep zgled je to ne-le za vas, ampak tudi za nas duhovnike, ki nosimo posebno obleko. Ta obleka bi nam morala biti kot kapelica, v kateri bi morali biti vedno zbrani pri vseh opravilih, da bi vedno molili Jezusa in se zanj žrtvovali.

Tudi sv. Frančišek Asiški je nekaj podobnega priporočal svojim bratom-redovnikom. Rekel je: Ko greste iz svoje celice vun in na pot, se morate tudi zunaj tako obnašati, kakor da bi bili v celici ali v cerkvi. Vaše telo bodi vam celica, v njem duša, ki moli neprestano Boga!

*

* *

24. Sv. Bernardika je pri vseh delih in pri vseh bolestitih gledala Jezusa, ki jo je tolažil. Jezus jej je bil tista nebeška tolažba in sladkost, ki jej je največje bolečine in težave izpreminjal v veselje. Ko jej je poslala predstojnica nekega samostana lepo božje razpelo v dar, jej je odpisala: «Dobila sem dovoljenje da smem imeti to božje razpelo pri sebi na postelji. S svojim Kristusom na postelji sem bolj srečna ko kraljica na svojem prestolu.» Jezus jo je v trpljenju tako potolažil, da je rekla: «Kadar začutim zapuščenost ali se mi hoče polastiti duše otožnost, mi že sam pogled na pozlačeno majhno moštranco, ki mi visi ob postelji, obudi moč in željo, naj bi se čedalje bolj žrtvovala za Jezusa!»

*

* *

25. Nek pobožni pisatelj (1) pravi: «Bog skrije na dnu vsake bolesti *nebeški dar*, kajti prenašati

1) Mons. Gerbert. Glej knjigo: Santa Maria Bernarda. Spisala Marija Ter. Bordenave, 1933 str. 256.

trpljenje se pravi, nabirati si zasluge, dvigati se in spopolnjevati se v plemenitosti. On je vse tako uredil, da dobivamo od svojih solz najboljše upanje: Upam, ker prenašam trpljenje.» Tisti nebeški dar, ki je skrit v preganjanju, zaničevanju in trpljenju, imenuje, sv. Bernardika Jezusa samega: Da moremo vse preganjanje, zaničevanje, trpljenje in vse nevšečnosti prenašati, je povsod Jezus, ki nas tolaži. Sv. Pavel pravi: «Naša zmožnost je od Boga!» Bog sam je, ki tolaži trpečo dušo in jej daje upanje večnega žveličanja.

Ta nauk je nam vsem, zlasti njim, ki morajo v potu svojega obraza jesti svoj kruh, v veliko tolažbo. V vsaki bridkosti in žalosti najdete nebeški dar oziroma Boga ali Jezusa samega, ki je naša neskončna tolažba. Zato bodimo v preganjanju, trpljenju, v bridkosti in žalosti potrpežljivi po zgledu sv. Bernardike, kajti potrpežljivo prenašati gorje se pravi nabirati si zasluge, dvigati se in spopolnjevati se v plemenitosti. Na dnu bridkosti in žalosti je Bog, je Zveličar Jezus, ki je naša največja tolažba in neskončno veselje.

Trd je oreh in s kamenom ali železom moramo lupino razbiti, toda v sredi je jedro, ki je presladko; trd je tudi lešnik, a ko mu razbijemo lupino, najdemo v sredi presladko jedrce, ki je použijemo z vso slastjo.

Tako je tudi trpljenje zoprno, a če je prenašamo potrpežljivo, najdemo v njem nebeški dar — samega Jezusa Kristusa, kakor je govorila v trpljenju sv. Bernardika, ko je tiščala Božje razpelo k srcu in je govorila: «S svojim Kristusom sem bolj srečna, ko kraljica na svojem prestolu.»

Nič ne de, če je kdo morda siromašen, da stanuje v siromašnih stanovanjih, morda celo pod streho in v mali sobici z malimi okni. Ta sobica se izpremeni v raj, če je z vami Jezus. Ob siromašni postelji imejte božje razpelo, katero poljubljajte in pritiskajte na svoje srce, da boste mogli s sv. Bernardiko govoriti: «Bolj sem srečna s svojim Zveličarjem, ko kraljica na svojem prestolu.»

*

* *

26. «Naša zmožnost je od Boga». Ko nam Bog da milost, postanejo tudi najbolj težke reči lahke in najbolj zoprne sladke. Tudi smrt sama postane človeku lahka in tolažbe polna.

Sv. Lidvina, ki jo praznujemo dne 14. aprila je 33 let ležala v postelji in trpela ves čas strašne bolečine. In vendar je bila, kakor pravi njen životopis, v svojem srcu bolj zadovoljna in srečna ko tisoč in tisoč ljudi, ki se jim na videz dobro godi. Kako naj rešimo to uganke? Sv. Lidvina je videla kakor sv. Bernardika v vsaki bridkosti in bolečini na dnu Božji dar, t. j. Jezusa samega, kakor je rekel: «Pridite k meni vsa, ki ste s trudom in delom obloženi in jaz vas poživim.» Zato je sv. Lidvina tako vzljubila bolečine, da je rekla: «Ko bi si mogla pridobiti spet zdravje z eno samo Zdravamarijo, ne bi tega marala storiti. «Tako sladke so se ji zdele bolečine, ko je v njih premišljevala Jezusa in Njegovo trpljenje.

Svetniki in svetnice Božje nam kažejo, kako moramo iskati v trpljenju, mučeništvu in preganjanju Božjega daru, t. j. Jezusa samega, ki je naša največja tolažba, ljubezen in naša zmožnost, s katero

si nabiramo zasluge in se dvigamo v nebeško kraljestvo.

27. «Naša zmožnost je od Boga!» Vzvišenega nauka Kristusovega ne moremo izpolnjevati, ako nam Bog ne da nadnaravne moči ali milosti. Nekaterih Kristusovih zapovedi niso v starem zakonu niti poznali.

Ko je Jezus postavil pri zadnji večerji najsv. zakrament, v katerem je nam dal samega sebe, kakor se je na križu popolnoma žrtvoval za nas — je dal še novo zapoved, po kateri se krščanstvo razločuje od vseh drugih ver na zemlji. Rekej je: Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite med seboj. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste ljubezen imeli mej seboj (Jan. 13, 34).»

To je nova Jezusova zapoved, ki je vzeta naravnost iz njegovega presv. Srca. Kdor je ne pozna in je ne izvršuje, ne kaže, da je kristjan. Tak je kristjan le po imenu, ker je mrtev na duši in večkrat le v pohujšanje drugim in v sramoto sv. krščanski veri.

Sv. Janez, apostol, ki je najbolj poznal Jezusov nauk pravi: «Preljubi, ljubimo se med seboj, ker je ljubezen iz Boga. Kdor ne ljubi, ne pozna Boga, zakaj Bog je ljubezen. V tem se je skazala ljubezen Božja do nas, da je Bog poslal svojega edinorojenega Sina na svet, da bi po njem živeli. V tem je ljubezen: ne kakor da bi bili mi Boga ljubili, temveč

da nas je on prej ljubil in da je poslal svojega edिनorojenega Sina v spravo za naše grehe. Preljubi, ako nas je Bog tako ljubil, moramo tudi mi eden drugega ljubiti.»

To je nauk o ljubezni Božji, ki se razteza na vse ljudi, prijatelje in sovražnike, bogate in siromake, visoke in preproste, t. j. na vse, ki se imenujejo naš *bližnji*.

*

* *

28. To je nova zapoved Gospodova, ki je Judje niso poznali ali niso hoteli poznati. Tega vzvišeneга nauka pa ne bi mogli izpolnjevati, ako bi nam Bog ne dal moči ali milosti. Zato pravi sv. Pavel: «Naša zmožnost je od Boga.»

«Kdo je moj bližnji?» je vprašal učenik postave gospoda Jezusa Kristusa. Ta učenik je vedel, da je za zveličanje potrebno ljubiti Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči in iz vse svoje misli, svojega bližnjega pa kakor sam sebe — a ni vedel, kdo je njegov bližnji.

*

* *

29. Učenik postave je mislil, da naš bližnji ni vsak človek. Judje so zlasti mislili, da sovražnikov nismo dolžni ljubiti. Kristus pa je z današnjo priliki hotel povedati, da smo dolžni ljubiti vsakega človeka, tudi sovražnika in da smo mu dolžni pomagati. Kristus je ob drugi priliki slovesno rekel: «Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte njim, ki vas sovražijo in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo (Mat. 5, 44).»

Človek, ki je bil padel mej razbojnike, ki so ga ranili in oropali, da je ležal krvav ob cesti, je bil Jud in znano je, da so Judje bili največji nasprotniki Samarijanov. Mimo oropanega in ranjenega Juda sta šla judovski duhovnik in levit, pa mu nista pomagala, prišel je tudi Samarijan — njegov nasprotnik, a ta mu je takoj pomagal. Jezus je hotel reči: bližnji Samarijanom so tudi Judje in bližnji Judom so tudi Samarijani. Jud ne sme sovražiti Samarijana in Samarijan ne Juda, čeprav so si nasprotni. To nasprotje ne sme kaliti ljubezni do bližnjega.

Krasen zgled, kako se moramo obnašati s svojimi sovražniki, je sveti Ladislav, ogrski kralj. Sovražniki so mu hoteli vzeti krono in kraljestvo, Ladislav pa je z Božjo pomočjo vse sovražnike premagal in na koncu vsem odpustil; hoteli so ga z zvijačo umoriti, a ko je smrti ušel, je na koncu vsem odpustil in se ni maščeval.

O njem poroča zgodovina, da je bil skoraj vsak dan pri sv. maši, da so ga vsi imenovali očeta, da je strogo in ostro živel, ni pil vina, da je spal na trdem ležišču in da je njegova dvorna palača bila podobna samostanu. Pred vsako vojsko je ukazal ljudstvu, naj se tri dni posti in opravlja goreče molitve za zmago pravične stvari.

O njem se pripoveduje, da je bil za glavo višji, ko vsi drugi ljudje in da je bil v svojih sodbah in razsodbah tako usmiljen, dobrotljiv in zmeren, da so ga vsi spoštovali kot pravičnega in usmiljenega očeta.

V svojih vojskah proti Hunom je videl nekoč, da je hunski jezdec na konju vlekel s seboj ugrabljeno krščansko dekle. Sv. Ladislav je z močnim

glasom zaklical dekletu, naj se vrže s silo s konja in naj potegne s seboj tudi jezdeca. Tako se je tudi zgodilo. Ko je jezdec padel s konja, je sv. Ladislav naglo pritekel, ga premagal in tako rešil krščansko dekle iz krempljev pohotnega in nesramnega Huna.

*
* *
*

29. Današnji sv. evangelij nas uči tudi, da ne smemo delati razlike mej bogatimi in siromaki, mej gospodi in prostaki, ampak da moramo vsem enakomerno pomagati, ko so v potrebi. Duhovnik in levit sta videla siromaka, v krvi ležečega, pa sta šla mimo. Samarijan pa ni gledal na njegovo siromaštvo, ker je imel usmiljeno srce. Zato mu je pomagal, ga položil na svoje živinče, mu vlil olja in vina v rane, ga prenesel v gostilno in ga oskrbel. Drugi dan je vzel dva denarja, dal gostilničarju in mu rekel: «Skrbi zanj in kolikor boš več izdal, ti bom poravnal, ko se vrnem.» Vse to pripovedovanje kaže, da je ranjenec bil velik siromak, ki si tega ne bi bil mogel oskrbeti in plačati.

*
* *

31. Ta Kristusova zapoved, ki nam veleva ljubiti vsakega — tudi nasprotnika in tudi največjega siromaka, je nova Kristusova zapoved. Zato je Kristus rekel: «Novo zapoved vam dam, namreč, da se med seboj ljubite, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite mej seboj. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen mej seboj (Jan. 13, 34)... Povem vam pa: Ljubite svoje neprijatelje, delajte dobro njim, ki vas sovražijo. Bla-

goslavlajte te, ki vas kolnejo in molite zanje, ki vas obrekujejo... Če ljubite tiste, ki vas ljubijo, kakšne zasluge imate? Tudi grešniki ljubijo tiste, ki nje ljubijo. In če dobro delate njim, ki vam dobro delajo, kakšne zasluge imate? To delajo tudi grešniki (Luk. 6, 27).»

32. «V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen mej seboj» — tako je rekel Kristus. Ta nauk je tudi v današnjem sv. evangeliju. Kristus ni rekel: «V tem bodo spoznali, da ste moji učenci, ako boste hodili pogostoma k sv. maši, k sv. obhajilu, k sv. blagoslovu, ako boste veliko molili i. t. d.», ampak: «ako boste imeli ljubezen mej seboj.» Prav je, da veliko molimo, da hodimo k sv. maši in pogostoma prejemamo sv. obhajilo i. t. d., toda svet tega ne more prav razumeti, kakor tudi sami — žal večkrat ne razumemo, da mora s temi rečmi biti vselej združena — ljubezen Božja. Zato pa ni pravih uspehov, kajti svet spoznava prave učence Gospodove in Gospoda samega po naši mejsebojni ljubezni. Kjer ni Božje ljubezni, kjer so zdražbe in sovraštva, tam ni Gospoda, tam ni prave vere in ni prave cerkve. Taka je vselej ljudska sodba.

Če pregledamo životopise svetnikov in svetnic Božjih, najdemo na vsaki strani dokazane te nauke. Da se je v prvem stoletju tako naglo širila krščanska vera in krščanska cerkev, je v to največ

pripomogla živa krščanska ljubezen do bližnjega, v kateri so se odlikovali prvi kristjani.

Sv. apostoli so postavili dijakone, katerim so izročili del mašnikovih opravil, namreč dobrodelnost. Dijakon sv. Lavrencij n. pr. je v Rimu skrbel za 1500 siromakov, katere je cerkev redila in podpirala. Kaj je to diakonat, ali postrežniška služba, kaj pomenjajo v mašnih knjigah besede: Collecta ali zbirka, Offertorium ali darovanje i. t. d. sedaj skoro ne razumemo, ker je cerkev v nekaterih krajih vse to delo skoraj popolnoma opustila oziroma morala opustiti, ker je to država prevzela.

Ker je pa delo ljubezni in dobrodelnosti apostolsko delo oziroma delo duhovstva novega zakona, imej vsak dušni pastir v svoji župniji ali duhovniji poseben dobrodelni odsek, ki je del Kattoliške akcije, kajti drugače bi moderno duhovstvo ne imelo enega važnega dela apostolskega delovanja, ki je za širjenje verskega življenja in sv. vere odločilne važnosti.

Životopis sv. Vincencija Pevelskega nam jasno kaže, kako tesno je združeno versko življenje z dobrodelnostjo. Sv. Vincencija smemo prištevati največjim apostolom sv. krščanske cerkve. Ravnal se je po besedah sv. Pavla: «V vsem sem vam pokazal, da se je treba tako truditi in skrbeti za slabotne in se spominjati besedi Gospoda Jezusa Kr. ki je rekel: «Boljše je dajati, ko prejemati.»

Prav enak sv. Vincenciju Pavelskemu je bil v 17. stoletju sv. Jeronim Emilijanski. Storil je za siromake neizmerno dosti. Žrtvoval se je zlasti za siromašne otroke, ki so postopali okrog v onem času, ko je bila na Benečanskem lakot in kuga.

Pripoveduje se o njem, da je bil po naravi nagle jeze in strasten, a polagoma se je tako ukrotil, da se sploh ni več ne jezil ne maščeval. Nekoč je moral enega svojih mlajših sorodnikov zagovarjati. Uradnik pa se je začel nad njim surovo in divje zadirati, ga strastno napadati, zmerjati, preklinjati in nazadnje še pretiti, da mu bo brado po čopkih izril. Sv. Jeronim je bil popolnoma miren. Ko je uradnik končal svoje zmerjanje, je svetnik poklonil glavo in mu smeja se rekel: «Tu je sedaj brada! Le storite, kar pretite, če je Bogu to všeč.»

*
* *
*

33. Ko bi hoteli kristjani resno izpolnjevati nauke, ki nam jih daje prilika o usmiljenem Samaritanu, bi zasvetila s Sijona tako velika luč, da bi jo vsi narodje celega sveta videli in k njej hiteli govoriti: «Pridite, pojdemo h Gospodovemu hribu...», da nas bo učil svoja pota in da bomo hodili po Njegovih stezah, ker s Sijona bo izšla postava in Gospodova beseda iz Jeruzalema... Narodi bodo v tvoji luči hodili in kralji v svetlobi, katera tebi vzhaja (2, 13 in 60, 3).»

Iz tega je razvidno, zakaj so svetniki in zlasti ustanovitelji redov ob smrtni uri priporočali ljubezen do bližnjega in le ljubezen do bližnjega. Ljubezen do Boga in do bližnjega je tista velika nova zvezda, ki se je prikazala s Kristusom, ki je pripekljala tri modre iz Jutrove dežele. Dandanes se nam je ta zvezda skrila za temni gaj, kakor se je bila skrila sv. trem kraljem, ki so Zveličarja iskali pri Herodu v Jeruzalemu in ne v Betlehemu. Tudi današnji svet išče rešitve povsod drugod, le pri Kri-

stusu ne! Zato pa je zavladała tema in velika zmeš-
njava mej Adamovimi otroci. Ljudje se sovražijo,
so si nevoščljivi, se povzdigujejo čez druge, se iz-
podjedajo; če dobro ne čuvaš ti gotovo pokradejo
ali kaj poškodujejo; če dobro ne prešteješ, te gotovo
osleparijo; če se dobro ne znaš braniti, te vsega u-
mažejo in obrečejo; na kratko: Izginila je ljubezen
do Boga in do bližnjega po družinah in pri celih
narodih. Velika, svitla nova zvezda se je skrila. Tre-
ba je, da gremo vun iz farizejskega Jeruzalema, kjer
je vladal paganski krvoločni kraj Herod in da kre-
nemo proti Betlehemu k milemu Jezusu in Njegov-
vemu presv. Srcu in da začnemo resno izpolnjevati
njegove vzvišene nauke.

Teh vzvišenih naukov Kristusovih pa ne mo-
remo izpolnjevati brez milosti Božje: Naša zmož-
nost je od Boga! Zato pa moramo goreče in veliko
moliti, da nam Bog podeli milost, da bi mogli po
tem nauku natančno živeti in vsemu svetu kazati
pot v večno zveličanje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

34. Prevzetni farizej je vprašal Jezusa: «Kaj
mi je storiti, da dosežem večno zveličanje?» Kri-
stus mu reče: «Kaj je zapisano v postavi? Kako be-
reš?» Farizej odgovori: «Ljubi svojega Boga iz ce-
lega svojega srca, iz cele svoje duše, iz vseh svojih
moči in iz vse svoje misli; svojega bližnjega pa ka-
kor sam sebe!» Kristus mu reče: «Prav si odgo-
voril, delaj tako in boš živel!»

35. Besede: Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše, iz vseh svojih moči in iz vse svoje misli so zapisane v peti Mozesovi knjigi (6, 4). To je bilo zapovedano izraelskemu ljudstvu, a velja za vse čase.

Mej vsemi drugimi zapovedmi je ta prva in glavna. Prav za prav vsebuje ta zapoved vse druge zapovedi, ki so zapisane v postavi in v prerokih.

Kdor resnično ljubi Boga, je v vseh rečeh tudi pošten in pravičen, saj je Bog zapovedal pravičnost; je pobožen, saj je to Božja volja; spoštuje starše, saj je Bog tako zapovedal in obljubil njim, ki bodo starše spoštovali, dolgo življenje in vse dobro na zemlji; se čuva nečistosti in prešuštvovanja, saj je to pred Bogom gnusoba; ne priča po krivem, saj je Bog to prepovedal; ni nevoščljiv, saj je Bogu to zoprno; je pokoren sv. Cerkvi, saj nadomestuje Cerkev Boga i. t. d.

Kdor ljubi Boga, izpolnjuje torej iz ljubezni do Boga vse zapovedi; kdor pa Boga ne ljubi, ne izpolnjuje nobene zapovedi.

Dobijo se na svetu ljudje, ki pravijo, da so pravični in pošteni, ki sladko govorijo in se dobričkajo, o katerih pa vemo, da ne ljubijo Boga; o takih lahko rečemo, da so hinavci, da so pobeljeni grobovi, ki so le od zunaj lepi, od znotraj pa grdi. Takim ne smemo zaupati, ker drugače bomo nesrečni.

To je zlato pravilo za vse, ki sklepajo prijateljstvo ali tudi zakon. Kdor Boga ne ljubi, tudi tebe ne ljubi. Če ti sedaj obeta prijateljstvo ali celo za-

kon, te bo prav gotovo osleparil. Ogibaj se takih, da te nesreča ne zadene, ki se morda ne bo dala več popraviti.

36. Kaj se pravi ljubiti Boga *iz celega svojega srca*, iz cele svoje duše, iz vseh svojih moči in iz svojih misli?

Ljubiti ga *iz celega svojega srca* se pravi posvetiti Bogu celo svojo srce brez vsakega pridržka. Če bi le en majhen pridržek imeli, bi naša ljubezen ne bila nič vredna, kajti tak človek je vendar le pripravljen v nekaterih slučajih Boga žaliti in ga izdati. Če bi le v enem samem majhnem kotičku kraljeval hudobni duh — bi v našem srcu ne mogel kraljevati Bog. Kristus je rekel, da ne moremo hkra-
ti služiti Bogu in mamonu!

Ljubiti Boga *iz cele svoje duše* se pravi Bogu popolnoma posvetiti svojo dušo. Dušo je ustvaril Bog, da bi mu služila, ga spoznavala in častila. Kdor bi rabil svojo dušo in svoje dušne moči za kaj drugega, kar ni v čast Božjo, bi ne ljubil Boga iz cele svoje duše.

Ljubiti Boga *iz vseh svojih moči* se pravi Bogu posvetiti vse svoje moči, dušne in telesne. Nobenega človeka in nobene stvari ne smemo tako ljubiti ko Boga. Njemu morajo biti posvečene vse naše moči. Naj pride karkoli — Boga ne smemo nikdar zatajiti ali žaliti. Vse drugo mora biti v mejah ljubezni Božje.

Zgled so nam dali mučenci Gospodovi. Grozili so jim: Ako ne zatajite Jezusa, vas pribijemo na križ! Mučenci so pogumno odgovarjali: «Tega ne

moremo storiti in ne bomo nikdar storili, ker ljubimo Jezusa iz vseh svojih moči!» Sovražniki so jih raztegnili na križ, a preden so jim zabili prvi žebelj v roko ali nogo, so jih vprašali: «Ali ste se premislili? Rešite se in zatajite Jezusa Kristusa! Molite malike in vas izpustimo!» Mučenci pa so odgovarjali: «Ne moremo!» Sovražniki so jim zabili druge žeblje v roke in noge in so jih vprašali: «Ali ste se premislili? Ali ste pripravljeni sedaj zatajiti Jezusa Kristusa in moliti bogove?» Mučenci so odgovarjali: «Ne moremo!»

Ko so na križu že pojemali v strašnih bolečinah, so jih sovražniki še enkrat vprašali: «Ali se hočete odpovedati Kristusu in njegovim naukom, da se rešite?» In zadnjič so mučenci odgovorili: «Ne moremo! O Jezus, ljubimo Te čez vse iz vseh svojih moči!»

Tako so umirali mučenci vztrajajoč v trpljenju do zadnjega izdiha.

Ljubiti Boga *iz vseh svojih misli* se pravi, posvetiti Njemu popolnoma vse svoje misli. Naša prva in zadnja misel mora biti Bog, mora biti Zveličar Jezus Kr.

Kdor ljubi Boga *iz vseh svojih misli*, bo pri vsaki reči premislil, ali je to po Božji volji ali ni, ali je žalitev vsemogočnega in neskončno dobrega Boga ali ni in bo vselej in povsod tako delal, da bo Bogu po volji in Bogu v čast.

Kdor ljubi Boga *iz vseh svojih misli*, bo imel vedno Boga pred očmi, t. j. bo mislil vedno na pričujočnost Božjo in živel v strahu Božjem ogibajoč se greha in delajoč dobro.

Ljubimo tedaj Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše, iz vseh svojih moči in iz vseh svojih misli.

*
* *
*

37. Vpraša se, zakaj moramo Boga tako ljubiti? To vprašanje pojasnjuje drugo vprašanje, ki se glasi: Kedaj je ljubezen popolna in kedaj nepopolna?

Ljubiti moramo Boga predvsem zato, ker je Bog neskončna dobrota in lepota sam na sebi, vreden neskončne ljubezni. Ako bi nam bilo dano samo enkrat videti Boga od obličja do obličja in ga spoznati, bi ga začeli tako ljubiti, da bi v tej ljubezni vsemu svetu odmrli in se v njej popolnoma stopili. Že stari pagani so menili, da mora umreti, kdor Boga vidi. To vero najdemo tudi pri Izraelcih. Ko se je Bog prikazal Mozesu, je Mozes zakril obraz, ker je mislil da mora umreti, ako vidi Boga. Prav tako je storil tudi prerok Elija, ko se mu je Bog prikazal na sinajski gori.

Bog je tedaj neskončna dobrota in lepota sam na sebi, da bi se morali v ljubezni stopiti, ako bi ga videli od obličja do obličja.

*
* *
*

38. To je popolna ljubezen, ki stopi vse naše grehe, ako se v tej ljubezni skesamo. To je popolno kesanje, s katerim se zveličamo, čeprav bi sv. zakramentov ne mogli prejeti. To je rešilna deska,

ki človeka reši v sili, ko je v smrtni nevarnosti, pa ne more sv. zakramentov prejeti.

Ta presveta popolna ljubezen in ž njo združeno popolno kesanje je več vredno ko cel svet. Kdor si pridobi nebeški zaklad popolne ljubezni, se za cel svet prav nič več ne zmeni. Ta popolna ljubezen je začetek nebeškega veselja.

Ta popolna ljubezen do Boga je oživljala svetnike in mučenike. Poln ljubezni do Boga je zaklical sv. Ignacij Lojolski, ko ga je skušnjava obhajala, da-li bi še ljubil Boga, ko bi ga Bog pahnil v pekel: «Ah, saj bi pekel ne bil pekel, če bi v njem ljubil Boga, ker bi ljubezen vse trpljenje odvezela.» Ljubezen do Boga je odvezela sv. mučnikom vse bolečine, da niso nič čutili, ko so jih na ognju pekli in na razbeljenem železu pražili.

A pomisliti moramo tudi, da je Bog naš največji *dobrotnik*. Vse, kar imamo, imamo od Boga: telo, dušo, živež i. t. d. Bog nam je vse to dal, ker nas je od začetka ljubil. Tudi naše nadnaravno življenje je od Boga. Bog — Jezus Kr. nas je na križu odrešil, nam dal sv. zakramente v odpustčanje grehov, nam obljubil nebesa, vstajenje mesa in večno življenje. Bog je torej naš največji dorotnik, katerega smo dolžni ljubiti, ker je on nas prej neskončno ljubil. To je nepopolna ljubezen, ki pa navadno naraste v popolno ljubezen, če človek vse te Božje dobrote resno premišluje. Kdo bi se ne povspel do popolne ljubezni, če premišljuječ bridko trpljenje Jezusovo poklekne pred Božje razpelo?

Kdor bi se kesal iz nepopolne ljubezni, bi dobil odpust grehov in milost Božjo pri sv. spovedi. Za sv. spoved ni potrebna popolna ljubezen, ker

po ravni poti. Večinoma se izgublamo po stranskih poteh in se vlačimo po skalovju, grmovju in trnju.

Toda hvala bodi Bogu in Zveličarju Jezusu Kristusu, ki nam je jasno povedal, katera je prava pot, ki vodi do zveličanja. V današnjem sv. evangeliju beremo, da je pristopil učenik postave k Jezusu in ga vparašal: «Učenik, kaj naj storim, da se zveličam?» Jezus mu odgovori: «Kaj je zapisano v postavi? Kako bereš?» On pa je odgovoril in rekel: «Ljubi Gospoda Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vseh svojih moči in iz vseh svojih misli in svojega bližnjega, kakor sam sebe.» Jezus mu reče: «Prav si odgovoril, to delaj in boš živel.»

Tako nam je Kristus pokazal pravo pot, ki vodi naravnost v nebeški Jeruzalem. Delajmo tako in se gotovo zveličamo.

* * *

40. Toda učeniku postave ni bilo vse jasno. Zato vpraša Kristusa: «Kdo je moj bližnji?» Kristus je povedal v priliki, kdo ima pravo ljubezen do bližnjega. Ni je imel duhovnik in ne levit, ki sta šla mimo ranjenega siromaka, a imel jo je Samarijan, ki je siromaka Juda dvignil, vлил v njegove rane olja in vina, ga posadil na svoje živinče ter ga vedel v gostilnico in ga oskrbel. Kristus je rekel: «Pojdi in stori tudi ti tako!» Hotel je reči: Pomagaj siromaku, bodisi Jud ali nevernik, pomagaj slehernemu, kolikor moreš, in uči se, da je vsak človek, prijatelj ali neprijatelj, tvoj bližnji. Spoznaj v tem Samarijanu Kristusa samega, ki je nas slečene, nage, ranjene in v grešnosti zakopane našel na cesti tega sveta ter nas dvignil in oskrbel. Poln usmiljenja je

vlil olja milosti Božje v naše rane ter nas izročil svojim namestnikom, dušnim pastirjem z naročilom: Skrbi zanje! Ko spet pridem, ti bom obilno poplačal v nebesih.

To je zlata beseda današnjega sv. evangelija.

*

* *

41. Današnja prilika nas uči, da moramo ljubiti tudi nasprotnike, kajti Judje in Samarijani so si bili nasprotni. Tako govori Gospod: «Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte njim, ki vas sovražijo in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo.»

Glede nasprotnikov in sovražnikov smo dolžni predvsem odpustiti jim od srca. V svojem srcu ne smemo imeti nobenega sovraštva. Kristus je rekel: «Če ne boste odpustili ljudem, tudi nebeški Oče ne bo odpustil vam.» V Očenašu molimo: Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.

Kdor ima torej v svojem srcu sovraštvo do svojega nasprotnika ali sovražnika, se ne more zveličati.

Najlepši in najvišji zgled imamo v Kristusu, ki je molil za svoje sovražnike, ki so ga križali.

*

* *

42. V životopisih svetnikov imamo mnogo mož in žena, ki so hodili tudi v tem za Jezusom. O sv. puščavniku Abrahamu, ki ga praznujemo dne 14. februarja beremo, da je bil šel v neko vas v libanonskem pogorju z namenom, da bi ljudi izpreobrnil

h krščanstvu. Bili so namreč vsi, možje in žene, zagrizeni pagani. Šel je med nje kot bi bil trgovec z orehi, ki so jih tam imeli v obilici. Najel je stanovanje in v njem mirno prebival, tiho molil in prosil Boga milosti, da bi mogel divje pagane izpreobrniti. Ko si je nekoč upal moliti nekoliko bolj glasno, so spoznali, da je kristjan. Takoj so privreli pred njegovo stanovanje vsi, možje in žene, mladi in stari in so začeli metati vanj prah in zemljo. Ker je pa svetnik vse to mirno in potrpežljivo prenašal in svoje molitve nadaljeval, so planili nanj, ga zgrabili in drsali z velikim kričanjem iz vasi. V tem trenutku pa so prišli v vas izterjevalci davkov, ki so začeli z vso silo nastopati proti zanikarnim in siromašnim kmetom. Nekateri so zaprli v ječo, druge pretepali, kakor je bilo v teh časih, t. j. 400 let po Kristusu, še v navadi.

Sedaj je nastopil svetnik po zgledu Zveličarja Jezusa, ki je na križu molil za svoje preganjavce in sovražnike. Sv. Abraham se ni prav nič oziral na krivice in žalitve, ki so jih bili storili prebivalci tiste vasi, ampak je prosil izterjevalce, naj se usmilijo siromakov in naj ž njimi milo ravnajo. Izterjevalci so odgovorili, da se to more zgoditi le, če kdo prevzame poroštvo. Svetnik je prevzel poroštvo in obljubil, da jim prinese v malih dneh sto zlatih. Nato je šel v bližnje mesto, kjer je imel znanke in prijatelje, si je izposodil sto zlatih ter plačal določenega dne davke, kakor se je bil pogodil z izterjevalci.

Kmetje, ki so ga hoteli prej s silo izgnati, so ga sedaj prosili milosti in ga hoteli imeti celo za župana. On je v to privolil s pogojem, da se takoj sezida cerkev. Izbral je takoj najprimernejši pro-

stor, da se je delo začelo in kmalu tudi dovršilo. Ko je bila cerkev sezidana, je svetnik rekel, da treba duhovnika poklicati. Kmetje pa so rekli, da nočejo nikogar razen njega samega. Tako je bil svetnik primoran sprejeti sv. mašniško posvečenje. Tri leta je tam deloval in napravil mej ljudstvom najboljši red. Po treh letih je poklical drugega duhovnika, sam pa je šel spet v svojo priljubljeno puščavo.

Ta zgled je vsestranski podučen. Tožimo se večkrat, da so ljudje trdovratni, da ne ubogajo in ne poslušajo sv. naukov, čeprav se mnogo trudimo z oznanjevanjem božje besede, z širjenjem dobrega berila mej ljudstvom i. t. d. Mislimo si, da se grešniki dajo izpreobrniti z mnogimi in dolgimi pridigami in s čitanjem dobrih knjig. Vse to delo naše je dobro in tudi potrebno; toda to ne more izpreobrniti trdovratnih in izprijenih ljudi. Kakor ni mogoče obuditi mrtveca z jedmi in pijačo, prav tako ne moremo obuditi človeka, ki je mrtev na duši, z mnogimi govori in opomini. Kaj deluje na izprijene in hudobne ljudi najbolj, nam kaže zgled sv. puščavnika Abrahama. Ko bi bil hotel svetnik izpreobrniti tiste ljudi s pridigami in opomini, bi bil malo opravil. Gotovo, da bi ga bili še zaničevali in morda še izgnali ali umorili. On je v dejanju pokazal lepoto Kristusovega nauka, ker je hudo z dobrim povrnil. To je vplivalo na izprijene ljudi.

Posnemajmo ta vzvišeni zgled. Z ljubeznijo do bližnjega bomo več opravili ko s pridigami. Najvišja ljubezen do bližnjega je ljubezen do sovražnikov, katero je izkazal sv. puščavnik Abraham. Gorsko libanonsko ljudstvo se je izpreobrnilo, ko je videlo lepoto sv. krščanske vere na zgledu svetega puščavnika Abrahama.

Kdor hoče koga, izpreobrniti, ga mora ljubiti, mora biti ž njim potrpežljiv in dober, mu mora v sili pomagati, biti ž njim prijazen in ne čmeren. Ljubezen vse preмага. Ko bo tvoj bližnji začel tebe ljubiti zavoljo tvojih dobrih del, bo začel kmalu ljubiti tudi Kristusa in njegov nauk, po katerem živiš. Če imaš lepo življenje, če ljubiš ljudi in jim rad pomagaš, bo vsaka majhna beseda, vsak majhen opomin zadostoval, da se ljudje izpreobrnejo in poboljšajo. To nas tudi izkušnja uči. So imenitni pridigarji, ki imajo svetoven sloves, toda izpreobrnejo jih le malo in ljudstvo jih tudi ne posluša rado, drugi pa, ki niso nič zgovorni, imajo brez posebnih vabil vedno polno cerkev in vse ljudstvo gre za njimi, ko ovčice za dobrim pastirjem. Vsaka njih beseda je ljudstvu sveta in vse, kar tak duhovnik prosi, ljudstvo rado stori.

To dela njih zgled, njih ljubezen, ki jo imajo do siromakov in tudi do nasprotnikov in sovražnikov.

*
* *
*

43. Hvala bodi Bogu in Zveličarju Jezusu, ki nam je pokazal pravo pot z besedami: «Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega srca, iz vse svoje duše, iz vseh svojih moči in iz vseh svojih misli, svojega bližnjega pa kakor sam sebe!» Tega pravila se držimo in ne bomo nikdar zašli na stranske in krive poti.

*
* *
* * *
* * * *

44. Samarijan je izkazal Judu veliko ljubezen, čeprav je mej Samarijani in Judi bilo veliko sovraštvo. To sovraštvo je segalo tako daleč, da so Judje trdili in pisali: «Kdor sprejme Kutejca (Samarijana) v svojo hišo in mu postreže, zakrivi, da odvedejo njegove otroke po sili v pregnanstvo.» In: «Naj nihče izmed Izraelcev ne je kruha samaritanskega, kajti kdor bi jedel kruh samaritanski, bi bil ko tisti, ki je svinjsko meso.»

Ko je svoj čas Kristus, ki je bil iz judovskega rodu, prosil ženo Samarijanko, naj mu da vode piti iz Jakobovega studenca, se je žena začudila, kako more Jud prašati Samaritanko vode.

45. Sovraštvo mej Judi in Samarijani je bilo veliko, a kljub temu je Samarijan Juda dvignil in mu vlil *olja* v rane.

Kaj pomenja *olje*? Olje pomenja ljubezen in dobro srce. Tiste petere device, ki so o polnoči šle z ženinom v ženitovanjsko sobo, so imele olje, t. j. ljubezen in z ljubeznijo združeno posvečujočo milost Božjo, tiste petere nespametne device pa niso imele olja, t. j. ljubezni in z ljubeznijo združene posvečujoče milosti Božje, zato niso smele na ženitnino. Olja mu je vlil v rane, t. j. izkazal je Judu, čeprav je bil njegov največji sovražnik, ljubezen in dobro srce. Vse zaničevanje, zmerjanje, zasmehovanje Judov je ponižni in dobri Samarijan pozabil, vse sovraštvo odložil, vse žalitve odpustil in bil ljubezniv in dobrotljiv z ranjenim Judom.

Ta Samarijan je dal vsem ljudem lep zgled. Pred vsem moramo svojim sovražnikom podati olja.

Ostra zapoved je, da ne smemo imeti v svojem srcu nobenega sovraštva in nobene maščevalnosti, ampak da moramo sovražnikom iz srca odpustiti. Kristus je rekel: «Ako ne boste odpuščali ljudem, tudi Oče nebeški ne bo odpustil vam.» Na drugem mestu beremo: «Tako bo tudi Oče nebeški storil vam, ako ne boste iz srca odpuščali svojemu bratu» in v Očenašu: «Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.»

Pred vsem moramo torej iz srca izgnati sovraštvo in maščevalnost in obuditi ljubezen in dobrotljivost nasproti sovražnikom.

*

* * *

46. Pa bi utegnil kdo reči: «Ali naj ljubim hudobnega človeka, ali naj ljubim njegovo hudobijo? Ali naj ga ljubim, če mi je vzel dobro ime, če mi je napravil škodo na premoženju?»

Morda ima celo kdo izmed vas takega neprijatelja, o katerem govori, da mu ne more odpustiti, ker je hudoben, ker mu je vzel dobro ime, ga osleparil in oškodoval na premoženju.

Na to odgovarjam, da smo dolžni svojega sovražnika, t. j. njegovo osebo ljubiti in mu vse odpustiti, njegovo hudobijo pa, njegove grehe, njegovo sleparstvo smemo, da, celo moramo sovražiti iz celega srca. Iz tega je razvidno tudi, da smemo tožiti in zahtevati pri sodnji, da se nam krivica poravna, da se nam dobro ime povrne in ukradeno blago izroči, da se hudobija kaznuje, ker hudobija je pred Bogom in pred ljudmi kazniva.

Kadar pa koga tožimo iz navedenih dobrih namenov, moramo vselej ohraniti mirno kri in lju-

bezen v svojem srcu. Tožiti moramo iz ljubezni do pravice, iz ljubezni do Boga, katerega je grešni človek razžalil in iz ljubezni do bližnjega samega, da kaj takega ne ponovi, ampak se za bodočnost poboljša. Čuvati pa se moramo sovraštva in maščevalnosti v srcu, ker je to naš najhujši sovražnik.

*

* *

47. Dobri Samarijan je vlil Judu tudi *vina* v rane. Kaj pomenja *vino*? Vino pomenja prijaznost in veselje. Dasi je bil Jud njegov sovražnik, je bil Samarijan vendar le ž njim prijazen.

Tako ne smemo tudi mi sovražniku odreči navadne prijaznosti. Če te tvoj neprijatelj sreča in si imel prej navado pozdravljati, pozdravi ga! Ako te tvoj sovražnik pozdravi ali ti reče: Hvaljen Jezus! si ti dolžan odzdraviti. Grdo in nekrščansko je, ako teh navadnih prijaznosti ne izkazujemo. To je gotovo znamenje, da leži v našem srcu *gad* sovraštva in maščevalnosti.

*

* *

48. Dobri Samarijan je obvezal ranjenemu Judu rane, posadil ga na svoje živinče in ga odvedel v gostilno. Tam ga je pogostil, dal gostilničarju dva denarja in mu naročil: «Skrbi zanj in ko se vrnem, ti poplačam, kar boš več izdal.»

Kaj pomenja vse to? To pomenja, da ne smemo odreči sovražniku pomoči, ko je v sili in potrebi. Pomagati mu moramo in zanj skrbeti.

Ako tvoj neprijatelj oboža in pride v bogajme prosit pred tvojo hišo, ga ne smeš odgnati od hiše,

ampak mu moraš dati miloščino. Ako vidiš svojega sovražnika v smrtni bolezni in brez pomoči, si dolžan skrbeti za njegov telesni in dušni blagor.

Tako morajo delati pravi učenci Gospodovi, ker je Kristus rekel: «Ako ljubite le nje, ki vas ljubijo, kakšno plačilo boste imeli? Ali ne delajo tega tudi cestinarji. In ako pozdravljate le svoje brate, kaj storite več? Ali ne delajo tega tudi malikovavci? (Mat. 5, 46). Jaz pa vam rečem: Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte njim, ki vas sovražijo in molite zanje, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci Očeta, ki je v nebesih, kateri daje soncu sijati na dobre in hudobne in daje deževati nad pravične in krivične... Bodite tedaj popolni, kakor je Oče nebeški popoln (Mat. 5, 43).»

*
* * *

49. Sv. Frančišek Saleški je večkrat tako-le govoril: «Jaz ne vem, kako je Bog moje srce ustvaril? Ko bi mi Bog zapovedal sovražnike sovražiti, bi se k temu ne mogel pripraviti; in ko bi mi sovražnik eno oko iztaknil, bi se z drugim vendar-le še prijazno ozrl nanj.»

Sv. Ivana sv. Križa je vedno molila za tiste, ki so jo razžalili. Zato so njene tovarišice v samostanu pogostoma govorile: «Ako kdo želi, naj bi Ivana molila zanj, ni treba drugega, ko da jo razžali.»

Sv. Alfonz piše: «Ako ti tvoj bližnji naredi škodo, maščuj se nad njim, pa maščuj se tako, kakor so se svetniki maščevali.» Kako so se svetniki maščevali? Sv. Pavlin nam pove: «Sovražnika ljubiti je nebeško maščevanje; svetniki so se maščevali

tako, da so z ljubeznijo in dobrotami vračali njim, ki so jim storili kaj hudega.»

Sv. Katarino Sijensko je neka ženska prav hudo razžalila. Ta ženska pa je kmalu potem obolela. Kaj stori sv. Katarina? Ponudila se je tej ženski za postrežnico pustivši v nemar vse hude žalitve.

Sv. Ignacija so nekoč na polju zaničevali in zasmehovali. Sv. Ignacij pa se prijazno obrne ter jih blagoslovi.

Cesar Sigismund je imel prelepo navado, da je premagane sovražnike obsipal z dobrotami. Njegovi prijatelji mu to očitajo, češ, da bi jih moral raji pobiti. Dobri cesar pa je odgovoril: «Jaz pobivam svoje sovražnike z dobrotami.»

Sv. Agaton, ki ga praznujemo dne 22. oktobra, je rekel: «Jaz nisem šel nikdar spat, če sem imel še kaj proti komu in tudi nisem dovolil, da bi šel kdo spat, ki je imel kaj proti meni, ampak sem se vselej prej ž njim sprijaznil, kolikor mi je bilo mogoče.»

Če je videl sv. Agaton na svojem bližnjem kaj hudega in mu je prihajala skušnjava da bi bližnjega sodil, je sam sebi rekel: «Agaton, ne delaj tega», t. j. ne sodi bližnjega. Potem je šel v samoto in odložil vse hude misli proti svojemu bratu.

Sv. Agatonu se pripisuje tudi ta-le izrek: «Če bi jaz našel gobavca in bi mogel zamenjati svoje zdravo telo z njegovim gobavim in dati njemu svoje zdravo telo, bi to rad storil, kajti to je popolna ljubezen.»

In res se je sv. Agatonu ponudila neka prilika. Ko je nesel v mesto spletene koše na prodaj, je našel na potu gobavca. Le-ta mu reče: «Kam greš?» Svetnik odgovori: «V mesto nesem koše na prodaj.»

Gobavec reče: «Prosim, izkaži mi ljubezen in nesi me v mesto.» Sv. Agaton stori to. Ko sta prišla v mesto, reče gobavec: «Deni me na tla tam, kjer boš prodajal koše.» Svetnik ga dene na trgu na tla. Ko je prodal prvi koš, praša gobavec: «Za koliko si prodal koš?» «Za toliko» — reče svetnik. Gobavec reče: «Prosim, kupi mi za ta denar *kruha*.» Svetnik stori tako. Kmalu pa proda drug koš. Gobavec reče: «Za koliko si prodal?» Svetnik reče: «Za toliko!» Gobavec prosi, naj mu kupi za ta denar neko drugo reč. Svetnik mu takoj ustreže. Ko je pa vse koše razprodal in je hotel oditi, mu reče gobavec: «Prosim, izkaži mi še to dobro delo in nesi me spet tja, kjer sem bil prej.» Svetnik ga takoj dvigne in nese na prejšnje mesto. Gobavec pa mu reče: «Blagoslovljen, o Agaton, pred Gospodom nebes in zemlje.» Ko se je pa svetnik ozrl za gobavcem, ni videl več nikogar, kajti to ni bil gobavec, ampak angel Gospodov, ki je prišel, da bi svetnika poskušal.

Sv. Agaton je bil poln ljubezni. Kjer je mogel, je storil kaj dobrega, da je drugim izkazal ljubezen. Tudi v smrtni uri je tovarišem priporočal ljubezen in dobrotelost.

*

*

*

50. Sv. Agaton je bil pravi Samarijan. Zapustil nam je prelepe zglede in prelepe izreke, ki nam morajo biti vodilo za življenje.

Posnemajmo svetnike v ljubezni do bližnjega, kajti kdor ljubi bližnjega in zlasti sovražnika, je postavo izpolnil (Rim. 13, 8).

O teh krščanskih naukih in zgledih so v starem, *temnem* zakonu hoteli slišati preroki in kralji, pa

niso slišali. Srečni vsi, ki vidijo in slišijo, kar mi vidimo in slišimo.

51. Ko je Bog v začetku svet ustvaril, je bila tema nad brezdnom. In Vsemogočni je rekel: «Bodi luč!» in bila je luč. Svitli sončni žarki so že začeli prodirati skozi temo in so razsvitljevali zemljo. In Bog je videl luč in bila je *dobra*.

Toda še strašnejša tema je zavladala, ko je človeški rod telebnil v brezno izvirnega greha. Ljudje so živeli v usodepolni temi, pozabili so Boga in kaj je njih namen. Živeli so ko živali. V to strašno temo je posvetilo nebeško sonce, ki je Kristus in njegov nauk, ki je vse ljudi razsvetlil, da so spoznali pravega Boga, da so spoznali svoj namen in pot, ki vede do zveličanja. O tej veliki luči, ki nam jo daje sv. vera, govori Jezus v današnjem sv. evangeliju, ko pravi: *Srečne oči, ki vidijo, kar vi vidite. Povem vam namreč, da je mnogo prerokov in kraljev želelo videti, kar vi vidite in niso videli in slišati, kar vi slišite in niso slišali.»*

Kakor je sonce na nebu velikanska dobrota, prav tako je sv. vera, so sv. nauki, ki jih je prinesel Kristus na svet za nas neprecenljiva dobrota, ki bi za njo morali biti Bogu iskreno hvaležni.

52. Sv. vera je pred vsem nam modra učiteljica. Če se njenih naukov držimo, živimo veselo in

srečno, ker ne tavamo v temi, ampak hodimo v luči Kristusovi. Kako žalostne razmere so bile pri starih paganih, ki so častili in molili malike za bogove! Še danes imamo mnogo narodov, ki tavajo v črni temi paganskih zmot in ki jih ni še razsvetlilo sonce Kristusovega nauka. Pri nekaterih narodih še dandanašnji prodajajo in kupujejo sužnje, kakor pri nas živino na trgu. Pri teh ljudeh ni ne ljubezni do Boga ne ljubezni do bližnjega. Neverniki ne vedo, da smo vsi otroci Božji in med seboj bratje in sestre.

*

* * *

53. Prav tako žalostno je po krajih, kjer je prava luč sv. vere ugasnila. Zmislite se na Sv. deželoh! Tam je Kristus učil, tam so apostoli označevali sv. evangelij, tam so delovali in učili najslavnejši sveti očetje. Vse ljudstvo je bilo izvrstno katoliško. Sedaj so tam razkolni narodje in razkolne cerkve, tam so pagani in Turek je do zadnjega časa gospodaril nad njimi.

Tako žalostne razmere vidimo tudi v naših krajih, kjer se je sv. vera in krščanska gorečnost ohladila. Le v tistih krajih je srečno in veselo življenje, kjer živijo bogaboječi kristjani, ki radi poslušajo besedo božjo in po njej tudi žive. Le v tistih hišah in družinah je prava sreča doma, kjer poznajo krščanski nauk, kjer gospodar in gospodinja skrbita, da vsi izpolnjujejo Kristusove nauke in živijo v strahu Božjem in v ljubezni. Po takih krajih ni pravi in kletve, ni pijančevanja in nečistovanja, v takih hišah ni preprirov, zdražb in sovraštva. Nad takimi kraji in nad takimi hišami in družinami se

izpolnjujejo besede Kristusove: «Kdor moje besede posluša in jih izpolnjuje, je podoben modremu možu, ki je pozidal svojo hišo na trdno skalo. In ploha se je ulila in pritekale so vode in zapihali so vetrovi in so se v hišo uprli, pa se ni podrla, zakaj postavljena je bila na skalo. (Mat. 7).» Sv. Avguštin uči o sv. veri tako-le: «Sv. katoliška vera je največje bogastvo, najdražji zaklad, najsijajnejša svetlost, ki je mogoča. Sv. vera prinaša zveličanje grešnikom, razvitljuje slepe na duši, sprejema izgubljene na duši, opravičuje krivične, očiščuje spokornike, potrjuje pravične v dobrem, spleta vence mučenikom, ohranja device, čuva vdove in zakonske v sveti sramežljivosti, posvečuje mašnike, pripravlja za nebesa in nas z angeli dela deležne večnega veselja. Sv. vera je v resnici bogastvo, ki ga svet ne more dati.»

*

* *

54. Sv. vera pa je tudi najslajša tolažba v trpljenju. Potrpežljivi Job pravi, da živi človek le malo časa in da je poln težav od zibelke do groba. To je poskusil Job sam najbolje. Bil je prej bogat, srečen in imeniten mož. Ali glej, kar na en dan je izgubil vse svoje premoženje. Hlapec mu pride povedati, da so odgnali sovražniki njegovo živino. Še ni bil hlapec teh besedi izgovoril, kar pride za njim drug hlapec povedati, da je hud potres zasul vse njegove sinove in hčere, ko so skupaj godovali. To pa ni bilo še zadosti. Bog dovoli, da udari Joba gnusna bolezen. V strašnih bolečinah je moral na gnoju ležati in čistiti gnoj, ki mu je tekkel iz tvorov. Tudi žena ga je zaničevala: «Za-

upaj, zaupaj sedaj v Gospoda! Vidiš, kaj ti je prineslo tvoje zaupanje?»

Kdo bi ne bil obupal v takih težavah? Toda verni Job ni obupal. Tolažila ga je sv. vera. Zato je zaupno govoril: «Bog je dal, Bog pobral. Kakor je bilo Njemu všeč, se je zgodilo. Njegovo ime naj bo visoko češčeno!» In ko se mu je žena posmehovala in ga karala: «Ali še ostaneš v svoji preprostosti? Blagoslovi Boga in umri!» je verni Job odgovoril: «Ti govoriš kakor neumnica! Ako smo dobro prejeli iz Božje roke, zakaj bi tudi hudega ne sprejeli?» Sv. vera ga je tolažila, kakor pravi sam: «Vem, da moj Zveličar živi in da bom sodni dan iz zemlje vstal in da bom obdan spet s svojo kožo in da bom gledal v svojem mesu Boga. To upanje živi v mojih prsih.»

Tako se je tolažil Job, tako se tolažimo tudi mi, ko ne najdemo pri ljudeh nobene tolažbe in nobene pomoči. Sv. vera nam kaže ljubega Očta v nebesih, ki brez Njega noben las ne odpade; ona nas uči, da nas nebeški Oče čuva in da se vse dobro konča njim, ki Njega ljubijo. Sv. vera nas uči, da Bog večkrat tepe tiste, katere ljubi, ker jih hoče popboljšati in očistiti; ona nam kaže za tem trpljenjem veliko lepšo bodočnost in večno življenje, ko se nam bo vse stotero povrnilo.

Večkrat slišimo da je kdo od žalosti ali od trpljenja obupal ali obnorel, v vodo skočil ali se ustrelil. Kdo so ti nesrečni? Navadno so to ljudje, ki so sv. vero izgubili. Izgubivši sv. vero, so izgubili oporo, ki jih je držala po koncu, da niso obupali.

*

*

*

55. Sv. vera je človeku poslednja palica v večnost. Človek, ki je na smrtni postelji in nima vere, je velik siromak. Premoženje mu več ne more koristiti; prijatelji ga zapuščajo, da mora biti čisto sam v svoji sobici; zdravniki majejo z rameni; njegovi domači se krog njega jočejo in zdihujejo. Živeti ne more, umreti pa ga je strah. Ko misli na hladni grob, ga pretresa mraz. V teh prežalostnih okoliščinah nas more tolažiti edino le sv. vera, ki nam kaže srečno večnost. Bolnik, ki ima v srcu živo vero, govori s sv. Alojzijem: «Gremo, gremo z veseljem!» Dobri kristjan sklene svoje življenje z besedami sv. Pavla: «Dobro sem se bojeval, svoj tek sem dokončal, vero ohranil. Čaka me krona pravice, ki mi jo bo dal Gospod, pravični sodnik.

*

*

*

56. Srečen je siromak, ki najde zaklad dragih kamenov. S tem zakladom plača lahko vse dolgove in si kupi lepo hišo. Toda še bolj srečen je človek, ki prejme pri sv. krstu zaklad sv. vere. S tem zakladom poplačamo vse dolgove nasproti Bogu in si kupimo lahko večno stanovališče in večno življenje.

Koliko so trpeli sv. škofje in mašniki v prvih stoletjih za sv. krščansko vero, da so nam jo ohranili!

Sv. Melecij, škof v Antiohiji, ki ga praznujemo dne 12. februarja, je bil trikrat v trdem pregnanstvu zavoljo sv. vere.

Sv. Atanazij, škof v Aleksandriji, je moral petkrat v pregnanstvo. Nad dvajset let se je potikal po puščavah, po gozdih in divjih krajih, po grobo-

vih i. t. d. Pet let se je skrival v nekem suhem vodnjaku, kamor mu je nosil prijatelj skrivaj hrane. Nihče ni vedel za to skrivališče razen tega prijatelja.

Sv. Janez Zlatousti je na potu v pregnanstvo toliko trpel, da je umrl.

Vsi ti so v boju za ohranitev sv. vere umrli in s tem dokazali, kako dragocena jim je bila sv. vera. Zavedajmo se tudi mi velikega zaklada svete vere, ker o tem je rekel Jezus Kristus: «Srečne oči, ki vidijo, kar vi vidite... mnogo prerokov in kraljev je želelo videti, kar vi vidite, in niso videli in slišali, kar vi slišate, in niso slišali.»

*

*

*

*

*

*

*

*

*

57. «Mnogo prerokov (1) in kraljev je želelo videti, kar vi vidite in niso videli in slišati, kar vi slišate, in niso slišali» — te besede merijo na Kristusa samega, pa tudi na katoliško cerkev, ki označuje Kristusov nauk in na duhovstvo novega zakona, ki nadomešča Kristusa in deli sv. zakramente, ki jih je Kristus postavil v odpuščanje grehov.

Sv. Pavel primerja v *drugem listu do Korinčanov v tretjem poglavju* duhovstvo in duhovsko službo starega zakona z duhovstvom in z duhovsko službo novega zakona in pravi, da če je bilo duhovstvo in duhovska služba starega zakona v časti, koliko bolj je v časti duhovstvo in duhovska služba novega zakona. Ta večja čast obstoji v tem,

1) Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od 725. do 731.

da dobe duhovniki v novem zakonu pri zakramentu sv. mašniškega posvečenja večje oblasti in višje naloge.

Sv. mašniško posvečenje je zakrament, v katerem se podeli oblast opravljati daritev sv. maše in deliti sv. zakramente. V starem zakonu so z duhovskim posvečenjem dobili oblast opravljati daritve jagnjet, juncev i. t. d. Kakor je pa daritev sv. maše neskončno višja kakor daritve jagnjet in telet in kakor so zakramenti novega zakona neskončno več ko zakramenti starega zakona, prav tako je tudi duhovstvo novega zakona neskončno višje ko duhovstvo starega zakona. Pri sv. maši darujemo jagnje Božje, t. j. samega Jezusa Kr. in pri sv. zakramentih se očiščujejo naše duše in ne telesa kakor v starem zakonu. Tudi nauk, ki ga oznanjajo duhovniki novega zakona, je bolj vzvišen in bolj popoln ko nauk, ki so ga oznanjevali duhovniki starega zakona. Kristusov nauk, ki ga oznanjujejo duhovniki v novem zakonu, zapoveduje na pr., da moramo tudi sovražnike ljubiti. Samarijan, o katerem govori Kristus *v današnjem sv. evangeliju*, je storil dobro Judu, ki je bil njegov sovražnik. Tako nam je Kristus dal vzvišen nauk ljubezni do sovražnikov. Tega vzvišenega nauka niso slišali iz ust duhovnikov v starem zakonu. Zato pravi Kristus: «Veliko kraljev in prerokov je hotelo slišati, kar vi slišite, pa niso slišali.»

*

* *

58. Kako se deli sv. mašniško posvečevanje? Že v starem zakonu je Mozes posvetil velikega duhovna s tem, da je izlil olja na njegovo glavo in

mu položil daritve v roke ter ga poškropil s krvjo darovanih živali, navadne duhovnike pa s tem, da jim je mazilil roke, jim položil daritve v roke in jih poškropil s krvjo darovanih živali. Preden je to storil, je oblekel velikega duhovna in navadne duhovne v duhovstko obleko. Vse to je predpisano v Božji postavi.

Ta obred posvečevanja duhovnikov se ponavlja tudi v novem zakonu, le da se novomašnikom poda v roke patena s sv. hostijo in kelih z vinom, ki se rabi za daritev novega zakona.

V starem zakonu so imeli tudi še štiri nižje redove. Tudi ti štirje redovi so v novem zakonu. Naloga teh štirih redov je, pomagati duhovščini, zlasti skrbeti za čistoto hiše Božje in sv. oblačil, pomagati duhovnikom na oltarju in skrbeti za lepo petje. Imenovali so jih levite.

Kakor vidite je duhovščina izraelskega ljudstva starega zakona in duhovščina novega zakona ena ter ista, t. j. posvečena na isti način, ki ga je Bog predpisal, le daritev je v novem zakonu druga namreč Jagnje Božje, Jezus Kr. in nauk, ki ga oznanjuje katoliška duhovščina, je bolj popoln, ker ga je Kristus spopolnil.

Deliti zakrament sv. mašniškega posvečenja zamorejo le škofje, ker so le škofje nasledniki apostolov in imajo le škofje vso duhovsko oblast in čast, ki so jo apostoli prejeli od Kristusa, dočim jo imajo navadni duhovniki le deloma.

Pod duhovniki so še dijakoni in subdijakoni, ki se tudi na poseben način posvečujejo, ki pa imajo le en del duhovskih časti, oblasti in dolžnosti.

59. Sv. Pavel pravi v današnjem sv. berilu, da je bila služba starega zakona v taki časti, da se Izraelci niso upali niti v obraz pogledati Mozesu zaradi svetlobe njegovega obličja in dostavlja: Koliko bolj je v časti služba novega zakona! To službo imenuje službo sv. Duha, službo pravice. Duhovska služba novega zakona je služba usmiljenega Samarijana, ki ni šel mimo tistega ubogega človeka, ki so ga razbojniki oropali in z ranami obdali, ampak mu je vлил olja in vina v rane, ga vzdignil, posadil na živinče, ga spravil v gostilno, ga oskrbel in ga priporočil gostilničarju, da naj zanj skrbi. Duhovnik judovski in levit sta šla mimo. Duhovnik novega zakona pa ne sme mimo, ker mora posnemati Kristusa — ki je bil usmiljeni Samarijan. Če nastanejo kužne bolezni, lahko vsi drugi zbežijo, toda dušni pastirji ne smejo mimo, ampak morajo ostati na svojem mestu.

Če so Izraelci ubogali Mozesa, moramo mi tembolj ubogati in spoštovati duhovske oblasti, ker je od tega odvisno naše večno zveličanje, kakor je Kristus rekel: «Kdor vas sprejme, mene sprejme, kdor pa sprejme mene, sprejme njega, ki me je poslal», (Mat. 10), in dalje: «Kdor vas posluša, mene posluša (Luk. 10, 16).»

60. Lahko bi vam navedel celo vrsto sv. duhovnikov in škofov, ki niso drugega delali, ko opravljali delo usmiljenega Samarijana. Sv. Vincencij Pavelski je kakor Kristus okrog hodil in le dobrote delil. Nabral je za siromake nad 52 milijonov frankov in vse razdelil mej stradajoče in mej bolnike. Tako je delal tudi nadškof milanski sv. Karel Boromejski, tako tudi sv. Alfonz in drugi sv. duhovniki in škofje. Sv. Martin, škof, je dal celo

svojo obleko ubogemu siromaku. Ko je bila v Milanu v 16. stoletju kuga in so vsi zbežali, je sv. Karel Boromejski, nadškof, ostal in hodil po hišah in ljudi prevideval, tolažil ter zanje skrbel.

Sv. Janez od Boga se je vrgel v ogenj, ko je gorela bolnica in je na svojih ramenih nosil bolnike iz ognja, dokler ni rešil vseh. Ogenj njegove ljubezni je bil večji ko naravni ogenj.

Sv. Lavrencij, katerega god praznujemo dne 10. avgusta, je pokazal sodniku, ki ga je vprašal, kje ima rimska cerkev svoje zaklade, celo množico ubožcev in bolnikov, katere so redili s cerkveno miloščino. Služba novega zakona je torej služba ljubezni sv. Duha, je služba usmiljenjenega Samarijana.

Sv. Klara, devica, ni šla mimo, ko je bil njen samostan v največji nevarnosti, ker so ga mohamedani oblegali, ampak se je dala z bolniške postelje prenesti k vratom, kamor so prenesli tudi najsv. zakrament iz cerkve. Tam se je postavila za čuvarico in je tako-le molila: «Gospod, nikar ne izroči oseb, ki so se Tebi posvetile, živalim!» Prošnja je bila takoj uslišana, ker je Bog sovražnike tako zmedel, da so zbežali. O njej se lahko reče, da je ljubila Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse duše, iz vse svoje moči in iz vse svoje misli in svojega bližnjega kakor sama sebe.

To so prelepi zgledi svetih oseb nove zaveze. O teh pravi sv. Pavel, da jih moramo ubogati in v časti imeti; Kdor te sprejme, sprejme samega Kristusa, kdor pa Kristusa sprejme, sprejme Njega, ki ga je poslal.

61. «Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše, iz vse svoje moči in iz vseh svojih misli in svojega bližnjega kakor sam sebe» — tako smo slišali v današnjem sv. evangeliju.

To so zlate besede, o katerih je Gospod rekel: «Prav si odgovoril, to delaj in boš živel.»

Da je dandanes toliko nesreč, ki tarejo naše življenje, toliko vojsk, ki ubivajo življenje človeškega rodu, da nam Bog pošilja toliko kazni, ki otežujejo in grenijo naše življenje — vse to je, ker ne izpolnjujemo zapovedi ljubezni Božje, katero je Kristus učil.

*

* * *

62. Gospod nam pošilja vse te kazni, da bi se poboljšali in rešili svojo dušo. Prav za to pa moramo sprejemati slabo iz Božjih rok z vdanostjo, kakor dobro, ker vse prihaja iz Božje ljubeznive roke, da bi se poboljšali in rešili večne pogube.

Zdravnik ozdravi včasih globoke in resne rane z ognjem in rezilom prej, ko z mazilom; pastir pospravi včasih svoje ovčice v hlev prej s šibico, ko s piščalko in kralj včasih opravi nasproti sovražnikom več z mečem ko z dobroto.

Nekaj podobnega je v Božjem kraljestvu. Neskončno usmiljeni Bog želi, naj bi se vsi zveličali in naj bi vsi prišli v nebeško kraljestvo. Zato nas pogostoma priganja s kaznimi, s šibo i. t. d., ker bi same dobrote nič ne izdale. Bog nas hoče s kaznimi ostrašiti, da bi se vsi k njemu obrnili.

Bog dela z nami, kakor dela dobra mati z nepokornim otrokom. Najprej ga vabi z dobrotami.

Ako z dobrotami nič ne opravi, ga ostraši, če treba tudi s kaznimi. Ostrašeni otrok se teče skriti v materino krilo in se poboljša. Tako dela z nami ljubeznivi Bog. Sedaj nas straši s slabo letino, sedaj s potresom, sedaj z vojsko i. t. d., da bi se poboljšali in se zatekli spet k njemu. Včasih nas tepe tudi z raznimi kužnimi boleznimi na ljudeh, živalih in rastlinah, da bi se zdramili iz mlačnosti in začeli spet sveto služiti nebeškemu Očetu.

Kedaj se je poboljšal kralj David, ki je tako hudo grešil proti Bogu? Ali morda takrat, ko se mu je dobro godilo? Ne! Takrat, ko se mu je angel prikazal s tremi šibami ali kaznimi in mu zapretil, da ga bo kaznoval.

Kedaj se je poboljšal kralj David, ki je tako morda takrat, ko se mu je dobro godilo? Ne, ampak takrat ko ga je Bog na potu v Damask treščil s konja in mu vzel vid, da je popolnoma oslepel.

Kedaj se je poboljšal prerok Jona? Takrat, ko so ga v morje vrgli in ga je riba požrla.

Kedaj se je poboljšal kralj Nabuhodonozor? Takrat, ko je za kazen bežal po pustih krajih in gozdih, kakor žival in dobil tudi živalsko podobo, da je imel lasi kakor postojna perje in nohte kakor ptice kremplje, dokler ni spoznal svojih grehov in se zatekel k Bogu.

Kedaj se je izpreobrnil judovski kralj Manase, ki je preganjal preroke in duhovščino? Takrat ko ga je Bog udaril in ga dal v roke asirskemu kralju. Takrat se je zmisllil na Boga, se poboljšal in delal v tujini pokoro.

Kedaj so se poboljšali prebivavci mesta Ninive, kjer so uganjali strašne pregrehe? Ali morda

takrat, ko se jim je dobro godilo? Ne, ampak ko jim je Jona, prerok, začel oznanjevati kazen, ki jim je pretila: «Še štirideset dni in mesto Ninive bo Bog pokončal.» Takrat so se prestrašili in so začeli delati ostro pokoro.

Sv. Avguštin je hodil v mladostni dobi po slabih in grešnih poteh. Pobiljšal se je, ko ga je Bog udaril z boleznijo.

Sv. Ignacij Lojolski se je izpreobrnil in začel sveto živeti ko ga je v vojski krogla zadela, da je moral dolgo časa biti v postelji.

Bog nam pošilja slabo, da se poboljšamo in k Njemu vrnemo. To je namen, ki ga ima Bog z nami, ko nas obiskuje z raznimi kaznimi in nezgodami.

*
* *
*

63. Toda človeški rod se ne poboljša, čeprav se vrsti kazen za kaznijo. Podobni smo kralju Faraonu, ki ga je Bog obiskal z desetimi strašnimi kaznimi, pa njegovo srce se ni omečilo, ampak ostalo trdovratno.

Tako so bili tudi Judje pred Kristusom trdovratni. Bog jih je obiskoval z velikimi kaznimi, pa se niso poboljšali. Zato jih je Bog zavržel.

Čuvajmo se tudi mi, da nam Bog še večjih kazni ne pošlje ali nas celo ne zavrže. Koliko ljudstev in držav je bilo v teku stoletij močnih in slavnih, pa so nagloma izginile, ker je Bog tako hotel.

Ob času sv. Karla Boromejskega, je Bog obiskal milansko mesto s strašno kugo, pa mnogi so kljub temu niso poboljšali. Ko je hodil sv. Karel Bor. v tem strašnem času bolnike obiskovat, je našel na cesti žensko nečistnico, ki je bila nesramno obleče-

na in se mu je nesramno smejala. Sv. Karel jej reče: «O nespametnica, kako se moreš smejati v tem groznem času? Sedaj je čas jokuj. Nikar ne draži Boga! Spomni se svoje duše, ker nisi gotova, da-li boš jutri živa. Kako je mogoče, da na to nič ne misliš, ampak se hočeš še kratkočasiti? Bog nas tepe, a ti se ne poboljšaš. Boj se jeze Božje!» Nesrečna ženska se mu je delala gluha, a že drugi dan so jo našli mrtvo.

V mnogih ozirih se tudi dandanes ljudje tako obnašajo. Vidiijo sicer hude kazni, s katerimi nas Bog obiskuje, a se le smejejo in zaničujejo duhovščino, uganjajo razne pregrešnosti in se ne poboljšajo. Tudi ob času Noetovem so se ljudje smejali, a ko je Bog poslal strašni potop, so vsi v vodah pomrli. Tudi v Sodomi in Gomori so se smejali, ko jih je Lot opominjal k pokori. Uganjali so le naprej protinaravne nesramnosti, a Bog jih je z ognjem in z žveplom požgal.

*

* *

64. Človek je v tem oziru hujši ko žival. Sv. Pismo pravi: «Žerjavi, grlice, lastovke in štorcklje bežijo v gorkejšje kraje ali se skrijejo v gnezda, ko zapazijo na nebu, da preti mraz in sneg, le grešno ljudstvo se ne poboljša, čeprav vidi moje velike in strašne kazni. Živina se zdrži vsega veselja, h kateremu je po naravi nagnena, ko zapazi, da bi utegnila biti tepena ali ubita. Volk poželuje po ovci, lisica po kokoši, toda če vidi nevarnost, zbeži. Le človek, neumni človek, se nič ne boji kazni, ki jih Bog pošilja, se ne kesa, noče delati pokore in govori v svoji predrznosti: Naj pride, kar hoče, te

družbe in tega veselja ne opustim. V svoji strasti in slepoti govori celo: Tudi če bi mi Bog poslal smrt takoj in bi moral biti pokopan na dno pekla — tega ne opustim. To je strašna slepota. Nobena žival, bi tega ne storila. Človek, ki je vdan strasti, je hujši ko žival.

*

*

*

65. Da potolažimo jezo Božjo, izpreobrnimo se k Bogu in poboljšajmo se! S kaznimi, ki nas obiskujejo, nas Bog kliče k pokori in k lepemu krščanskemu življenju. On noče naše smrti, ampak da živimo in se zveličajmo. Če te kazni prenašamo potrpežljivo, nam v vicah ne bo treba trpeti. Pa tudi sami si nakladajmo male pokore, da nas Bog ne bo udaril. Če nas Bog danes ne tepe, mislimo si, da nas kazni še čakajo. Na vsak način nas čaka smrt in smrt je večkrat prav strašna in sodba še strašnejša.

Poslužujmo se sv. zakramentov, ki jih je Kristus postavil in hvalimo Boga, da živimo v novem zakonu, v katerem imamo sto in sto pripomočkov, da se lahko zveličamo; hvalimo Jezusa, da je postavil sebi namestnike — duhovščino, kateri je dal oblast grehe odpuščati, daritev sv. maše opravljati in druge sv. zakramente deliti v naše posvečenje in večno zveličanje.

II.

Oseminpetdeseto Branje

ZA VNEBOVZETJE M. D.

1. Kdor se ponižuje, bo povišan — je rekel Kristus. To se je natančno izpolnilo na Mariji, ki je bila ponižna dekla, pa je bila povišana nad angele in nad angele. O njeni visokosti in vzvišenosti govorijo cerkve, ki so njej v čast sezidane po vsem svetu in zlasti na vseh hribih in gorah. Kakor se hribe in gore dvigajo nad doline, se Marija dviga nad vse zemljane in nebeščane. Vse to pa je dosegla s ponižnostjo, kakor je sama rekla: «Ozrl se je Gospod na nizkost svoje dekle. Glej,

od sihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi, zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime... Moč je izkazal s svojo roko. Razkropil je napuhnene v misli njih srca. Mogočne je s sedeža vrgel in ponižne povzdignil.» (Luk. 1.)

Zavoljo te ponižnosti je bila torej povišana nad zvezde, ker je bila celo s telesom v nebesa vzeta, povišana nad angele do samega Boga. Dobila je ime, ki je nad vsa druga imena: *Mati božja*. Ni ga bitja ne v nebesih ne na zemlji, ki bi je Jezus bolj ljubil ko Marijo, ki je Njegova mati. Zato pa je bila tudi ozaljšana z večjimi milostmi ko vsa druga bitja. Bila je brez madeža izvirnega greha spočeta, bila je celo življenje brez vsakega tudi najmanjšega greha in milosti polna, česar ne trdimo niti o angelih in nadangelih. Postala je kraljica nebes in zemlje, kraljica angelov, kraljica vseh svetnikov in svetnic božjih.

2. V današnjem sv. evangeliju beremo: «Marija si je najboljši del izvolila, kateri ji ne bo odvzet.» Te besede veljajo na poseben način o Mariji, Materi Jezusovi. Izvolila si je, da bo dekla Gospodova, da bo le Jezusu služila, le zanj živela. V resnici je bila Marija vedno z Jezusom. Celó pod križem je bila, ko so apostoli in učenci Jezusovi zbežali. Prav zato pa je bila tudi s telesom v nebesa vzeta, da je tudi v nebesih s telesom pri Jezusu, da mu je tudi v nebesih ponižna dekla.

3. Iz tega je razvidno, da je bila Marija zato tako visoko povišana, da se je zato s telesom nad zvezde vzdignila, ker je ponižna dekla, ki mora biti pri Gospodu. Visoko postavljeno in povišano Devico primerja sv. cerkev visokim cipresam, ki so rastle na sijonski gori, visokim palmam v Gadesu, visokim rožnim grmom v Jerihu, visokim in mogoč-

nim oljkam v dobri zemlji in visokim javorjem, rastočim kraj vode.

*

* * *

4. Marija je bila zato tako visoko povzdignena, ker je bila ponižna dekla Gospodova, ker je Jezusu neprestano služila z dobrimi deli in sv. čednostmi. Kjerkoli je bila in koderkoli je hodila — povsod je razširjala prijeten duh sv. čednosti in dobrih del. Posnemajmo jo, ako hočemo biti ž njo povišani. O njenih sv. čednostih pravi današnje berilo: «Kakor cimet in lepo dišeče mazilo, kakor izbrana mira je prijeten duh dajala.» Cimet je rastlina, ki iz njenega notranjega lubada pridobivajo lepo dišeče mazilo, mira je drevesce, ki toči iz vejic lepo dišeč sok. Tako živimo, tako delajmo, tako se obnašajmo in tako govorimo, da bomo kakor Marija vsem ljudem v prijeten zgled in v izpodbudo.

Sv. Frančišek Asiški je rekel nekega dne tovarišu: «Pojdiva pridigovat.» Hodila sta po ulicah in se potem vrnila domov. Tovariš pa je rekel sv. Frančišku: «Kje in kedaj bo pa pridiga?» Sv. Frančišek je odgovoril: «Pridiga je že končana. Ko sva po ulicah hodila, so ljudje opazovali najino lepo obnašanje in so se po naju zgledovali. To je bila pridiga!»

Posnemajmo svetnike in svetnice božje, ki so kakor Marija s svojim lepim in ponižnim obnašanjem, s svojo potrpežljivostjo in dobrodelnostjo razširjali povsod prijeten duh. Ne bodimo neumni, da bi hodili za svetom, ker svet je neumen. Pojdite, kamor hočete, povsod najdete tudi neumne posvet-

njake, ki govorijo nesramnosti, zvijače, ki preklinjajo in pohujšujejo druge. Za temi ne hodimo! Vsi ti razširjajo neprijeten smrad in grdo kugo zlasti mej mladino. Naše obnašanje bodi lepo, da ljudje vidijo naša dobra dela in hvalijo Kristusa, katereму služimo. Zakaj to je volja božja, da z dobrimi deli usta mašimo nespametnim in neumnim ljudem. (1. Sv. Petra 2).

*

* *

5. Sv. Janez Krizostom pravi (In Joannem c. 2 hom. 20.), da bi tudi Mariji ime: *Mati božja* ne bilo nič pomagalo, ko bi se ne bila odlikovala v sv. čednostih, v sv. veri, v ponižnosti, v potrpežljivosti, dobrotljivosti, v ljubezni do Boga in do bližnjega. V tem jo moramo posnemati, ako se hočemo zveličati.

*

* *

6. Vsi svetniki so na poseben način častili in posnemali M. B. Ko se je sv. Ignacij Lojolski izpreobrnil, je kleče pred podobo M. B. prisegel, da hoče biti zvest njej in njenemu Sinu Jezusu. Ko je storil to obljubo, se je hipoma cel grad lojolski stresel, okna so se razdrobila in zid v njegovi sobi je počil. To je bil povzročil, kakor sodijo nekateri, hudobni duh sluteč, da bo sedaj sv. Ignacij njegov najhujši nasprotnik. Zato bi ga bil rad pod razvalinami pokopal, a Božja roka je ustavila njegovo zlobo.

Kmalu potem je izpreobrneni Ignacij odhajal na konju k romarski cerkvi M. B. na gori Montse-

rat. Že po potu je naredil Mariji obljubo svetega devištva. Ko prijezdi na goro, opravi dolgo spoved, daruje konja samostanu — bil je namreč stotnik, — podari svojo obleko nekemu siromaku, obleče rasasto obleko, ki jo je že na potu kupil, obesi meč v romarski cerkvi in prebedi celo noč v cerkvi v goreči molitvi. Ko si je potem nabral nekoliko mož, ki so sklenili, da hočejo sveto živeti, jih je zbral na praznik *Vnebovzetja Marijinega* v neki podzemeljski kapeli v Parizu, kjer so slovesno obljubili, da se hočejo vsemu posvetnemu odpovedati, od miloščine živeti in se postaviti popolnoma v službo sv. Cerkvi. Tako je bil postavljen začetek častite Jezusove družbe, ki jo je sv. Ignacij ustanovil na praznik *Vnebovzetja Marijinega*. Pred Marijo so ti sveti možje in sploh vsi svetniki delali sklepe in obljube.

Nad vse ganljiva je bila ljubezen sv. Stanislava Kostke do preblažene M. D. Njegovi tovariši so govorili: Kdor hoče od Marije milosti izprositi, mora s Stanislavom Njej na čast moliti. Zato je vedno nosil v roki rožni venec ali pa bukvice Marijinih pesmi. Iz gorečnosti za slavo Marijino je spisal v posebno knjigo vse, kar so o Njej lepega pisali sv. učeniki in drugi pobožni možje. Nekega dne si položi pri sv. obhajilu pismo na svoje prsi, ki ga je pisal v otroški preprostosti Mariji, proseč jo, naj ga vzame kmalu iz te solzne doline. To se je res tudi zgodilo. Protí vsemu pričakovanju je obolel in umrl na praznik *Vnebovzetja Marijinega*. Umirajoč je držal v roki sv. rožni venec. Ko mu nekdo reče, čemu drži rožni venec, saj ga ne more več moliti, odgovori Stanislav: «Res ga ne morem moliti, pa

mi je vendar v tolažbo, ko ga vidim, ker me spominja moje ljube matere.»

Sv. Jožef Cottolengo, ki je mej najnovejšimi svetniki, je imel prisrčno ljubezen do Marije. Ko se je dne 21. aprila l. 1842. smrtno bolan poslovil od svojih zavodov v mestu Torino, je pritekla za njim jokajoča sestra-redovnica in mu rekla: «Oče, vi ste bolni... in mi?» Svetnik je odgovoril: «Vi? O siromaki! Na tem svetu vam ne bom mogel pomagati, toda bodite mirni. Ko pridem v raj, se oklenem Marijinega plašča in bom imel z Njeno pomočjo svoje oči vedno uprte v to hišo. Ne obupajte torej, ampak upajte trdno!»

Tako je bil tudi sv. Janez Bosco goreč častivec Marije Pomočnice in je trdno upal v Njeno moč in z Njo veliko dosegel.

Častimo torej Marijo in hodimo za Njo posnemajoč svetnike božje! Njena pot je pot pravega duhovnega napredka, pot dobrih del in sv. čednosti, pot pravičnosti in svetosti! O teh čednostih je Kristus rekel: «Le eno je potrebno. Marija si je najboljši del izbrala.» Blagor človeku, ki čuje pri Marijinih vratih vsak dan in streže pri podbojih njenih duri! Kdor Njo najde, najde nebesa!

7. Praznik vnebovzetja Marije Device je najbrže najstarejši praznik Marijin. Dokler je trajalo v prvih stoletjih preganjanje kristjanov, ni bilo še Marijinih praznikov, kajti apostoli in potem škofje in mašniki so pač morali utrjevati vero v Kristusa,

Zveličarja. Ko je pa preganjanje prenehalo, so takoj začeli obhajati spomin *Marijine ločitve* s tega sveta. V začetku so ta praznik obhajali dne 18. januarja. Na prošnjo cesarja Mavricija pa je bil l. 582. odločen za ta praznik dan 15. avgusta za vse cerkve v vzhodnih in zahodnih deželah. Sv. cerkev obhaja današnji dan Marijino smrt ali spanje, prečastito vnebovzetje z dušo in s telesom in njeno kronanje za kraljico nebes in zemlje.

*

* * *

8. Glede kraja, kjer je Marija Devica umrla, imamo dve različni ustni izročili. *Prvo* izročilo pravi: Ko je 44. po Kr. r. po smrti sv. Štefana nastalo v Jeruzalemu hudo preganjanje kristjanov in so se apostoli razkropili križem sveta, je šla tudi Marija Devica z apostolom Janezom v Efez in je tam več let prebivala.

Cerkveni očetje, zbrani v Efezu na tretjem občnem cerkvenem zboru l. 431. pravijo, da je Efez srečno mesto, ker sta ondi prebivala Marija Devica in sv. Janez, evangelist: «Tu (v Efezu) se častita sv. Janez in Devica Marija, mati Božja, na poseben način; sem prihajajo verniki od vseh krajev z največjo pobožnostjo.» Iz teh besedi sklepajo mnogi pisatelji, da je *Marija v Efezu tudi umrla*. To je prvo izročilo. *Drugo* ustno izročilo pa pravi, da se je Marija iz Efeza vrnila v Jeruzalem in da je v Jeruzalemu umrla. V vrtu Getsemani so nekdam kazali v skalo vsekani grob, kjer je njeno deviško truplo počivalo do vnebovzetja.

Še sedaj je ob znožju Oljske gore videti lepo cerkev, ki je sezidana na mestu, kjer je bil po ust-

nem izročilu grob Matere Božje. Ta cerkev je pod zemljo. V njo hodijo po petdesetih širokih stopnicah. Cerkev ima podobo križa in Marijin grob je na vzhodni strani. Blizu na sredi teh stopnic je na levi strani grob sv. Jožefa, na desni pa sta groba sv. Joahima in sv. Ane. V to cerkev zahajajo celo Mohamedani molit in častit to veliko hčer Abrahamovo.

*

* * *

9. Vsa ustna izročila pa so v tem edina, da je Marija dočakala precejšnjo starost. Nekateri trdijo, da je umrla v 63. letu, drugi v 66., drugi v 72. letu. Natančnosti ni. Kristus je hotel, naj Marija, prečista Devica, ostane z apostoli. S tem je hotel dati tudi poznejšim rodovom nauk, da morajo biti vedno z Marijo, prečisto Devico in Materjo Božjo, da morajo vsi, ki se trudijo za cerkev Kristusovo, ž Njo delovati, Njo častiti, Njo priporočati vsem vernikom in Njo posnemati, ako hočejo imeti dobrih uspehov. Kristus je rekel: «Ne bom vas zapustil sirot (Jan. 14, 18).» To se je natančno izpolnilo. Ostal je z nami sam do konca sveta v najsv. zakramentu, ostala pa je z nami tudi Mati Marija, ker vsem svojim učencem, pričujočim in bodočim, je Kristus rekel na križu: «Sin, glej, Tvoja mati!» Kristus je hotel, da imej njegova cerkev ne-le gospodarja, ampak tudi gospodinjo, kajti gospodinja vzdržuje pri hiši tri vogle. Tako je bilo v vseh stoletjih v katoliški cerkvi. Ko je bilo češčenje Matere Božje najbolj goreče, je cerkev najbolj trdno stala; ko se je to češčenje ohladilo, se je tudi trdnost sv. cerkve zrahljala. Narodi, ki so zapustili katoliško

cerkev, so opustili več ali manj tudi češčenje Marije Device in so hkratu tudi izgubili trdnost sv. vere. Jasen dokaz za to nam podaja luteranska cerkev, ki izgublja čedalje bolj tla in razpada na tisoč koscev, ker nima gospodinje M. D. Luterani so zavrgli najsvetejši zakrament in so na ta način zgubili v svoji cerkvi tudi gospodarja.

Zato moramo biti zmerom z Marijo, kakor je Kristus naročil na križu: «Sin, glej, tvoja mati; mati, glej, tvoj sin!»

Je pa še drug vzrok, zakaj nam je Kristus dal mater, ki jo moramo ljubiti in častiti. Prav mnogo je ljudi na svetu, ki nimajo matere, ki bi jih ljubila, a je človeku do smrtne ure naravno, da je mati ž njim, ki ga tolaži in mu lajša življenje. «Ni dobro, da je človek sam» — je bilo rečeno že Adamu v raju. Človek potrebuje do smrtne ure ljubečega materinskega srca. Izkušnja uči, da se stari ljudje na smrtni postelji jokaje spominjajo svoje matere in da jo kličejo na pomoč.

Vsem, ki nimajo v svoji hiši ljubečega ženskega srca, je Kristus hotel dati izvrstno nadomestilo, t. j. češčenje Matere in Device Marije, ki kakor sonce razsvitljuje in greje osirotelemu, osamelemu in zapuščenemu človeku dušo in srce.

To je tudi eden izmed vzrokov, zakaj ni previdnost dovolila, da bi Marijino truplo in Njeno ljubeče srce strohnelo v zemlji. Marija, Mati in Devica, živi z dušo in telesom, kakor se je tudi na več krajih prikazala v pravi podobi. (1) To je vsem osirotelim in osamelim v veliko tolažbo. Ko jo častijo in ljubijo ter kličejo na pomoč kleče pred Njeno

1) Prikaže se pa lahko tudi le s navideznim telesom.

podobo, vedo, da jih Mati in Devica sliši s svojimi ušesi, da jih gleda s svojimi očmi, da jim deli milosti s svojimi ljubeznivimi rokami, da jim z dušo in telesom stoji ob strani. Kako sladka je molitev sv. rožnega vnca, če si mislimo Marijo z dušo in telesom ob svoji strani, z nami trpečo in molečo.

Nadaljnji vzrok, zakaj je Jezus hotel, da ostani Marija z apostoli in da naj bodo vsi poznejši krščanski rodovi vedno z Marijo, združeni ž Njo v gorečem češčenju in v ljubezni, je ta-le: Ona je tista, o kateri govori prerok: «Kdo bo našel močno ženo? Njena cena je ko reči iz daljnih in zadnjih pokrajin. Srce njenega moža se nanjo zanaša. Z močjo si opasuje ledje in utrjuje svojo roko... Svojo roko steguje po težkih rečeh... Moč in lepota je njeno oblačilo. (Pregov. 31).»

Ko je visel Jezus na križu so vsi zbežali, le ona, močna žena, je pogumno stopila pod križ in z njenim zgledom osrčeni so stopili pod križ še sv. Janez in pobožne žene.

Marija je dajala pogum in neustrašnost apostolom, ko so začeli mej hudimi nasprotstvi širiti Kristusovo kraljestvo po celem svetu.

V vseh časih se je Marija kazala mogočno ženo, ki so se k njej obračali kristjani v stiskah in potrebah. Sv. cerkev pripisuje Njeni priprošnji najslavnejše zmage v turških vojskah. Naj omenim, da pripisuje cerkev Njeni priprošnji zmagi cesarja Karla šestega nad Turki na Ogrskem in kmalu potem zmagi nad Turki pri otoku Korciri v Jonskem morju. V spomin teh dveh zmag je cerkev postavila praznik presv. rožnega venca. Dalje je papež Inocencij Enajsti postavil praznik imena Marijinega v spomin na zmagi nad Turki pri Dunaju.

Marija je mogočna žena, ki je v vseh časih dajala kristjanom pogum in je kristjane branila kot *nepremagljiva zvrščena četa*.

To so pglavitni vzroki, zakaj je Jezus hotel, naj bo Marija z apostoli in z nami do konca sveta.

10. Glede smrti Marije, prečiste Device, pravi sv. Bernard, da ni umrla vsled bolezni, ampak po preobilnosti ljubezni do Jezusa. Zato je bila njena ločitev bolj podobna spanju ko smrti in v resnici so smrt Marije Device imenovali v starih časih *spanje* Marije Device. Marija je le zaspala. Njena duša se je kmalu potem spet združila s telesom. Tako je bila z dušo in telesom vzeta v nebesa.

Po ustnem izročilu je bila Marija *tretji* dan v nebesa vzeta. Sv. Tomaž je namreč po tem izročilu prišel iz svojih misijonskih krajev v Jeruzalem tretji dan po Njeni smrti. Ker je srčno želel še enkrat videti ljubeznivo obličje matere Gospoda Jezusa Kristusa, so odprli grob, a v njem niso več našli svetega trupla.

Sv. Brigita piše v svojih razodetjih, da je bilo Marijino truplo petnajst dni v grobu in da je bila petnajsti dan po smrti vzeta v nebesa. To pa ni gotovo, ker cerkev ni tega mnenja potrdila.

11. Da je bila Marija res v nebesa vzeta z dušo in s telesom, dokazujejo prav mnoge okolnosti:

Ko ne bi bila Marija vzeta v nebesa, bi gotovo imeli relikvije njenega telesa, njenih kosti ali kaj drugega, kakor drugih svetnikov. Bog bi bil gotovo razodel njen grob, kakor je razodel grob drugih svetnikov in svetnic. Zakaž je izginila vsaka sled njenega groba in njenih relikvij?¹⁾

Sv. Matej (27, 52) poroča: Grobovi so se odpirali (ob Kristusovi smrti) in veliko teles svetnikov, ki so spali, se je obudilo. In šli so iz grobov po Njegovem vstajenju in so prišli v sveto mesto in se mnogim prikazali. Sv. Tomaž Akvinski pravi: da so ti svetniki bili pravični očaki stare zaveze, ki da se niso več vrnili v grobove, ampak s telesom spremljali Jezusa v nebesa (In 4, Sent., dist. 43, q. 1. a. 3 et 4). Iz teh besedi sv. Tomaža pa sklepamo: Če so šli očaki stare zaveze z dušo in telesom v nebesa, koliko bolj smemo to trditi o Mariji, po kateri so vsi očaki hrepeneli in ki je bila povišana za Mater Božjo²⁾). Kdo izmed očakov je bil svetejši ko Marija? Če je torej Jezus obudil svete očake, da so šli z

1) Prav to velja tudi o sv. Jožefu. Mi nimamo nobenega sledu njegovega groba, njegovih relikvij itd. Sv. Frančišek Saleški pravi: „Sv. Jožef je bil vzet v nebesa z dušo in s telesom. O tem ni nobenega dvoma“. (Tratt. 19, n. 22)“

2) Vse to velja tudi o sv. Jožefu. Kdo bi si mogel misliti, da je strohnelo tisto telo, ki se je toliko trudilo za Jezusa, tisti obraz, ki ga je Jezus prisrčno poljuboval. Sv. očetje proslavljajo sv. Jožefa kot prvega in najbolj svetega moža mej vsemi očaki starega zakona.

dušo in s telesom ž Njim v nebesa, je gotovo obudil tudi prečisto in presveto Devico.

Dolžnost sinu je, da ljubi svojo mater in da ji tudi pomaga, ko onemore. Ali si moremo misliti, da bi bil Jezus obudil svete očake in jih vzel z dušo in telesom v nebesa, svojo mater pa da bi bil zapustil in da bi bil dovolil, da bi Njeno sveto telo strohnelo v zemlji?³⁾

Ko je mati sv. Janeza in sv. Jakoba rekla Kristusu (Mat. 20, 21): «Reci, da naj sedita ta moja sina, eden na tvoji desnici in eden na tvoji levici v tvojem kraljestvu», je Jezus odgovoril: «Sedeti na moji desnici ali levici, ni moje vama dati, ampak komur je pripravljeno od mojega Očeta.» Sedeti na Njegovi desnici je bilo pripravljeno Mariji, na levici pa — komu drugemu ko sv. Jožefu?! Razmerje, ki je bilo mej njimi na zemlji, se nadaljuje v nebesih v popolni meri.

Če imamo mi upanje, da bomo poslednji dan iz groba vstali, ker izpolnjujemo Kristusove besede: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan», kako si je mogoče misliti, da Kristus ne bi bil vzel z dušo in s telesom v nebesa Marije, ki ga je v svojem telesu spočela, ki ga je rodila, pestovala, oblačila, redila, poljubovala in ž njim bila do smrti? Kako naj bi ne bil vzel k sebi v nebesa z dušo in s telesom

3) Tudi ta dokaz velja o sv. Jožefu. Jezus je Marijo in Jožefa prisrčno poljuboval. Ali si moremo misliti, da bi bilo strohnelo truplo sv. Jožefa v zemlji? Pobožno mnenje je, da je šel z dušo in s telesom v nebesa tudi sv. Janez, evangelist, ki ga je Jezus na križu postavil nele za rednika in varuha Marije Device, ampak celo za Njenega sina, ko mu je Marijo dal za mater.

Nje, ki jo je klical Svojo mater in ki jo je neizmerno ljubil¹⁾ (Sv. Frančišek Sal. v Tratt. 19, n. 22)?»

*

* *

12. Sv. Bernard pravi: «Vnebovzetje Marije daje tudi nam upanje, da bomo po Njeni mogočni priprošnji dosegli prostor mej izvoljenimi.» Hodimo za Njo, da jo kdaj v nebesih dosežemo. Hoditi za Njo se pravi posnemati Njene sv. čednosti. Posnemajmo Njeno ljubezen do Jezusa in do sv. Jožefa; posnemajmo Njeno ponižnost, Njeno ljubeznivo krotkost, Njeno deviško čistost, Njeno nepremagljivo potrpežljivost v velikem trpljenju, Njeno ljubezen do molitve, do premišljevanja in do dela. Odtrgajmo svoje srce od vsega pozemeljskega veselja, bodimo pokorni, vdani v voljo Božjo, ljubimo preprostost in bodimo zadovoljni s tem, kar imamo. Marija je živela v uboštvu in bila zadovoljna.

Nobena čednost pa ni na Mariji tako občudovanja vredna ko molčečnost v najhujših težavah in bridkostih. Marija je molče premišljevala vse reči in tiho prenašala največjo žalost in bridkost. Molče je ohranila v svojem srcu Simeonovo prerokovanje, molče je prenašala beg v Egipt in vrnitev iz Egipta, molče je prenašala vse uboštvu v nazaretski hišici, molče je gledala Jezusa pred Pilatom, molče je stala pod križem in molče ga je sprejela mrtvega v svoje naročje.

To pobožno mnenje omenja sv. Tomaž Akvinski (In Symb. Apost. Opus VII a. 5 Ed. Parm.)

1) Isto velja tudi o sv. Jožefu in v mnogih ozirih tudi o sv. Janezu evangelistu, kateremu je Kristus sam dal Marijo za mater.

Učimo se od nje molčečne potrpežljivosti in ponižnosti, ker ne vemo, kam meri z nami Božja previdnost, dokler ne dospemo do konca. Na koncu bomo hvalili Božjo previdnost, kakor jo hvali Marija v svojem veličastvu na desnici Jezusovi.

Bodimo torej molčeči, potrpežljivi in ponižni v sreči in nesreči, v časti in v sramoti, v veselju in v žalosti, v zdravju in v bolezni, v uživanju in v stradanju, v dobrem in slabem stanju. Božja vsemogočna roka je blizu. Bog nas lahko vsak čas reši in dvigne.

Po tej poti, ki nam jo je pokazala Devica Marija, hodimo in se bomo prav gotovo združili ž njo v nebesih in po vstajenju prebivali z dušo in s telesom s sveto družino, z Jezusom, z Marijo in z Jožefom na veke. Takrat bomo šele dobro umeli besede Jezusove: «Le eno je potrebno! Marija si je najboljši del izbrala.»

13. «Za veliko si prizadevaš, a le eno je potrebno! Marija si je najboljši del izvolila.» To so besede Kristusove: «Le eno je potrebno.»

Te besede potrebujejo pojasnila, kajti Jezus je ob drugih prilikah zahteval več reči, ki so potrebne za zveličanje. Beremo v evangeliju sv. Luke (18, 18), da je pristopil nekega dne k njemu neki višji in mu rekel: «Dobri učenik, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?» Jezus mu reče: «Kaj me imenuješ dobrega? Nihče ni dober kakor sam Bog. Zapovedi poznaš: Ne ubijaj, ne prešuštvuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj očeta in mater.» Oni pa

je rekel: «Vse to sem izpolnjeval od svoje mladosti.» Ko je pa Jezus to slišal, mu je rekel: «Še ene reči nimaš: Vse, kar koli imaš, prodaj in daj ubogim in boš imel zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!» Ko je človek to slišal, je bil žalosten, ker je bil silno bogat. Ko ga je Jezus videl žalostnega, je rekel: «Kako težko pojdejo v božje kraljestvo ti, ki imajo bogastvo. Zakaj laže je velblodu iti skozi uho male šivanke, kakor bogatino iti v božje kraljestvo.» Ko so to drugi slišali, so rekli: «Kdo pa more biti zveličan?» Jezus odgovori: «Kar je nemogoče pri ljudeh, je mogoče pri Bogu.» Sv. Peter je ob tisti priložnosti rekel: «Glej, mi smo vse zapustili in smo šli za Teboj!» Jezus mu reče, da kdor je zapustil hišo ali starše ali brate ali ženo ali otroke zavoljo božjega kraljestva, bo prejel veliko več v tem času in v prihodnjem svetu večnega življenja.

Iz vseh teh besedi, je razvidno, da je mnogo reči potrebnih, če se hočemo zveličati. In vendar je Kristus rekel: «Le eno je potrebno! Marija si je najboljši del izvolila.» Kako naj si to razložimo? Oboje je resnično, če prav razumemo. Sv. Gregor pravi: «Kakor rastejo mnoge veje iz ene korenike, prav tako rastejo mnoge čednosti iz ene ljubezni. Veja dobrega dela ne bi imela prav nič zelenega, ko bi ne ostala na koreniki ljubezni. Lahko rečemo, da je zapovedi božjih mnogo, pa lahko rečemo tudi, da je ena sama. Mnogo jih je, ker so različna dela; ena sama je, ker je le ena korenika ljubezni.»

To resnico je Kristus večkrat poudarjal nasproti farizejem. Ko je neki učenik in farizej vstal in skušal Kristusa z besedami: «Učenik, kaj naj storim, da zadobim večno življenje?» mu reče Gospod: «Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?» On pa je odgovoril

in rekel: «Ljubi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči in iz vse svoje misli in svojega bližnjega kakor sam sebe.» Kristus mu je rekel: «Prav si odgovoril, to stori in boš živel (Luk. 10)!»

V tem smislu je treba razlagati tudi besede: «Le eno je potrebno. Marija si je najboljši del izvolila.»

*

* * *

14. Tista Marija je bila sestra Marte in Lazarja, toda sv. cerkev obrača te besede danes na Marijo Devico, mater Jesusovo. Njej veljajo te besede najbolj. Nihče ni teh besedi bolj izpolnjeval ko Marija, prečista; nihče ni Jezusa bolj ljubil ko ona. Ta ljubezen do Boga in do Jezusa je tisto *eno*, ki je potrebno; to je tisto *eno*, ki je najboljše, kajti iz tega izvira vse drugo dobro, kakor rastejo iz zdrave korenike deblo in veje.

Le eno je potrebno! Za tisto eno moramo skrbeti, vse drugo se rodi iz tega samo po sebi. Marta, sestra Marijina in Lazarjeva, si je dajala veliko opraviti, da bi Jezusu postregla z jedmi, pa Jezus je bolj pohvalil Marijo, ki je sedla k Njegovim nogam in zvesto poslušala Njegove besede. Jezus zahteva od nas, da skrbimo pred vsem za ljubezen božjo in za zveličanje svoje duše, drugo je potem samo ob sebi umljivo.

Tako so delali svetniki in svetnice božje. Ljubili so Boga in se skrbno ogibali greha. Nihče pa ne tako, ko Marija, prečista D.! Drugi so se z vso skrbjo ogibali greha po izpreobrnitvi, Marija pa je že od rojstva in celo od samega spočetja bila brez vsakega greha. Marija ni imela niti izvirnega greha nikoli na

sebi. Njeno življenje je bilo od prvega pa do zadnjega trenutka brez greha, polno ljubezni božje.

Z njenim rojstvom se začena ta vzvišeni *zgle*d brezmadežnega in ljubezni polnega življenja. Mi moramo vsak dan, vsako uro, vsako minuto in vsako sekundo imeti ta vzvišeni *zgle*d pred očmi in ga posnemati, čeprav ga ne bomo mogli nikdar doseči. Vsak dan, vsako uro, vsako minuto in vsako sekundo bi se morali ravnati po besedah Kristusovih: *Le eno* je potrebno. Po tem se je vedno ravnala Marija, prečista, natančno vse trenutke svojega življenja.

15. Vsak človek ima po svojem stanu vsak dan različna opravila, katera mora vestno opravljati, toda pri vseh opravilih mora misliti, da je *le eno* potrebno. Tega ne smemo nikdar zabiti. Če to zabimo, nimajo naša dela in naši trudi pred Bogom nobene veljave. Kdor dela iz drugih namenov in nagibov, izgublja in zapravlja zlati čas življenja, v katerem bi si moral služiti srečno večnost.

To veliko resnico nas uči Marija, prečista. Kako bi bili mi srečni, ko bi mogli reči, da smo od zibke izpolnjevali besedo Kristusovo: *Le eno* je potrebno! Žal, da spozna večina ljudi to resnico še-le na smrtni postelji, ko vidijo, kako je vse naglo minulo in da je ostalo za večnost le tisto *eno*, katero so pa v življenju pogostoma zanemarjali.

Že starši Marijini so se v tem na poseben način odlikovali. Ustno izročilo pravi, da sta sv. Joahim in njegova žena Ana stanovala v Nazaretu in da sta

oba bila pravična in da sta z veliko skrbjo po noči in po dnevu služila Bogu. Dohodke sta vsako leto razdelila na tri dele. Prvi del je bil za jeruzalemski tempelj, drugi del je bil za siromake, le tretji del sta ohranila za svoje potrebe. Dvajset let sta skupaj živela v ljubezni in svetosti, pa Bog jima ni dal nobenega otroka. Radi tega sta bila žalostna in sta obljubila Bogu, da hočeta otroka Njemu posvetiti, če jima ga da. In Bog je uslišal njuno prošnjo in jima naznanil, da bo Ana dobila otroka, ki naj ga imenuje Marijo, ki bo rodila Zveličarja sveta.

To so lepi zgledi svetih oseb, ki so v življenju pred vsem skrbeli za tisto eno, ki je za zveličanje potrebno, katero si je bila Marija izbrala.

Bila je ženska oseba — pravi pravljica¹⁾ — ki je hotela Mariji služiti. Marija pa se ji je prikazala in jej rekla: «Če hočeš meni ugajati, glej, da boš delala vse v čast mojemu Sinu Jezusu in meni v čast. Ne delaj ničesar, da bi te ljudje hvalili. Če te kaj neprijetnega zadene, prenašaj potrpežljivo. Blagoslavljalaj njega, ki te kolne. Če boš tako delala, mi boš všeč in jaz te bom rešila iz vsake stiske in nadloge, ki te bo zadela.»

Ženska oseba je vse svoje življenje izpolnjevala te besede Marijine. Te besede se dajo na kratko povedati z besedami Kristusovimi: «Le eno ti je potrebno.»

Ko je oseba bila na smrtni postelji, je imela strašne skušnjave, da bi bila kmalu obupala nad božjim usmiljenjem. Takrat pa se ji je prikazala nebeška Gospa, ki je tolažnica in jej je rekla: «Kako je kaj?» Bolnica pa reče: «Strašno slabo! Muči me

1) Alban Stolz: Legende, 15. dec.

grozna otožnost in obupnost. Kmalu bi obupala nad božjim usmiljenjem!» Marija reče: «Bodi potolažena! Ker si moje besede zvesto izpolnjevala, hočem te oprostiti vse žalosti in obupnosti in te hočem vesti tja, kjer ni nobene žalosti in nobene nadloge.»

Bolnica je umrla, a nje duša je šla k Bogu, ki je *tisto eno*, za katero je živela in se žrtvovala vse dni svojega življenja.

Tako uči Marija, prečista, tudi nas. Če hočemo biti njej všeč, moramo imeti vedno pred očmi *tisto eno*, ki je potrebno za zveličanje. Marija nam kliče: «Če hočete meni ugajati, glejte, da boste delali vse v čast božjo in iz ljubezni do Jezusa. Ne delajte ničesar, da bi vas hvalili. Če vas kaj neprijetnega zadene, prenašajte potrpežljivo in blagoslavljajte tiste, ki vas preganjajo in vas kolnejo. Če boste to delali, mi boste všeč in jaz vas bom rešila iz vsake stiske in nadloge, ki vas bo zadela!»

Ko praznujemo danes vnebovzetje in povišanje dekle Gospodove, objokujmo, da nismo po njenem zgledu že od rojstva delali vse v čast božjo in iz ljubezni do Jezusa, kakor je ona delala že od spočetja. Obžalujmo, da se nismo čuvali greha, da smo s smrtnimi grehi žalili Boga in Jezusa. Sklenimo, da hočemo ta majhni čas, ki nam je še odmerjen, modro živeti in izpolnjevati Kristusove besede: «*Le eno je potrebno*».

*

* * *

16. Vse te resnice spoznajo nekateri lahkomiselni še-le na smrtni postelji ob smrtni uri. Angleška kraljica Elizabeta je ob smrtni uri rekla: «*Rada bi dala vse kraljestvo, ko bi mi Bog podaljšal življenje*

le za eno uro, da bi mogla še kaj dobrega in modrega storiti.» Toda Bog jej te želje ni izpolnil in tiste ure, ki si jo je tako želela, ni dobila.

Nam se ni treba odpovedati kraljestvu, imamo pa nekaj, kar je še več ko kraljestvo, t. j. zdravje in zlati čas, da lahko dobro delamo. Zdravje in čas je več ko vsa kraljestva in več ko vsa bogastva celega sveta.

Cesar Karel V. si je dal napraviti zlat prstan, ki pa je imel mesto dragega kamena uro z napisom: «To je bolj dragoceno ko dragi kameni.» Da, čas, ki nam je odmerjen od Boga in ki ga kaže ura, je najbolj dragocena reč za vsakega človeka, ker si v tem kratkem času pridobimo, če hočemo, srečno večnost.

*

* *

17. Le eno je potrebno! Ljudje, zlasti trgovci in obrtniki se veliko trudijo in ubivajo za dobiček. Njih misli so obrnene le na denar. Po dnevu tekajo, trgujejo in včasih tudi sleparijo, po noči pa sanjajo o denarju, o dobičkih, o kupčijah i.t.d. In vendar velja tudi za te ljudi beseda Kristusova: «Le eno je potrebno!»

Mej svetniki imamo tudi sv. Godrika, ki je bil trgovec. Le-ta se je veliko ubival in je veliko tekal s svojo trgovino od mesta do mesta. Hodil je po vseh semnjih, da bi kaj več pridobil. Iskal je posvetnega bogastva in posvetnih zakladov. Ko je šel nekega dne po kupčijah, mu je Bog dal milost, da je našel največji zaklad, da je našel najdragocenejši biser. Zgodilo se mu je tako, kakor pravi Kristus v sv. evangeliju: Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, ki je bil zakopan v njivi in ga je nekdo našel in skrnil.

Ves vesel gre in proda vse svoje imetje, da si kupi tisto njivo. Nebeško kraljestvo je podobno kupcu, ki je iskal dragega bisera. Ko ga je našel, je šel in prodal vse, ter kupil tisti biser.

Prav tako je storil trgovec sv. Godrik, ko ga je milost božja obšla. Prodal je vse svoje imetje, je razdelil mej siromake in šel v puščavo, kjer je živel le za Boga in skrbel za zveličanje svoje duše. Prisatelj njegovega životopisa pravi: Četudi je živel v puščavi, se vendar-le ni bal divjih zveri, se ni bal vsakovrstne golazni, tudi ne napadov divjih roparjev, se ni bal prikazni hudobnih duhov in strahot divje puščave in ostrega trnja, kajti popolna ljubezen je temeljito izgnala strah iz njegovega srca.

Nekega dne je velika povodenj preplavila pokrajino. Tudi kočja puščavnika Godrika je bila v vodi. Ko je voda odtekla, so ljudje v velikem strahu pritekli h kočji, misleč, da je puščavnika odnesla povodenj. Kako se pa začudijo, ko najdejo kočjo in puščavnika popolnoma suha. Puščavnik je popolnoma mirno molil v svoji kočici. Sam Bog ga je čuval, da se ni potopil in da ga ni voda odnesla. Rekel je, da ne ve nič o povodnji. On je le *eno* mislil, kakor je Kristus ukazal in Bog ga je rešil na čudovit način. V tem je bil podoben Mariji, ki je le na Jezusa mislila in njega ljubila iz celega svojega srca.

Ker je imel sv. Godrik popolno ljubezen do Boga in do Jezusa, so se tudi na njem dogajali čudeži kakor na sv. Frančišku Asiškem ali kakor na naših prvih starših pred grehom, da so jim bile pokorne tudi divje zveri. Pravljica pravi, da je **nekega dne** pritekkel pred vrata Godrikove kočice jelen, ki je milo

vzdihoval, dokler mu ni puščavnik odprl vrat. Ko je jelen stopil v kočo se je ulegel k svetnikovim nogam. Kmalu pa se je pojasnilo, kaj je bilo. Za jelenom so pritekli lovski psi in za njimi še lovci. Ko so prišli lovci in so videli svetnika, ki je bil sicer s slabo obleko ogrnen, a se mu je obraz svetil ko angelu, so se začudili in ga prosili, naj jim ne zameri, da so ga motili. Tako so odšli. Jelen je bil v koči do večera in se je potem več let vračal, kakor da bi se hotel svetniku zahvaljevati za rešitev. Prav tako so se zatekale k njemu tudi druge zveri, ko so jih lovci preganjali. Zver je ostajala v koči do večera, dokler je svetnik ni odpustil. Po zimi so tudi ptički priletali k njemu, da so se na njem ogrevali, kakor beremo o sv. Frančišku. Tako je celo žival čutila, da je sv. puščavnik sin božji, sin njih preusmiljenega Stvarnika.

Umrli je v osmini vnebohoda Kristusovega l. 1170. Tako je našel ta trgovec v nebesih pravi zaklad in pravi biser, ki je zanj vse svoje imetje prodal in samega sebe popolnoma žrtvoval.

*

* *

18. Le *eno* je potrebno. Marija si je najboljši del izvolila, ki jej ne bo odvzet. Blagor njim, ki hodijo za njo, ki ne vežejo svojega srca na posvetno bogastvo in na ničémurne posvetne časti in ki se ne vdajajo posvetnemu veselju, ki vse naglo mine. Kdor najde to eno, je bolj bogat in bolj srečen, kakor da bi imel celo kraljestvo. Kraljica Elizabeta bi bila rada dala celo kraljestvo, če bi ji bil Bog hotel podaljšati življenje le za eno uro, v kateri bi bila lahko še kaj dobrega storila ter našla tisto eno, ki je Marijo

povišalo nad angele. Kdor ima tisto eno je neskončno bogat in neskončno srečen, da ne zamenja ne s kraljem ne s cesarjem. Tisto eno mu daje še-le čast, da sme Marijo imenovati svojo mater in Jezusa svojega brata in mu daje pravico do večnega življenja.

*
* * *
* * * * *

19. «*Marta, Marta, skrbna si in veliko si prizadevaš, pa le eno je potrebno. Marija si je najboljši del izbrala, ki jej ne bo odvzet.*» Te Kristusove besede potrjuje najbolj današnji praznik vnebovzvetja Marije Device: «*Marija si je najboljši del izbrala, ki jej ne bo odvzet.*» Današnji dan je stopila z dušo in s telesom v nebeške prostore. Angelske množice so jej prihitele naproti. Sin Božji Jezus Kristus jo je posadil na svojo desno stran, jej dal krono na glavo in jo postavil za kraljico nebes in zemlje: «*Marija si je najboljši del izbrala, ki jej ne bo odvzet na veke.*»

*
* * *

20. Jezusove besede nam stavijo dva zgleda pred oči: Marto in Marijo. Marta si je veliko prizadevala, pa Kristus pravi, da je le eno potrebno. Teh besedi ne smemo tako razlagati, kakor da bi Kristus učil, da ne smemo nič skrbeti za časne reči, za jed in pijačo, za premoženje in za blagostanje. Kristus je hotel reči: Le za eno, t. j. za zveličanje in za posvečenje je treba skrbeti, kajti *kdor za to eno skrbi, iz-*

polnjuje tudi svoje druge dolžnosti v redu, je delaven in priden tudi za časne potrebne reči. Njegova delavnost in pridnost pa ni nepokojna, raztresena in nezmerena, ampak mirna, ker ima srce vedno pri Bogu, pripravljeno vse opustiti, kar bi bilo Bogu in Njegovi sveti volji nasprotno. Tudi Marta si je dober del izvolila, toda Marija ob tisti priložnosti najboljši del. Marta je bila ob tisti priložnosti preveč raztresena in nepokojna, dočim je Marija po pravici ob tisti priložnosti vse drugo pustila in Jezusa poslušala.

*

* *

21. Marsikomu očita vest: Ti si Marta! Ti nisi Marija! Ti si nezmereno in nepokojno prizadevaš za vse, za tisto *eno* pa se ne meniš, kakor bi moral.

Ti si Marta! Ti nezmereno skrbiš za *bogastvo*. Ti nimaš druge skrbi ko za posvetno premoženje in za posvetne reči. Nobena gora ti ni previsoka, nobeno brezdno, pregloboko, nobeno skalovje prestrmo, nobeno morje preširoko, nobena dežela predaleč, da bi le mogel tam svoje premoženje pomnožiti ali še kaj pridobiti.

Za premoženje modro skrbeti je popolnoma prav, toda skrbeti nezmereno, zanemarjaje tisto *eno*, je nespametno in tudi grešno. Zanemarjati molitve, krščanske dolžnosti, sv. mašo, božjo besedo i.t.d. radi nezmerne skrbi za premoženje in bogastvo — to je nepravilno. Taki ljudje so Marta, ki si je sicer veliko prizadevala, pa le *eno* je bilo potrebno. Kristus opominja: «Ne spravljajte si zakladov na zemlji, ki jih rija in molj konča in jih tatje izkopljejo in ukradejo (Mat. 6, 19).»

*
* *

22. Ti si Marta, pravi morda vest, ker si prizadevaš le za svojo *čast in slavo*. Iz tega nastajajo prepiri, opravljanje in obrekovanje, nevoščljivosti in sovraštva, zvijače in hinavščine. Ko bi ljudje pomislili, da je posvetna čast in slava prazna, bi se gotovo toliko ne povzdigovali iz drugih žalili.

Od vse naše časti, slave in bleska nam bodo ostale samo štiri sveče, ki jih bodo prižgali ob našem mrtvaškem odru in morda kamenit spomenik, ki ga utegnejo postaviti na naš grob, na kateri bodo zapisali naše ime, katero smo v življenju tako ljubili in poštevali. V tridesetih letih bo tudi že ta spomenik obrastel z mahom in bo morda že ležal v travi. Tako se bo končala naša čast in slava.

*
* *

23. Ti si Marta, kajti tvoje skrbi in tvoje misli merijo samo na *počutno veselje in uživanje*, a ne misliš nič na tisto *eno*, o katerem govori Kristus in ki edino traja vekomaj. Vse drugo bo prešlo: Prešla bo mladost in vse njene veselice, prešla bo moška doba in vsa njena slava, prešla bo starost in čaka te smrt. Kaj pa potem? Takrat bomo spoznali, da je bilo vse ničemurnost črez ničemurnost, takrat bomo spoznali, kako resnične so bile besede Kristusove: «Marta, Marta, skrbna si in veliko si prizadevaš, pa le *eno* je potrebno!»

*
* *

24. Marija si je izbrala tisto *eno*. Mej tem, ko se je Marta trudila s postrežbo, je Marija bila pri Jezusu in ga zvesto poslušala, kajti Jezus je bil takrat v hiši, kjer je učil. Take priložnosti niste imeli vsak dan in bi je ne bili smeli zanemarjati. Delo bi bila Marta lahko nekoliko odložila. Zanemarila je tisto *eno*, t. j. skrb za svojo dušo, skrb za večno zveličanje, po kateri se morajo vse druge skrbi ravnati in katero morajo vse druge skrbi podpirati.

Kar je Marta delala, je bilo potrebno, kakor so potrebna razna dela in razna opravila, toda skrb za zveličanje je tako potrebna, da vse drugo izgine v primeri s tem. Mi moramo biti pripravljeni raji vse na svetu izgubiti ko izgubiti nebesa in raji vse potrpeti ko žaliti Boga. Pri vseh svojih delih in opravilih moramo pred vsem skrbeti za tisto *eno*.

*

* *

25. Kristus pravi: Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, ki je skrit v njivi. Ko izve človek za ta zaklad, proda vse, kar ima, proda hišo in premoženje, da kupi njivo, v kateri leži dragoceni zaklad. Zaklad vseh zakladov pa je večno zveličanje, so nebesa. Zavoljo tega zaklada mora biti človek pripravljen zapustiti vse na svetu: hišo, premoženje, družino, starše, otroke i.t.d., da si pridobi ta zaklad, kajti nič ne pomaga človeku, če cel svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.

To *eno*, ki je edino potrebno, pojasnjuje Jezus še z drugo priliko: Nebeško kraljestvo je podobno dragemu biseru. Ko ga človek najde, gre, in proda vse, da ga kupi. Ta dragi biser je naše večno zveli-

čanje. Človek mora biti pripravljen dati vse premoženje tega sveta in celo tudi življenje, da si zagotovi večno zveličanje.

Tako treba umeti besede Kristusove: *Le eno* je potrebno! Marija si je najboljši del izvolila.

*

* *

26. Današnji dan pa obrača sv. Cerkev te besede na Marijo, prečisto Devico, kajti le na njej so se te besede popolnoma uresničile.

Marija Devica je bila sicer iz visokega kraljevskega rodu, pa je živela tako ponižno, kakor dekla, saj je sama rekla: «Glej dekla sem Gospodova». Kot dekla Gospodova je skrbela pred vsem za tisto *eno*, ki je Kristus ali večno zveličanje v Kristusu. Ona ni koprnela po bogastvu. Živela je le v majhni hišici v Nazaretu in je v siromašnem hlevcu v Betlehemu rodila Božjega otroka Jezusa. Marija ni iskala posvetnega veselja, ker je bila od začetka Devica in je tudi po rojstvu Jezusa Kristusa bila Devica. Njeno *edino* veselje na tem svetu je bil Jezus, ki ga je vedno nad vse ljubila, ki ga je z ljubeznijo pestovala in poljubovala, ga skrbno oblačila, čuvala, redila, zanj skrbela in zanj živela do smrti, ko je pod križem žalostno vzdihovala in ga v bridkem trpljenju s svojo navzočnostjo tolažila. Po Jezusovem vnebohodu je ostala pri apostolih, da jih je tolažila in jim dajala pogum, toda njeno srce je bilo neprestano pri Jezusu v nebesih.

*

* *

27. Ker je Marija mej vsemi ljudmi, ki so kdaj živeli, ki sedaj živijo in ki bodo v bodočnosti živeli, najbolj skrbela za tisto *eno*, ljubeč Jezusa nad vse, zato jo je Bog odlikoval vzevši jo v nebesa z dušo in telesom. Sv. vera nas uči, da bodo naša telesa na sodnji dan od smrti vstala in da pojdemo z dušo in telesom Jezusu naproti, Marijino telo pa ni nikdar segnilo v zemlji, ker jo je Bog tudi s telesom vzel v nebesa. Bog ni dopustil, da bi se Njeno telo v prah izpremenilo, ker ni bilo na Njej nobenega niti najmanjšega madeža.

V tem oziru je Marijino vnebovzetje, kakor Kristusovo vstajenje poroštvo našega vstajenja sodnji dan. Kakor je bila Marija s telesom v nebesa vzeta, prav tako bomo tudi mi z dušo in s telesom šli sodnji dan Kristusu naproti.

Skrbimo po Marijinem zgledu pred vsem za tisto *eno*, ki je nad vse potrebno. Hodimo za materjo, ki nas kliče k sebi v kraljestvo večne slave.

28. Komur je smrt pobrala ljubo mater, se večkrat spominja dne, ko mu je mati umirala, ko je vzdihovala v zadnjih trenutkih na smrtni postelji. Kako ljube se zdijo še danes vse besede, ki jih je draga mamica izgovarjala v zadnjih trenutkih, ko se je poslavljalna od sveta in od svoje družine!

Marija je skupna mati vseh kristjanov, je ljubeča mati vsakega posameznika izmed nas. Spodobi se torej, da se danes s hvaležnostjo spominjamo Njene smrti, Njenega pokopa in Njenega vnebovzetja.

*

* *

29. Marija je po ustnem izročilu hotela še enkrat videti apostole, ki so bili takrat razkropljeni po vsem svetu, kjer so oznanjali sv. evangelij vsem stvarem. Bog je to njeno željo uslišal. To izročilo slove, da so k smrtni postelji Marije Device prišli vsi apostoli razen sv. Tomaža. Tam so pri njeni postelji klečali, molili in jokali, ker zapustiti jih je hotela Marija, Mati Jezusova, kateri so bili na križu izročeni in katero so vsi prisrčno ljubili kot svojo največjo in najboljšo tolažnico.

Beseda jej je bila čedalje bolj tiha. Bližala se je zadnja ura. Nje obraz je bil svetel in vesel. Nič je ni strašilo, ker ni imela nobenega greha na svoji vesti.

Kakor slove omenjeno ustno izročilo, so jo v smrtni uri prišli tolažit angeli iz nebes in sam Jezus jej je prinesel sv. popotnico. Okrepčana s sv. popotco je izdihnila sveto dušo, katero so angeli in sam Jezus spremljali v nebeške višave.

Obličje mrtve Matere B. ni imelo znamenja smrti, ampak je bilo lepo cvetoče in prijeten duh je napolnjeval hišo, kjer je ležala. Apostoli so poleg mrtvega trupla celo noč prepevali psalme.

Drugi dan so začeli dohajati bolniki, slepi, hromi, gluhi, ki so se z veliko pobožnostjo dotikali svetega trupla, da so dobili zdravje. Tako slove staro v pravljice povito izročilo.

*

* *

30. Blažena smrt Marije Device sili slehernega človeka k premišljevanju o smrtni uri. Prišla bo tudi

za nas tista ura, a ne vemo kedaj, ali zjutraj ali zvečer, ali po dnevu ali po noči — prišla pa bo prav gotovo. Takrat bomo milo zdihovali in pomoči prosili. Tlačili nas bodo grehi. Tista ura bo za nas strašna. Kdor je pameten, naj sedaj porabi čas, da si zagotovi večno zveličanje in da se mu na smrtni postelji ne bo treba bati. Poravnajmo z dobrimi deli stare dolgove za storjene grehe in storjene krivice. Potolažimo z dobrimi deli razžaljeno Srce Božje, da se nas bo usmilo ob strašni uri naše smrti.

*
* *
*

31. Marijin pogreb je bil po omenjenem izročilu veličasten. Marija je bila ljubezniva z vsemi ljudmi. Vsi so jo spoštovali. Zato se ni čuditi, da se je ob Njenem pogrebu nabralo ogromnega ljudstva.

Apostoli so hoteli, naj bi ženi, ki ste stregli v boleznih, mazilili sv. truplo, kakor je bilo v navadi pri Izraelcih, toda ta čas, ko ste jo hoteli maziliti, je obdala sveto telo prečudna bliščoba, da niste niti videli svetega trupla. To je bilo znamenje, da ni Božja volja, da bi se sveto truplo mazililo.

Nato dvignejo telo s postelje in je položijo na nosila, kakor je bila v navadi pri Izraelcih. Za njo je šla vsa verna množica v Jeruzalemu s svečami v roki. Ob tej priliki se je dogodilo veliko čudežev. Bolniki, ki so bili zraven, so ozdraveli in mnogo Judov in nevernikov se je izpreobrnilo.

Pobožne žene so grob ozaljšale z dišečimi cveticami. Ko so odpeli psalme in odmolili molitve, so sveto telo položili v grob na same mehke cvetice. V zraku se je slišalo angelsko petje.

Ljudstvo se je nato razšlo v tihi žalosti. Tudi apostoli so odšli. Pustili pa so pred grobom varihe, ker so bili trdno uverjeni, da bo Marija od mrtvih vstala.

*
* *
*

32. Premišljajmo svoj lastni pogreb. Pogrebci bodo dvignili naše truplo in je nesli iz hiše, v kateri smo prebivali in morda tudi trpeli. Duhovniki bodo peli psalm Miserere. Ko bodo prišli do groba, ki nam je določen, bodo položili naše siromašno truplo na tla in potem spustili v grob in zagrnili s črno zemljo.

Ali bo kdo za nami žaloval? Ali nismo bili morda hudobni in zlobni, da nismo nikomur nobene dobrote izkazali? Ali se bo po naši smrti kdo zmisлил na nas, da bi kaj molil ali da bi poskrbel za sv. maše za našo dušo?

Spomnimo se, da bo kmalu prišla ura, ko nas bodo zagrebli in si ne bomo mogli sami nič več pomagati. Sedaj je čas delati dobro in delati pokoro. Skrbimo v življenju, da bo tudi naš grob srečen in da se bo tudi o nas lahko po pravici reklo:

Blagor mu, ki se spočije,
v črni zemlji v Bogu spi!
Lepša zarja njemu sije
lepše sonce rumeni.

*
* *

33. Apostoli so se k grobu vrnili in so tri dni in tri noči tam stražili. Tretji dan je prišel iz daljnih krajev tudi sv. apostol Tomaž, ki ni mogel priti prej.

Želel je videti še enkrat obraz ljube matere Marije. Ko so pa grob odprli, so videli, da je bil prazen. Presvetega trupla ni bilo več v njem. V njem so videli le bele prte, v katere je bilo zavito presveto telo in pa cvetje. Spoznali so, da je Bog Marijo obudil od smrti, da je Marija odšla z dušo in telesom v nebesa, kjer jej je bilo pripravljeno mesto na desnici Jezusovi. Jezus sam jo je posadil na svojo desnico. Od takrat kraljuje Marija v nebesih in se verniki celega sveta ozirajo k njej, ki je naša mogočna priprošnjica.

*
* * *

34. Ko se spominjamo Marijinega vstajenja in vnebovzetja, spomnimo se tudi vstajenja poslednji dan, ko bodo vsi ljudje od smrti vstali in pojdejo z dušo in s telesom pred sodnji stol. Ta dan bo za vse pravične velik in nad vse vesel dan. Takrat bodo dobili popolno plačilo za vsa dobra dela, za vse krivice, ki so jih trpeli za čast Božjo; za vse trpljenje, ki so je za dobro stvar potrpežljivo prenašali, za vse nečasti in sramote, ki so jih morali molče sprejeti; tam ne bo ne krivih ne ostrih poti, ampak gladka pota; tam ne bo več ne preganjanja ne stradanja, ne boleznih in ne smrti.

Misel na vstajenje in večno plačilo nas dela pogumne in vesele tudi v trpljenju in v bridkosti. Človek, ki ima vero v vstajenje in večno življenje, se smeje v obraz tudi smrti sami ter ji govori: «Smrt, kje je tvoje želo, smrt, kje je tvoja zmagà (1. Kor. 15, 54).»

*
* * *

35. Vse te lepe misli nam vzbuja praznik vnebovzetja Marije Device. Pobožna pripovedka o Marijinem vnebovzetju je sicer marsikaj dodala, česar ne moremo zgodovinsko dokazati, a glavna reč, ki se v vseh pripovedkah poudarja, je vnebovzetje z dušo in telesom.

Ko je Mati Kristusova prišla v nebesa z dušo in telesom, so se vsa nebesa razveselila. Veselimo se tudi mi, ker njeno vnebovzetje nam daje najlepše upanje častitljivega vstajenja in večnega življenja.

Ko se bo resnica o vnebovzetju Marijinem slovesno proglasila, bodo nebesa in zemlja prepevala veselo pesem: Allelujah!

36. Ko je bil l. 1870. zadnji cerkveni zbor v Vatikanu, katerega se je udeležil tudi pokojni goriški nadškof Andrej Golmajer, je prosilo nad dvesto škofov, naj bi se slovesno proglasila resnica, da je bila Marija tudi s telesom v nebesa vzeta, kakor se je na tem cerkvenem zboru slovesno proglasila resnica o nezmotljivosti rimskega papeža v verskih rečeh in kakor se je bila že l. 1854. slovesno proglasila resnica o brezmadežnem Spočetju Marije D. To se pa do današnjega dne ni zgodilo, čeprav se prošnje škofov celega sveta vsako leto ponavljajo.

37. Praznik Marijinega vnebovzetja je silno star praznik. Praznovali so ga prav gotovo že v četrtem

stoletju. Imenovali pa so ga takrat praznik Marijinega spanja, Marijinega pogreba, Marijinega počitka in Marijinega vnebovzetja. To poslednje ime je ostalo do današnjega dne. Sv. očetje najstarih dob učijo, da je bila Marija tudi po telesu poveljučana in v nebesa vzeta in pravijo, da se tako glasi staro in resnično ustno izročilo.

*

* *

38. Da je Marija bila po telesu v nebesa vzeta ne uči sv. Pismo, ampak le ustno izročilo. Sv. kat. cerkev se naslanja v svojem nauku o Marijinem vnebovzetju na ustno izročilo, ki je pa popolnoma v skladu z drugimi nauki, ki jih uči sv. Pismo. To resnico so v katoliški cerkvi od nekdanj učili in jo učimo tudi dandanes. Z nami učijo to resnico tudi razkolni kristjani na vzhodu. Razkolni kristjani ne verujejo v nezmotljivost rimskega papeža, resnico o vnebovzetju Marije D. pa učijo skoraj vsi brez izjeme. V razkolni cerkvi so začeli le nekateri to resnico tajiti. Sv. očetje poročajo, da je po ustnem izročilu Marija bila v nebesa vzeta tretji dan po smrti.

Nekateri so celo mislili, da Marija sploh ni umrla in da ni bila v grob položena, toda sv. očetje pravijo, da je Marija resnično umrla, saj je še Kristus umrl in bil v grob položen. Zelo čudno pa je, da nam je popolnoma neznan čas, kdaj je Marija umrla. Prav tako ni tudi kraj njene smrti zgodovinsko dognan. Tako pokriva megla vse naše znanje glede časa in kraja smrti Marije, prečiste Device. To nam je zakrito po Božji previdnosti, ker je smrt in pogreb človeku v pokoro in kazen, a Marija pokore ni po-

trebovala, ker je bila brez madeža izvirnega greha spočeta in je celo življenje bila brez greha.

*

* * *

39. Sv. cerkev pravi v današnjih molitvah, da je bila Marija, ko je šla v nebesa, podobna jutranji svitli zarji ali soncu, vzhajajočemu na vzhodu. V nebesih je postala kraljica angelov, kraljica očakov, kraljica prerokov, kraljica apostolov, kraljica mučencev, kraljica spoznavavcev in kraljica vseh devic in svetnic.

Ko je kralj David dal prenesti skrinjo zaveze na sijonski griček, so on in izraelsko ljudstvo godli pred njo na citre, harfe, cimbale, zvončke in bobne. Bilo je tisti dan veliko radovanje in praznovanje. To se je godilo, ko so mrtvo skrinjo zaveze nesli na Sijon. Kaj se je še-le moralo goditi, ko je bila prenesena na nebeški Sijon Marija — živa skrinja zaveze? V stari leseni, a pozlačeni in s čisto zlatim pokrovom pokriti skrinji je bila v kamen vdolbena Božja beseda (10 zapovedi), je bila posoda sladke mane, s katero je Bog hranil Izraelce štirideset let v puščavi in je bila Aronova duhovska palica. V živi skrinji zaveze — v Devici Mariji je bila večna Beseda — Sin Božji, Jezus Kristus, ki nas hrani z mano sv. evharistije za večno življenje in ki ga je pomenjala duhovska palica Aronova. Kakšno radovanje in godovanje je moralo torej biti v nebesih, ko je Marija z dušo in telesom stopila čez prag v nebesa in zasedla kot kraljica svoj kraljevski prestol.

Vsak človek ima v svojem življenju veselje, o katerem pravi: To je moje največje veselje. Največje

Marijino veselje je bilo, ko je bila v nebesa vzeta in v nebesih ovenčana. Tega največjega veselja Marijinega se spominjamo v rožnem vencu, ko molimo: Ki je Tebe, Devica, v nebesa vzel in: ki je Tebe „Devica, v nebesih kronal.

Kakor je imela Marija sedem žalosti, prav tako tudi sedem velikih radosti: Ko jo je angel prišel pozdraviti in jej oznaniti, da bo spočela Sina Božjega; ko je obiskala sorodnico Elizabeto in jo je ta imenovala mater Gospodovo; ko je v Betlehemu rodila Sina Božjega, Jezusa Kr.; ko so prišli trije Modri molit Jezusa in so mu prinesli zlata, mire in kadila; ko je Jezusa v templju našla; ko je Jezus od mrtvih vstal in največje veselje, ko je bila v nebesa vzeta.

*

* *

40. Tako je bila Marija povišana nad vse stvari. Njenega povišanja se veselimo, kakor se otroci veselijo povišanja svoje matere, saj jo je Kristus na križu postavil za mater vseh krisjtjanov, kakor jo kličemo tudi v lavretanskih litanijah: Mati ljubezniva, mati čudovita, mati dobrega sveta. Sv. Bernard piše: «Marija je tista veličastna gospa; ki je obdana s svitlim soncem, ki se sveti v veličastvu svojega Sina, ki ima na glavi venec — dvanajst svitlih zvezd.»

*

* *

41. Kdor hoče biti kdaj v nebesih povišan, naj hodi za njo! Sv. Bernard pravi: «Pred nami je hodila naša kraljica in je bila vzeta v nebeško veličastvo, da tudi mi, njeni otroci, za njo hodimo polni zaupa-

nja in za njo kličemo: Pomagaj nam, o Marija, da gremo za teboj in da pridemo v srečni kraj veselja in zveličanja, da bomo kdaj tudi mi, Tvoji otroci, o ljuba mati, tam, kjer si sedaj ti!»

Držimo se torej vedno prečiste Device in Matere Marije. Dokler smo pod njeno zaščito, smo v dobrih in mogočnih rokah, kajti ona je mogočna ko *zvrščena četa*, ki bo vse naše sovražnike premagala ter nas gotovo pripeljala v srečno večnost.

«Kdo je tista... ki je svitla ko sonce in mogočna ko *zvrščena četa*?»

42. Tako molimo na praznik vnebovzetja Marije Device, ki je njen največji praznik. S temi besedami hočemo reči, da je Marija mogočna braniteljica in pokroviteljica nasproti vsem sovražnikom krščanske vere in krščanskega ljudstva. Ona razsvitljuje kristjane ko sonce in jih čuva in brani ko *zvrščena četa*.

43. Ona je za katoliško cerkev, kar je sonce za našo zemljo. Ona sveti vsem ljudem s svetimi čednostmi. Kdo je imel večje čednosti ko Marija? Tudi zvezde svetijo, pa ne tako kakor sonce. Prav tako so tudi svetniki svetili s svojim zgledom in s sv. čednostmi, pa ne tako kakor Marija. Tudi drugi so bili sveti, toda Marija je mati najbolj sveta. Tudi

drugi so se čuvali greha, toda Marija je brez madeža, mati nedolžna. Tudi drugi so bili ponižni in bogaboječi, toda Marija je začetek modrosti Božje. Marija je torej glede svetih čednosti najvišja. Zato jo zovemo v litanijah: Kraljico angelov, kraljico očakov, kraljico prerokov, kraljico apostolov, kraljico mučencev, kraljico sponavavcev, kraljico devic, in vseh svetnikov.

44. Marija pa je tudi *premogočna*. Zato molimo danes: Mogočna ko zvrščena četa.

O tem nam pričajo vsi svetniki in svetnice Božje, ki so sedaj v nebesih. Vsi so bili posebni častivci in ljubitelji Marije Device in vsi se hvalijo, da jih je le Marija s svojo mogočno roko potegnila v nebesa.

Koliko premore njena priprošnja pri Jezusu, nam razodeva sv. evangelij. Bila je ženitnina v Kani galilejski in mati Jezusova je bila tam. Bil je tudi Jezus povabljen in njegovi učenci. Na ženitnini pa je zmanjkalo vina. Marija ni takrat niti prosila Jezusa, ampak mu samo rekla: «Vina nimajo!» Jezus ji reče: «Moj ura še ni prišla.» Kakšna moč se imele besede Marijine na Jezusa — Boga, se je pokazalo hitro. Marija je takoj rekla služabnikom: «Karkoli vam poreče, storite!» Bilo je tam šest kamenitih vrčev, postavljenih po šegi judovskega očiščevanja, ki so držali po dve ali tri mere. Jezus jim reče: «Napolnite vrče z vodo!» Služabniki so to brž storili, kakor jim je bila Marija priporočila. In Jezus jim reče: «Zajmite sedaj in nesite starejšinu!» Ko je pa starejšina

pokusil in ni vedel, kaj se je bilo zgodilo, pokliče ženina in mu reče: «Vsak človek da dobro vino najprej in ko se napijejo, da slabšega, ti si pa dobro prihranil do sedaj (Jan. 2).»

Ta čudež je v mnogih ozirih podučen, a za naše premišljevanje je dokaz, kako mogočna je Marijina beseda pri Bogu. Marija ni niti prosila, ampak samo rekla, da nimajo vina. Kristus ni mogel niti ene njene besede prezreti. Kako bi mogel svoji materi kaj odreči? Iz tega je razvidno, da je Marija mogočna, da, premogočna in celo vsemogočna, ker je bil njen Sin — pravi vsemogočni Bog.

Marija je tako mogočna, da se jej ni ničesar bati. Česa naj bi se bala Ona, kateri je v imenu vsemogočnega Boga rekel sam angel: «Ne boj se Marija!» Blagor mu, ki se drži Nje, ker je pod njenim pokroviteljstvom popolnoma gotov in brez skrbi. Čuva ga ona, ki je mogočna ko zvrščena četa, ki je ko stolp kralja Davida, zidan z branili; za njim visi tisoč škitov, vse orožje močnih v sili.

Sv. katoliška cerkev pripisuje Njej mnogo slavnih in odločilnih zmag nad Turki in tudi nad drugimi sovražniki, ki so hoteli uničiti kraljestvo Kristusovo in krščansko omiko na zemlji.

Ker je Marija za vse ljudi tako močna trdnjava, da je noben sovražnik ne more zavzeti, zato je krščansko ljudstvo sezidalo skoraj na vseh visokih gorah svetišča, ki so Mariji posvečena. Najvišja gora v naši bližini je Triglav, pa tudi tam so postavili kapelico, posvečeno lurdski Materi B. Triglav je visok, pa Marija, v neseba vzeta, je še višja!

*

* *

45. Čeprav pa je Marija tako mogočna, vendar ni prevzetna, ampak ponižna dekla Gospodova, ki ljubi ponižne Evine otroke v tej solzni dolini in nam kliče, kakor moli sv. cerkev: «Kdor je majhen, pridi k meni! Pri meni je bogastvo, da obogatim vse, ki mene ljubijo!»

Stopimo torej danes, na Nje najlepši god, z zaupanjem pred Njo z besedami današnjega sv. berila:

Višja ko ciprese si sijonske,
vzvišena nad cedre libanonske!
Kakor oljka lepa in častita,
v zime krutem boju zmagovita!
Zrasla kakor javor kraj potoka,
kakor palma v Kadesu visoka!

*

* *

*

*

*

*

*

*

46. Koledarji zaznamujejo v nedeljo po osmini Vnebovzetja M. D. *god presv. srca Marijinega*. Poleg Božjega Srca Jezusovega se v kat. cerkvi časti tudi ponižno Srce Marijino, ki je bilo v nebesa vzeto in ki bije za nas pred obličjem Božjim. Ko se je l. 1675. prikazalo bl. Margariti Alacoque Srce Jezusovo in so začeli kristjani moliti to Srce, so hkrati začeli tudi bolj goreče častiti Marijino Srce. Kmalu je bil uveden poleg praznika Božjega Srca Jezusovega tudi praznik Srca Marijinega. Pokojni papež Pij IX. je dovolil dne 21. julija 1855. za ta praznik posebne dnevnice in posebno sv. mašo.

Luterani smešijo to češčenje, češ, da katoličani molijo srce Marijino, ki je navadna stvar in pravijo,

da smo malikovavci. Ali je to resnično? Ne! Mi ne molimo srca Marijinega, ampak je samo častimo. Še žive ljudi častimo, se jim poklanjamo, jim poljubljamo roko, koliko bolj smemo častiti poveličano prečisto srce Marijino?! Ko bi se nam prikazala Marija s telesom, kakor se je že prikazala nekaterim svetnikom, n. pr. v Lurdu, ali bi ne pali brž na kolena in bi jej poljubili roke in noge? Če poljubljamo roko in nogo navadnim ljudem, koliko bolj je to pristojno Mariji. Mi torej nikakor ne molimo Marijinega srca, ampak je le častimo, ker je srce matere Božje, ker je pod tem srcem počival Sin Božji, ker je s tem srcem bil združen na poseben način sv. Duh, ki je ženin Marijin in ker je to srce sedež največje ljubezni do Jezusa. Srce Marijino je torej presveta in prečista posoda, ki jo moramo spoštovati in ljubiti.

Pa bi utegnil kdo reči: «Čemu častiti del mesa, del telesa Marijinega?» Treba je vedeti, da je človeško srce sedež ljubezni, sedež vsega čustvovanja, veselja in žalosti, da torej srce pomaža pri našem čustvovanju. Zato štejemo v človeku srce najbolj. Če poljubljamo komu roko, smemo še z večjo pravico poljubljati in častiti njegovo dobro srce.

Ko častimo torej Marijino srce, častimo dve reči: 1. Marijino telesno srce, po katerem je bilo upodobljeno tudi srce Jezusovo in 2. Njeno ljubezen, njeno veselje in njene žalosti, ki so napolnjevale to srce.

47. Sv. cerkev obrača na Marijo besede, ki jih beremo v visoki pesmi: «Moj duh je bolj sladek, ko

med», t. j. duh, ki je vladal v Marijinem srcu, je bolj sladek ko med.

Sv. Bernard pravi: Iz dobrega soda, ki je napolnjen z dobrim vinom, teče le dobro vino in iz razbeljene peči švigajo ognjeni plameni. Tako so tudi iz predobrega in prečistega srca Marijinega prihajale le dobre besede in so iz ognjenega srca Marijinega švigali le goreči plameni ljubezni do Boga in do bližnjega.

Na drugem mestu pravi sv. Bernard, da je v sv. evangeliju zaznamovanih *sedem* Marijinih besedi: Z angelom je dvakrat govorila, z Elizabeto dvakrat, z Jezusom dvakrat in s strežniki pri poroki v Kani galilejski enkrat. Tako je zapisanih le sedem Marijinih besedi. Te besede so izšle iz Marijinega srca. Marija je le malo govorila, a to dobro premišljeno in ljubeznivo, vse drugo je v srcu hranila, ker nam je s tem hotela dati zgled. Zato pa častimo to presveto srce, da se od njega učimo teh koristnih čednosti in lastnosti.

48. Ko častimo presveto srce Marijino se spominjamo njenih sedem žalosti in radosti, ki jih je imelo to srce. Spominjamo se tistega velikega veselja, katero je občutilo Marijino srce, ko je vzkliknila: «Moja duša se veseli v Gospodu, mojem Bogu, ker veliko mi je storil On, ki je mogočen in sveto Njegovo ime.» Spominjamo se zlasti njenega največjega veselja, ko je bila v nebesa vzeta, a spominjamo se tudi njene največje žalosti, katero je občutilo njeno srce, ko je stala pod križem, na katerem je umiral Jezus. Spominjamo se dalje tudi sv. čistosti, ki je

imela v tem srcu dom. Tega srca ni nikdar omadežala nečistost ali nečednost. Spominjajmo se tudi vseh drugih njenih sv. čednosti: ponižnosti, pohlevnosti, potrpežljivosti, vdanosti i. t. d.

*

* *

49. Izkušnja nas uči, da postajajo tisti, ki to srce goreče častijo, res pobožni, ponižni, pohlevni, potrpežljivi. Srce Marijino je podobno vrtu, kjer rastejo sv. čednosti. Kdor hodi na ta vrt, si nabere kmalu mnogo cvetic, ki so nam vsem v življenju potrebne.

V Parizu je ustanovljena bratovščina presv. srca Marijinega za izpreobrnitev grešnikov, ki se je od tod razširila po vsem svetu.

Zahajajmo tudi mi pogostoma na vrtec Marijinega srca, da se naučimo potrebnih sv. čednosti in da se kdaj združimo s tem zlatim srcem, ki je bilo v nebesa vzeto.

*

* *

50. Svetniki, ki so goreče častili Devico Marijo, so skušali svoje srce popolnoma odtrgati od tega sveta. Životopis pravi o sv. Alojziju: «Njegovo srce je bilo popolnoma in brez vsakega pridržka navezano na Boga. Vsi pogovori, ki niso bili v zvezi z božjimi rečmi, so mu bili zoprni. Zato je prosil svoje predstojnike, naj bi mu dovolili, da bi se smel tudi ob času, ki je bil namenjen razvedrilu, razgovarjati le o verskih rečeh. Pri vseh svojih delih je imel vedno najčistejše krščanske nagibe. Ko je stopil nov gojenec v zavod, se je skušal sv. Alojzij ž njim takoj se-

znaniti in je potem cele dneve in cele tedne ob urah, ki so bile namenjene razvedrilu, občeval le z novim gojencem. Potem se mu je začel polagoma umikati in se družiti z drugim, ki je na novo došel v zavod, ter prav tako ž njim občevati kakor s prejšnjim. Kdor bi bil hotel le po teh zunanostih soditi sv. Alojzija, bi bil rekel, da je sv. Alojzij nestalen in omahljiv. Nagib sv. Alojzija pa je bil vse drugačen. On je hotel s svojimi razgovori zanetiti v novodošlem ogenj božje ljubezni, čednosti in popolnosti. Eno leto pred smrtjo je izročil svojemu predstojniku vse svoje spise, ki jih je bil spisal o zgolj verskih predmetih. Predstojnik mu reče: «Zakaj oddaješ svoje spise?» Sv. Alojzij odgovori: «Ti moji spisi so moje edino veselje na tem svetu. Sedaj pa se hočem prav vsemu na svetu odpovedati. Zato storim še to žrtev.» Na smrtni postelji je hotel imeti pred seboj edino le božje razpelo in podobo Matere Božje. Vstajal je iz postelje in poljuboval božje razpelo in podobo Matere Božje. Postrežnik mu je rekel, naj ne vstaja, ker da mu hoče vse to prinesiti na posteljo. Sv. Alojzij pa tega ni hotel in je odgovoril: «Dragi brat, to so moje postaje!»

Sv. Alojzij nam je zgled mladeniča, ki je imel po zgledu Marijinem čisto srce, ki je bilo popolnoma ločeno od tega sveta in od vsega posvetnega veselja ter navezano le na Boga.

V životopisu sv. Margarite Alacoque beremo, da jej je Jezus nekega večera pri premišljevanju to-le očital: *Jaz nočem deljenega srca. Če se ne odtegneš od stvari, se bom odtegnil od tebe!*» To je svetnica tako živo občutila, da ga je prosila, naj jej ne pusti nobene druge možnosti več, kot le Njega ljubiti.

Obljubila mu je, da se hoče odvrniti od vsega, kar bi jo moglo ločiti od Njega.

Skušajmo se bližati tem svetniškim vzorom. Doseči jih sicer ne moremo, a bližati se jim moramo. Marijino srce bodi šola vsem, ki se trudijo na potu v večnost.

VSEBINA:

1. Štiriinpetdeseto Branje za deveto nedeljo po Binkoštih	Str. 349
2. Petinpetdeseto Branje za deseto nedeljo po Binkoštih	„ 394
3. Šestinpetdeseto Branje za enajsto nedeljo po Binkoštih	„ 435
4. Sedeminpetdeseto Branje za dvanajsto nedeljo po Binkoštih	„ 483
5. Oseminpetdeseto Branje za vnebovzetje Marije Device	„ 565

